מעריב
היום

"אתם בישראל כבר רגילים לדברים כאלה"

במשרדו של אליהו מגנוז, מנהל בית הספר היהודי "נחלת משה" בליון, זכוכיות החלון שבורות. המסדרונות חשוכים, מעילי ילדים תלויים עדיין על קולבים. בינתיים אסרה המשטרה על המשך הלימודים בעקבות הפיצוץ. מגנוז נאנח: "ראש העיר הבטיח לי שישים לפני בית הספר גדרות, אבל מה יותר מזה הוא יכול לעשות? אמצעי הגנה? זה שטויות. מה, ישלחו עוד שוטרים? בכלל אפשר לשלוח שוטרים לכל מקום? לכל שוק? לכל בית ספר? זה קשה, קשה מאוד"

מרדכי חיימוביץ, שליח מעריב בליון
עמ' 5-4

בעקבות הפיצוץ. כוחות צבא מתפרסים בפאריס בעקבות החלטת ממשלת צרפת. בתמונה הקטנה: ילדי בית הספר היהודי בליון בליווי משפחתי צמוד

נצחיה ואשר ברוצקי מתרפקים על תורכיה ואומרים:
"ביקור בתורכיה זה כמו תיור באירופה כולה"

תיירו וטיילו באירופה של המזרח. תורכיה.
כשעת טיסה ואתם בחוץ-לארץ. אין צורך בוויזה.
פרטים מלאים על חוויותיהם של נצחיה ואשר ברוצקי - קראו במודעות הצבע.

גולה גולה לתורכיה.
נסיעה טובה לתורכיה

פרטים בכל סוכנויות הנסיעות ובלשכת התיירות התורכית בת"א (בן-יהודה 1, טל' 03-5176157)
TURKEY
PARADISE PRESERVED

יוצרים קשר בין אנשים

לנט - חברה עתירת ידע בעלת שם עולמי בתחום רשתות תקשורת מקומיות, מציעה לך להצטרף לצוות צעיר העוסק בפיתוח פתרונות תקשורת מהמתקדמים בעולם, בסביבת עבודה נעימה, פתוחה ומקצועית.

למחלקת פיתוח

מנהל/ת צוות בדיקות תוכנה (משרה 183)

להובלת צוות בדיקות תוכנה של מוצרים מתקדמים לניהול רשתות תקשורת.
- מהנדס/ת תוכנה או בוגר/ת מדעי המחשב
- נסיון בבדיקות תוכנה של מערכות תוכנה מורכבות, ממשקי אדם מכונה, תוכנת זמן אמת.
- נסיון ב- WINDOWS/UNIX
- נסיון בפיתוח תוכנה - יתרון

למערך התמיכה הטכנית

TECHNICAL TRAINER (משרה 184)

לתכנון, פיתוח והפקת תוכניות הדרכה בתחום הסיוע הטכני של מוצרי החברה
- השכלה בתחומי אלקטרוניקה ו/או מחשבים
- נסיון קודם בהדרכה
- יכולות פרזנטציה גבוהות
- נסיון בתקשורת מחשבים - יתרון
- שליטה מלאה בשפה האנגלית - הכרחית, שפות נוספות - יתרון

מהנדסי/ות סיוע טכני (משרה 185)

לתמיכה טכנית במערך ההפצה הבינלאומי של החברה
- מהנדסי/ות אלקטרוניקה/מחשבים
- רקע בתקשורת מחשבים - יתרון
- שליטה מלאה בשפה האנגלית - הכרחי
- שפות נוספות - יתרון

למחלקת הכספים

מנהל/ת חשבונות (משרה 186)

לעזרת לחשבת השכר של החברה
- מנה"ח סוג 2 או 3 בעל/ת 3-4 שנות נסיון
- שליטה בגליונות אלקטרוניים - יתרון
- שליטה בשפה האנגלית - יתרון

העבודה במשרה מלאה בלבד (07:30-17:00)

למחלקת מערכות המידע

מנתח/ת מערכות (משרה 195)

להובלת פרוייקט הטמעה של מערכת שרות חדשנית ומתקדמת מאוד במערך הסיוע הטכני של החברה
- מהנדס/ת תעשייה וניהול עם רקע בניתוח מערכות
- ידע ב-SQL הכרחי, נסיון בשימוש ב-ORACLE - יתרון
- שליטה מלאה בשפה האנגלית - הכרחית

LANNET

דרושה
מהנדס/ת בנין
למקוה בפרדס־חנה
ת.ד. 11524 ת"א 61114
052-506922,
06-270374

למפעל תעשייתי במפרץ חיפה
דרוש:
מהנדס בנין
רק בוגר הטכניון, 5 שנות נסיון לפחות
עד גיל 40
בכתב לת.ד. 1606, חיפה

לקיבוץ באזור חדרה דרוש/ה
מנהל/ת כלכלי/ת
לקהילה
מועמדים מתאימים בעלי רקע וניסיון מתבקשים לפנות בצירוף קורות חיים
לת"ד 1149, פרדס חנה 37100

מען
לשכת הסחר והתעשיה של הנשים בישראל
אם את נמרצת, חרוצה ומשכנעת
מזדהה עם נושא מעמד האישה
מצפה לך עבודה עם אתגר ועניין
בטלמרקטינג
03-6916810

ליברה סחר
יבואני מוסיקת אווירה, מוסיקה אתנית, קטורת ופעמוני רוח
דרוש בחור רציני
בגיל 24-30
בעל רכב, מאזור המרכז
לתפקידי מכירות ותמיכה
בעל נסיון במכירות ורקע בתחומים הרלוונטים
טל' 03-6725251 לחוד

RADVISION
data communications ltd.
מתמחה בפיתוח ייצור ושיווק של מוצרים ומערכות בתקשורת מחשבים בארץ ובחו"ל.

מהנדסי/ות תמיכה טכנית
לתמיכה טכנית במוצרי החברה וסיוע למחלקת השיווק הבינלאומי
משרה 163: מהנדס/ת סיוע טכני לתקשורת נתונים
משרה 162: מהנדס/ת סיוע למוצרי LAN
כישורים:
- מהנדס/ת אלקטרוניקה / מחשבים
- רקע בתקשורת נתונים,
למשרה 162 דרוש נסיון קודם בתחום רשתות מקומיות
- הכרת פרוטוקולי תקשורת - יתרון
- שליטה טובה מאוד בכתב ובע"פ באנגלית, שליטה בשפות נוספות - יתרון
- נסיון בעבודה מול לקוחות בחו"ל - יתרון
- יכולת הדרכה - יתרון.

טכנאי/ת רשתות מחשבים (משרה 127)
לתפקיד הכולל תמיכה טכנית ברשת תקשורת מקומית (LAN) מרובת שרתים, קישוריות ל-INTERNET ותמיכה באפליקציות
כישורים:
- השכלה רלבנטית באלקטרוניקה / מחשבים
- נסיון מוכח בתחזוקת P.C
- נסיון ברשתות מקומיות במערכת הפעלה NOVELL
- נסיון ב-UNIX - יתרון.

מהנדס/ת חומרה (משרה 119)
להשתלבות בפרוייקט חדשני בתחום התקשורת
כישורים:
- מהנדס/ת אלקטרוניקה
- 0-2 שנות נסיון בפיתוח דיגיטלי
- הנדסאי/ת אלקטרוניקה בעבר - יתרון
- רקע בתקשורת נתונים - יתרון.
בוגרים/ות מצטיינים/ות מוזמנים/ות לפנות

מתאם/ת שיווק (משרה 165)
לתפקיד המשלב פעילויות אדמינסטרטיביות, לוגיסטיות ושיווקיות מול לקוחות ומפיצי החברה במזרח אסיה
כישורים:
- שליטה טובה בשפה הסינית (קריאה, כתיבה ודיבור)
- שליטה טובה בשפה האנגלית (קריאה, כתיבה ודיבור)
- עדיפות לבעל/ת נסיון בתפקיד דומה, רצוי בחברת היי-טק
- נכונות לעבודה אינטנסיבית במשרה מלאה.

נא לשלוח קורות חיים, בציון מספר משרה ולפרט נסיון קודם לחברת רד, מחלקת כח-אדם, רחוב הנחושת 8, תל אביב 69710 או בפקס מספר 03-6475945. Email: inichal @ radmail.rad.co.il. פניות מתאימות בלבד תענינה. סודיות מובטחת.

גלובקום
לחברה העוסקת במכירה ושירות של ציוד תקשורת
דרושים/ות
מנהל/ת מכירות ראשי/ת
- נסיון במכירת ציוד תקשורת
- רקע טכני - יתרון
טכנאי/ת שירות
- נסיון בהתקנת מרכזיות טלפון
- נסיון בהקמת תשתית טלפון
קורות חיים לרח' יגאל אלון 127 תל-אביב 67443

רוברט הלף
ROBERT HALF
ללקוחותינו ברחבי הארץ דרושים/ות
✓ מקצועני מכירות ושיווק
תוכנה, מוצרי מדף, חומרה, ציוד היקפי, תקשורת
✓ אנשי/ות תמיכה והדרכה
✓ אנשי/ות Help Desk
✓ טכנאי/ות PC שירות, מעבדה ותקשורת
✓ מפעילי/ות מחשב
נא להפנות קו"ח לת.ד. 26283 ת"א 61262 או לפקס 03-6291617 ★ ת.ד. 33571 חיפה 33033

אבידב
פתרונות ממוחשבים
מיחשוב
- IMS - DBA
- MVS/VSE
שיווק
- מנהל/ת שיווק
- אנשי מכירות
פקס. 09-987242

דנקנר השקעות בע"מ
לביצוע פרוייקט מגורים יוקרתי של מאות דירות באזור תל-אביב
דרוש
מנהל פרוייקט בכיר
נסיון נדרש 10 שנים
קורות חיים וממליצים נא לשלוח לחברת דנקנר השקעות רחוב השל"ה 5 ת"א או בפקס 03-5464113 לידי זאב

הפרלמנט של קוראי מעריב

על גב ההורים

אלי לנדאו, ראש־עיריית הרצליה, יצא במאמר התקפה על המורים ונציגיהם בגין מאבקם על אבטחתם של בתיה"ס ("על גב התלמידים", מעריב, 5.9.95). לטענתו של לנדאו, המאבק מונע על־ידי "שאיפות אישיות אנוכיות ופחותות ערך... וככל שיכלסו נציגי המורים בדאגת שקר לשלומם של התלמידים בביה"ס, כך... יזכו בהוקרתם של שולחיהם...".

מר לנדאו מוקיע את המורים, ולובש איצטלה של מחנך ואיש ערכים כשהוא מכנה את שליחיהם "קריירסטים" ומגנה את המאבק על ביטחונם של ילדי ישראל ומחנכיהם.

ראש עיריית הרצליה הינו עסקן חף מקריירזם. כאידיאולוג בעל ערכים אירגן לאחרונה הפגנות בכפר־סבא, כדי למחות על הסכנה הבטחונית הנשקפת לתושבי הרצליה, והנה לפתע הוא מקל ראש בנחיצותו של אותו ביטחון – האבטחה בבתי־הספר. ולא רק זאת, פתאום הוא מציג עצמו כמגן על נורמות של חוק וסדר, כאילו נשכח מאיתנו שהיה זה הוא שחסם את כביש ת"א־חיפה לתנועה, בניגוד לחוק.

לנדאו איננו קריירסט, חלילה, ולא שיקולי פריימריס לנגד עיניו. הוא אלטרואיסט לשמו, ישר־דרך וחף מכל שיקול פופוליסטי. ובכל זאת ראוי לציין שהאיש הזה ששופך מליונים מכספי משלם המסים בהרצליה על קבוצות כדורסל וכדורגל מקצועניות, משאיר את עירו, המרכזית באיזור השרון, עם בתי הספר שאינם ממוגנים.

כשהוא גורס כי "לא מן הראוי לפתור את ההורים מן האחריות לביטחון ילדיהם", פירושו של דבר, שההורים ישלמו תמורת אבטחת בתיה"ס מכיסם. וזאת בניגוד לעמדתם המוצהרת של נציגי ארגון ההורים הארצי במאבק להפחתת נטל ההוצאות מציבור ההורים במדינה.

כשחוק חינוך־חובה חינם פושט את הרגל, מציע לנדאו להטיל עול כלכלי נוסף על ההורים, להגביר את חוסר השוויוניות במערכת החינוך ולהגביר את הפערים בין התלמידים על בסיס מעמדם הכלכלי של הוריהם.

ראש עיריית הרצליה דואג מאוד לפיתוח המריגה בעירו ויודע לשרת את האינטרסים של אצולת הממון. כראש־עיריה עליו לדאוג גם לתושבים שאין ביכולתם לממן את האבטחה לילדיהם בבתיה"ס.

קל יותר להתקיף את המורים מאשר לדאוג לצרכי התלמידים, אך כדאי שיזכור, שביום הבחירות גם מורים והורים יחרצו את גזר דינם הפוליטי.

יהושע קרני
חבר הנהלת הסתדרות המורים

היהדות פנים רבות לה

גורמים חרדים בארץ, בהשראת רבני אגודת ישראל בארה"ב, הכריזו מלחמה נגד ישום תוכניות חדשות להוראת היהדות בבתי־הספר הממלכתיים. התוכניות אמורות לתקן עוול היסטורי של הענקת מונופול לזרם האורתודוכסי ביהדות, ולהנחיל את ערכי הפלורליזם לתלמידים, תוך היכרות עם הזרמים השונים ביהדות.

לראשונה מאז הקמת המדינה בחר משרד החינוך להציג בפני התלמידים, החילוניים בעיקר, את מיגוון הזרמים ביהדות. צעד זה נשען על חוק החינוך הממלכתי (1953) ותיקוניו, הקובע מפורשות, כי מטרת החינוך הממלכתי היא "להשתית את החינוך על ערכי תרבות ישראל והשגי המדע, על אהבת המולדת ונאמנות למדינה, על שוויון וסובלנות, עזרה הדדית ואהבת הבריות".

בשנים האחרונות הוברר, כי חל כירסום במעמדם של לימודי היהדות. ועדה מיוחדת בראשות פרופ' עליזה שנהר מאוניברסיטת חיפה מונתה לבדוק את לימודי היהדות בחינוך הממלכתי. הוועדה ניסתה להתמודד עם הניכור שחשים התלמידים הצעירים כלפי לימודי היהדות וקבעה שניכור זה נובע, בין היתר, מן הסתירה בין עולמו התרבותי של התלמיד, הנטוע במציאות חילונית, לבין לימודי היהדות המוקנים לתלמיד מנקודת מוצא אורתודוכסית, הזרה ומנוכרת למציאות חייו. כדי לקרב את היהדות לעולמם של התלמידים יש לנהוג בפתיחות ובחשיפה של קשת הדעות הקיימת ביהדות ולא להיצמד רק לתפיסה האורתודוכסית. המורשת היהודית איננה קפואה אלא מתפתחת, וריבוי הפנים ביהדות הוא עובדה.

הזעם והחרדה שבהם קידמה היהדות החרדית את השינוי המיבני בלימודי היהדות בבתי־הספר הממלכתיים היו צפויים. היהדות החרדית רצתה להנציח את המונופול האורתודוכסי על לימודי היהדות. המגמה החדשה מצדדת בהכרת המסורת והתרבות היהודית על כל גוניה בעבר ובעידן המודרני וראיית היהדות כחלק מן העולם התרבותי הכללי. התלמיד ילמד לכבד את זכותו המלאה של כל אדם לקיים את אמונתו על־פי הבנתו ורצונו. היהדות איננה מיקשה אחת ויש בה מערכת מגוונת של זרמים, אמונות ודעות, ומן הראוי שהתלמיד הישראלי יכיר אותם, יבחן אותם ואולי אף יבחר בחירה אישית בעמדה הקרובה ללבו.

זמירה שגב
מזכ"ל חמד"ת, אגודת חופש מדע, דת ותרבות

בשביל זה יש מצע

ממשלה לא יכולה לומר "אני אעשה ככל העולה על רוחי". לכן קיים המצע. מצע הוא החוזה בין המפלגה לבוחר, שלפיו היא חייבת לפעול.

לא יתכן שמפלגה הלכה עם מצע שכלל ארבעה דברים עיקריים לבוחר – לא לרדת מרמת הגולן; לא למשא ומתן עם אש"ף; לא למדינה פלשתינית; ירושלים לא עומדת למשא ומתן – ועושה את ההיפך, תתחבא מאחורי התרוץ של "דמוקרטיה". היא חייבת ללכת לעם, לשנות את מצעה ולקבל מנדט מחדש.

משה היקינד,
כפר ביאליק

העם החליט

לאחרונה משתמשים פעילי הימין בסיסמה: "רק העם יחליט". בעניין "העם המחליט" כדאי לזכור:

במשך שנים רבות ביצעו ממשלות הימין (של בגין ז"ל, ושמיר יבדל"א) פרוייקט יקר מאוד – ההתנחלויות בשטחים. בנוסף למחירו הכבד, לפרוייקט היו משמעויות לאומיות אסטרטגיות מרחיקות לכת: הכוונה המוצהרת של מבצעיה היתה, כי אם יהיה יום אחד, תם וחלילה, עם מי לנהל מו"מ לשלום בצד הערבי, עדיין השלום יהיה חסום "בזכות" ההתנחלויות.

על איזה רוב בכנסת נשענו ממשלות בגין ושמיר למימוש מדיניות כה גורלית לישראל? ברוב שנותיהן נשענו ממשלות בגין־שמיר על 60־62 ח"כים. הרוב הזה כלל לעתים אנשים קיצוניים במיוחד, ועם רוב זעום וקיצוני כזה העזו ממשלות הימין לנסות ולהכריע את גורל השלום והמלחמה לדורות הבאים.

מדוע לא ערכו בגין ושמיר משאלי עם מול הקרע העמוק שהיה בעם? מדוע החלטות שמיר לטרפד כל יוזמת שלום עוד לפני האינתיפאדה לא הובאו למשאל עם? כיצד היה מכריע העם במשאל בין השקעה בתשתית בעזה לבין השקעה דומה בגוש דן?

אם לממשלות הימין היתה זכות "מוכנת" לבצע מדיניות של יצירת מכשולים "בלתי הפיכים" בפני השלום, כך לממשלה הנוכחית זכות מוכנת לא פחות לבצע מהלכי שלום על־פי מדיניותה, שכן גם היא נבחרה כחוק וגם היא (כמו ממשלות הימין בשני העשורים האחרונים) נשענת על רוב קטן.

שלוש שנים אחרי הבחירות צועקים עדיין בליכוד: רק העם יחליט! כאילו שמי שהחליט לשלוח אותם לאופוזיציה עם 32 מנדטים לא היה העם... אלופי ההתנחלויות ו"ארץ ישראל השלמה", התחיה, לוינגר וכו' לא עברו את אחוז החסימה. אכן, רק העם החליט.

דניאל אדר,
רעננה

לא עושים הכל

גיל הראבן ("העיקר לעשות משהו", מעריב, 27.8.95) טוענת, כי לימין אין פתרונות חדשים וכי "כאילו כוחות הבטחון אינם עושים כבר עכשיו כל מה שיכול להיעשות...".

אני מעוניין לשים את הדגש על המלה "כל" ולומר, כי כוחות הבטחון אינם עושים כל מה שיכול להיעשות. והוויכוח ביני לגיל הראבן אינו אם כוחות הבטחון מסוגלים לעשות את הכל, אלא אם הממשלה כבר נתנה את כל ההנחיות לעשות באמת הכל.

כיוון שהראבן סומכת על הממשלה שנתנה הנחיות מתאימות לעשות את הכל, הרי הימין, ואני ביניהם, טוען, שכאשר יעלה הימין לשלטון, תינתן לממשלה הנחיות אחרות לגמרי, וזה יהיה ה"הכל" לפי טעמי.

אלי מייזליש,
נווה מונוסון

אחי, קיצוני הימין

לאחרונה אנו קוראים ושומעים ללא הרף על הסכנה האורבת לשרים בממשלה ולשוטרי ישראל. אין ספק שזהו חלק ממסע ההכפשות נגד הימין שנהפך ל"סייען" החמאס והצדקת תיגבור השמירה על שרים בממשלה.

אילו ניתן היה לברר מיהו הקיצוני מספר 1 בישראל אין ספק שהייתי זוכה במקום הראשון, לכן החלטתי לפנות אליכם, אחים יקרים, בקריאה ובתחינה, שלעולם לא ירים יהודי יד על אחיו, למרות המכות וההשפלה שחשתי על בשרי.

יהיה הכאב אשר יהיה, אסור לנו לתת לשונאי הימין את התענוג המפוקפק הזה שלו הם מצפים בכליון עיניים. אף אחד אינו שווה יום חרות אחד מחיינו. גם קריאות הגנאי רבין "בוגד", "רוצח" אינן רצויות.

בואו נישבע איש לאחיו לגלות איפוק כלפי אחינו היהודים וניתן ליושב במרומים לעשות בדרכו המופלאה סדר עולמי חדש, ומבחינתנו נמשיך לקבל מכות באהבה עבור דרכנו ונאמנותנו להסכם האחד והיחיד בינינו לבין אלוהי אבותינו. עלינו להתפלל ליושב במרומים שיפליא לממשלת ישראל רפואה שלמה ונשוב להיות עם נורמלי, כי על אפנו, חמתנו ושנאתנו אנו ערבים זה לזה.

נאווה קורן,
טבריה

צבא לחוד ופוליטיקה לחוד

בימים האחרונים נשמעה הצעה לשתף חיילי סדיר בפריימריס של המפלגות השונות בישראל. מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית, ויש בה הפרדה בין הצבא לבין המפלגות.

על־פי החוק, לכל חייל, בקבע או בסדיר יש זכות הצבעה לכל מערכות הבחירות, אך בחירות אלה חשאיות, וכל המגיע לקלפי אינו מזוהה ואינו מזוהה פומבית כחבר מפלגה זו או אחרת, וכן אינו שותף לאסיפות של מפלגה זו או אחרת ובהשפעה על המתרחש במפלגה זו או אחרת.

פריימריס משמעם חברות במפלגה והשתתפות פעילה בחיים הפנים־מפלגתיים. פריימריס משמעם הצבעה גלויה של חיילים והזדהות פומבית עם מפלגה זו או אחרת.

בן־גוריון טבע את מושג הממלכתיות, ואת היות צה"ל צבא העם ולא מעורב בוויכוחים הפנים־מפלגתיים השונים. חובה עלינו שלא לאבד את הבסיס הערכי־המוסרי־הממלכתי של חיינו כמדינה עצמאית ודמוקרטית.

אורי אגמי
מ"מ יו"ר בית נבחרי ההסתדרות

אלה הכללים

הפרלמנט של קוראי מעריב מתפרסם מדי יום א'. מתפרסמים בו מכתבי קוראים בענייני השעה ותגובות למאמרים וכתבות שהופיעו ב"מעריב". המערכת אינה מתחייבת לפרסם כל מכתב שישלח אל המדור. המכתבים עוברים עריכה, על־פי שיקולים מקצועיים. לא יפורסמו מכתבים בעילום שם. תינתן עדיפות למכתבים קצרים (שאורכם אינו עולה על 250 מלה). המערכת אינה מחזירה כתבי יד ואינה מודיעה מראש אם המכתב יפורסם. המען למכתבים: "הפרלמנט של קוראי מעריב", בית מעריב, קרליבך 2, תל־אביב 67132.

נפתלי קראוס

מלחמת תרבות? חס ושלום

קריעת העם לשניים הינה סכנה העולה על כל איום חיצוני

בנוסף לאיומים החמורים הניתכים עלינו בימים אלה – מכונות עיראק לשגר אלינו טילים נושאי מוות, דרך המחסור במים שיהיה חלקנו אם נעשה שלום עם סוריה ועד חזון האפוקליפסה של אנשי "זו ארצנו" לגבי מה יקרה כאשר ערפאת ייג'הד אותנו בנאומיו, כמו שעשה בשעתו, ויש מי שמוסיף את סופה של ממלכת הצלבנים ואת הסיליקון בחלב – באים עתה אחינו בני ישראל ומאיימים במלחמת תרבות.

הא־פרופו לדבר בא, אם בשל חום הקיץ ... בש לאנשים מסויימים את הפוקוס, ואם בשל ... לולי שיטרית במשרד הדתות, ואם בעקבות ... רת השטח על־ידי המפלגות הדתיות למרצ ... בשל להיטותן לשמור על היין, תוך שבירת ... בית.

לאיים במדינת היהודים במלחמת תרבות, ... שו לקרוע את העם לשניים, איום העולה ... על סדאם חוסיין, איראן של חומייני ... מר בכבודו ובעצמו. אין זה נכון עובדתית, ... כבר מפולג לשניים כפי שטוענים ... משני המחנות, הדתי והחילוני. כל זמן ... דו־סיטרית של בעלי תשובה מצד אחד, ... לצד השני – אנחנו עם אחד. בכוונה לא ... את הדוגמה הידועה לכל אחד, בדבר ... לנישואין "בין־חטיבתיים", בין דתי לחילוני. ... זמן שיש מכנה משותף מינימלי. ברגע ... בכוח מגושם את המרקם העדין – ימשיך ... אל להתקיים באותם שומרי־אמונים ואילו ... רים, לא טוב אפילו לחשוב לאן ינשרו. ... ואליהו היו "שבעת אלפיים ברכיים אשר לא כרעו לבעל" וכהם התקיים ומהם צמח עם ישראל, ... אחאב ואיזבל נותרו דמויות חד־מימדיות ... שות של ההיסטוריה הקדומה שלנו.

אנא מהמאיימים: במקום שנאה, אהבת ישראל. במקום איומי "מלחמה" – ריפוי השברים ... המאחד על המפריד. אילו זכינו, היתה ... החסידית של אהבת ישראל נהפכת לנחלת ... עכשיו שלא זכינו, יש שחסירים עצמם ... במעגלי שנאה כבושה, הלובשת איצטלה של ... ליטיקה מפלגתית.

אשמת המפלגות הדתיות זועקת כאן ... הן כולן, גם ש"ס, מועלות בתפקידן ... שהוא שמירה קפדנית על אופיה היהודי של ... נה – על ידי משחקי פוליטיקה ... לעגלת הימין, על דברים שבמקרה הטוב ... במחלוקת ובמקרה המחות־טוב הם ... לאסית של "מי בראש", שבגללה קרע ... נבט את ממלכת ישראל לשניים. ... למרצ, שאנשיה קובעים בשנים אלה ... טה שיזהו בבחינת "בכיה לדורות" – ... היחידה של ריצת האמוק, שנתפסו לה ... הדתיות כולן. כאשר ינסו לזהול בחזרה ... רבין־פרס, אחרי הבחירות הבאות, ימצאו ... חרוכה, כשכל "הישגי" 50 השנים האחרונות ... נרפו כעשן.

לי לא איכפת על המפלגות ואני לא ... רואג להקצבות משרד הדתות. אני חרד ... היהודי של מדינת ישראל, שעד לפני ... לוש היו המפלגות הדתיות "כלב שמירה" של ... זה. עכשיו "כלב" זה אמנם נובח הרבה, ... לכיוון הנכון, והתוצאה – איומים במלחמת ... וקריעת ממלכת ישראל לגזרים. חס ושלום, ... לא תהיה כדבר הזה.

חדשות ומשמעות

שיא עולמי: עיתון באורך 19 מ'
מעריב, 6.9.95

אבינועם בר יוסף
וושינגטון

ידידות עם מגבלות

ארצות הברית לא תתנדב להציל את את ישראל מידי עצמה

אם היה משהו מצער ומאכזב יותר בפרשת ההחלטה שלא לשגר את שגריר ארצות־הברית לפתיחת אירועי 3,000 שנה לירושלים בכנסת מההיעדרות עצמה, זו היתה תגובת הממשל, כאילו היתה למרטין אינדיק התחייבות קודמת להשתתף במסיבת "מנגל" לרגל יום העבודה האמריקני.

זה כמו להציב לנו מראה מול הפנים ולהתריס: "חברה, מה אתם מצפים מאיתנו? תראו איזו מהפיכה לאומית אתה עוברים, ואתם מתנהגים כאילו שאתם נתונים בעיצומה של המסיבה הגדולה האחרונה שלכם".

הנשיא ביל קלינטון הוא אכן ידיד אמת. זה בלט כבר בבחירות מול בוש, שיחסו לקהילה היהודית, לישראל ובמיוחד לראש־ממשלתה הקודם, היה צונן עד עויין. מינויו של אינדיק שיקף את התפנית האמריקנית ביחס לישראל. לא רק שהוא בן למשפחה יהודית חמה. לא רק שהוא קיבל חינוך יהודי ושאהבת ישראל טבועה בו מקטנות, מבית סבו, אלא שמאז היותו נער צעיר, עת ביקר בירושלים והתאהב בה ממבט ראשון, הקדיש את עיקר מרצו לביסוס היחסים בין יהודי התפוצות לבין ישראל ולהדגשת קשר האינטרסים בין וושינגטון לבין ירושלים.

ההשפעה שלו על עיצוב המדיניות החיובית של ארה"ב כלפי ישראל היתה ניכרת. התרומה העיקרית שלו להחלפת דור "הערביסטים", שניהל בוושינגטון את ענייני המזרח־התיכון באורח מסורתי, בקבוצה חסרת פניות שרבים בה יהודים ושהמושג "ציונות" לא מעביר בה צמרמורת, לא היתה מבוטלת.

בינתיים סולקו העננים שהעיבו על יחסי שתי המדינות בסוף ימיהם של שמיר ובוש כלא היו. העוינות האישית בין שני האישים התחלפה באהדה הדדית גלויה בין קלינטון לבין רבין.

לכאורה אמורה ממשלת ישראל לקטוף בימים אלה את פירות היחסים החמים האלה. לכאורה היא מסוגלת להשיג כמעט כל מטרה אסטרטגית שתציב לעצמה. להסכים עם הממשל האמריקני על קווים אדומים משותפים, לקבוע גבולות קבע מתקבלים על הדעת על רקע הסכמי השלום המתגבשים עם העולם הערבי, להסכים על העברת השגרירות של ארה"ב לירושלים ולקבל הכרה בבירתה המאוחדת כבירת ישראל.

התוצאות מאכזבות. אמנם ישראל יצאה כביכול בשלום, בעזרתה של וושינגטון, מכמה טעויות קריטיות שעשתה מאז כינון הממשלה. היא יצאה בשלום מפרשת הגירוש ההמוני של פעילי החמאס. ארה"ב הטילה וטו באו"ם בפרשת החרמת הקרקעות בירושלים. היא עצמה עין מול הפגיעות בזכויות האדם, שנמשכו ואולי אף התגברו אחרי המהפך הפוליטי. היא הורידה את מצרים מהעץ הגבוה שעליו טיפסה בפרשת האמנה למניעת הפצת נשק גרעיני.

אמנם ישראל ממשיכה לקבל סיוע צבאי ואזרחי. הכסף של הערבויות שהיו מיועדות לקליטת עליה ממשיך לזרום, על אף שהקליטה פסקה כמעט לחלוטין. אולם בנושאים אסטרטגיים מרכזיים, לא הושג כמעט דבר. אפילו הבקשה ההומניטרית לשחרר את ג'ונתן פולארד נענתה בסירוב, על אף שמרגלים שביצעו פשעים חמורים הרבה יותר, כבר יצאו בינתיים לחופשי.

ירח הדבש הישראלי־אמריקני וההשפעה הפוליטית היהודית באמריקה, שהגיעו לשיא שלא היה כמותו, מתבזבזים על מאמצי סרק להעניק לגיטימציה ליאסר ערפאת, להגדיל את הסיוע לירדן, לשמור על מובארק.

יועץ בכיר בקונגרס סיפר לי השבוע, כי כאשר התלוננו כמה נבחרים אמריקניים בפני השר יוסי ביילין על כך שאש"ף אינו מקיים את התחייבויותיו במסגרת הסכמי אוסלו, השיב להם: "מה אתם באים אליו בטענות, גם אנחנו לא ממלאים את כל התנאים. האם העניקו את 'המסדרון הבטוח', שהבטחנו לו"? הוא מספר, שחברי הקונגרס הביטו אחד בשני כלא מאמינים. "האם ביילין שם לו למטרה לבנות את הטיעון של הצד השני"? שאלו.

יועצת בכירה אחרת אמרה לקבוצה של יהודים, שדרשה ממנה לפעול למען הפסקת המגעים של ארה"ב עם ערפאת: "אני מסכימה איתכם שישראל מראה סימני מצוקה של מתאבד מצוי. אני הייתי נוהגת אחרת, אבל זו החלטתה שלה. היא מדינה ריבונית. מה אתם מצפים, שאנו נחזיר אותה לשפיות"?

ההחלטה של הממשל לשגר לטקס בכנסת את דיוויד גור, הנספח התרבותי, דיפלומט בכיר ומכובד לכשעצמו, מלמדת, שהיעדים הלאומיים המרכזיים שהיו בהישג יד, מתרחקים מאיתנו. כשנפתח פסטיבל ירושלים באביב, אירוע תרבותי לכל הדעות, לא היסס אינדיק לנצל את ההזמנה. עכשיו הוא נזכר שאירועי 3,000 שנה לירושלים פחות חשובים ממסיבת ה"מנגל" של עובדי השגרירות?

לא את אינדיק צריך להאשים. את האצבע המאשימה על מה שקרה צריכה ישראל להפנות כלפי עצמה. כאשר התקבלה ההחלטה על הורדת הדרג, העריכו בממשל שתגובה ערבית במקרה של השתתפות בטקס תהיה כואבת יותר מהתגובה הישראלית במקרה של אי השתתפות. וניסיון העבר מלמד, שהערכה זו יש לה על מה להתבסס.

שורה ציטוט

"יש במקצוע שלנו אכזבות וסיבוכים".

ד"ר אהוד ערבית, מנתח מוח ישראלי בכיר, שעבד בבי"ח בניו־יורק, לאחר טעות בזיהוי חולה (לדבריו, לא באשמתו) שהובילה לניתוח חולה אחר. מעריב, 6.9.95

גיל הראבן

האגדות מסרבות למות

באוכספורד ניסחו את תהילים בגירסה מגוחכת הנשמרת מגלישה למינות מַפְלָה נשים ומיעוטים אחרים. הפוליטקלי קורקט, מגרד את מיגבלותיו

ערב אצל משפחת עולים ממוסקבה. הזמן: שנת 90', חודשים ספורים אחרי התחסלות המשטר הקומוניסטי. עמדנו לצאת לקונצרט, והבנות הקטנות שהתלבשו במיטב בגדיהן פרצו לחדר בצעדי ריקוד, וחוללו סביב אביהן. "אבא", אמרה אחת מהן, "נכון שאני יפה כמו נסיכה?" המשפט צלצל מוכר כל־כך, שלקח לי ימים להבין את הפלא: 74 שנים אחרי חיסול הצאר ומשפחתו, ילדה בת הדור השלישי שגדל תחת שלטון קומוניסטי איננה מתנאה ואומרת: "אני יפה כמו פועלת", "אני חמודה כמו נהגת טרקטור". ככלות הכל, האגדה המלוכנית שמרה על כוחה.

נזכרתי באירוע הזה כשקראתי על הגירסה החדשה של הברית־החדשה ושל תהילים, שהפיקה אוניברסיטת אוקספורד. מדובר בנוסח שהוא פוליטיקלי קורקט. אלוהים שם הוא "אבינו אמנו שבשמים", עיוורים הם "אנשים שאינם רואים", עבדים הם "אנשים ששועבדו" וכו'. האם במקום שבו נכשלה מהפיכה אכזרית, יצליח אגף הצנזורה הלשונית של הפוליטיקלי קורקט? האם ילדים שיתחנכו על הספר המעורכן הזה לא יציירו עוד את אלוהים כדמות פטריארך מזוקן? כשחושבים על בת העולים הנסיכית, האפקטיביות של פרוייקט כזה נראית מוטלת בספק.

מלכתחילה מדובר בנסיון לבצע דבר שלא יתכן. נניח שאפשר לפתוח את בראשית ב"בראשית ברא/בראה אלוהים את השמים ואת הארץ", אבל מה נעשה עם ההמשך? מה נעשה עם העובדה שהאל התנ"כי לא רק מוגדר דקדוקית כגבר, אלא גם מתנהג כגבר, ולא תמיד כאחד מהטובים שבהם? נחבר סיפור חדש, שבו נבהיר כי רשעותם של אנשי סדום ועמורה נבעה מכך שבילדותם סבלו מהתעללות, ונשלח את כולם לטיפול? ולמה נייחס את אכזריותו של האל עצמו? למשטר הקולוניאליסטי? לניכור הקפיטליסטי? לחינוך המצ'ואיסטי? ואולי לכיבוש?

כל מהפיכה נדרשת לתת תשובות לשאלת ההמשכיות התרבותית: איך מתייחסים אל אוצרות תרבות שמבטאים ערכים מנוגדים לאלה המהפכניים? מעלימים את היצירות? מצנזרים אותן? מנחילים אותן לדור הבא? מאפשרים ליהנות מהן? תהילים של אוכספורד הוא קוריוז, אבל המגמה הרווחת כיום בביקורת האמנות בארה"ב היא לעסוק רק במימד החברתי־פוליטי של יצירות. משמרים את הקלסיקה, אבל בוחנים אותה רק בזוג משקפיים אחר.

כך, למשל, בכנס בנושא דיקנס שנערך לאחרונה בקליפורניה, נשאו כל השיעורים כותרות מסוג: "צידוקים להתעללות ב'תקוות גדולות'", "הרחקת האשמה – פירות השלטון הקולוניאלי ביצירת דיקנס", וכו'. מה הבעיה עם זה? הבעיה היא השעמום הנורא. תחת כל המלל הפוליטי האופנתי הזה נעלמות היצירות עצמן, רומן נפלא מפוענח באותם כלים בהם מתפענח העיתון, והביקורת היא תמיד אותה ביקורת עצמה.

פתרון נאה לשאלת ההמשכיות התרבותית מציגה אריקה ג'ונג באחד מספריה. לאחר היסוסים גדולים מספרת הגיבורה לבתה הקטנה את המעשיה על היפהפיה הנרדמת, תוך שהיא מודעת לכל המימדים האנטי־פמיניסטיים של הסיפור. ומה יקרה אם הנסיך לא יבוא? שואלת הילדה. אם כך, הנסיכה תצטרך ללמוד לנשק את עצמה ולהתעורר לבד, עונה האם. בשפה היהודית זה נקרא מדרש: שימור הטקסט המקורי תוך ראייתו כחומר גלם ליצירה חדשה. מי שיש בידיו כלי תרבותי כזה איננו זקוק לצנזורה נוסח אוקספורד.

אל"מ חשוד במכירת היתרי־כניסה לערבים מעזה (מן העתונות)

יומן מעריב

טרור בליון

נס גדול, תקלה בפעמון, או סתם מזל, הצילו בסוף השבוע שעבר את חייהם של תלמידי בית הספר היהודי בליון. אם מכונית התופת היתה מתפוצצת ברגעים שבהם התלמידים היו יוצאים אל הרחוב, היה מספר הקורבנות עלול להגיע למאות.

הצרפתים לא נזקקו לפיגוע ליד בית הספר היהודי כדי להיווכח שהם נמצאים עכשיו בחזית הטרור. אחרי הפיגועים האחרונים בפאריס מתחילים להתרגל גם שם לעניינים המוכרים לנו היטב: בדיקות ביטחון קפדניות, אין־ספור אזעקות־שווא והחשדנות גוברת כלפי אנשים ממוצא ערבי.

ממשלת צרפת – שגילתה יחס סלחני למבצעי פיגועים פלשתיניים בימים שבהם עסק אש"ף בפיגועי טרור – קיבלה לאחרונה תזכורת לכך שפיגועים מסוג זה אינם מהווים בעיה רק ליהודים או לישראלים. מבחינתם של מבצעי הפיגועים, אין הבדל בין רב או מורה יהודי לבין אזרח פריסאי או תייר אמריקני במנהרות המטרו. כולם מסומנים כמטרה אפשרית לפיגוע רצחני.

הקלטות הלוהטות

הקלטות הלוהטות ביותר עכשיו אינן עוד אלה שהיו או לא היו אצל בנימין נתניהו. כוכב הקלטות בימים אלה הוא יאסר ערפאת, המשכיל להעביר מסר אחד לציבור הישראלי, ומסר עם צליל שונה למאזיניו הפלשתינים.

אפילו תומכי הפיוס עם הפלשתינים חייבים להודות שהם חשים אי נחת מסויימת למשמע הציטוטים מן הקלטות. הבעיה איננה נעוצה בחלומות ובתקוות. הם יכולים לקוות לשוב לירושלים, ולחלום על חיפה ויפו. הבעיה היא במסרים, אשר עלול להשתמע מהם עידוד ישיר או מרומז למאבק אלים.

אולי בצליל הכפול שמשמיע ערפאת אפשר להסביר את התוצאות הסותרות שהעלה אתמול סקר שנערך באוניברסיטת חיפה ושודר בקול ישראל: רוב תושבי ישראל עדיין רואה בערפאת רוצח, ובאש"ף ארגון מרצחים, אבל בעת ובעונה אחת מוכן רוב הציבור להסכים בתנאים מסויימים להקמת מדינה פלשתינית לצד ישראל.

קצת מבלבל, אבל זה המצב. ערפאת הוא לא האיש הכי סמפטי בעולם, אבל רוב הציבור מבין שתהליך הפיוס הוא בלתי נמנע, ואפילו ברעיון המדינה הפלשתינית, שהיה פעם טאבו מוחלט, אפשר לדון בצורה עניינית, כפי שמציע השר יוסי ביילין.

הסנאטור ששלח ידיים

בתולדות יחסי ארה"ב וישראל ייזכר הסנאטור בוב פאקווד כמי שעמד בראש המאבק נגד מכירת מטוסי ההתראה והבקרה האווירית "איוואקס" לערב הסעודית בשנת 1981. פאקווד הוביל את הקרב, כאשר מאחוריו ניצבה השדולה למען ישראל, אייפאק. פאקווד ואייפאק הובסו לבסוף, אבל הקרב הגדול היה אבן־דרך חשובה בבניית דימויה רב־העוצמה של השדולה.

אבל להיסטוריה של הסנאט האמריקני ייכנס פאקווד לא בזכות המאבק נגד ה"איוואקס". הוא היה לאחד הסנאטורים הבודדים שנאלץ לפרוש מן הסנאט רגע לפני שיודח משם בשל טענות על הטרדה מינית של נשים שעבדו במשרדו.

פרשת פאקווד היא עדות לרוח הנושבת באמריקה בשנים האחרונות, באשר למעמד הנשים. בגבעת הקפיטול רווחו במשך שנים רבות סיפורים על סנאטורים ששלחו ידיים, אבל האווירה הציבורית השתנתה, ופאקווד משלם על מעשיו כפי שצריך להיענש כל מעסיק (או מעסיקה, לצורך השיוויון) המטרידים מינית את העובדות או העובדים הכפופים להם.

■ רפי מן

"בוא תראה איזה נס קרה כאן

בבית הספר "נחלת משה" בליון הכיתות ריקות. רק שברי הזכוכית המפוזרים בכל עבר מעידים על הדרמה שהתחוללה במקום. שתי כיפות שחורות זרוקות בצד, תיקים ומחברות פתוחות על השולחנות. שליח "מעריב" ביקר בבית הספר יום אחרי פיצוץ מכונית התופת, נפגש עם המנהל, ושוחח איתו על החיים בצל הטרור

מאת מרדכי חיימוביץ
ליון

אחרי הפיצוץ האדיר, דממה מעיקה. מחוגי הזמן בבית הספר היהודי "נחלת משה" נעצרו ביום חמישי ב־16:45, עם התפוצצות מכונית התופת. מישהו עצר את שעון החיים כאן ובכיתות הריקות הכל קפא. אין תלמידים ב"נחלת משה" בבוקר שאחרי.

"בוא תראה איזה נס קרה כאן", אמר לי אריק, אחד המורים והדליק את האור בכתה ד' הממוקמת ממש מעל מוקד הפיצוץ. רסיסי הזכוכיות עדיין על השולחנות. התיקים ליד הכסאות, שתי כיפות שחורות זרוקות בצד, כמה מעילי רוח על הרצפה. על הלוח בצד ימין רשום בס"ד ונושא השיעור רשום בגיר אדום "תנועת השמש".

כל ספרי הפיזיקה הביולוגית פתוחים על עמוד 20. עגלת תינוק דבוקה לדלת. אחת האמהות היתה בשיחה אצל המנהל, ועם הפיצוץ המפחיד קטפה את התינוק שלה מהעגלה וברחה. בכתה ה' השולחנות הבהירים ריקים, מישהו שכח קלמר אדום רגע לפני הבריחה. על שולחן המורה ערימת דפים שעמד לחלק לילדים – משלי לה־פונטיין "הצפרדע שרצתה להיות גדולה כמו הפרה". יומן הכתה עדיין ריק.

"אתה מבין", הסביר לי אריק, "התלמידים חזרו רק אתמול מהחופש, אפילו לא הספקנו לרשום אותם". אנחנו יוצאים למסדרונות הארוכים והחשוכים, המעילים של הילדים עדיין על הקולבים. בכיתת הגן רשומים כ־30 ילדים בני חמש. רסיסי הזכוכיות התערבבו כאן בפאזלים על השולחנות. לידם ארמון לגו הרוס. שני ציורים על הלוח: דובון ועכבר. הכיתה הזאת נמצאת ממש מעל לכניסה. לפי כל הגיון טרוריסטי, מכונית התופת היתה אמורה להיות ממוקמת מתחת לגן, אבל בגלל עבודות בניה אי אפשר לחנות בדיוק מול הכניסה.

הוצאתי את הראש החוצה מתחת לתריסים המוגפים למחצה. השלט ממול הכריז: "ספריית מזל". מעל השלט קירות קלופים. הפיצוץ הרס גם שם כמה שמשות. וילונות התחרה מתנופפים ברוח. מתחתם תלויות כמה אדניות שבורות עם צמחי גרניום אדומים. חזית הבר שממול לבית הספר התרסקה לגמרי והגשם הדק היורד בליון מרטיב את השברים. מהחנות של הנגר ליד לא נשאר כלום. הנגר, לא יהודי, ישב ובכה. "לא להאמין מה שקרה לי והביטוח מציע רק 5,000 פרנק פיצויים. בכל זאת אני שמח שלילדים לא קרה כלום. טוב שהם לא באו כמו בכל יום ללטף את החתול שלי. אני לא רוצה בכלל לחשוב מה היה קורה". השברים והזכוכיות עדיין חוסמים את הכניסה שלו.

■ ■ ■

גם במשרדו של מנהל "נחלת משה", אליהו מגנוז, יש זכוכית שבורה. "רצינו לתקן הכל כבר היום ולחזור ללימודים, אבל המשטרה לא נתנה לנו, כי עדיין לא סיימה את החקירה. אם ירצה השם נמשיך ביום שני. בסך הכל הפיגוע היה ... היו מורות שאמרו לילדים שזה בסך הכל ... ורעמים". מגנוז, איש נעים ומינורי, הגיע לפני 25 שנה מלבנון. כשרצה לשנן ... התחילה שם המלחמה. עכשיו יש לו קפה ... ממש מתחת לחלון. בבית הספר שלו יש ... תלמידים, מגיל שלוש עד 15. הוא גר ... שנה בליון ולפני 23 עבר לווילרבאן.

המייסד, הרב הראשי יהושע קלי... בינתיים לארץ וחי בכפר מימון. מגנוז ... בישראל כמה פעמים בשנה, אבל העליה ... מטרידה אותו כרגע. "קיבלתי כאן ... חינוכית ואני חושב שבסופו של דבר ... עוזרת למי שרוצים לעלות. אני ... עוצר את ההתבוללות, אבל עכשיו יש לי ... אחרות". מגנוז מתעקש שהטרור אינו ... יהודית, אלא גם של הצרפתים ושל כל ... המערב. "האם המערב יוכל להתמודד ... המוסלמים? האם הדמוקרטיה יכולה ... לעצמה התגרות כזאת בעצם קיומה?"

הפאקס שליד מגנוז פלט כל הזמן ... הזדהות. "הורו לשם כי טוב", ... משטראסבורג, "עומדים לצדכם בשעה קשה" ... פקסטו מירושלים. בקהילה התקבלו ... השתתפות גם מהחזית הלאומית של ז'אן ... לה־פן ומכל הארגונים המוסלמים.

מגנוז מעריך כל הודעה כזאת. ... רשמיים בישראל לא שמע כלום, אבל ... עושה חשבון ומחייך: "אתם בארץ כבר ... לדברים כאלה. לו היו יכולים לעזור היו ... הוא גם מכבד את ההצעות של ראש העיר ... הוא יודע שזה בסך הכל מילים. "ראש ... הבטיח: הוא ישים לפני בית הספר גדרות ... אפשר להסיר כאשר ההורים באים לקחת ... הילדים, אבל מה יותר מזה הוא יכול לעשות ... אמצעי הגנה? זה שטויות. מה, ישלחו עוד ... בכלל אפשר לשלוח שוטרים לכל מקום? ... לכל בית ספר? זה קשה, קשה מאוד. ... להפעיל הורים מתנדבים בתפקידי ... ראיתי שהזוג הראשון יתחיל ביום חמישי, ... הם העדיפו להתחיל מיום שני. אני לא בטוח ... לו היו שם, היו מגלים את מכונית התופת. ... להיות שהם עצמם היו נפגעים. אני בטוח עם ... שצריך להתמודד עם הטרור לגופו, לא עם ... אמצעי התגונה. תראה, אפילו בישראל לא ... מצליחים ממש למנוע את זה. אנחנו כולנו באותה ...".

יום שישי, 13:00, דיון בחדרו של המנהל. ז'קי ביסמוט, סגן המנהל, בלונדיני מזוקן, חזר מהמשטרה. "יש אישור לפנות את השברים, אבל ... עדיין לא להתחיל בעבודות. המשטרה מבקשת ... תלונה רשמית. אני מקבל טלפונים כל ... מההורים. יהיו, או לא יהיו לימודים ביום ... אמרתי להם להאזין לרדיו היהודי ביום ראשון".

...הורים, הורים, אפילו המנקה מצלצלים להציע ... מגנוז הציע שפסיכולוגית תבוא לדבר עם ... "השאלה", אומר ארמנד זעפרני, ממורי ... הספר, "האם נהיה מוכנים בזמן ובכלל, האם ... את הלימודים בכל האגפים, או רק בחלקו?" ז'אקי ביסמוט טוען שלא צריך להודות שחלק ... הבניין פגוע. "פשוט נשדר שהלימודים ... רק בכיתות האלה והאלה. מי שיבין מזה ... טכנים. ממילא באגף הישן לומדים הכי ... ילדי הגנון, ייתכן שדווקא אותם לא ... ביום שני, "אז מה השגנון?". ביסמוט הזכיר ... עוד בעיה. "שבת זה שבת וביום ראשון הכל ..., או מי יבוא לתקן לקראת יום שני"? ... לזעפרני לא אכפת להתחיל רק ביום שלישי, ... שגם יום שני טוב אפילו שלא יצליחו ... הכל. "ילד שבא ורואה נזקים, המום פחות ... שרואה שהכל מתוקן ולא מבין מה היה ...". בינתיים מחליטים שלא להחליט.

... הראשי של ליון רישאר רטנשלאג חזר ... המשטרה. איש קטן עם עיניים כחולות וזקן ... הוא רבנם של 30 אלף יהודי ליון, קהילה שלדבריו מתחררת והולכת, שרובה עוסקת בענף הביגוד והפקידות. הרב הצטרף לדיון והציע שההורים לא יחכו לילדים בחזית בית הספר, אלא ייכנסו לחצר. ז'אקי ביסמוט מתנגד. הוא טוען כי מדובר באלף הורים שיחוללו מהומה בחצר. מפקד המשטרה, דיווח הרב רטנשלאג, הבטיח לאסור את החניה, להציב שוטרים בכל בתי הספר היהודים וגם לאבטח את כל בתי הכנסת, בעיקר בערב שבת ובתפילות ימים נוראים. הוא סיפר כי כבר לפני כמה חודשים דרש להציב מחסומים לפני בתי הספר היהודים, אבל כמה חברים בקהילה התנגדו, כי חששו מתדמית הגטו. "החיים של הילדים חביבים עלי יותר מהחששות האנטישמיים, עכשיו הטרור הפך לחלק מהחיים שלנו וצריך לדעת לחיות עם זה. זה עניין של פיקוח נפש וכל אמצעי כשר".

ממשלת צרפת החליטה באמת לנקוט כמעט בכל האמצעים. בישיבת חירום שכינס ראש הממשלה אלאן ז'ופה עוד בליל הפיגוע, סוכם על הערכות שתעלה כמיליון פרנק ביום. הוחלט לתגבר את כוחות הביטחון ב־4,500 איש, ביניהם 1,800 חיילים. על־פי תוכנית שכבר הופעלה ערב מלחמת המפרץ, הוצבו החיילים בעיקר בגבולות, בתחנות הרכבת, בנמלי התעופה ובמקומות המרכזיים בפאריס – מתחת לשער הניצחון וליד מגדל אייפל.

התוספת הזאת תוכל לשחרר יותר ז'נדרמים לשמירה על בתי הספר. מיום חמישי בלילה סולקו מכוניות שחנו לפני בתי ספר יהודיים במרסיי ולפני בית הכנסת ברחוב מלהארב בווילרבאן. אתמול לפנות בוקר פשטו כוחות הביטחון על ריכוזי מוסלמים בליון ועצרו 31 איש. שניים מהם חשודים בהנחת מטען נפל בסוף החודש שעבר על מסילת הרכבת המהירה מליון לפאריס.

העיתון "ליברסיון" דיווח כי מטען התופת בווילרבאן הונח במכונית פולקסוואגן־פולו אדומה שנגנבה יומיים קודם. המכונית צולמה במקרה במצלמת וידיאו שהוצבה בחנות ליד בית הספר ופעלה עד יום חמישי בשמונה בבוקר, כלומר ההתפוצצות לא צולמה.

"האם כל האמצעים האלה מרגיעים אתכם?", שאלתי את הרב רטנשלאג. "מה אני אגיד לך? אנחנו עכשיו בשורה הראשונה. בוא, צריך לצאת. לשבת יש מין טבע כזה, שהיא מגיעה מהר". בדרכי החוצה עברתי ליד כיתה ד'. על השולחן הראשון היתה פתוחה חוברת עבודה לחודש אלול וכך נכתב בעמוד 6: "שלושה ספרים בשמים נפתחים: הספר האחד – ספרם של צדיקים, הספר השני – ספרם של בינוניים, הספר השלישי ספרם של רשעים". בעיקר של רשעים.

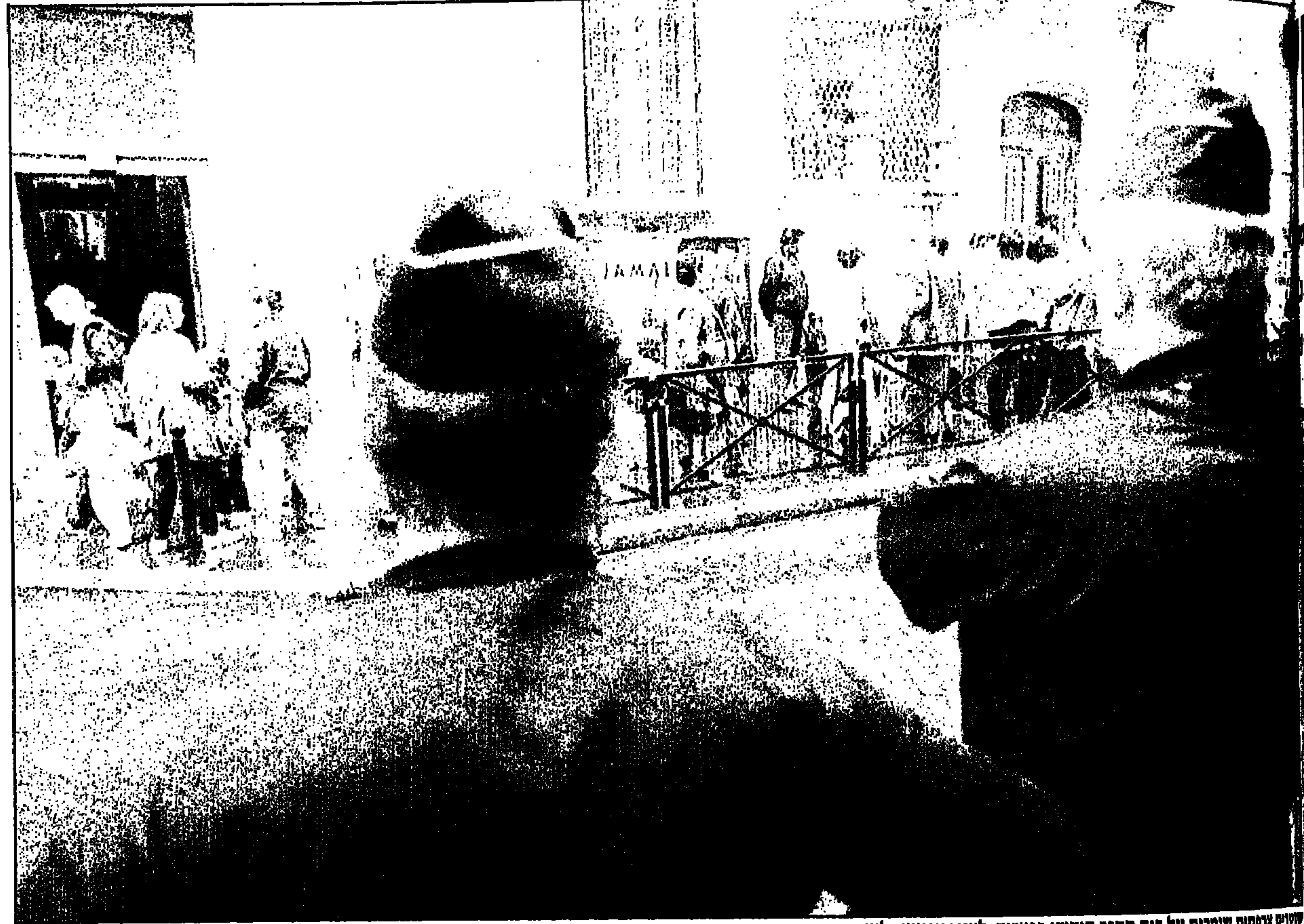

צילומים אי.פי
שוטרים צרפתים שומרים על בית הספר היהודי בפאריס, לאחר הפיגוע בליון

שרידי מכונית התופת שהתפוצצה ביום חמישי בליון

בכתה ח' השולחנות הבהירים ריקים, מישהו שכח קלמר אדום רגע לפני הבריחה. על שולחן המורה ערימת דפים שעמד לחלק לילדים – משלי לה־פונטיין "הצפרדע שרצתה להיות גדולה כמו הפרה". יומן הכתה עדיין ריק

בואו לגלות את המזרח בסתיו בדרך מרתקת!
דרך הרימון
טיולי העומק המרתקים של רימון טיולים!
מסלולים יחודיים, מדריכים בכירים, קהל מטיילים איכותי

TAJ-MAHAL
הודו–הטיול הקלאסי–9 ימים מ־$2150
הודו, נפאל ובנגקוק–14 יום מ־$2740
דלהי, ורנאסי, קג'וראהו, אגרא והטאג' מהאל, פטיפור סיקרי, ג'ייפור, אמבר, קטמנדו ובנגקוק.
תאריכי יציאה: 30.10, 13.11, 11.12, 8.1, 12.2, 26.2.

MOGHULS & MAHARAJAHS
הודו–הטיול המקיף–
20 יום מ־$3690
קוצ'ין, פריאר, מדוראי, טריצ'י, מדראס, דלהי, ורנאסי, קג'וראהו, אגרא והטאג' מהאל, ג'ייפור, אודאיפור וג'ודפור
תאריכי יציאה: 26.10, 23.11, 7.12, 18.1, 22.2

עולם אחר
סין הונג קונג ותאילנד–
18 יום מ־$3638
בייג'ין, שיאן, שנגחאי, גוילין, נהר לי, הונג קונג, צ'יאנג מאי, צ'יאנג ראי, משולש הזהב, בנגקוק.
תאריכי יציאה: 5.10, 12.10, 26.10, 2.11, 29.2, 14.3.

עולם קסום
סין והונג קונג–
16 יום מ־$3145
סין, הונג קונג ותאילנד–
21 יום מ־$3690
בייג'ין, שיאן, גוילין, נהר לי, שנגחאי, סוז'ו, האנגז'ו, הונג קונג, משולש הזהב, בנגקוק.
תאריכי יציאה: 5.10, 12.10, 26.10, 2.11, 22.2, 7.3

תאילנד
כולל משולש הזהב ונופש ל־11
ו־14 יום מ־$1677
בנגקוק, צ'יאנג מאי, צ'יאנג ראי, פוקט, פטאיה ואפשרות הארכה להונג קונג
תאריכי יציאה: מ־4.9 אחת לשבועיים

רימון טיולים
זכרונות יפים...לכל החיים
בקש חוברת מסוכן הנסיעות שלך או בטל' 03-6388463

ירדן בחגים
טיול עם מדריכי החברה הגאוגרפית - נאות הכיכר
5 ו־7 ימים לכל האתרים המרתקים בירדן: אום קייס, ג'רש, רבת עמון, מדבא, מיכוור, נחל ארנון, קניוני ים המלח, שמורת דנה, קרק, פטרה, ואדי רום.
תאריכי יציאה: 5 ימים - 22.9, 5.10, 8.10, 12.10; 7 ימים - 21.9, 3.10
ההרשמה בכל משרדי הנסיעות. לפרטים וקבלת חוברת טיולים טלפנו 03-5225099
החברה הגאוגרפית • נאות הכיכר

ספארי בקניה-חוויה של פעם בחיים
■ שמורת הסמבורו ■ הרמות הלבנות ■ רכס האברדר ■ אגם נקורו ■ ספארי לילה במסאי מרה

ספארי של חוויות בחופש סוכות
מספר מקומות מוגבל!
2.10–10.10, ו־9.10–17.10
חברת סקאי מארגנת לכם ספארי בקניה עתיר נופים, שמורות, חיות וחוויות בתנאים נוחים ובבתי מלון ולודג'ים מהטובים.
המחיר* מדהים: $995 בלבד למבוגר
$650 לילד עד גיל 14
(ילד בחדר עם מבוגר, או: ילדים בחדר נפרד)
*המחיר–לסידורי קרקע בלבד, לנרשמים החל מ־6.9.95

ספארי בשיטת "טייל זאת בעצמך"
מבחר מסלולים מרתקים, שמורות יחודיות, מידע חיוני, טיסות, ארגון וייעוץ לטיילים עצמאים והרפתקנים.

איי סיישל.
גן עדן של חופשה.
שעתיים וקצת מניירובי–מצפה לכם חופשה טרופית באיי סיישל שעל קו המשווה. למשתתפים בספארי בקניה: עד 5 לילות באיי מאהה, בתוספת של $760 בלבד
כולל כ. טיסה ניירובי–סיישל–ניירובי.

ההרשמה בכל משרדי הנסיעות. לייעוץ ומידע נוסף: סקאי הכיכר טורס, מחלקת אפריקה טל: 03-5256355

הוציאו את הפקק

מחר ייפתח מחלף כפר שמריהו, ומהמחמאות שיעופו באוויר יסמיקו כל 2000 המוזמנים. ישכחו כולם שרק אתמול התנהל קרב כבד עם השכנים, עם מע"צ. ישכחו גם שהפקק לא נגמר. שהתגלגל לצומת הבא. שבעיית הפקקים היא בעצם בלתי פתירה. אלא שגם בכמה דקות של עצבים שיחסוך המחלף החדש אי אפשר לזלזל

מאת רביב דרוקר

קשה להניח את האצבע על נקודת הזמן המדוייקת בה צומת כפר שמריהו הפך להרבה יותר מעוד הצטלבות של דרכים. מה שברור הוא שבשלב מסויים צימח לו הצומת כנפיים והפך למיתוס, למועקה שאיימה למוטט את עצביהם המעורערים ממילא של נהגי ישראל, ל"פקק של המדינה".

אולי זהו מיקומו בלב היציאה או החזרה מהחופשה בצפון, בדיוק בשבת אחר הצהריים כשיום ראשון המעצבן כבר בפתח, יכול להיות שזהו אורכו של הפקק שהגיע לעתים עד לוינגייט, ויותר מתקבל על הדעת שפשוט העיכוב הגדול בבנייתו, עיכוב שנתפס בעיני הציבור, לא בלי צדק, כפרי התנגדותם העקשנית של אנשי ממון וקשרים, הוא שהביא לצומת כפר שמריהו את התארים המרוממים. אין, מן הסתם, דבר יותר מעצבן מלשבת בפקק אינסופי ולא להפסיק לחשוב על השכנים המפונקים והעשירים שהם הם, מבחינת הנהג הפקוק, האחראים הישירים להזדחלות. "אם הוא היה ליד שכונת התקווה, כבר ממזמן היה פה מחלף", אמרו נהגים רבים לאורך השנים והסכימו איתם בשקט גם אנשי מע"צ ומשרד השיכון.

כך או כך, אין מחלוקת שמחלף כפר שמריהו הפך לסמל כל תנופת פיתוח הכבישים והמחלפים של ממשלת העבודה ואם תרצו, הלב של "שינוי סדר העדיפויות הלאומי". בארץ בה כל כביש הוא מחלוקת פוליטית, מחלף כפר שמריהו היה מבחן לא קל לרבין ופואר.

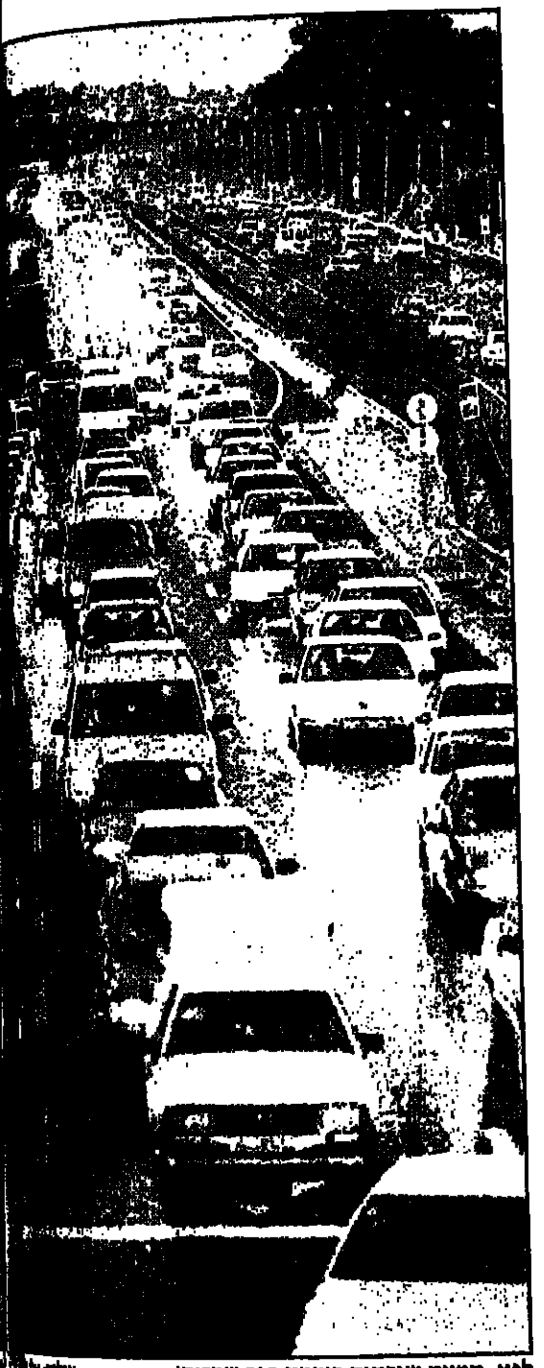
לפני. תמונה שגרתית בצומת כפר שמריהו

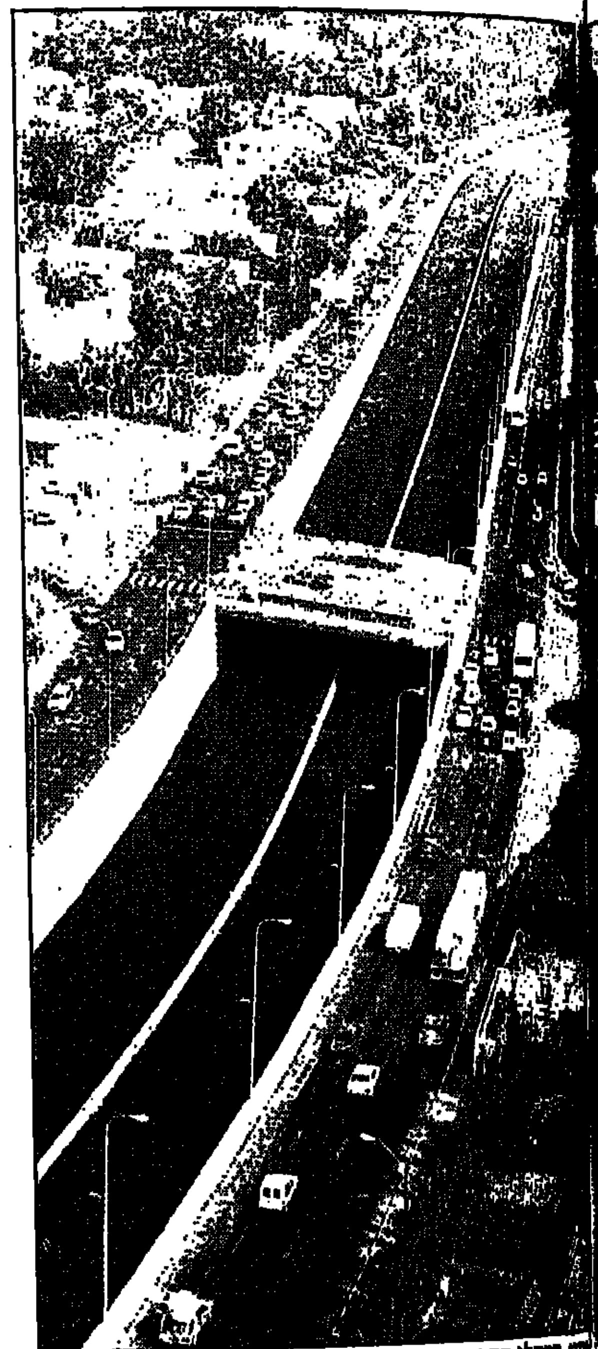
אחרי. המחלף החדש
צילום באמצעות אילן אורד העופה

במבחן הזה לפחות הם עמדו. ביום שני ייפתח מחלף כפר ש[מריהו] ומהמחמאות יסמיקו כל 2000 המוזמנים. כל אלו שרק אתמול [...] היו מוכנים לטרוף, יהפכו לגורי חתולים רכים ומפייסים. אלי [...] ראש עיריית הרצליה, יחמיא לפואר ולרבין, הם מצידם [...] מחמאות על ראשי הרשויות במקום (רבע מהצומת נמצא ב[...] השיפוט של שרגא מילשטיין, ראש מועצת כפר שמריהו) [...] לא ישכחו להחמיא לעובדי מע"צ המסורים ולערכים [...] איכות הסביבה שמבוטאים, לדעתם, בהרמוניה מלאה [...]

המלך מת. מי יהיה מלך הפקקים החד[ש]

ביום שני, יחד עם הפתיחה החגיגית של מחלף כפר שמריהו, תתחיל התחרות תגדר לה. מי יזכה לתואר המשכר "הפקק של המדינה"? האם זה יהיה צומת אשדוד הנורא או שמא זה יהיה הפקק המתפתח היטב בצומת גלילות ואולי יבוא צומת רעננה דרום ויגזול את הבכורה?

המועמדים לכתר מתגאים בנפח תנועה של יותר מ־100 אלף מכוניות ליום. רוב הצמתים שנמנים על המועדון האקסלוסיבי הזה כבר מעוטרים במחלפים. כך בצמתי אלוף שדה, בר אילן, הכפר הירוק ומורשה.

הקריטריון לניצחון לא מתבטא רק בנפח תנועה. צומת שרוצה לזכות בתואר גם צריך להציג בעיות גדולות בהקמת המחלף ורצוי שיהיה ממוקם באיזור מתפתח [...] שהפקק רק יילך ויעצים. [...] רעננה־דרום מתהדר בבעיות גדולות [...] האבות במקום ("זרח־סלומון") [...] בעייה של תחנת דלק, אבל [...] לדעת מומחים, הוא צומת גלילות. [...]

בצומת אין בעיות פיסיות [...] מאבק כוחות סמוי בין [...] למע"צ על הקמת המחלף. [...] אמורים להקים אותו אבל [...] רה (משבר והות תריך) [...] מה ומע"צ כבר לוטשת עיניים.

אגב, צומת אשדוד נותר [...] כבר השנה אמורים להתחיל [...]

המשוקע. בצד יעמדו הגיבורים האמיתיים של הסיפור. תושבי [...] שמריהו ונוף ים שבמו התנגדותם הצליחו לכפות [...] מרצונותיהם וללמד את כל גורמי הממסד שיעור חשוב [...] התנגדות תושבים.

מחלף כפר שמריהו נמצא על מפות התיכנון יותר מ־10 [...] לפחות פעמיים בעבר, בראשית שנות ה־90, הודיעה [...] תחילת העבודות בצומת ואף הוקצתה תקציבים לנושא [...] נעצר. המאבקים סביב הקמת המחלף העסיקו את בתי משפט [...] לבוררות מקצועית וטרדו את מנוחתה של כל השרשרת [...] מראש הממשלה דרך שר השיכון, מנכ"ל מע"צ, מהנדס [...] לעוברים בשטח.

מעריב פתוח-תקווה
עיתון בשידור חי
ערב ראיונות ורב-שיח בנושא:
הסיפורים הקטנים מאחורי הכותרות הגדולות
משתתפים:
■ אייל קן, סמנכ"ל מעריב
■ עמוס רגב, ראש מערכת החדשות
■ יעל פז-מלמד, עורכת "נשים"
■ עופר שלח, פרשן ספורט ובעל טור
מנחה: אבי בטלהיים, עורך מוסף שבת
בחלק האמנותי: לוליק והגיטרה, בשירי ארץ ישראל, עמים ורומנסות ספרדיות
החברה למתנ"סים — מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ
האירוע יתקיים ביום ג', 12.9.95 בשעה 21:00, במתנ"ס עמישב
רח' קהילת שיקגו 1, ע"י בריכת עמישב, טל. 9338393-03
יותר מעניין לקרוא מעריב

שלושה חלקים היו למאבק. שלב א': המאבק על עצם הקמת [ה]מחלף. היום קצת קשה להאמין אבל רק לפני 10 שנים טענו רבים [...] שאין צורך במחלף כפר שמריהו. הגידול העצום בצפיפות [ה]כבישים (כ־150 אלף מכוניות חדשות עולות בארץ על הכביש מדי [שנה], רק כ־60 אלף נגרעות) השתיק את כל הטענות. 0:1 למימסד.

שלב ב': המאבק על תוכנית הרחבת הצומת. תוכניתו המקורית של [מ]חלף כפר שמריהו כללה שני שלבי עבודה. ראשית, הרחבת הצומת [ל]מלוא רוחבו, קרי, כ־50 מטר. שנית, הקמת גשר עילי. הרחבת הצומת היתה כרוכה בסילוק תושבים שכנים שעם השנים פלשו לתוואי הצומת. אף אחד לא אוהב שמקצצים לו את החצר ועוד לצורך הקמת מחלף מאיים. הנפגעים העיקריים היו תושבי נוף ים [ב]הרצליה והם מייד התארגנו לפעולה. הוקמה עמותה, נאספו כספים, [...] עורכת דין מובילה בתחום (עו"ד נעמי וייל), נעשו פניות [ל]תקשורת, לראש עיריית הרצליה ולכל מי שרק אפשר היה, בעיקר [...] הוא איש פוליטי שהבחירות הבאות חשובות לו, בקיצור, התחילה [...]מלחמה.

[...] העמותה עדינה זילברשטיין, תושבת נוף ים וסא"ל לשעבר: "[...] מזכיר לי דברים רעים מאוד", אמרה בסוף השבוע, "כבר עברנו [את] זה אבל או אנשים קיבלו הודעות שתוך 3 חודשים הם חייבים [לפנ]ות. קשה, קשה מאוד להיאבק נגד הממסד". לאחר מאבק מר [...], בינואר 92', הכריזו במע"צ על בניית המחלף. "בקיץ 93' [...] ייפתח", הבטיחו ולא ידעו שהקשה מכל עוד לפניהם.

שלב ג': שאלת השאלות – כביש משוקע או גשר עילי. רק [...] הרת הגורל הזו תקעה את המחלף ליותר משנה. התושבים [...] על איכות הסביבה וביקשו משוקע, מע"צ הסבירה שהעלות [...] גבוהה במיוחד ותיכננה גשר עילי, התושבים קוננו על הרעש [...], מע"צ הסבירה שלא ניתן לתכנן כביש משוקע בגלל תנאי [ה]קרקע. "זו תהיה אמבטיה", אמרו שם וכיוונו לכך שלא ניתן יהיה [...] את המים מהמנהרה לעת חורף.

[...] התושבים התגייסו מילשטיין ולנדאו. רבין ופואר תמכו [...] במע"צ. "גברת רבינוביץ אחת יכולה לעכב מחלף שלם" [...] רבין על ההתנגדויות לבניית המחלף. בסופו של דבר [...] גורות מקצועית נכנע המימסד והוחלט על כביש משוקע. [...] האמבטיה, מה עליה? ליד המחלף נבנתה לראשונה בארץ [...] ניקוז גדולה. 5 משאבות ענק יתחילו לנקז מים מהמנהרה עם [...] הראשונה. גנרטור מיוחד יוודא שגם בהפסקת חשמל לא [...] לשחות בצומת. עמי לקס, מהנדס מחוז המרכז במע"צ: "יש [...] של אחד ל־100 שנה שתחנת הניקוז לא תצליח לנקז".

[...] אגב, תוצאות המכרז לביצוע הקמת מחלף כפר שמריהו רק הגדילו [...] את נצחונם של התושבים וראשי הרשויות. מע"צ אמרו את עלות ההקמה של כביש משוקע ב־38.1 מליון שקל. "סולל בונה" שניצחה במכרז הקימה אותו תמורת כמעט 20 מליון שקל פחות מזה. השורה התחתונה היא שלא רק שהכביש המשוקע הוא סביבתי ושקט יותר, הוא יצא גם זול למדי (עלות ההקמה הכוללת היא 45 מליון שקל).

■■■

על השפעותיו הכוללות של מחלף כפר שמריהו כבר בנו לא מעט אנשים את ביתם. יש לזכור שמדובר באחד האיזורים הנדל"נים המתפתחים ביותר בארץ ומחירי הקרקעות, הבתים והשטחים לתעשייה אף מקדימים את ההתפתחות בפועל. האלפים שזורמים ליישובי השרון ובעיקר לכפר יונה, פרדסיה, קרימה, תל מונד ונתניה

בכל הנוגע לכיוון מצפון לדרום מחלף כפר שמריהו לא יביא את הגאולה. "הפקק יעבור לאכדיה", מפזר את האשליות עמי לקס. בכיוון השני המצב אמור לחיות קצת יותר טוב. מי שעבר את המחלף החדש ייצא לחופשי ולא צפויים לו פקקים עד חיפה. גם זה לא מעט

הוציאו לא מעט כסף על הקוטג' שלהם תוך הסתמכות על דברי האנשים, שמכרו להם את הקוטג' בשילוב ההבטחה ש: "אחרי שמחלף כפר שמריהו יקום, תוך חצי שעה אתם בתל אביב".

האמת היא קצת יותר עגומה. בכל הנוגע לכיוון מצפון לדרום גם מחלף כפר שמריהו לא יביא את הגאולה. "הפקק יעבור לאכדיה", מפזר את האשליות עמי לקס. בכיוון השני המצב אמור להיות קצת יותר טוב. מי שעבר את מחלף כפר שמריהו יצא לחופשי ולא צפויים לו פקקים עד הכניסה לחיפה. גם זה לא מעט.

איזור השרון הוא היום האיזור הפקוק ביותר בארץ. מחלף כפר שמריהו, שמוביל בדירוג המחלפים העמוסים בארץ (150 אלף מכוניות עוברות בו מידי יום, שני שליש מהן בכיוון צפון־דרום), בא מהבחינה הזו ממש בזמן, אבל לאף אחד אין אשליות שביום שני אחר הצהריים נרגיש הקלה משמעותית. במדינה בה רמת המינוע עולה בקצב מסחרר ואיתה, כמובן, הצפיפות בכבישים (ישראל היא בין המובילות בעולם במספר מכוניות לק"מ כביש. לעומת זאת, רמת המינוע היא עדיין מהנמוכות בעולם המערבי), אף מחלף בודד, חשוב ככל שיהיה, לא יפתור את הבעייה. עם ישראל ימשיך לקנות מכוניות בטירוף ולצמצם את הפער לעולם המערבי. כבישים לא ייסללו באותו קצב והפקקים רק יתארכו.

באיזשהו מקום ההבנה הזו היא חלק מאוד חשוב שתורמת תרבות המחלפים. מעין תום "עידן הנאיביות". כדאי להזכיר שבראש תהלוכת הנביאים עמדו שרינו. מאי 92', שר השיכון הקודם, אריאל שרון, מכנס מסיבת עיתונאים. "עד שנת 94' יחוסלו כל הפקקים בכבישים הראשיים במדינת ישראל", הוא מבטיח. אפריל 93', שלטון חדש, ומירות ישנות. שר השיכון, בנימין בן אליעזר, מכנס מסיבת עיתונאים: "תוך כמה שנים יוסר כליל הפקק ממדינת ישראל".

גם מי שחושב שלפחות המלחמות סביב המחלף הסתיימו, לוקה, כנראה, בנאיביות. זילברשטיין וחבריה, שהוציאו כבר מאות אלפי שקלים ואינסוף שעות על הנושא, עדיין לא שקטים. "עד שאני לא רואה את הקירות האקוסטיים, אין לי שום תחושת ניצחון. פה יתחילו לנסוע 120 קמ"ש ואנחנו לא נוכל לנשום. הספיק לי הסיוט שעברנו פה בזמן העבודות". מע"צ שולחת לתושבים גלולת הרגעה בדמות פטנט חדש. מחלף כפר שמריהו הוא המחלף הראשון בארץ בו מנסים 'אספלט שקט'. זהו אספלט שאמור להוריד משמעותית את רעש המכוניות.

מיני מלחמה שנייה מתבשלת סביב הפניות לנוף ים. "לא תקום כניסה ימינה לנוף ים" מבטיח־מזהיר אלי לנדאו.

■■■

אם כך, בעיות התנועה לא ייפתרו והמלחמות לא ישככו. מה בכל זאת יועיל לנו מחלף כפר שמריהו. א. אין לזלזל גם בחיסכון של כמה דקות עמידה בפקק. ב. מחלף כפר שמריהו לימד את המימסד וזו לא הגזמה, להטות אוזן לרחשי התושבים. אינטרס הכלל אומנם חשוב יותר מזה של הפרט אבל אין הדבר אומר שלא צריך להתחשב בשכן הקטן. קחו לדוגמא את מע"צ. כשהתחיל המאבק באמצע וסוף שנות ה־80', לאנשי מע"צ היו מעצורים לא קלים אפילו לדבר עם התושבים. היום כשזילברשטיין מתקשרת למע"צ לוקחות בדיוק כמה שניות עד שהתשובות מתחילות לזרום.

ריקרדו טרומפר, ד"ר להוראת המדעים, מנהל ביה"ס "חוף הכרמל".
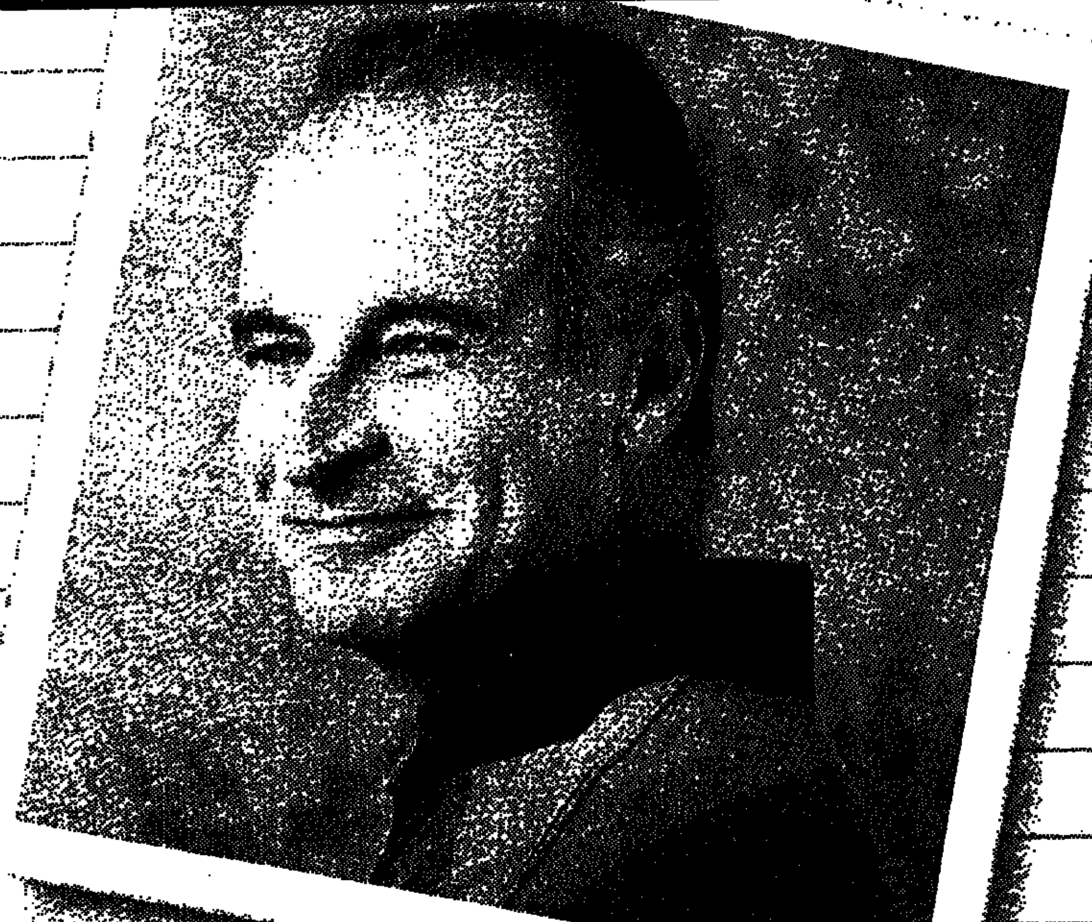
"אני מאחל לעצמי ולעמיתי, שנמצא יום יום דרך חדשה להגיע לתלמידים"
מורה טוב מורה לחיים
משרד החינוך התרבות והספורט

פרסי ה־MTV: מייקל ג'קסון ומדונה בכרטיס אחד

מאת רון פודכלבניק

למרות הסיפורים על יחסיו המשונים עם ילדים קטנים, מייקל ג'קסון הוא עדיין מלך הפופ. ובתור שכזה הוא גם פתח ביום חמישי בלילה את טקס חלוקת פרסי ה־MTV למוסיקה. במשך רבע שעה קיפץ ג'קסון על הבמה, מלווה ע"י סלאש, הגיטריסט של להקת "רובים ושושנים". הוא נראה די מבסוט מעצמו, מה שאי אפשר היה לומר על ליסה־מארי פרסלי, שישבה בקהל עם פרצוף חמוץ כלימון ולא הפסיקה להסתכל על השעון.

■ רכילות עסיסית

ועוד קצת רכילות. וויטני יוסטון ובובי בראון, שכולם מרכלים על קשיים בחיי הנישואין שלהם, התגפפו והתנשקו כל הזמן, במיוחד כשעלו לבמה להגיש את פרס קליפ השנה.

היתה זו הפעם ה־12 שה־MTV מחלק פרסי מוסיקה. כל היפים והיפות הגיעו לאולם "רדיו סיטי" בניו־יורק, וצופים מ־70 מדינות זכו לראות את הכל בשידור חי.

למרות 11 מועמדויות, מייקל ג'קסון לא זכה בפרס החשוב ביותר של הערב – קליפ השנה – בו זכו דווקא שלוש בנות להקת TLC, על שירן "מפלי מים". הבנות זכו גם בפרס חביבות הקהל ובפרס על קליפ הר'ית'ם־אנ'בלוז'.

טום פטי זכה בפרס אמן השנה ומדונה בפרס האמנית, על שירה "קידה". והדובדבן על הקצפת שלה היה ג'ורג' קלוני ("ER"), שהעניק לה את הפרס. מדונה ניצלה את הרגע והדביקה לקלוני נשיקה שהימממה אותו. בעוד הוא עומד שם ומסמיק, אמרה מדונה לקהל: "תיסלחו לי, אבל זה הכי קרוב שאי פעם אגיע לג'ורג' קלוני".

להקת "ויזר", עם הקליפ "באדי הולי", שהוא שיחזור של סצינה מתוך סידרת הטלוויזיה האגדית "ימים מאושרים", זכתה בפרס הקליפ האלטרנטיבי ובפרס על בימוי קליפ. מייקל וג'נט ג'קסון קיבלו את הפרס המשונה במקצת, בקטגוריה של "שירה שהיא צעקה".

בפרס חביבי הקהל באירופה זכתה להקת "יו 2", על "החזק אותי, רגש אותי, נשק אותי, הרוג אותי" – מתוך הסרט "באטמן לנצח". גם הזמר השחור סיל זכה בפרס על קליפ מתוך הסרט, "נשיקה משושנה".

ואגב, גם אנחנו היינו שם. שלוש פרסומות ישראליות שודרו ברחבי העולם במהלך הטקס: "איתך אני לא נוסעת בחיים" עם ליאור מילר ועמית מכטינגר, פרסומת של שוקו יוטבתה ופרסומת של הרשות למלחמה בסמים.

מייקל ג'קסון מגיע לטקס צילומים: א.פ.

3 פרסים לבנות להקת טי.אל.סי אחרי הזכיה

מדונה אחרי הזכיה והנשיקה לג'ורג' קלוני

האם ננסי רייגן מתכוונת לכבוש את הוליווד

שנים לאחר שבעלה עזב את המשחק לטובת הפוליטיקה, [illegible] לאחר שהיא עצמה היפנתה גב להוליווד, קיבלה ננסי רייגן הצעה [illegible] בסרט חדש. הגברת הראשונה לשעבר, בת 72, אמרה שזה מאוד [illegible] והכל, אבל תודה ולא תודה.

■ תפקיד ראשי בקומדיה

השחקן־בימאי־תסריטאי אלברט ברוקס הוא זה שהציע לננסי [illegible] התפקיד הראשי בקומדיה "אמא". העלילה עוסקת ביחסים הסבוכים [illegible] (אותו יגלם אלברט ברוקס) לאמו.

ברוקס סיפר שלצערו, ננסי רייגן אמרה לו שלא תוכל להתפנות [illegible] קיה הרבים כדי להשתתף בסרט אבל בכל זאת, הסכימה להיפגש [illegible] לדבר.

לדבריו, הוא נפגש איתה בבית משפחת רייגן בבל־אייר, קליפורניה, [illegible] כך הוא הלך לחפש לו אמא אחרת. אולי ברברה בוש?

מכונת המשקאות תגלה לך את העתיד

מאת הלן חזן
סופרת מעריב בווינה

גם באוסטריה מתעצם המאבק על שוק המשקאות הקלים. [illegible] היצרניות משקיעות הון בפרסומות ובמבצעים, בנסיון לשכנע את הציבור לקנות דווקא את המשקה שלהן. לחברה אחת היה רעיון מקורי במיוחד – ומסתבר שגם רווחי במיוחד. היא הכבה את [illegible] השציה הקרה שלה גם למגרת עתידות ונותנת עצות.

■ המכירות עלו ב־30 אחוז

הרעיון שייך להחברה שמייצרת את המשקה המעורר [illegible] "BULL" (השור האדום). אתה ניגש למכונה, משלשל מטבעות, [illegible] פתית שתיה קרה ושומע דבר חוכמה. באחת האוניברסיטאות, [illegible] אומרת המכונה לשותה: "תואר אקדמי אני לא יכולה לתת לך, אבל [illegible] במקום זה משקה צונן". המכונות המשווקות למשרדים [illegible] לרוכש: "איפה היית? הכוס שלך קנה אצלי כבר לפני 10 דקות". מנהל השיווק של החברה מאושר. לדבריו, המכונות [illegible] העלו את המכירות של "RED BULL" ב־30 אחוז. "כולם רוצים [illegible] מה המכונה תגיד עכשיו", הוא אומר.

האשה באדום

"אנגדה מארגה" היא תנועת נשים בינלאומית שמקורה בהודו. התנועה משלבת רוחניות והתפתחות עצמית עם פעילות חברתית. בתמונה נראית חברה אחת עושה מדיטציה, כששתיים אחרות מנגנות ושרות בוועידת הנשים בהואירו שבסין
צילום: רויטר

משהו עולמי

גראנט שילם לזונה 60 דולר; היא תשלם למדינה 1,350 דולר

מאת יצחק בן־חורין
סופר מעריב בניו־יורק

הזונה דיוויין בראון

דיוויין בראון – הזונה של יו גראנט – סחטה את הסיפור הזה עד הסוף. היא סידרה לעצמה כותרות בכל עיתון בעולם, השתתפה בכל תוכנית ראיונות, כיכבה בכל מיני פרסומות. אבל עכשיו זה נגמר, לפחות החלק המשפטי.

ביום חמישי קבע השופט, כי דיוויין תישלח לשישה חודשי מאסר על תנאי (לשנתיים) ותשלם 1,350 דולר קנס. העונש נחשב חמור יחסית לעבירה (בעיקר גובה הקנס), אולם לדיוויין יש כבר תיק פלילי מסואר. היא הורשעה בהתנהגות מופקרת ובהפרת צו פיקוח משנת 93'. אגב, השופט גזר עליה גם עונש חינוכי: עליה לתרום לקהילה שעות עבודה במתן הרצאות על מין בטוח.

בראון ניסתה למשוך את עניין המשפט כמה שיותר זמן. היא כפרה באשמה, שכרה לעצמה עורך דין עם חליפת שלושה חלקים, וקיוותה לדיון משפטי ארוך.

כשנגמר המשפט יצאה בראון אל העיתונאים המחכים, אמרה כמה מילים ונסעה לשדה התעופה, לתפוס מטוס לבריטניה. אחרי הכל, היתה לה הופעה מתוכננת בתוכנית הראיונות של ערוץ הפנטזיות. כשנשאלה בתוכנית מה היתה אומרת ליו גראנט לו פגשה אותו שוב, חייכה הזונה בדימוס ואמרה: "שיפסיק לברוח".

מזיק כמו הרואין אבל נמכר באופן חוקי בגרמניה

מאת גד שמרון
סופר מעריב בבון

[illegible] המשטרה הכימית של משטרת גרמניה [illegible] בשבוע שעבר אזהרה מפני סם [illegible] שמורכב מתמציות צמחים וויטמי[illegible] הסם, כך מתברר, צובר פופולריות [illegible] בקרב מבקרי הדיסקוטקים.

■ "סם אקולוגי"

[illegible] שהיצרנים מגדירים את הסם [illegible] כמשקה אנרגיה או כ"אחיו הטבעי" [illegible] של אקסטזי, מדובר בשילוב מסוכן של [illegible], אומרים מומחי הסמים של [illegible] גרמניה.

להערכתם, מדי חודש נמכרות עשרות אלפי גלולות של הסם החדש, שזכה לכינוי "הסם האקולוגי".

מפיצי הסם מועלים בגלוי, מאחר שהחומר החדש אינו מוגדר, לפחות בינתיים, כסם או כחומר שאסור למכירה. "עשרה מארק לגלולה, ואתה מרחף כל הלילה, בלי לחשוש מהתמכרות או מסיבוכים", אמר משתמש צעיר, "הרי מדובר בחומרים טבעיים ולא מזיקים".

"אנחנו פשוט לא מסוגלים לעקוב אחר קצב הפיתוח של הסמים הסינתטיים", חורדה מומחה של המשטרה, שציין כי כל סם חדש שמופץ בגרמניה מגיע במהירות לצרכנים בכל רחבי העולם.

הכלב המעצבן לא הפסיק לנבוח – אז השכנים נבחו חזרה

[illegible] וניל בלאסקו, תושבי ריוורסייד בקליפורניה, השבו שהם יוצאים מרעתם. [illegible] של השכנים לא הפסיק לנבוח. הכלב [illegible] ביום ובלילה. הרעש היה נוראי כל [illegible] שני הזוג נאלצו להעביר את חדר [illegible] שלהם לחלק אחר של הבית, כדי [illegible] לישון קצת.

■ [illegible] מלחמה

[illegible] הם החליטו להשיב מלחמה וקנו מכשיר – שמחויד לכלב נביחות. [illegible] לא ממש נביחות, אבל מעין קול אל[illegible] שמגרה את אוזניו של הכלב הנובח [illegible] אותו. בני הזוג המיואשים, כיוונו [illegible] המכשיר שרכשו לעבר ביתם של השכנים [illegible] הכלב, משפחת קומלי.

[illegible] הכלב היה נובח, המכשיר היה מתחיל לפ[illegible] אוטומטית, והכלב היה משתתק. הצבע [illegible] לחיים של הזוג בלאסקו אבל בני משפחת קומלי היו קצת פחות מרוצים. עכשיו הם סבלו מהרעש. "כשהכלב שלנו נובח, המכשיר מתחיל לעבור. כשכלב שעובר ברחוב נובח, המכשיר מתחיל לעבוד. כל פעם שכלב בשכונה נובח, המכשיר מתחיל לעבוד. עכשיו יש רעש כל הזמן".

■ עד לבית המשפט

אבל ג'ייני וניל בלאסקו היו מרוצים וסירבו לכבות את "משתיק הנביחות". העניין הגיע לבית המשפט והתגלגל עד לבית המשפט העליון. השופטת קבעה שכלב נובח זה אמנם מיטרד, אבל מכשיר אלקטרוני נובח זה מיטרד גדול עוד יותר.

הזוג בלאסקו ייאלץ לכבות את המכשיר. השופטת יעצה להם לפנות למשטרה בכל פעם שהכלב של השכנים נובח, ולבקש לשלוח שוטר שייתן לכלב דו"ח.

■ א.פ.

קבלו אותו...

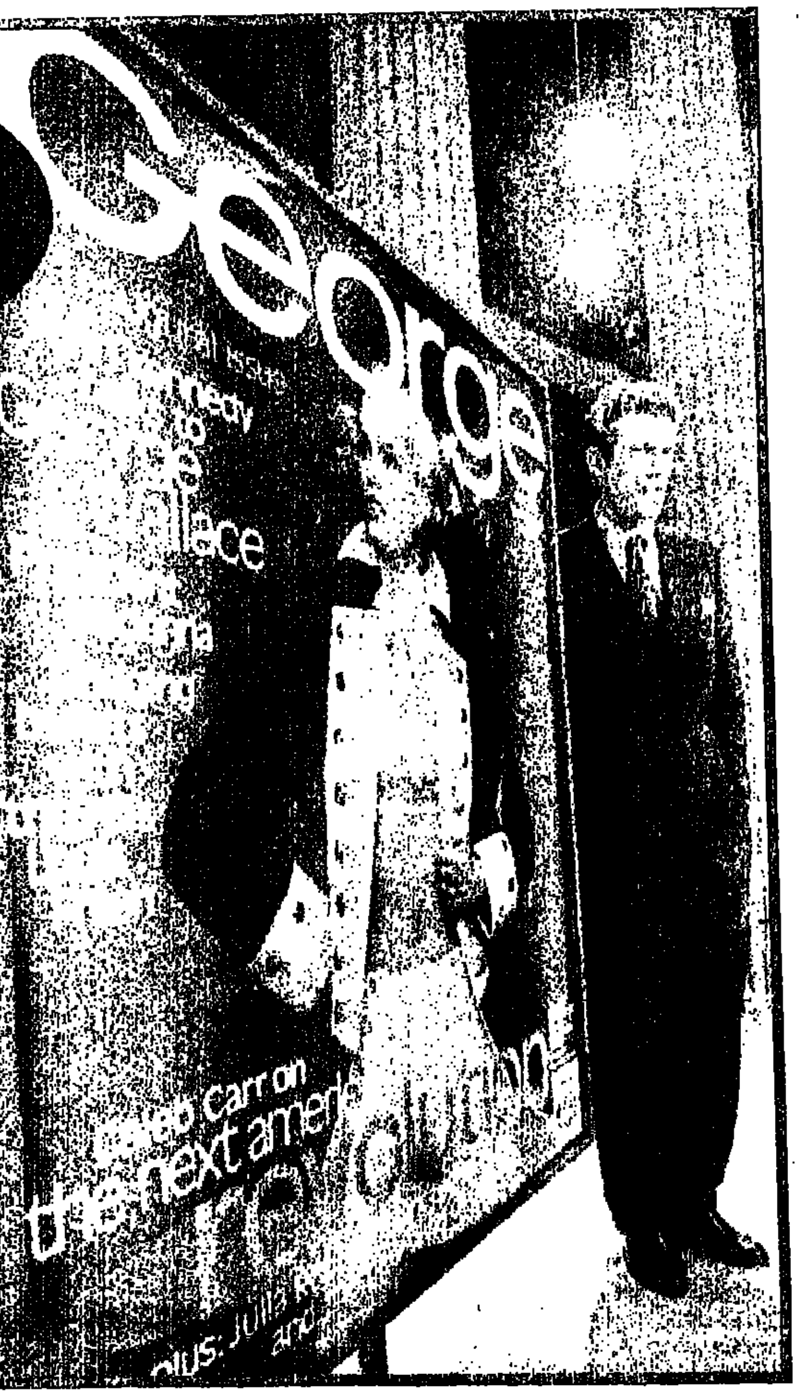

ג'ון קנדי ג'וניור, שתמיד ניסה לברוח מהתקשורת, נכנס עכשיו לעולם התקשורת. הוא עורך מגאזין חדש, בשם "ג'ורג'" (על שם הנשיא הראשון של ארה"ב ג'ורג' וושינגטון. קנדי הצטלם ליד מודעת הפרסומת הראשונה של העיתון, אותו הגדיר כ"פוליטי, עכשווי ומיועד לקהל הרחב".
צילום: רויטר

לסיגלית דרי

מזל טוב לנישואיך עם בח"ל

אליעזר

משפחת מעריב

דרום אפריקה 1995

הרצאת היכרות - 13.9.95 בתל אביב

16.9.95-טיול חגים-מלא | 7.11.95-אביב בדרא"פ מונטה
1.10.95-טיול סוכות-מובטח | 21.11.95-לדוברי אנגלית
24.10.95-מלא | 16.1.96-קיץ בדרא"פ

ייעוץ מקצועי ושרותים מיוחדים לנוסעים

פרטים מלאים והרשמות אצל עמוס וניקול - אופיר טורס

טלפונים: 03-5283531, 03-6201521

משרד המשפטים

מועצת רואי חשבון

הודעה על קיום בחינות מועד סתיו 1995 לפי תקנות רואי חשבון, התשט"ז–1955

בהתאם לתקנה 4 לתקנות רואי חשבון, התשט"ז–1955 מודיעים בזה כי בחינות מועצת רואי חשבון למועד סתיו 1995 יתקיימו בתאריכים המפורטים לחלן:

הנושא	התאריך	
בחינות ביניים חלק א'		
מבוא לחשבונאות	ט"ז בחשון התשנ"ו	(9 בנובמבר 1995)
מתמטיקה וחישובים מסחריים	ל' בחשון התשנ"ו	(23 בנובמבר 1995)
ידיעה מסחרית כללית	כ"ג בחשון התשנ"ו	(16 בנובמבר 1995)
בחינות ביניים חלק ב'		
מבוא לכלכלה ומשק ישראל	כ"ז בחשון התשנ"ו	(20 בנובמבר 1995)
יסודות ביקורת החשבונות	ה' בכסלו התשנ"ו	(28 בנובמבר 1995)
יסודות המשפט	כ"א בחשון התשנ"ו	(14 בנובמבר 1995)
בחינות סופיות חלק א'		
סטטיסטיקה	י"א בכסלו התשנ"ו	(4 בדצמבר 1995)
חשבונאות פיננסית	כ' בחשון התשנ"ו	(13 בנובמבר 1995)
דיני תאגידים	י"ד בכסלו התשנ"ו	(7 בדצמבר 1995)
דיני מסחר ועבודה וחוקים אחרים	כ"א בכסלו התשנ"ו	(14 בדצמבר 1995)
מינהל עסקי ומימון	כ"ח בחשון התשנ"ו	(21 בנובמבר 1995)
חשבונאות ניהולית	ד' בכסלו התשנ"ו	(27 בנובמבר 1995)
בחינות סופיות חלק ב'		
דיני מיסים	ז' בכסלו התשנ"ו	(30 בנובמבר 1995)
חשבונאות פיננסית מתקדמת	י"ט בכסלו התשנ"ו	(12 בדצמבר 1995)
ביקורת חשבונות ובעיות		
ביקורת מיוחדות	ד' בטבת התשנ"ו	(27 בדצמבר 1995)

ההרשמה לבחינות תתבצע **אך ורק** על גבי טופס שניתן להשיגו:
בנזכירות המועצה, רחוב יפו 97, בניין כלל, קומה 12, ירושלים,
בלשכת רואי חשבון בישראל, רחוב מונטיפיורי 1, תל-אביב
באוניברסיטאות ירושלים, תל-אביב, בר-אילן, חיפה ובן-גוריון בנגב,
בניכללה למינהל בתל-אביב, ירושלים וחיפה.

על המעוניינים לגשת לבחינות למלא את הטופס האמור לפרטיו, להחתים בבנק הדואר את חלק הקבלה שבו המעיד על תשלום האגרה, ולשלחו למזכירות המועצה, ת"ד 2180, ירושלים מיקוד 91021. מי שזו בקשתו הראשונה ומי ששינה סטטוס לימודים ימלא **בנוסף** לטופס בקשה לגשת לבחינה גם טופס פרטים אישיים.

נבחן שבקשתו לגשת לבחינות ביניים חלק א', ביניים חלק ב', סופיות חלק א' לא תימצא במזכירות המועצה עד יום ד' בתשרי התשנ"ו (28 בספטמבר 1995) לא יורשה לגשת לבחינות אלה. נבחן המבקש לגשת לבחינות סופיות ב', והחייב בבחינות מסופיות א' ימציא בקשתו למועצה **בטופס בקשה אחר לבחינות סופיות א' ו־ב'** עד יום ד' בתשרי התשנ"ו (28 בספטמבר 1995). נבחן שבקשתו לגשת לבחינות סופיות ב' לא תימצא במזכירות המועצה עד יום כ"ה בתשרי התשנ"ו (19 באוקטובר 1995) לא יורשה לגשת לבחינות אלה. מי שהגיש ערר על תוצאות בחינות סופיות ב' יירשם לבחינות מועד סתיו 1995 במועד ההרשמה כאמור לעיל ואם נתקבל עררו תוחזר לו אגרת הבחינה שהוא פטור מלשוב ולהיבחן בה.

האגרה בעד בקשה לגשת לבחינות ביניים חלק א', ביניים חלק ב' וסופיות חלק א' היא 225 ש"ח לכל נושא ולבחינות סופיות חלק ב' היא 416 ש"ח לכל נושא.

לתשומת לב הנבחנים:

1. אין בתשלום האגרה, ללא המצאת הטופס למזכירות המועצה, כדי להיחשב הרשמה. יש להירשם בטופס בקשה לגשת לבחינות **אחד בלבד** לכל הבחינות המבוקשות במועד.
2. שאלוני הבחינות יהיו בשפה העברית, אולם לנוחות נבחנים, עולים חדשים, תורגמו לשפה האנגלית בחינות סופיות חלק א' בנושאים: דיני תאגידים, דיני מסחר ועבודה וחוקים אחרים ומסופיות ב' - דיני מיסים.
3. בבחינות סופיות א' – דיני תאגידים ודיני מסחר ועבודה וחוקים אחרים רשאים הנבחנים להשתמש בנוסחי חוק ותקנות בהתאם לסילבוס הבחינה (רשימה מפורטת תישלח לנבחנים עם כתב ההרשאה לבחינה).
4. בבחינה סופית חלק ב' בנושא דיני מסים רשאים הנבחנים להשתמש בנוסחי חוק ותקנות. החיקוקים שמותרים בשימוש בשעת הבחינה הם:
   (1) פקודת מס הכנסה, תקנות וצווים שלפיה.
   (2) חוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג–1963.
   (3) חוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975.
   (4) חוק עידוד השקעות הון, התשי"ט–1969.
   (5) חוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט–1969.
   (6) חוק מס קנייה (סחורות ושירותים), התשי"ב–1952.
   (7) חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה–1985.
5. נבחן שנבצר ממנו לגשת לבחינה מסיבת מחלה או מסיבה מספקת אחרת, תיזקף לזכותו אגרת הבחינה ששילם למועד בחינות אחר, ובלבד שהודיע למועצה בכתב שבועיים לפחות לפני הבחינה על ביטול הרשמתו, או המציא למועצה תוך שבוע לאחר הבחינה שלא השתתף בה תעודה רפואית, או תוך שבוע לאחר סיום שירות המילואים שבשלו לא נבחן אישור צבאי על כך.
6. המועצה בשיתוף עם לשכת רואי חשבון פרסמה לדוגמה, בארבע חוברות, שאלות במבחני רב ברירה ממועדים קודמים. ניתן לרכוש חוברות אלה תמורת תשלום בלשכת רואי חשבון, רחוב מונטיפיורי 1, תל-אביב ובדיונון, באוניברסיטת תל-אביב.

חיים קלוגמן

יושב ראש מועצת רואי חשבון

זריקה קטנה ואתה נקי

500 נרקומנים הגיעו בשבוע שעבר למילאנו שבאיטליה, לטיפול גמילה בשיטת "סיטה". מדובר בשיטה מהפכנית בה אתה הולך הביתה "נקי" אחרי 24 שעות. כתבת "מעריב" היתה במילאנו, נפגשה עם הנרקומנים לפני, ראתה אותם מחייכים אחרי, הפעם בלי דודא ובלי קריז

מאת ישראלה שקד, מילאנו

כשריוּוחה הטלוויזיה בנאפולי על "מבצע התקווה", ישב מולה נרקומן צעיר, בן העיר, כשידיו כבולות באזיקים, והבין שמדובר בהזדמנות האחרונה שלו. שבועיים קודם לכן, הוא ביקש מאביו לכבול את ידיו, על מנת שלא יוכל להזריק לעצמו הרואין, בידיעה ברורה כי הסיכויים להגמל בדרך זו אפסיים.

נרגש, הוא ביקש מאביו להסיע אותו למילאנו והצטרף, כשידיו עדיין באזיקים, ל־50 מכורים אחרים שביקשו לעבור את הטיפול החדשני לגמילה מסמים בשיטת "סיטה". 24 שעות מאוחר יותר, ירדו ללובי של ביה"ח "סנטה מאריה" הסמוך למילאנו, אותם 50 צעירים, בני 25־18, נגשו לבני משפחותיהם, ולראשונה מזה שנים חייכו וחיבקו אותם.

"כל מה שאני רוצה עכשיו", אמרה צעירה דקת גיזרה לאביה, "זה לאכול סטייק גדול. אני פשוט מתה מרעב". הפעם האחרונה בה שמע האב את בתו מדברת על רעב היתה לפני ההתמכרות הטוטאלית שלה להירואין. ד"ר אנדרי וייסמן מישראל, ממפתחי השיטה, יכול לרשום לעצמו ניצחון נוסף.

כ־500 נרקומנים איטלקיים טופלו בשיטת "סיטה" במסגרת "שבוע התקווה", שהתקיים בחודש ספטמבר האחרון במילאנו. הם מצטרפים ל־2200 מכורים מרחבי העולם, שעברו את הטיפול במהלך השנתיים האחרונות, לפחות מחציתם בישראל.

הנתונים שהצטברו בידי ד"ר וייסמן בשנתיים האלו, מורים כי לפחות 64 אחוז מהמטופלים נגמלו מהסם לחלוטין. למי שבקי בנושא, ברור כי אלו מספרים מרהימים. המבצע ... באיטליה נוהל בידי ד"ר וייסמן והכומר ... לואיג'י ורזה, נשיא הקרן המרעית של ... המרעי סאן רפאל, השייך לכנסיה הקאתולית. ... החולים כולו נרתם למבצע הגמילה. ... את הטיפול כ־50 נרקומנים בכ־15 חדרי ... נמרץ.

הם שכבו בחדרים סמוכים, מיטה ליד ... כשהם מורדמים, מונשמים ומחוברים ל... שונים. מאה אנשי צוות רפואי מישראל, ספרד, איטליה, פורטוריקו, מקסיקו וארה"ב, טיפלו בהם במסירות. 24 שעות לאחר מכן הם יצאו מביה"ח ועליהם תיקווה לחיים חדשים. ללא כמיהה לסם, ללא קריז. נקיים.

"שנה וחצי חלפו מאז שעברתי את הטיפול בישראל, ואני נקי לחלוטין. נולדתי מחדש", מספר נקי בקסטר, בן 40, נגן רוק בכיר בלהקתו של בוב דילן. בקסטר הגיע ל"מבצע התקווה" במילאנו, מצויד בגיטרה, במטרה לעודד בנגינה את הנגמלים ואת אנשי הצוות.

"עם הגמילה קיבלתי בחזרה את החופש שלי ואת צלילות ושפיות דעתי", הוא אומר. "מאה פעמים ניסיתי להיגמל. פעם אחת היה נרמה לי שהצלחתי, אבל אחרי שבעה חודשים נשברתי שוב. השלמתי כבר עם העובדה שאני אמות נרקומן, אבל למזלי, פגשתי את ד"ר וייסמן, והוא סיפר לי על שיטת "סיטה". שבוע לאחר מכן הגעתי לישראל על־מנת לעבור את הטיפול. למחרת הטיפול כבר ניגנתי ו־10 ימים לאחר מכן הופעתי בקונצרט בינלאומי.

"הטיפול הביא לי רוגע נפשי שלא הרגשתי שנים, ללא קונפליקטים פנימיים וללא קרבות התשה. מאז הטיפול הייתי במסיבות בהן היתה כמות עצומה של הירואין. כל פעם נדהמתי מחדש מהעובדה שלא הרגשתי כל רצון לנגוע בסם".

■ ■ ■

שיטת "סיטה" לגמילה מהרואין מבוססת על טיפול פיזיולוגי מרוכז. הטיפול מבוצע בהרדמה מלאה במחלקה לטיפול נמרץ. הוא נמשך שש שעות. בזמן הטיפול מוזלף לגוף המטופל חומר המנקה את הגוף משאריות ההירואין, ולאחר מכן חומר אחר אשר חוסם את קולטני ההירואין במוחו ובגופו. חסימה זו של התאים הסופגים לתוכם את החומרים הפעילים בסם, גורמת לכך שהמטופל, גם אחרי השיחרור מביה"ח, אינו חש בדודא – הכמיהה הנפשית לסם – ואינו עובר את תופעות הקריז המאפיינות גמילה רגילה.

בהמשך הטיפול, במשך תקופה של עד תשעה חודשים, נוטלים הניגמלים כדור בשם נלטרקסון, שממשיך פעולה זו, ומונע את השפעת הסם גם במיקרה שהם חוזרים להשתמש בו. במקביל, הם עוברים טיפול פסיכולוגי תומך.

מפתח השיטה, ד"ר חואן להיגרדיה, בן 40 מספרד, עלה השבוע, יחד עם אשתו ושני בניו הצעירים, לישראל. להיגרדיה, פסיכולוג ופרמאקולוג במקצועו, התמחה בשיטות גמילה שונות מסמים ובמיוחד בשיטות גמילה פזיולוגית, שנוסו כבר לפני כ־12 שנה.

בשיטה האמריקנית, טופלו מכורים להירואין באמצעות שתי תרופות ובמהלך שלושה ימים. התוצאות בניסויים אלה הצביעו על הצלחה חלקית בלבד, ובמחלכם, או מייד אחריהם, נפטרו שלושה מטופלים. ד"ר להיגרדיה שינה את מינוני ומרכיבי התרופות, וניסה את השיטה החדשה בהצלחה על 11 מטופלים מספרד, בתחילת שנות ה־90. ההדים שעוררה ההצלחה הראשונה הביאו לישום השיטה במדינות רבות בעולם. בישראל פיתח אותה ד"ר אנדרי וייסמן, גיסו של ד"ר להיגרדיה.

"שתי הבעיות הראשונות בגמילה מהרואין", אומר ד"ר מיקי רייטר, ממנהלי מכון "סיטה" בישראל, "הן הקריז והדודא. כל נרקומן חושש מהן. מסיבות אלו, רק חלק מכלל מכורי הסמים בעולם מגיעים לטיפולי גמילה.

"בטיפול בשיטת "סיטה" הם חוסכים מעצמם את התופעות הללו. מסתבר שההתמכרות היא קודם כל פיזיולוגית. שיטת "סיטה" פותרת את הבעיה הזו מייד. היא נותנת להם עמדת זינוק מצויינת, והשאר תלוי בהם. הם צריכים להחליט כי הם באמת רוצים להיגמל ולבנות, מעכשיו ולהבא, את חייהם מחדש".

"לא היה לי קריז ולא הרגשתי בדודא. זה פשוט עבר בבת אחת", מספר יוסי (שם בדוי) תושב צפון הארץ. יוסי, בן 38, נשוי ואב לבן. "אחרי שנים בהן לא יכולתי להסתכל לאנשים בעיניים, החזרתי לעצמי את הכבוד והבטחון העצמי".

יוסי נגמל בשיטת "סיטה" בארץ לפני כשנה. "למחרת הטיפול", הוא משחזר, "כשהשתחררתי מביה"ח, כל מה שרציתי היה לחזור ולהשתמש בסם. לא עניין אותי שום דבר אחר. הלכתי לחברים, הסתכלתי על הסם, והופתעתי לגלות שהוא לא עושה לי כלום. שבוע לאחר מכן חזרתי על הניסוי ומאז לא חזרתי לסם. חזרתי הביתה, וניתקתי את הקשר עם כל החברים המשתמשים. מאז אני אדם חדש".

הנגמלים מורדמים למשך שש שעות. בתמונה, ד"ר יגאל ללקין (עומד מימין), ישראלי המשמש כסגן מנהל ביה"ח "סאן רפאל" במילאנו, ניצב ליד מיטתו של אחד הנגמלים

אחד הנגמלים משוחח עם בני משפחתו דרך החלון

מלון הריף באילת

במיבצע לישראלים

264 ש"ח לזוג באמצע השבוע

304 ש"ח לזוג בסוף השבוע

■ לינה וא. בוקר, ללילה ■ סוף שבוע מינימום 2 לילות: שישי, שבת בתוקף מ־31.8.95 עד 14.9.95

חדרים מחודשים עם נוף לים, חוף ים צמוד, בריכת שחיה, לובי בר וסנק בר.

במחיר כזה - קופצים לאילת, ושכולם יקפצו.

הריף. טובל בים סוף

בניהול מלונות אדומית

אילת, חוף אלמוג, מרכזיה: 07-364444

הזמנות: 07-364455 ואצל סוכני הנסיעות

לכל איש יש תהלים

לילה של סיפורי תהלים בירושלים, ובו גם קונצ'רטו של רפי קדישזון שסיפור מוזר לצידו

צילום: מאיר דג'זאן

פטר ורטהיימר עם נעמי מילר. יצירה מוסיקלית והחלום

ליל שימורים, או ליתר דיוק פסטיבל של לילה אחד, יהיה בחר הצופים בין יום חמישי הקרוב ויום שישי. תחת הכותרת "ליל המע־לות" ייערכו מופעים, תערוכות והרצאות, כו־לם סביב ספר תהלים. בין השאר יתקיים בהר הצופים "הייד פארק", שבו יוזמנו אנשים לספר את סיפורי תהלים הפרטיים שלהם. על רקע הסיפורים יוקרן סרט בן 12 שעות, המתעד את סיפוריהם של גדולי עולם, המתארים את חשי־בותו של ספר תהלים לחייהם האישיים.

אחד האירועים המרכזיים בערב יהיה קונ־צרט של תזמורת רעננה, שתשמיע בין השאר את יצירתו של רפי קדישזון, "קונצ'רטו לפטר (ורטהיימר) ולתזמורת". מאחורי יצירה זו מסת־תר סיפור אנושי, שיסופר בליל המעלות על־ידי נעמי מילר.

מילר היא אמו של אבי מילר ז"ל, מפקד כנענים, שנפל בלבנון ביולי 1993. במהלך השבעה על הבן, הגיעה אל בית משפחת מילר אורית פוגל, מנכ"ל סימפונט רעננה. היא הבי־טיחה למילר, כי התזמורת עוד תנגן יצירה לזכרו של אבי, שניגן בסקסופון ובחליל צד.

ללא ידיעת בני משפחת מילר, פנתה פוגל אל רפי קדישזון, שהתכוון באותה עת לכתוב יצירה מוסיקלית עבור התזמורת. היא ביקשה, שאת היצירה יקדיש המלחין לאבי מילר ז"ל. התברר, שהיצירה כבר כמעט מוכנה. היה זה "קונצ'רטו לפטר (הסקסופוניסט) ולתזמורת".

קדישזון נפגש עם אמו אבי מילר ז"ל, ובמ־הלך השיחה התברר לשניים, כי צירופי מק־רים מוזרים מאפיינים את סיפור היצירה. הרא־שון היה, כמובן, חיבור היצירה לסקסופון, למרות שקדישזון לא תיכנן מראש להקדישה לנגן סקסופון שנפל בקרב.

מעבר לכך, כתב קדישזון קונצ'רטו בן שני פרקים. הפרק הראשון הוא שיר מספד וקינה, ואילו החלק השני – קצבי ומלא שמחת חיים. למרות שאין חוקים לדבר, לא מקובל להתחיל יצירה בעצב ולסיימה בשמחה. אך קדישזון כתב את הקונצ'רטו במיבנה רגשי הפוך מהר־גיל.

בשיחתו עם האם, התברר שלנעמי מילר היה חלום, אחרי שהבן נפל. בחלומה, ביגלה לה איש זקן בשרה שיבולים, והוא אמר: "אתם צריכים לשיר את זה הפוך". בעולם האסוציא־ציות הפרטי שלה התחברו הדברים אל הפסוק "הזורעים בדמעה, ברינה יקצורו". נעמי מילר, האם השכולה, הבינה כי עבורה התהפך הפסוק הזה. היא, שזרעה ברינה וגידלה את בנה כשמ־חה, קצרה בסופו של דבר עצב ודמעה.

לקראת מלאת שנה למותו של אבי מילר, ביולי 1994, ניגנה סימפונט רעננה את היצירה בפני קהל, וביום השנה עצמו – על קברו של מילר ז"ל. על הקבר אמר הסולן, הסקסופוניסט פטר ורטהיימר, כי היה מעדיף לנגן עם אבי, ולא עליו ולזכרו.

ביום חמישי ישובו ורטהיימר והתזמורת לנ־גן את היצירה, ונעמי מילר, כאמור, תספר את סיפורה בפתח ליל השימורים המיוחד הזה.

■ תמי זילברג

ביקורת ת"ק

טיל מוסיקלי

יהודה פוליקר – אני רוצה גם (אן.אם.סי.)

להיט חדש לפוליקר, טעון, קצב דאנס פס־שופ־בוייסי, משהו מי־2U מבחינת הסגנון. פוליקר לא עשה דבר כזה מימי "בנזין" ועד תקליטי הסולו שלו. לא רוק ולא יוון. מעין טיל מוסיקלי חדש, ויכול להיות שהוא מפספס המטרה אצל הציבור שמחפש פוליקר בנוסח דאלארס, כי זה לא בדיוק שיר קלאסי במובן המבנה המלורי־עממי (התחלה־אמצע־סוף), אלא שילוב קצב ואמירה תזזיתית, על האדם־שרוצה־הכל־הכי־קל־יפה־הכי־מהר הכל־לימורינה־מונה־ליזה־אוריגינאל.

המסר נשמע פשטני, והעידן הזה עושה אותנו יותר יצריים, חולי פנטזיות מתוסכלים), אבל המהירות בה יורה פוליקר את הטקסט, ה"איך" שמבטא אובססיה של בנאדם שנשטף בתאוותיו ונשאר חסר כל ואובד עצות – הוא שעושה את הקטע למיוחד.

אני אוהב את הקונספציה, את ההעזה/התפרצות של פוליקר לדבר (מהר) בשיר. ההתפרצות הזו, הניגוד שבין הרצון לזכות בכל מה שנראה טוב ובין הנטיה לפירוק היצר האפל, הם שעו־שים את השיר הזה למיוחד, למרות שהוא נטול פואנטה.

המפיקים המוסיקליים (פוליקר, יועד נבו, יעקב גלעד) מירקו את הקונספציה. דאנס תזזיתי, שבשלב מסויים נצבע בצבע קאונטריי בנגינת גיטרה. השינוי אצל פוליקר מעניין, מרענן ומרתק.

■ יוסי חרסונסקי

ביקורת סרט

עיר אחת, פינה אחת

(★★★★) "עישון" (ארה"ב 95', "רב חן" ת"א)

"עישון" מתרחש בקרן רחובות אחת, בעיר אחת, בחנות אחת (של טבק) שאליה מגיעות כל הרמיזות, ולכל אחת מוקדש פרק. זהו תיעוד מרותק, באמצעות המילים של התסריטאי והסופר פול אוסטר, והמצלמה של הגיבור אוגי רן, היוצא כל יום בשמו־נה בבוקר לאותה קרן רחוב, לצלם את מי שתולף שם.

מתוך הצילום הסתמי כביכול, מן ההתבוננות, נוצרת שורת סיפורים. גיבוריהם כולם אנשי שוליים פגועים. הם מעשנים, כלומר לגמרי לא "נכונים פוליטית". ילד שחור המחפש את אביו שעזב, אשה עצובה שרוצה להציל את בתה מן התלות בקראק, ושני המתבוננים, המתעדים. אוגי רן, בעל החנות והמ־צלמה, והסופר פול בנג'מין. וגם הם מלאים בכאב וצער.

את הסרט ביים וויין וונג, אבל הדמות המרכזית היא דמותו של הסופר. אוסטר קורא לגיבור שלו פול, כשמו. זהו סופר במשבר, שאינו מסוגל לכתוב אחרי שאשתו האהובה נרצחה בשעת שוד. אבל אותה קרן רחוב, ואוגי רן, מספקים לו די סיפורים כדי להשיב לפול את היכולת להיות שוב סופר.

אוסטר בחר בויליאם הרט להיות בן דמותו פול בנג'מין, הרווי קייטל הוא אוגי רן, סטוקרד צ'נינג היא אהובתו לשעבר ופורסט ויטאקר הוא האב שנעלם.

■ עירית שמגר

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

קונצרט גאלה מיוחד לקראת פתיחת עונת 95/6

בחסות קרן התזמורת הפילהרמונית

יום ב', 2.10.95, בשעה 19:30, היכל התרבות תל־אביב

זובין מהטה, מנצח

ליאונה מיצ'ל, סופרן

בתוכנית:

שוברט: סימפוניה מס' 5

פוצ'יני: אריות מתוך לה־בוהם, טוסקה, טורנדוט, פרלוד ואריה מתוך מנון לסקו

ראוול: דפניס וכלואה, סוויטה מס' 2

כרטיסים לקונצרט גאלה בהזמנה מוקדמת: קרן התזמורת טל. 03-5250214, 6296266

כרטיסים לקונצרט בלבד במחיר 80-140 ש"ח בקופת התזמורת בהיכל התרבות ת"א טל' 03-5251502

20% הנחה למנויי הפילהרמונית תמורת תלוש מס' 101

פרסום הפילהרמונית/ ביצוע: אוסקר־גראפיטי

צבעוני שחור

הזיית רוק

עכשיו בחנויות התקליטים

הד ארצי

שולי נתן

שירים אהובים

כולל את "ירושלים של זהב" בביצוע המקורי, ואת "ארא אלי"

הד ארצי

פלתורס נסיעות בע"מ

מקומות אחרונים לחגים

מערב תורכיה – 10 לילות בסוכות
רק $804

תורכיה־סיור מקיף ומלא־16 לילות
רק $914 יציאה: 18/9

בודפשט, וינה, פראג – 9 לילות
תבילה מודרכת – יציאה 1/10
רק $1,308

סוכות בספרד פורטוגל – 16 לילות
$1,883
כולל טיסת פנים ממלגה לברצלונה

אנגליה, סקוטלנד ואירלנד – 17 לילות
טיול עומק בסוכות
$1,613

טיול עומק בדרום אמריקה
ראש השנה וסוכות – 27 לילות
$4,995 בלעדי

כל המחירים כוללים סידורי קרקע וכרטיסי טיסה!!
המחירים אינם כוללים דמי רישום, מיסי נמל, טיפים וויזות.

הזמנות: פלתורס המדור הסיטונאי טל: 03-5170871, 03-5161835
ובמשרדי פלתורס: ת"א, חיפה, י־ם, נתניה, חדרה, רחובות, ב"ש ואילת.

התיאטרון העממי אדושא (פשנל) – חיים טופול
המלך ג'ורג' 48 תל אביב
03-5257766

קסים

מועדון תיאטרון קברט סטודיו

קומדיה במגנון חופשי

פגז של צחוק

ליאור אשכנזי שירילי דשא יוסי טולדו

יום ו' 6.10 ב־22:00
יום ב' 9.10 ב־21:00

* תמורת 120 כוכבים
כרטיסים בקופת מקסים: 5257766, "קסטל" 6044725, "חדרן" 5279797 ובכל המשרדים

ספי ריבלין

ואורחיו במערכונים נבחרים

מוצ"ש 7.10 ב־21:00
מוצ"ש 14.10 ב־21:00

* תמורת 140 כוכבים
כרטיסים בקופת מקסים: 5257766, "קסטל" 6044725, "חדרן" 5279797 ובכל המשרדים

לא רואים ממטר

מופע אימפרוביזציות ותיאטרון חי בשיתוף הקהל

יום ו' 6.10 ב־23:30
מוצ"ש 7.10 ב־23:00

* תמורת 120 כוכבים
כרטיסים בקופת מקסים: 5257766, "קסטל" 6044725, "חדרן" 5279797 ובכל המשרדים

הגשש החיוור

במיטב המערכונים הקלאסיים

יום א' ערב סוכות 8.10 ב־22:00
יום ד' 11.10 ב־20:30

* תמורת 140 כוכבים
כרטיסים בקופת מקסים: 5257766, "קסטל" 6044725, "חדרן" 5279797 ובכל המשרדים

בקרוב!!! הגשש החיוור בהצגה חדשה "גבעת חלפון על הבמה"

בקרוב!!! בעקבות ההצלחה הגדולה של הסדרה בטלויזיה ספי ריבלין בקומדיה חדשה "איצ'ה על הבמה"

קוקה קולה ללקוחות ישראכרט – כרטיס שני במתנה מישראכרט תמורת כוכבים ★ הכי טוב ישראכרט

משרד לעניני דתות
לשכת המנהל הכללי

בהמשך להודעת המשרד לעניני דתות בדבר האפשרות להגשת בקשות למתן תמיכות לשנת הכספים אשר פורסמה בעתונות לאחרונה, מובא בזאת לידיעת הציבור כי השר לעניני דתות מסר ביום י"א באלול התשנ"ה (6.9.95) לממשלה הודעה בדבר מפת אזורי עדיפות לשירותי דת מטעם המשרד לעניני דתות בשנת הכספים 1995, כדלקמן:

כללי

"בהתאם לסעיף 16 להלן הכללי למבחנים לחלוקת כספים לצורך תמיכה במוסדות ציבור מטעם המשרד לעניני דתות (להלן - המבחנים), נמסרת בזאת לממשלה הודעה בדבר עקרונות וקוי יסוד למפת אזורי ותחומי עדיפות לשירותי דת המתייחסת לתחומי והיקף ההעדפות במתן תמיכות מטעם המשרד לעניני דתות לשנת הכספים 1995.

מפת אזורי עדיפות למבני דת

בתמיכה לפיתוח מבני דת (פרק ב' למבחנים) יהיה המשרד לעניני דתות רשאי לתת עדיפות לפיתוח מבני דת על יסוד עקרונות ושיקולים הנוגעים למיקום מבנה הדת, אופי המבנה, ושיקולים נוספים, במפורט להלן:

מבני דת בישוב שהוחלט לגביו על טיפול נקודתי בממשלה.
מבני דת בישובי קו עימות.
מבני דת באיזור עדיפות לאומית א'.
מבני דת באיזור עדיפות לאומית ב'.
מבני דת לעולי ארצות החסרים מבני דת, כגון עולי אתיופיה.
מבני דת במקום שנכלל במסגרת פרויקט רווחה לפי החלטות הממשלה.
מבני דת בשכונה שמתקים בה פרויקט שיקום שכונות לפני החלטות הממשלה.
שכונות שאין בהן בית כנסת במבני קבע.

מפת אזורי עדיפות לשירותי דת בתחומי פעילות אחרים

בתמיכה בפעילות בתחומים אחרים (יתר הפרקים למבחנים, למעט תמיכה בתלמידי מוסדות תורניים לפי פרק ג' למבחנים) יהיה רשאי המשרד לתת העדפה בשיעורים המפורטים להלן, ביחס לפעילות שאינה נהנית מהעדפה:

פעילות בישוב שהוחלט לגביו בממשלה על טיפול נקודתי	10%
פעילות בישובי קו עימות	10%
פעילות באיזור עדיפות לאומית א'	10%
פעילות של מוסד המטפל באוכלוסיה מיוחדת, כגון ילדים בחינוך המיוחד או הזכאים להשמה בפנימיות מטעם משרד העבודה והרווחה לפי אישור של משרד העבודה והרווחה	10%
פעילות באיזור עדיפות לאומית ב'	5%
פעילות במקום שנכלל במסגרת פרויקט רווחה לפי החלטות הממשלה	5%
פעילות בשכונה שמתקים בה פרויקט שיקום שכונות לפי החלטת הממשלה	5%
פעילות לעולים חדשים עד שלוש שנים מיום עליתם ארצה	5%

שיעורי העדפה לא יצטברו, ולגבי פעילות שחל עליה יותר משיעור העדפה אחד יחיו שיעורי ההעדפה חופפים".

בהתאם לאמור לעיל, נדחה בזאת המועד האחרון להגשת בקשות לתמיכה לשנת הכספים 1995 ליום ה' בתשרי התשנ"ו (29.9.95).

לאור הפניות, למשרד מובהר בזאת כי מועצות דתיות ורשויות מקומיות שאין בהן מועצות דתיות רשאיות להגיש בקשות לפיתוח מבני דת.

בברכת שנה טובה, ד"ר גרשון מצגר, המנהל הכללי

פורטרט

פונקי דיפנס

אלבום שהוא מסיבה!

עכשיו בחנויות

הד ארצי

רשימת הזוכים במבצע טוס לפתיחת מסעדת פלנט הוליווד בפריז *

PLANET HOLLYWOOD TEL AVIV

זכו בטיסה לפתיחת "פלאנט הוליווד" - בבברלי הילס:

ענבל חן – רח' יהודה גור 13, חיפה
נעמי שמילוביץ – רח' דרך השלום 81, ת"א

* **עקב ביטול האירוע בפריז, יטוסו הזוכים לפתיחת "פלנט הוליווד" בבברלי הילס.**

100 חולצות

איתן יזועאלסקי הרצליה, קרן פרץ ת"א, ניסן יוחנן יפו, מאיה חליבה חולון, זאב בר רעננה, גרטי יצחק קיבוץ כפר גלעדי, ישראל בכר ת"א, רונן מובשוביץ רמת גן, ליאת שפלינגר ק. ביאליק, תמיר בר רמת גן, יזהר פינק פ"ת, אבי גולדברג כוכב יאיר, שמעון אביטל ק. חיים, עמרי ריקלין ירושלים, כוכבי דליה ראש העין, נעה אליאס קיבוץ יטבתה, יהודה רותם באר שבע, ברק מלמד רעננה, רחלי קליין פ"ת, ישראל אמיר נתניה, חגי סלוצקי רעות, אחיעד קרפה פ"ת, לירן חושב ראשון לציון, רחל הראל ת"א, ציון אבורמד רמלה, ליטל קרטר חולון, יוסף אשכנזי ת"א, אסי קאוץ ת"א, סיגל גרוס ת"א, אסף קרקובסקי גבעתיים, משה וישקובסני ת"א, אסף מלכה חיפה, ענבל שושן זכרון יעקב, דניאל גלאסוין אשדוד, שרון גריפין ראש העין, צביקה שטרוסברו בני ברק, בועז פרקש סביון, יצחק גרטי קיבוץ כפר גלעדי, עדית כהן פ"ת, נועה גזית ק. מוצקין, צבי פוטסמן ק. עין דורים, רגי כהן נתניה, אלעד גרוס הוד השרון, כרמית שלוש אופקים, יהודית שלוש ת"א, מיקה בר רעננה, ליאור בר חן ירושלים, אהוד סלעי קיבוץ דגניה ב', אושרי קירשנפלד הרצליה, אלי זלאטויט ת"א, אן אקריש נתניה, ארז רפאלי גבעתיים, איל גלברט נהריה, אביה אילות עומר, גיל טלמן חולון, דב נוימן חיפה, יונתן בקר כפר שמריהו, יובל מימון ראשל"צ, חגי צור קבוץ צרעה, טליה נטר פ"ת, דותן נגר אשדוד, דוד לוי ת"א, דניאלה לידור קרית אונו, הגר לבנון קיבוץ כפר עזה, עופר מצא מושב עשרת, עמית שטרהל גבעת שמואל, עופר הראל ק. ביאליק, מאור פיין קיבוץ עין גב, נאהדה טרביה שפרעם, רוני רחמני ת"א, רחלי גרבלר ק. מוצקין, רונן שי ערד, רועי זגדון חשמונאים, רונן מרטין מושב צפריה, רועי סיניבר גבעתיים, שרון עגמי פ"ת, שגיא מוזס ת"א, שלי רפס ת"א, שי מתוקי אבן יהודה, שרון זכאי חיפה, שרון פרלמן ראש העין, סיגלית שיינברום הרצליה, פטר שחף קיראון, כוכבה קורן עומר, ציפי פלדמן פ"ת, דיקלה שירי הוד השרון, שמואל מרקוביץ ראשל"צ, מאיה מסקולסון, מוריס יפרח טירת כרמל, משה דזנשוילי רמלה, יוסי טויסטר פ"ת, וסר יוסף ר"ג, ישראל זכאי חיפה, יעל חן גבעתיים, איתן רונן הרצליה, אבישי סוארי רמח"ש, אלירן מינצברג רמה"ש, גולדברג אריה חולון, גדי פרי פ"ת, עומר שיקלר ר"ג.

20 מגבות

תהילה גבאי פ"ת, דורית רוזנבאים כפר סבא, גיא לזמן רעננה, יעל ברנשטיין זכרון יעקב, רותי מוזז נתניה, אסנת זילברמן בני ברק, אסתי תקר אור יהודה, בטי חובר אשדוד, אמיר שמאי ת"א, מימון ליהי כוכב יאיר, טל לרנר קיבוץ יגור, דנקר רויטל ירושלים, יעקובי אורית ת"א, נועה פרג רמת גן, אף מזרחי ת"א, מתן טל ק. אתא, אורלי שתם רמת גן, נואף זמירן קלנסווה, אפרת כהן אשדוד, יואל שירקולקר אשדוד

30 כובעים

רם כהן ת"א, יונתן טננבום ראשון לציון, שטי לב יהודי ת"א, אלי לוזון כפר סבא, אורית נוסבוים פ"ת, דודו ענבר ראשון לציון, בועז פרקש סביון, איזן מלכא בת ים, אלון דה מונטה רמת גן, רוית אל בחר יהוד, יפעת פינקלשטיין רחובות, רוית אלבו כפר סבא, חיים בסה ר"ג, אסתי אוזדיק רעננה, יזהר פינק פ"ת, אורן בש ראשל"צ, גל הדס חיפה, גילדי פישל ראשל"צ, מאיר ביטון יהוד, שלומי אברהמוב ק. טבעון, עטרה בילר ת"א, אסף גרקו בת ים, איתן אשטמבקר קרית גת, חנה כרמלי ראשל"צ, אבי פרחי ת"א, גיא סואץ רקפת, ענת אבוחסירה יהוד, מאיה כהן רחובות, קורוש עזרלי ת"א, שולמית כהן ת"א.

הפרסים ישלחו לבתי הזוכים.
תודה לאלפי המשתתפים וברכות לזוכים.

לפרטים נוספים ניתן לפנות ל"פלנט הוליווד" ת"א טל' 03-5175276

ושלום על ישראל

אין כל סיכוי לשלום אמיתי עם הפלסטינים. לא בדורנו. מפלגה שמתעקשת לומר שוב ושוב את המלה שלום בהקשר עם טרור, שלום בהקשר עם קורבנות, הופכת את עצמה לבדיחה עצובה שעבר זמנה.

יש לומר לעם, בלא הצטעצעויות, את האמת: יש מפלגה גדולה אחת המבקשת כי לנצח ירדפו בנינו אחר ילדים זורקי אבנים בשכם. ומפלגת העבודה אומרת: לא יהודים בשכם, לא ערבים בתל אביב.

■ אריה גל, כפר סבא

1,000 מורים כושלים פרשו, יש גם מורים טובים

בעיתון מעריב מה־29.8.95 נכתב: "1,000 מורים כושלים פרשו". ייתכן שחלק מהמורים שפרשו אכן לא התאימו ובמידה מסויימת אף כשלו. מן הראוי שמנהל אגף במשרד החינוך ילמד להתבטא ביתר שכל על ציבור מורים שהשקיע את מיטב שנותיו בחינוך ילדי ישראל במשכורת הדלה של מורה בישראל. יתכן בהחלט שיהיו גם פחות טובים אך מה על המבריקים שבהם, שאף הם נאלצים לעזוב את משרתם מחמת מיצוי עצמי, בריאות רופפת וליאות, בעטיים הם מגיעים למסקנה כי עשו את שלהם. האם גם הם ייחשבו כ"כושלים"?

■ ישראל פרייס, רמת גן

כקצין, כמפקד, אני מזועזע מרצח השבויים המצריים

מזועזע עד עמקי נפשי, כאדם, כיהודי, כמחנך (זהו מקצועי האזרחי), כלוחם ומפקד בצה"ל – הנני מבקש להביע את זעקתי בעקבות פרשת "רצח השבויים" במבצע קדש, כפי שפורסמה בעיתונות.

אם העובדות שהתפרסמו נכונות (הן אריה בירו, מ"פ צנחנים באותו אירוע, מספר על כך במו פיו) – בעיני זהו פשע מלחמה ושום הסברי רקע ופלפולים לא יטשטשו את הזוועה.

כיצד קרה, שגם המפקדים שירו, וגם אלה שאישרו את הפקודה, וגם השותפים שהיו רק עדים ושתקו, במשך השנים קודמו בצה"ל, קיבלו תפקידים מרכזיים ועלו בדרגות. היכן היתה צמרת צה"ל, (כולל רמטכ"לים ושרי בטחון), שאישרה את המינויים שלהם? או שמא בתיקיהם האישיים נרשם בתום מבצע קדש: "זכאי לאות סיני, צנח במיתלה ולחם עם גדוד הצנחנים 890", וכתם שחור "קטנטן" של רצח שבויים, לא הוזכר ולא צויין כלל?

ופניה לי אל אריה בירו (וריגוש רב משתלט עלי בעת כתיבת המלים הבאות): אתה, אשר כנער עברת את הזוועות ב"פלנטה האחרת", וקלגסי האס.אס. הטביעו בבשר זרועך השמאלית את המספר בן שש הספרות – האם לא רעדה יד־ימינך כאשר לחצת את ההדק וחיסלת את השבויים?

על שולחן חדר עבודתי מונחים חמישה אותות מלחמה שצה"ל העניק לי במשך השנים, בהן שירתתי כאיש מילואים, כקצין וכמפקד בחזית סיני במלחמת ששת הימים, בהתשה וביום כיפור. לפני כתיבת תגובתי זו, התלבטתי שעות רבות, האם לארוז את האותות במעטפה ולהחזירם לרמטכ"ל כאות מחאה. החלטתי לא לעשות זאת, כי בכך הייתי פוגע ברבים וטובים מקציני צה"ל ומפקדיו, לדורותיהם, שירם לא חטאה ולא פשעה, וכולנו באמת ובתמים האמנו ופעלנו לפי הערך של "טוהר הנשק".

אך נדמה לי, ביני לביני, שחמשת אותות המלחמה המונחים על שולחני, שהם הרכוש היקר לי ביותר – צבעם הועם, וכתם שחור הוטל עליהם.

■ רס"ן (מיל.) ד"ר ישראל בנימינוב, רמת גן

חידלו להבאיש את ריחו של צה"ל

יושבים בארץ היסטוריונים מגמתיים "צדיקים" וחפצי שלום למיניהם, הנוברים ללא הפסק בנבכי ההיסטוריה של מדינת ישראל, כדי למצוא כל דבר העשוי להבאיש את ריחו של צה"ל בעיני הציבור בארץ ובעולם, לא חשוב מתי ובאיזו נסיבות. קרה מה שקרה. שום דבר לא פסול או מיושן, הכל ראוי לפרסום, וכל המלכלך יותר הרי זה משובח.

הפעם הצליחו להביא את מדינת ישראל לסף משבר בינלאומי (כמעט). מסופקני האם התבשיל שרקחו יתרום משהו למאמצי הממשלה להשגת השלום בינינו לבין שכנינו.

■ אריה שמיר, ירושלים

קולנוע

תל־אביב־יפו
■ גורדון: האחרה קיין * 6, 8
■ גת: דון חואן דה מרקו - 5, 7.30, 9.50
■ גן העיר: פריסילה * 2.30, 5, 7.30, 9.45
■ דיזנגוף 1: אסירים - 11, 1, 3, 5, 7.45, 22
■ דיזנגוף 2: כומר * 11, 1, 3, 5, 7.45, 22
■ דיזנגוף 3: שמש בוגדנית * 7; רצח מדרגה ראשונה * 11, 3, 22; אנדרי כלב חיים חול: 5; עד החומים תפוס * 1
■ דרייב אין: התפרצות - 22; סרט סקס - 24
■ הוד 1: קריגנטון * 2, 5, 7.30, 22
■ הוד 2: קריגנטון * 22; קספר * 2, 5, 7.30
■ הוד 3: התנועה של מוריאל * 2, 7.30, 22; לשחרר את ווילי 2 * 2, 5
■ הוד 4: המכונה האנושית * 7.30, 22; בעמן * 2, 5
■ הסינמטק 1: א. כובשים; ב. מכורים לשתור * 5; הנידון למוות ברח * 7; מסיבת ציוד * 9
■ הסינמטק 2: אוכל, שתיה, גבר, אשה * 5, 7.30, 22
■ הקולנוע (ב.צ.א.): העלמה והמוות * 5, 7.30, 9.45
■ חן 1: בחורים רעים * 5, 7.30, 9.50
■ חן 2: מת לחיות 3 * 5, 7.25, 9.55
■ חן 3: בזמן שישנת * 5, 7.30, 9.50
■ חן 4: השופט * 11.30, 2.30, 5, 7.30, 9.50
■ חן 5: ספרות אלה * 11.30, 7.05; פוקהונטס (עברית) * 5, 9.55
■ חן 6: כנופת מידית - 11.30, 2.30, 5, 7.30, 9.55
■ טיילת 1: פורסט גאמפ * 4.30, 7.15, 22
■ טיילת 2: התפרצות * 5, 7.30, 22
■ טיילת 3: גירסת בראונינג * 5, 7.30, 22
■ לב 1: הגשרים של מחוז מדיסון - 12, 2.20, 4.50, 7.20, 9.50
■ לב 2: טירופו של המלך ג'ורג' * 12.15, 2.30, 5, 7.45, 22; ליאון * ה: 24.20
■ לב 3: חומות של תקוה * 11.30, 2, 7.30, 22; עירום * ה: 24.20; ליאון * 5
■ לב 4: חברים לרצח * 1.45, 5.50, 7.45, 22; ה: גם ב־24.20; סיפור חיים * 11.30, 3.35
■ ליטור: תמונות קצרות * 9.15; קליעים מעל ברודווי * 7.30; ה: הכוכב הכחול * 24
■ מוזיאון ת"א 1: התובבים * 5, 8, 22
■ מנדריין 1 (קולנוע): תשכחי את פריז - 7.30, 22
■ מנדריין 2 (קולנוע): שמיים כחולים * 7.30, 22
■ פאר 1: הגשרים של מחוז מדיסון * 11, 1.45, 4.30, 7.15, 22
■ פאר 2: הגשרים של מחוז מדיסון * 7.15, 22; קספר * 5
■ פאר 3: קריגנטון * 11, 1.30, 5, 7.30, 22.10
■ פאר 4: נשיקה צרפתית * 11, 1.30, 5, 7.45, 22
■ פאר 5: התנועה של מוריאל * 5, 7.45, 22
■ רב אור 1: תשכחי את פריז * 5, 7.30, 9.50
■ רב אור 2: עישון - 5, 7.30, 9.50
■ רב אור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת * 5, 7.30, 9.30
■ רב אור 4: ספרות אלה * 4, 7.05, 9.55
■ רב אור 5: לב אמיץ * 6.15, 9.30
■ שחף 1: נשיקה צרפתית * 5, 7.30, 22
■ שחף 2: לא פראייר של אף אחד - א, ב, ה: 5, 7.30, 22; ב: 5, 7.30
■ תל אביב 1: בטמן לנצח - 5, 7.30, 22
■ תל אביב 2: קונגו - א, ג, ד, ה: 5, 7.30, 22; ב: 5, 7.30
■ תל אביב 3: כפר הארורים * 5, 7.30, 22

אור־יהודה
■ גיל 1: לב אמיץ * 6.15, 9.30
■ גיל 2: מת לחיות 3 - 5, 7.30, 22
■ גיל 3: התנועה של מוריאל * 7.30, 22; פוקהונטס (עברית) * 5
■ גיל 4: כפר הארורים * 5, 7.30, 22

אור־עקיבא
■ רב חן 1: השופט * 7.15, 9.30
■ רב חן 2: תשכחי את פריז * 7.15, 9.30
■ רב חן 3: בחורים רעים - 7.15, 9.30

אילת
■ אילת 1: התנועה של מוריאל * 7.20, 9.30
■ אילת 2: רוב רוי * 7.20, 22
■ אילת 3: נשיקה צרפתית * 7.30, 22

אשדוד
■ אשדוד: פאואר ריינג'רס * 7.30; תעורב * 9.30
■ אורי 1: השופט * 5, 7.30, 22
■ אורי 2: נשיקה צרפתית * 5, 7.30, 22
■ אורי 3: עד החומים תפוס - 5, 7.30, 22
■ גיל 1: מת לחיות 3 * 5, 7.30, 22
■ גיל 2: התנועה של מוריאל * 5, 7.30, 22
■ גיל 3: שמים כחולים * 22; פוקהונטס (אנגלית) * 7.30; פוקהונטס (עברית) * 5
■ גיל 4: לב אמיץ * א, ב, ד, ה: 4.15, 9.30; ב: 9.30
■ גיל 5: בזמן שישנת * 7.30, 22; בטמן לנצח * 5

אשקלון
■ גיל 1: בוקר של תחילה - 5, 7.30, 22
■ גיל 2: כפר הארורים * 5, 7.30, 22
■ גיל 3: התנועה של מוריאל * 5, 7.30, 22
■ גיל 4: בטמן לנצח * 5, 7.30; חברים לרצח * 22
■ גיל 5: מכונה אנושית * 5, 7.30, 22
■ רב חן 1: תשכחי את פריז * 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 2: בחורים רעים * 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 3: דון חואן דה מרקו - 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 4: מת לחיות 3 - 5, 7.25, 9.55
■ רב חן 5: לב אמיץ - 9.30; פוקהונטס (עברית) * 5, 7.30

באר־שבע
■ גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון - 4.30, 7.15, 22
■ גיל 2: כפר הארורים * 7.30, 22; קספר * 5
■ גיל 3: נשיקה צרפתית * א, ג, ד, ה: 5, 7.30, 22; ב: 5, 7.30
■ גיל 4: טירופו של המלך ג'ורג' * 7.30, 22; בטמן לנצח * 5
■ רב נגב 1: דון חואן דה מרקו * 5, 7.30, 9.50
■ רב נגב 2: מת לחיות 3 * 7.25, 9.55; השופט * 5
■ רב נגב 3: בחורים רעים * 5, 7.30, 9.50
■ רב נגב 4: תשכחי את פריז * 5, 7.30, 9.50

בית־שאן
■ מופת: בזמן שישנת * א, ג, ה: 9

בת־ים
■ רב חן 1: לב אמיץ * 9.30; מי כאן חבר * 5, 7.30
■ רב חן 2: בחורים רעים - 7.30, 9.50; פוקהונטס (עברית) * 5
■ רב חן 3: השופט * 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 4: דון חואן דה מרקו * 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 5: שמיים כחולים - 7.30, 9.50; באטמן לנצח * 5
■ רב חן 6: מת לחיות 3 * 5, 7.25, 9.55
■ רב חן 7: תשכחי את פריז * 5, 7.30, 9.50

דימונה
■ היכל התרבות מופת: קונגו * 8; לשחרר את ווילי 2 * ב 5

הוד השרון
■ מופת: שמים כחולים * ב, ג, ה: 8.30

הרצליה
■ אודיטוריום דניאל: טירופו של המלך ג'ורג' - 7.30, 9.45
■ סטאר 1: נשיקה צרפתית * 7.30, 9.50
■ סטאר 2: קריגנטון * 7.30, 9.50
■ סטאר 3: הגשרים של מחוז מדיסון * 7.20, 9.50
■ מנדריין 1 (קולנוע): תשכחי את פריז - 7.30, 22
■ מנדריין 2 (קולנוע): שמיים כחולים * 7.30, 22

זכרון־יעקב
■ מופת: גברים כבד * ב, ה: 9

חדרה
■ לב 1: נשיקה צרפתית * 7.40, 22; פוקהונטס (עברית) * 5.15
■ לב 2: לב אמיץ * 7; אנדרי כלב חיים * 5.15; חברים לרצח * 22.10
■ לב 3: חומות של תקוה * 9.45; בטמן לנצח * 5, 7.20
■ לב 4: מת לחיות 3 * 7.35, 22; לשחרר את ווילי 2 * 5.15

חולון
■ גל 1: תשכחי את פריז * 7.30, 22; מי כאן חבר * 5
■ גל 2: בזמן שישנת * 7.30, 22; ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים (עברית) * 5
■ גל 3: כפר הארורים * 5, 7.30, 22
■ גל 4: רצח מדרגה ראשונה * 7.30, 22; אנדריו * 5
■ גל 5: פוקהונטס (עברית) * 5; טירופו של המלך ג'ורג' * 7.30, 22
■ זהב 1 (קניון הזהב): דון חואן דה מרקו * 5, 7.30, 22
■ זהב 2 (קניון הזהב): הגשרים של מחוז מדיסון * 4.30, 7.15, 22
■ זהב 3 (קניון הזהב): הגשרים של מחוז מדיסון * א, ג, ד, ה: 22; בטמן לנצח * 4.30, 7.15
■ סטאר 1 (קניוכל): נשיקה צרפתית * 7.15, 9.45; פאואר ריינג'רס * 5, 11.30
■ סטאר 2: מת לחיות 3 * 7.15; לב אמיץ * 9.30
■ סטאר 3: בחורים רעים * 7.15, 9.45
■ סטאר 4: קריגנטון * א־ד: 7.15, 9.45; ה: 9.45

חיפה
■ אורלי: אוכל שתיה גבר אשה * 7, 9.30
■ מירון: סרטי סקס מובחרים - 9 עד 20
■ סינימה קפה מוריה: טירופו של המלך ג'ורג' - 7.30, 9.30
■ סינימה קפה עממי 1: חברים לרצח * 7.15, 9.15
■ סינימה קפה עממי 2: רצח מדרגה ראשונה * 7.15, 9.15
■ עצמון 1: נשיקה צרפתית - 4.30, 7, 9.20
■ עצמון 2: הגשרים של מחוז מדיסון - 4.15, 6.45, 9.20
■ עצמון 3: פריסילה * 4.30, 7, 9.20
■ עצמון 4: אסירים * 4.30, 7, 9.20
■ עצמון 5: כפר הארורים * 4.30, 7, 9.20
■ פנורמה 1: קריגנטון - 4.30, 7, 9.30
■ פנורמה 2: כומר * 7, 9.30
■ פנורמה 3: התנועה של מוריאל * 7, 9.30
■ רב אור 1: עישון - 4.45, 7, 9.20
■ רב אור 2: תשכחי את פריז * 7, 9.20; פוקהונטס (עברית) * 5
■ רב אור 3: בזמן שישנת * 7, 9.20; ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים (עברית) * 5
■ רביעות 1: דון חואן דה מרקו * 4.40, 7, 9.10
■ רביעות 2: בחורים רעים * 4.40, 7, 9.20
■ רב מור 1: תשכחי את פריז * 4.45, 7, 9.20
■ רב מור 2: מת לחיות 3 * 7, 9.30; ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים (עברית) * 5
■ רב מור 3: אוכל שתיה גבר אשה * 4.45, 7, 9.20
■ רב מור 4: בחורים רעים * 7, 9.20; פוקהונטס (עברית) - 5
■ רב מור 5: דון חואן דה מרקו * 5, 7.15, 9.30
■ רב מור 6: בזמן שישנת * 5, 7, 9.20
■ רב מור 7: לב אמיץ * 5.30, 9

טבריה
■ יד שטרית: השופט * 7, 9

ירושלים
■ גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון * 4.15, 7, 9.45
■ גיל 2: קריגנטון * 7.15, 9.45; לשחרר את ווילי 2 * 4.45
■ גיל 3: אסירים * 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 4: קונגו * 4.45, 7.15; התנועה של מוריאל * 9.45
■ גיל 5: כפר הארורים * א, ג, ד, ה: 4.45, 7.15, 9.45; ב: 4.45, 7.15
■ גיל 6: טירופו של המלך ג'ורג' * 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 7: בטמן לנצח * 4.45, 7.15
■ גיל 8: נשיקה צרפתית * 4.45, 7.15, 9.45
■ סינמטק 1: נשים קטנות * 5; הלואפוין * 7.30; ספרות זולה * 9.30
■ סמדר: פורסט גאמפ * 9
■ רב חן 1: בחורים רעים * 7.30, 9.50; מי כאן חבר * 5
■ רב חן 2: דון חואן דה מרקו * 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 3: מת לחיות 3 * 5, 7.25, 9.55
■ רב חן 4: תשכחי את פריז * 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 5: בזמן שישנת - 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 6: נכרת פארקר והחוג המרושע * 7.30; השופט * 5, 9.55
■ רב חן 7: לב אמיץ * 9.30; פוקהונטס (אנגלית) * 7.30; פוקהונטס (עברית) * 5
■ תיאטרון ירושלים: אוכל, שתיה, גבר, אשה * 7, 9.30; כומר * 7, 9.30

כפר־סבא
■ גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון * 4.30, 7.15, 22
■ גיל 2: בטמן לנצח * 5, 7.30
■ גיל 3: קריגנטון * 5, 7.30, 22
■ גיל 4: דון חואן דה מרקו * 7.30, 22; ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים (עברית) * 5
■ גיל 5: תשכחי את פריז * 7.30, 22; מי כאן חבר * 5
■ גיל 6: נשיקה צרפתית * 7.30, 22; לשחרר את ווילי 2 * 5
■ גיל 7: כפר הארורים * 7.30, 22; פוקהונטס (עברית) * 5
■ עמל: בזמן שישנת - ב 7.15, 9.15; א, ג, ד, ה: 8.30

כרמיאל
■ סינמה 1: לב אמיץ * 5.30, 9
■ סינמה 2: תשכחי את פריז * 7, 9.30
■ סינמה 3: שמים כחולים * 7, 9.30

כפר־תבור
■ מרכז קהילתי: מת לחיות 3 * א, ב, 9

לוד
■ סטאר 1: לב אמיץ * 6.30, 9.45; פאואר ריינג'רס * 4.45
■ סטאר 2: בטמן לנצח * 5, 7.15; השופט * 9.30
■ סטאר 3: אחובתך - ויסתרו (סרט הודי) * 6, 7.15

מנחמיה
■ מתנ"ס: מת לחיות 3 - ה: 6, 8

נהריה
■ היכל התרבות: חומות של תקוה * 8.30

נס ציונה
■ גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון - 5, 7.30, 22
■ גיל 2: נשיקה צרפתית - 5, 7.30, 22
■ גיל 3: קריגנטון * 7.30, 22; בטמן לנצח * 5
■ גיל 4: כפר הארורים * א, ג, ד, ה: 5, 7.30, 22; ב: 5, 7.30

נצרת
■ גיל 1: לב אמיץ * 6.15, 9.15
■ גיל 2: פוקהונטס (אנגלית) * 7; פוקהונטס (עברית) * 4.30, 6; מכונה אנושית * 9.30
■ גיל 3: נשיקה צרפתית * 4.30, 7, 9.30
■ גיל 4: מת לחיות 3 * 4.30, 7, 9.30
■ גיל 5: השופט * 4.30, 7, 9.30
■ גיל 6: בטמן לנצח * 4.30, 7, 9.30
■ גיל 7: דיסקאוור * 4.30, 7, 9.30

נתניה
■ גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון * 4.30, 7.15, 22
■ גיל 2: טירופו של המלך ג'ורג' * 7.30; בטמן לנצח * 5
■ גיל 3: נשיקה צרפתית * 5, 7.30, 22
■ גיל 4: קריגנטון * 5, 7.30, 22
■ גיל 5: כפר הארורים * 5, 7.30, 22
■ חן 1: דון חואן דה מרקו * 5, 7.30, 9.50
■ חן 2: בחורים רעים * 7.30, 9.50; פוקהונטס (עברית) * 5
■ חן 3: תשכחי את פריז * 5, 7.30, 9.50
■ חן 4: לב אמיץ * 9.35; מת לחיות 3 * 4.45, 7.10

עפולה
■ היכל התרבות עפולה: בזמן שישנת * א, ג, ה: 9.15; ב, ד, ז: 9.15
■ מנהתרון עפולה: מת לחיות 3 * א, ה: 9.15; ב: 7, 9.15

ערד
■ סטאר 1: לב אמיץ * 6.15, 9.30
■ סטאר 2: בזמן שישנת * 7, 9.30
■ סטאר 3: בוקר של תחילה * 7; השופט * 9.30

פתח־תקווה
■ היכל 1: הגברים של מחוז מדיסון * 4.30, 7.15, 22
■ היכל 2: נשיקה צרפתית * א, ב, ד, ה: 5, 7.30, 22; ב: 5, 22
■ היכל 3: בזמן שישנת * א, ב, ד, ה: 5, 7.30, 22; ה: 7.30, 22
■ רם 1: תשכחי את פריז * 5, 7.30, 22
■ רם 2: חברים לרצח * 5, 7.30, 22
■ רם 3: טירופו של המלך ג'ורג' * 5, 7.30, 22

צפת
■ בית אלון: השופט * ב: 9.15; א, ג, ה: 7, 9.15

קרית אונו
■ מתנ"ס: לב אמיץ * ב, ד: 9.15; קאספר * ב, ד: 5

קרית־ביאליק
■ קריון 1: קספר * 4.45; הגשרים של מחוז מדיסון * 4.45, 7, 9.30
■ קריון 2: נשיקה צרפתית - 4.45, 7, 9.30
■ קריון 3: לשחרר את ווילי 2 * 4.45; בזמן שישנת * 7, 9.30
■ קריון 4: קריגנטון * 7, 9.30; לב אמיץ * 4.45, 8.30
■ קריון 5: כפר הארורים * 4.45, 7, 9.30
■ קריון 6: מת לחיות 3 * 4.45, 7, 9.30
■ קריון 7: השופט * 7, 9.30
■ קריון 8: בטמן לנצח * 4.45, 7, 9.30

קרית־טבעון
■ והר: עד הדונים תפוס * א, ב, ד, ה, ו, 7, 9

קרית־מלאכי
■ מופת היכל התרבות: באטמן לנצח * 5.30, 8.30

קרית־שמונה
■ גיל 1: התנועה של מוריאל * 4.30, 7, 9.30
■ גיל 2: נשיקה צרפתית * 4.30, 7, 9.30
■ גיל 3: רצח מדרגה ראשונה * 7, 9.30; סטארגייט * 4.30

ראש פינה
■ מתנ"ס: פוקהונטס (אנגלית) * 9.30; פוקהונטס (עברית) * א, ג, ה: 5; ב: 5

ראשון לציון
■ גל 1: תשכחי את פריז * 7.30, 22; מי כאן חבר * 5
■ גל 2: בזמן שישנת * 7.30, 22; ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים (עברית) * 5
■ גל 3: כפר הארורים * 5, 7.30, 22
■ גל 4: רצח מדרגה ראשונה * 7.30, 22; אנדריו * 5
■ גל 5: פוקהונטס (עברית) * 5; טירופו של המלך ג'ורג' * 7.30, 22
■ זהב 1 (קניון הזהב): דון חואן דה מרקו * 5, 7.30, 22
■ זהב 2 (קניון הזהב): הגשרים של מחוז מדיסון * 4.30, 7.15, 22
■ זהב 3 (קניון הזהב): הגשרים של מחוז מדיסון * א, ג, ד, ה: 22; בטמן לנצח * 4.30, 7.15
■ חן 1: דון חואן דה מרקו * 5, 7.30, 9.55
■ חן 2: מת לחיות 3 * 5, 7.25, 9.55
■ חן 3: תשכחי את פריז - 5, 7.30, 9.50
■ חן 4: בחורים רעים - 7.30, 9.50; פוקהונטס (עברית) * 5
■ סטאר 1 (קניוכל): נשיקה צרפתית * 7.15, 9.45
■ סטאר 2: מת לחיות 3 * 7.15; לב אמיץ * 9.30
■ סטאר 3: בחורים רעים * 7.15, 9.45
■ סטאר 4: קריגנטון * א־ד: 7.15, 9.45; ה: 9.45

רחובות
■ חן 1: בחורים רעים * 7.30, 9.45
■ חן 2: נשיקה צרפתית * 7.45, 22; פריסילה * ה: 24.15
■ חן 3: תשכחי את פריז * 7.45, 22; חברים לרצח * ה: 24.15
■ חן 4: חובבים * 7.35, 9.50

רמת־גן וגבעתיים
■ רב אואזיס 1: נשיקה צרפתית * 5, 7.30, 9.50
■ רב אואזיס 2: לב אמיץ - 9.30; השופט * 5, 7.15
■ רב אואזיס 3: בחורים רעים * 7.30, 9.50; קאספר * 5
■ רב גן 1: תשכחי את פריז - 7.30, 9.50; פוקהונטס (עברית) * 5
■ רב גן 2: הגשרים של מחוז מדיסון * 4.30, 7.15, 9.55
■ רב גן 3: מת לחיות 3 * 7.25, 9.55; ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים (עברית) * 5
■ רב גן 4: דון חואן דה מרקו * 5, 7.35, 9.55

רמת השרון
■ כוכב: מת לחיות 3 * 7.10, 9.40

רעננה
■ היכל התרבות פתוח: התנועה של מוריאל * 7.30, 9.30
■ פארק 1: נשיקה צרפתית * א־ד: 5, 7.30, 22; ה: 5, 7.30, 22, 24.30
■ פארק 2: [illegible] * 5, 7.30, 22
■ פארק 3: בחורים רעים * א־ד: 5, 7.30, 22; ה: 5, 7.30, 22, 24.30
■ פארק 4: דון חואן דה מרקו * א־ד: 5, 7.30, 22; ה: 5, 7.30, 22, 24.30
■ פארק 5: לב אמיץ * 9.35; תשכחי את פריז * א־ד: 7.30; ה: 7.30, 24.30

שדרות
■ סינמה 1: בטמן לנצח * א, ב, ד, ה: 7.30, 22; ב: 9.15
■ סינמה 2: קספר * א, ב, ד, ה: 7.30, 9.15; ב: 22

מידע

שקיעת החמה: 17.55
זריחה מחר: 05.17
פרק יומי: נחמיה, ד'־ח'
משנה יומית: סוטה, ה, ב־ג
דף יומי: שבועות יט
הלכה יומית: קש"ע [illegible]
פרשת השבוע: כי תבוא

■ בתי מרקחת
ירושלים: שטראוס א' [illegible] אביב: בן־יהודה [illegible] קופ"ח כללית אסותא [illegible] והקריות: קופ"ח [illegible] מוצקין 707770 [illegible] 371472 [illegible] 889183 [illegible] 742046 [illegible] 352484 [illegible] התשתדרות 21 [illegible]

ניידות לטיפול לב ישראל [illegible] טל. 03-5757788 (לכתובת חיום)
[illegible]

■ אוטובוסים
אגד: 03-5375555

■ רכבות
[illegible]

■ מטוסים
מודיעין נמל התעופה (אנגלית) 03-9731122

שרות חירום
[illegible]

רדיו

15.05 חופש אלף אלף
16.05 אמנות באלף עם יובל מסקין ואורחיו שידור חי בשיתוף מאזינים
17.05 חוגה עם בני הנדל
17.55 קראתי ספר
19.05 יומן מורשת עם נחום עידו ענייני דיומא
19.50 פרקי היום בתנ"ך
20.00 עוד סיפור אחד ודי
20.15 חכל מורשת
21.05 בחברותא
22.05 עתונות במוקד
23.05 פנים אל פנים

06.05 הבוקר הזה חדשות + מוסיקה
08.05 עניין אחר עוד חדשות ואורח עם דליה יאירי
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ יואל רפל
16.05 צבע הכסף
17.05 יומנון + עידכוני תנועה
18.05 היום הזה חדשות + מוסיקה
19.05 רדיו 100 עם מייק הולר
20.00 מבט לחדשות
20.30 שירים עבריים
23.05 כל היום + מוסיקה
00.05 יומן חצות
00.15 מבעד לערפל עם דולי בן אליעזר
05.05 אור ראשון

06.05 הכל פתוח
07.05 אוקטן גימל
09.05 פגישה בתשע
10.05 תכנית עשר
11.05 נתיבי רובינזון
12.05 אוחבה
13.05 לוחש עם שוש עטרי
14.05 חדש, חדיש ומחודש
15.00 חולת רדיו עם דידי הררי
17.05 חמש חמש
18.05 מקום בצמרת
21.05 כותל המזרח
22.05 שיר לאחותי
23.05 ערב כחול עמוק

06.00 פוקחים עין עם עמיקם רוטמן
07.00 בוקר טוב ישראל
08.05 מה בוער עם רזי ברקאי
10.05 נכון לעכשיו עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 בילוי היום מדריך יומי
13.00 בצהרי היום יומן חדשות
13.15 מוסיקה עם לימור דזאן
15.05 יש עם מי לדבר עם מוטי מלך
16.05 ארבע אחה"צ שירים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 האזנת סתר עם דורי בן־זאב
19.05 שעה קלה על כלכלה
19.30 פסק זמן מוסיקלי
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 צעד וחצי כדורסל בשידור חי. מגישים: אלי ישראלי ואותן גרין
23.05 עשרים וארבע היום שחיה
24.00 יומן חצות
00.10 ציפורי לילה משוחחות
02.00 לא רוצים לישון

07.05 מדינה בדרך עם נועה ירון
09.05 אוטוסטרדה עם אלי ישראלי
11.05 מזג אויר עם ארי שמאי
12.05 עברי את הכביש עם עומר קרינר
13.05 משהו לדרך עם אורלי יניב
14.05 אי שקט עם אלכס אנסקי
15.05 יואב קוטנר ממשיך לנסוע
16.05 חכם בכביש עם רון לוינטל
18.05 גלגלאת עם לאה עוז
20.05 מתחת לחגורה אמצעים לנהיגה מונעת עם לימור דזאן
22.05 לילה טוב עם רונית כפיר

06.05 שחרית מוסיקלית
שעה ראשונה • היידן: שנים־עשר ריקודים גרמניים • מוצרט: דיברטימנטו לכלי־נשיפה, ק.289 • שומאן: "סיפורי אגדות" לפסנתר, קלרינית וויולה, אופ' 132 • שוברט: אמפרומפטו, אופ' 90
07.05 שחרית מוסיקלית שעה שניה • מוצרט: סונטה מס' 13 לפסנתר, ק.333 • בטהובן: סונטה מס' 3 לצ'לו ולפסנתר, אופ' 69
08.05 שחרית מוסיקלית שעה שלישית • צימרמן: "מנצח התזמורת", אינטרמצו • היידן: קונצ'רטו לחצוצרה ולתזמורת • סן־סנס: "מחול המוות"
09.05 קונצרט בוקר
טלמן: רביעייה לחליל, 2 כנורות וקונטינואו • היידן: מיסה "נלסון" לסולנים, מקהלה ותזמורת • בטהובן: קונצ'רטו לכנור ולתזמורת, אופ' 61 • ברהמס: רביעייה לכלי־קשת, אופ' 51 מס' 2 • פרוקופייב: סימפוניה מס' 1
11.57 בשבח שיר עדמיאל קוסמן
12.00 קלאסי־קל
תכניתו של אפרים וייל: "פאסטי" • נעימות במקצבים ספרדיים מאת גאנטורדה, דה קאמפו, בזית, דליב, אירדיר, גרנדוס, סרדל, לרה, לקואונה
13.00 אמן השבוע יורי בשמט, ויולה: [illegible] • שוברט: סונטה לוויולה ולפסנתר, ד.821, "ארפג'יונה" •
14.00 הדרן
15.00 ממרוף התקליטייה
16.00 מוסיקה לעם ראשון
18.00 תקליטורים חדשים מביאה [illegible] • אריות לפאריגלי מאת גורשי פרפורה • היידן: שלישייה, הוב.27 • שניטקה: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ולתזמורת • שוסטקוביץ': מחול הנבגה, הלילה האחרון
[illegible] • באך/ווד: טוקטה ופוגה • מוקי: מרימבה ספיריטואל • אלגר: "הוד והדר" • ווד: פנטסיה על שיר מלחים
20.05 מאולמי הקונצרטים שלנו
התזמורת הקאמרית הישראלית; קונצרט פתיחת העונה; פיליפ אנטרמון מנצח ומסנתר; אוהד בן־ארי פסנתר • רוסיני: הפתיחה לאופרה "האיטלקיה באלג'יר" •
22.55 בשבח שיר שירים שונים
23.00 גלגלים לשיומו של יום מיכאל [illegible]
[illegible]

06.05 שירים עבריים
08.05 פותחים באלף
מעין בוקר עם רם תדמור
[illegible]

טלוויזיה

08.00 פניחן של תרבויות
08.25 חברה סיפורים החיים
08.55 תבנת הנקרא
09.10 טבע הסרטן
09.25 פרפר נחמד שנה טובה
09.45 משוט אמרו לא
09.50 אני רוצה לדעת תורשה
10.00 קשר משפחתי
10.30 היסטוריה כללית
10.55 מדעים נביט למעלה
11.05 אנגלית
11.20 לראות חשבון
11.40 יחדות הסליחה
11.55 מדעי החיים
12.10 מתמטיקה וקטורים
12.20 צרפתית
12.35 חברה
13.00 זהו עולמנו
13.30 רצף תכניות לילדים
17.00 ערב חדש מנחה: אמנון לוי

15.30 צער גידול בנות
16.00 עושים עסקים ש.ח.

אשר צרפתי. לשון המראות.
ערוץ 1, 22.50

16.30 שיחות ברוח
18.00 שער כושר
18.15 חוות נערי חנינאון
19.00 זומביט
19.30 עוד זומביט
20.00 ערב חדש כיתוביות ברוסית
20.30 עשרת בני לאבוק סדרה קומית
21.00 האל שהכזיב סרט

ערוץ 1
07.00 בוקר טוב ישראל
15.30 הדרדסים
15.50 סיפורים בראש
16.00 תיכון הלבבות השבורים
16.45 זאם לקיץ
17.00 ערב חדש
17.35 פלאי קלעים
18.10 זאם בא אליך
18.15 חדשות באנגלית
18.30 הסטודיו של אמאל וכמאל
19.00 חדשות בערבית
19.30 משהו מהסרטים
20.00 מבט + שבשבת
21.00 בית אליוט
21.55 כדורגל עולמי
22.50 לשון המראות
23.30 מחוים למחר
24.00 מסיפורי הארץ הטובה

16.00 מיבזק חדשות בערבית
16.15 אולפן פתוח בערבית
17.00 חכם חדורות סידרה בערבית
18.00 לקט הסור השבועי
19.00 חדשות בערבית
19.30 מיבזק טלכסף
19.35 מגאזין אן.בי.איי.
20.05 המפקד
21.00 מבט לחדשות
22.00 טלכסף ענייני כלכלה
22.30 בנים ואוהבים סידרה

13.00 צרות בגן עדן
14.00 דוסאים מוטסים
15.00 המועדון של האנה ברברה
15.35 חוף פרדייס

יעל בר־זוהר. מרתון גלגל המזל.
ערוץ 2, 22.30

16.05 חיפים והאמיצים
17.00 5 עם רפי רשף
17.30 וידיאו חזק מוסיקה
18.00 סמורה אופרת סבון
19.00 הנסיכה דייזי
20.00 חדשות
20.30 גלגל המזל מרתון
22.20 ירון פינק
23.10 בשכנות טובה
ראו מסגרת המלצה "למה כן"
24.00 חדשות
00.05 מקום קטן
00.30 נשים ללא תקוות סרט
03.00 היום שיר

ערוץ 3
08.00 רוקסנה
09.00 לחיות את החיים
09.45 צעירים חסרי מנוח
10.30 קרובים רחוקים מאוד קומדיה
10.55 שנות הקסם קומדיה
11.25 סלסטה
12.10 שכנים שכנים
12.35 פרי מיסון דרמה
13.30 פותחים באחת וחצי תכנית אירוח בהנחיית חנן גולדבלט
14.05 מקום אחר דרמה
14.55 רוקסנה אופרת סבון
15.40 מלרוז פלייס דרמה
16.30 שכנים שכנים דרמה
16.55 אנטונלה טלנובלה
17.45 הקופסא מוסיקה
18.00 לחיות את החיים אופרת סבון
18.45 צעירים חסרי מנוח
19.30 שידור מקומי
20.00 סלסטה
20.50 אי. אר.
21.40 העמדות
22.30 איש משטרה
23.20 סיינפלד
23.45 אי.אן.ג'י.
00.35 חוק וסדר דרמה
01.25 חיסוכים מסוכנים פעולה

10.30 שנות הנצחון שלנו
12.05 הכוכבים מביטים מטה
13.45 רואים כוכבים סטנד־אפ
14.35 אל תוך השמש קומדיית פעולה
16.15 תוערה והדולפין
17.55 פרשת רצח המדאם
19.35 ספטמבר דרמה
21.00 חברים טובים
22.50 קיץ מטורף
00.20 מניע לרצח מותחן
01.55 למות בעד תשוקה

ירון פנק. דוגמן מבוקש בעולם.
ערוץ 2, 22.20

07.00־08.00 גוף בתנועה
16.00 גוף בתנועה
16.25 רוגבי עולמי
16.50 כדורגל אנגלי שידור ישיר
19.00 כדורגל ישראלי
20.30 סוסים קפיצות ראווה
21.00 משחקים מדהימים
21.30 כדורגל מברזיל
23.00 כדורגל אנגלי

06.30 להתלבש עם שש
08.00 גינת ההפתעות
09.00 בוני הבלש אנימציה
09.20 המחסן של באילו
09.40 בני בלום אנימציה
10.00 מייטי מקס
10.35 ילדת הים דרמה
11.00 בוורלי הילס 90210
11.45 כיתת 1996
12.30 גינת ההפתעות
13.30 פייבל
13.50 המחסן של באילו
14.10 הסיפור האמיתי
14.30 מייטי מקס
15.05 בחזרה לעתיד
15.30 מסתדרים לבד
16.00 צוות לעניין פעולה
17.00 הסוס השחור דרמה
17.30 גינת ההפתעות
18.30 בוני הבלש
18.50 המחסן של באילו
19.10 בני בלום

19.30 שלושה בדירה אחת קומדיה
20.00 נשואים פלוס קומדיה
20.30 קרובים רחוקים מאוד קומדיה
20.55 אבא חורג אמא חורגת
21.20 חופשי על חבר קומדיה
21.45 הקופסא מוסיקה

למה כן

צומת במערב
■ הצגה שניה, 22.00
קלייטון (פביו טסטי), הוא אקדוחן שכיר העומד בפני הוצאה להורג. רגעים ספורים לפני ביצוע גזר הדין, הוא מקבל הצעה מפוליטיקאי ואיש עסקים מושחת – חנינה תמורת רצח חוואי עיקש המסרב למכור את אדמתו לחברת הרכבות שבראשה הוא עומד. קלייטון נענה להצעה יוצא אל החווה. שם הוא פוגש את מתיו (וורן אוטס), איש אדמה מחוספס, את אשתו החושנית (ג'ני אגיסטר) ומסתבך בשרשרת של תככים ובגידות. במאי: מונטי הלמן (איטליה־ספרד 1978)

בשכנות טובה
■ ערוץ 2, 23.10
דרמה ישראלית. שני חברים יוצאים למסע תרמילים ביריחו, ביום העצמאות החמישי לפלשתין. סרט שמציע נקודת ראות מקורית ומפוכחת על אופי היחסים בין ישראלים לפלשתינאים, ועל טיב הקשרים שעשויים להיווצר ביניהם עם בוא השלום. עם יוסף אל־דרור, שרון בר־זיו, יעקב כהן, נגאסן עבאס, דיראר סאלימן, רונית אלקבץ. (ישראל, 1991)

22.00 צומת במערב
ראו מסגרת המלצה "למה כן"
23.45 עידן הדינוזאורים מותחן

06.00 אוניברסיטה פתוחה
12.00 דיסקברי רגל אחת
13.30 דיסקברי דרום פראי
14.00 אוניברסיטה פתוחה
16.00 דיסקברי רגל אחת
17.30 דיסקברי דרום פראי
18.00 אוניברסיטה פתוחה
20.00 דיסקברי אסון השטמן
21.00 דיסקברי הישרדות
21.30 דיסקברי בדרך הטבע
22.00 דיסקברי מעבר ל־2000
22.45 דיסקברי

15.30 תכניות לילדים
16.30 נווה האמונה
17.00 חדשות מקומיות
17.30 לקראת שנות ה־2000
18.00 מגזין משפחה בשידור חי
19.00 חדשות
19.35 ערב טוב מגזין
20.00 הקורבן סידרה בערבית
21.00 מגזין כלכלה
21.30 המסגאת מגזין תרבות
22.00 חדשות
22.15 פסטיבל
23.15 בנים ואמהות סידרה בערבית

14.00 משפחת קדמוני מצויר
14.30 הג'ונגל הגדול קומית
15.00 מאגול סידרה לילדים
15.30 פרשי הזמן
16.00 משפחות דרמטית
17.00 תכניות בצרפתית
19.30 כותרות החדשות
19.35 קולנוע, קולנוע בידור
20.00 אחיות רחמניות סידרה
20.30 היפים והאמיצים אופרת סבון
21.15 סטראטבלייר דרמטית
22.00 חדשות
22.25 מיני סידרה: מסתרי הלב
24.00 בחזרה לעדן מיני סידרה
00.30 מה יגידו השכנים קומית

13.30 ג'ון אוסטין
14.00 מגע מדע
15.00 סודותיה של משפחה מאושרת
15.30 מחשיכה לזריחה סרט
17.10 בריסטי דרמטית
18.10 48 שעות אקטואליה
19.00 24 שעות CNN מדווח
20.00 כדורסל NBA מגזין
22.30 אולפן 7
23.00 מחשיכה לזריחה סרט

צפיית שיא

שעות	ערוץ 1	ערוץ 2	ערוץ 3	סרטים	הצגה שנייה	מדע וטבע	ספורט
20.00	מבט + שבשבת	חדשות	סלסטה	ספטמבר דרמה		דיסקברי אסון השטמן	כדורגל ישראלי
20.30		גלגל המזל מרתון	אי. אר. (20.50)				סוסים קפיצות ראווה
21.00	בית אליוט			חברים טובים		דיסקברי הישרדות	משחקים מדהימים
21.30	כדורגל עולמי (21.55)		העמדות (21.40)			דיסקברי בדרך הטבע	כדורגל מברזיל
22.00		ירון פינק (22.20)			צומת במערב	דיסקברי מעבר ל־2000	
22.30	לשון המראות (22.50)		איש משטרה	קיץ מטורף (22.50)		דיסקברי (22.45)	
23.00		בשכנות טובה (23.10)	סיינפלד (23.20)				כדורגל אנגלי
23.30	מחוים למחר		אי.אן.ג'י (23.45)		עידן הדינוזאורים (23.45)		

איפה המשכנתא

מנכ"ל בנק טפחות, אורי וירצבורגר: הלוואות המשכנתא בצפון יחודשו השבוע עמ' 3

ידיים ימניות

תערוכה: מה חדש בתעשייה הפורחת של 'עשה זאת בעצמך' ● מדור נדל"ן עמ' 6־4

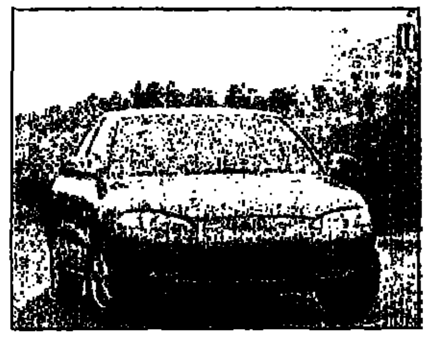

פורצת לשוק

האם הדגם החדש של היונדאי לאנטרה הולך להיות הלהיט הבא אצלנו? ● רכב עמ' 7־6

לפני הספירה

מה אפשר ללמוד מגופה בת 2500 שנה שנתגלתה בסיביר ● מדור מדע עמ' 11

עולה יורד

דולר יציג △	סל המטבעות ▽
(+0.23%) 3.050	(-0.09%) 3.447
דאו ג'ונס △	ניקיי △
(+31.0) 4,700	(+658) 18,279
ין יפני ▽	מרק גרמני ▽
$ 1 = 99.62	$ 1 = 1.4767
פרנק שווייצרי ▽	לי"ש ▽
$ 1 = 1.2147	לי"ש 1 = $ 1.5506
בורסת לונדון △	זהב △
(+5.90) 3,554.5	$ 382.55 לאונקיה

העורך הכלכלי: גבי קסלר
עורך עסקים: משה פרל

עסקים
עיתון כלכלי יומי
יום א', ט"ו באלול תשנ"ה, 10.9.95

הדולר בתנופה: לראשונה השנה פרץ את ה"מחסום" של 100 ין

שער הדולר זינק לאחר שהבנק המרכזי ביפן הוריד את הריבית לשפל של חצי אחוז ■ היציג עלה ל־3.05 שקל

מאת דוד ליפקין ויוסי גרינשטיין

הדולר האמריקני פרץ ביום ו', לראשונה השנה, את המחסום של מאה ין, לאחר שהבנק המרכזי של יפן הוריד את הריבית לרמת שפל של חצי אחוז והמשיך להורים ביקושים גדולים של מאות מיליוני דולר. ממשלת יפן הודיעה כי בכוונתה להגיש תכנית כלכלית חדשה, במאמץ לאושש את המשק היפני מהשפל שהוא נתון בו בשנתיים האחרונות.

הבנק המרכזי של יפן הקטין את שיעור ריבית הני־כיון (הריבית שהבנקים היפנים משלמים על הלוואות שמקבלים מהבנק המרכזי) בחצי אחוז, כלומר – הוריד את שער הריבית ב־50 אחוז, מ־1 אחוז לחצי אחוז. המהלך הזה גרר מייד ביקושים לדולר, שחצה את המחסום של מאה ין, לראשונה מאז ינואר. אחר כך ירד לשער של 99.80 יין, לאחר שהתברר שהבנק המרכזי של ארה"ב לא הצטרף לרכישת הדולרים, בניגוד למצופה. התחזקות הדולר הגבירה את ההתעניינות בוול סטריט. ביום ו' עלה מדד הדאו ג'ונס ב־31 נקודות ל־4,700.72 נקודות. מתחזקת ההערכה, שהמדד יגיע תוך זמן קצר לכ־5000 נקודות.

מומחים בשוק הכספים בלונדון העריכו כי הדולר ימשיך להתחזק לעומת הין בתקופה הקרובה. המדיניות הברורה של ממשלת טוקיו היא להחליש את הין, כדי לסייע ליצוא היפני שנקלע באחרונה למשבר ולאובדן שווקים. ההערכה היא, שתוך זמן קצר יגיע שער הדולר ל־110 יין. הצעד הנוסף שיביא להחלשת הין הוא חבילת הצעדים הכלכליים שממשלת טוקיו תגיש ב־20 בספטמבר. צעד זה נועד לסייע לחברות שנקלעו לקשיים, נוסף לעזרה שהורימה הממשלה לבנקים שנקלעו לקשיים, כמו שני הבנקים לאשראי.

הבנק המרכזי היפני נקט ביום ו' צעד נוסף לחילוץ המשק היפני מהמשבר: קיצוץ משמעותי בריבית על הלוואות למערכת הבנקאית, בחצי אחוז, כך שהריבית ירדה לחצי אחוז. הקיצוץ בריבית סחף את בורסת טוקיו בגל ביקושים. מדד הניקיי עלה בשיעור של 3.7%, אחת העליות הגדולות בשנים האחרונות. המדד עלה ב־658.57 נקודות לשיא חדש של 18,501.35 נקודות.

בארץ עלה שלשום שער הדולר ב־0.23% והגיע ל־3.05 שקל, כתוצאה מהתחזקות הדולר בשוקי הכספים בחו"ל שגררה ירידות חדות בשערי הין והמרק – שער הין ירד ב־1.46% ל־3.0505 שקל ושער המרק ירד ב־0.5% ל־2.051 שקל. בתוך 4 ימים נרשמה ירידה של 2.3% בשער הין ו־1.7% בשער המרק.

שער סל המטבעות ירד שלשום ב־0.1% ל־3.4473 שקל. שער הסל ירד בשבוע שעבר בחצי אחוז והוא מצוי כיום ברמה נמוכה ביותר – 4.1% מתחת לשער האמצע ו־11.1% מתחת לתקרת הניור של השקל.

בונים יחסים

בסוף השבוע נחתם בטיראנה בירת אלבניה חוזה בין ממשלת אלבניה לחברת השקעות שבבעלותו של הקבלן יהודה יונה. הפרויקט, שיוקם על־ידי החברה בשטח של 210 אלף מ"ר בסמוך לטיראנה, כולל 5,000 יחידות דיור ומבני ציבור, והוא אמור לתת תשובה ראשונית למצוקת הדיור באלבניה. באוגוסט 91' הוסכם על כינון יחסים מלאים בין אלבניה לישראל, לאחר שנים שבהן לא היו יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות. בתמונה: נציג החברה אורן יונה (מימין) ונציגי ממשלת אלבניה בחתימת החוזה.

כתב: בנימין טוקר
צילום: מוטי קמחי

בני משפחות מייסדי אסם ייהנו מתנאי פרישה מיוחדים בעקבות כניסת נסטלה

בני משפחות המייסדים חששו למעמדם בעקבות מתן האופציות לקונצרן נסטלה לרכוש עד 10% ממניות החברה, ודרשו למסד תנאי הפרישה ■ המנכ"ל פרופר יקבל בונוס של 300 אלף דולר עבור הרווחיות ב־94'

מאת יהודה שרוני

בני המשפחות של מייסדי אסם ייהנו מתנאי פרישה מיוחדים במקרה שיפוטרו ממקום העבודה. ההחלטה על קביעת תנאי הפרישה התקבלה בעקבות כניסת קונצרן נסטלה כמשקיע אסטרטגי באסם.

לנסטלה הוקצו תמורת 1.9 מיליון דולר אופציות לרכוש עד 10% ממניות החברה. האופציות ניתנות למימוש עד יולי 1996 תמורת כ־42 מיליון דולר. בני משפחות המייסדים חששו לאיבוד מעמדם המיוחד, ולכן דרשו למסד את תנאי הפרישה. התנאים המיוחדים יחולו במקרה שמנהלי אסם (שהינם גם בעלי מניות) יפוטרו. התנאים יחולו על בני המשפחות קליין, דייל, וילמלסדורף ולורך, שבניהם מועסקים באסם.

התנאים המיוחדים כבר נדונו בוועדת הביקורת של הדירקטוריון, ובקרוב יובאו לאישור הדירקטוריון והאסיפה הכללית.

דירקטוריון החברה ימליץ להעניק למנכ"ל אסם, דן פרופר, מנכ"ל החברה, בונוס מיוחד של 300 אלף דולר עבור רווחיות החברה ב־1994. הבונוס ישולם בנוסף לשכר השוטף שקיבל פרופר עבור [illegible] ב־1994 קיבל פרופר בונוס [illegible] עבור שנת 1993.

אסם הרוויחה במחצית הראשונה של 1995 כ־30 מיליון דולר, בהשוואה ל־24.7 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. את 1994 סיימה החברה ברווח של כ־55 מיליון דולר.

בתשובה לפניית מעריב אישר המנכ"ל, דן פרופר, כי בכוונת הדירקטוריון והאסיפה הכללית לדון בתנאי הפרישה המיוחדים, ואף פורסמו על כך ידיעות בעיתונות, לדבריו. [illegible] לא התקבלה כל החלטה (הנושא נידון בדירקטוריון). פרופר אמר כי הוא שמח לשמוע על הבונוס שישולם לו, אך לטענתו היקפו עדיין לא נקבע.

הטעם הקל של העולם

אזהרה: משרד הבריאות קובע כי - העישון מזיק לבריאות

חדשה בחיפה – רמות כרמל

שיכון ופיתוח חנכה בסוף השבוע את שכונת "רמות כרמל" בחיפה. הטקס נערך במעמד שר השיכון בנימין בן אליעזר, ראש העיר חיפה עמרם מצנע, יו"ר מועצת המנהלים של שו"פ איתן סורוקה ומנכ"ל שו"פ אמנון ספרן. כתב: יונתן הללי. צילום: פול מלינג

נדחתה תביעת בזק לסייגים נוספ[ים] במכרז להפעלת תקשורת בינלאו[מית]

מאת דוד גורדון

משרד התקשורת לא ייענה לתביעת בזק להטיל מגבלות על תחומי הפעילות של חברות המתכוונות להתמודד במכרז לבחירת שתי מפעילות נוספות לתקשורת בינלאומית. בסוף אוגוסט הציג המשרד מנגנון פיצוי לבזק לנוכח אובדן ההכנסות הצפוי מהתקשורת הבינלאומית. הכוונה היא, הצהירו, לפצות את בזק בסכום של לא פחות מ־3 מיליארד שקל בין 1996 ל־2001. בימים האחרונים נמסרו פרטים נוספים לבזק, וב־17 בספטמבר אמורים ראשי בזק והאוצר להפגש על מנת לשמוע את השגות החברה.

כבר בעת הצגת הנתונים, העלה מנכ"ל בזק יצחק קאול את הדרישה למנוע השתתפות חברות מתחומי תקשורת אחרים, או מתחומי הטלוויזיה בכבלים, ייצור של ציוד תקשורת, או אפילו מתחומי הבנקאות. לחילופין, הוא תבע שיאושר לבזק לעסוק בתחומים אלה. במשרד התקשורת [illegible] שלא ייענו לכל הדרישות הללו.

לפי הנתונים שפורסמו [illegible] צה שתתחרה בדרישת השתתפות [illegible] שורת מחשורה הראשונה נקבע [illegible] נים שנקבעו לשותפים [illegible] תקשורת בינלאומית בנפח [illegible] בזק, אך מאפשרים השתתפות [illegible] שאינן מפעילות תקשורת [illegible] מחזיקות לפחות 11 מיליון קו[illegible]

מניות ישראליות בניו־יורק 8.9.95

המניה	שער סגירה	שינוי יומי באחוזים	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה ב־95	נמוך ב־95	השינוי מתחילת השנה	הון עצמי	רווח שנתי	מחזור	[illegible]
מדד דאו ג'ונס	4700.72	0.66	4723	4649			4773	3794	22.59				
מדד ישראליות	181.59	2.66	162	168			102	109	40.32				
אדווניקס	1 7/16	-4.17	1½	1 7/16	5000	7188	2 3/16	1 5/16	4.56	15.8	-2.7	8.4	8
אדיוטופס	8½	-1.49	8½	8¼	7000	67750	9⅞	5⅞	17.86	16.6	1.7	6.9	17
אופל	19¾	-1.26	20⅝	19¾	45800	904550	25½	14	182.14	34	4.7	27	174
אורבוטק	13¾	11.7	13⅞	12	122900	1613063	13¾	8	81.54	50	9.2	118	18
אי.אי.אס	3	6.67	3	2⅞	38100	114300	4½	1⅞	20.00	68	-5.3	94.8	4
אי.אס.ג'י	4⅝	3.13	4½	3⅝	17700	73013	4⅝	1	116.39	5.1	-3.3	4.2	17
אי.ג'י.אסו	30¾	0	31	30½	25700	790275	39½	13	256.52		8.1	47	151
אי.סי.אי	20½	1.23	21	20⅝	352100	7218050	21½	11¼	50.46	287	82	340	565
אידע	28⅝	0.43	30½	28⅝	203200	5867400	64⅛	15⅛	73.68	26	-20.6	80	1144
אלבית	23	1.1	23	22⅝	4200	96600	24½	16½	8.62	325.3	38.8	709	43
אלאדין	17⅞	-3.4	18⅜	17⅜	8100	143775	26	6½	102.86	11	2.4	8.8	13
אלסיום	2⅝	-4.35	2⅝	2½	39700	109175	3½	1½	46.67	12.9	12.9	228	18
אלקטריק־פיול	8½	0	8½	8⅛	12000	102000	13⅞	4½	30.00	23.8	-0.6	4.2	29
אלרון	12	0	12	11½	9800	117600	12	8	31.51	7.6	7.8	216	30
אם־סיסטמס	4⅝	0	0	0	0	0	7	3⅞	6.06	8.2	-2.9	5.4	24
אמפל	6⅝	0.99	6⅝	6⅛	10800	68650	7 1/16	5⅞	-3.77	173	14.4	81	61
אפי	59¾	4.6	60½	58	684800	40016800	66½	24	117.27	102	15.8	107	114
אריה	1 7/16	*	1 7/16	1¼	16000	10216	1 5/16	⅛	-18.00	10.1	-3.7	26.7	8
אשר	1⅜	-8.33	1⅝	1⅜	171000	235850	1½	⅛	175.00	10.6	-0.7	8.6	14
בי.וי.אר	8	1.59	8	7⅝	43900	351200	8¼	3⅛	60.00	13.7	-1	17.6	47
בין מבטלוניה	2 3/16	0	3	2⅝	80700	263494	4½	2	36.23	18	-18.7	11.7	111
נאומק	7⅝	0	8⅛	7⅝	227800	1792350	9⅞	6¼	-8.70	80	-37	84	180
גילת	27⅝	2.78	27⅝	26⅞	88000	2442000	28½	12	131.25	35	5.5	28	22
די.אס.פי	20½	1.25	20½	19½	72800	1476225	20	13¾	3.86	34.1	3	14.7	14
ד.ס.ס.אי	11⅝	1.09	11⅝	11⅛	130600	1667975	13½	4½	144.74	39	2.7	73.3	93
הכשרת הישוב	9⅝	0	0	0	0	0	12	7⅛	-10.34	124.1	3.8	156	81
הלת' קר	2	14.28	2	1½	12700	25400	2⅜	1⅝	28.00	16.3	0.1	7.4	22
מאור	35⅛	1.81	36½	33¾	86100	2980138	30	10¼	219.32	56	6.6	48	251
מגן	37 1/16	3.67	37⅛	35⅝	698100	26873331	43¼	21⅛	54.43	254	69	558	1017
מ.ד.ג'י	1	0	0	0	0	0	2⅛	11/16	0.00	7	-0.1	0.4	3
מקוספיקס	10⅝	-1.14	11⅝	10⅝	28500	300038	12	3⅛	112.20	33.7	3	25.4	85
מלורף	1½	0	0	0	0	0	3¼	1¼	-42.86	7.3	-4.9	2.4	6
מלדמה	9	1.41	9¼	8¾	9100	81000	10¼	4⅛	89.47	64.3	7.4	32.7	63
ישמק	⅛	0	⅛	⅛	3600	000	⅝	3/16	-50.00	10.7	-1.5	0.4	5
ישראסקו	9/16	-6.20	⅝	9/16	60000	32008	1⅝	5/16	-53.85	21.1	3.3	4.7	11
כרסל	14⅝	0.86	15⅛	14½	12600	186860	14⅝	7	100.00	17.8	2.6	74.6	37
לן גם	25⅞	0.26	25⅞	26	70700	2002403	28⅝	18⅞	8.91	78.4	6.3	64.2	201
לאופטיקס	16⅜	0.81	16	15¾	58700	917188	17⅞	8	02.31	34	2.3	21.3	93
טריק	8⅜	1.49	8⅝	8⅜	38000	306000	11½	3⅝	44.68	18.7	-0.1	209	33
סול	4⅝	8.82	4⅞	4⅝	110200	681300	6	2⅛	64.17	13.8	1.3	14.7	22
פרים־אל	1⅛	0	1¼	1⅛	3500	4375	1¼	9/16	-33.33	4.2	-2.8	0.4	11
סיסד רביני	6⅜	1.92	6⅝	6½	36000	237818	8⅞	3⅝	60.40	33.8	-10.7	24.6	33
מרקורי	26⅞	6.16	20⅛	24½	361800	8220800	20⅞	11⅝	92.45	36.4	3.7	19.5	374
נמטון	26	8.7	26	23	1748700	43867800	24	13	-38.27	0	0	0	499
ניר חורה	56⅞	1.81	56⅞	56½	200	11250	60½	41½	19.08	145	10.6	282	314
נקסוס	5	2.66	5	4 11/16	9400	47000	6	2 11/16	6.26	3.7	-1.8	1.6	26
סאיפקס	20⅜	0	20⅝	20⅛	190700	3885613	24⅝	16⅜	22.60	736	82.6	682	870
סילקום	2⅝	0	2⅛	2⅛	2500	6250	4⅝	2	-39.30	5.9	0.6	2.6	7
סומט	2⅞	2.22	2⅞	2⅛	2000	6750	3⅜	1⅝	36.29	8.4	-0.1	23.4	20
סירן	11/16	10.	11/16	5/16	10000	3438	7/16	⅞	0.00	13.1	-2.2	11	10
טין לבור	8⅝	0	8⅝	8⅝	2600	22750	10⅛	6⅛	40.00	25	2.9	97	28
טין לבור א	7⅝	0	0	0	0	0	8½	5⅛	28.00	26	2.9	97	
פארמוס	2⅝	24.32	2 11/16	2 9/16	1776900	5108588	2⅞	⅝	114.66				39
פי.אי.סי	26	-0.48	26	28	200	6200	28⅝	20½	-8.77	307	34.2	33	495
פרוסארם	4	-1.54	4	4	200	800	4⅝	3⅛	18.52	43.3	-3.7	123.7	202
קסטרס	22⅝	0	22⅞	22½	478000	10768500	23	11	90.53	99	12.7	92	460
קומס	1⅛	0	1⅛	1⅛	500	583	3⅛	1	-59.09	4.5	0.6	4.3	6
קרן ישראל	11⅝	0	11⅞	11⅛	14300	168025	12⅝	9	16.05				10
ראוא	5 5/16	-1.16	5⅞	5 3/16	46300	245989	6⅝	3	41.67	28	0.2	83	31
ת' לייזר	10⅝	1.23	10⅝	10	45600	467400	11½	4 11/16	78.26	10	3.8	38	60
ת.א.ח	3 11/16	-1.67	3 11/16	3 11/16	6800	25076	4⅛	1 11/16	43.90	27	1	26	33
תארובים	7⅝	0	7⅝	7⅝	10300	78538	8⅛	6⅛	5.39	8.3	2.8	37.7	90
תדיראן	24	1.05	24⅛	23½	26800	643200	25¾	15	14.97	223	38.1	813	471

הרווח השנתי, המכירות והמכפיל מבוססים על נתוני ארבעת הדו"חות הרבעוניים האחרונים שפורסמו.
* לא התקבלו נתונים.

המקור: רוי[illegible]

שערי מטבע חוץ 8.9.95

סל	דולר שחור	מרק יציג	דולר יציג
3.4473	3.03	2.0510	3.0500

המטבע	שער יציג	השינוי היומי באחוזים	השינוי באחוזים מתחילת השנה	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה
1 דולר ארה"ב	3.0600	+0.23	+1.06	2.97	3.12	2.97	3.12	2.98	3.12	3.0248	3.0734	3.0198	3.0686	[illegible]
1 מרק גרמני	2.0610	-0.49	+5.23	2.00	2.10	2.00	2.10	2.02	2.12	2.0354	2.0683	2.0308	2.0636	[illegible]
1 לירה שטרלינג	4.7130	-0.08	-0.02	4.39	4.82	4.60	4.83	4.60	4.82	4.6738	4.7492	4.6671	4.7426	[illegible]
1 פרנק צרפתי	0.5969	-0.20	+6.74	0.58	0.61	0.57	0.61	0.58	0.61	0.5919	0.6016	0.5909	0.6008	[illegible]
100 ין יפני	3.0605	-1.46	+0.79	2.97	3.13	2.97	3.12	2.98	3.12	3.0292	3.0781	3.0198	3.0696	[illegible]
1 גולדן הולנדי	1.8308	-0.39	+6.19	1.78	1.88	1.79	1.87	1.78	1.87	1.8155	1.8448	1.8147	1.8441	[illegible]
1 פרנק שוויצרי	2.4946	-0.51	+8.4	2.42	2.35	2.44	2.56	2.46	2.58	2.4712	2.5111	2.4732	2.5131	[illegible]
1 כתר שוודי	0.4217	+0.88	+4.25	0.41	0.44	0.41	0.43	0.41	0.44	0.4161	0.4249	0.4176	0.4244	[illegible]
1 כתר נורווגי	0.4703	-0.26	+5.37	0.45	0.49	0.46	0.48	0.46	0.49	0.4663	0.4739	0.4667	0.4733	[illegible]
1 כתר דני	0.5300	-0.35	+8.74	0.51	0.55	0.52	0.54	0.52	0.55	0.5256	0.5341	0.5247	0.5332	[illegible]
1 דולר קנדי	2.2715	-0.18	+5.67	0.67	0.71	2.21	2.32	0.67	0.71	0.6881	0.6992	2.2469	2.2832	[illegible]
1 דולר אוסטרלי	2.2962	+0.51	-1.99	2.21	2.33	2.20	2.38	2.21	2.32	2.2328	2.2890	2.2729	2.3096	[illegible]
1 רנד דרא"פ	0.8316	+0.09	-2.36	2.23	2.35	0.86	0.85	2.22	2.35	2.2770	2.3138	0.8233	0.8366	[illegible]
10 פרנק בלגי	0.9974	-0.46	+6.18	0.74	0.84	0.96	1.03	0.70	0.82	0.8246	0.8379	0.9875	1.0035	[illegible]
10 שי' אוסטרי	2.9167	-0.50	+5.23	0.97	1.02	2.84	2.98	0.97	1.02	0.9884	1.0044	2.8866	2.9332	[illegible]
1000 לי' איטלקיות	1.8812	+0.18	+1.27	2.84	2.98	1.83	1.95	2.87	3.01	2.8915	2.9382	1.8866	1.9088	[illegible]
100 פזטה ספרדית	2.3964	-0.30	+4.66	1.83	1.93	2.35	2.51	1.85	1.94	1.8659	1.8960	2.3731	2.4114	[illegible]
[illegible]	3.8427	-0.38	+3.78	2.33	2.45			2.36	2.48	2.3750	2.4134	3.8040	3.8665	[illegible]
1 לירה מצרית	0.9760	-0.22	+2.66	----	----	0.88	0.92	----	----	3.6118	3.6733	----	----	[illegible]
1 דינר ירדני	4.3005	[illegible]	+1.42	-0.85	-0.91	4.11	4.39	-0.05	-0.06	----	----	----	----	[illegible]

הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה")
ח.צ. 52-002913-3
הודעה לציבור מחזיקי כתבי אופציה (סדרה 1)

הרינו להודיעכם כי יום העסקים, ה־5 באוקטובר, 1995, הינו היום האחרון שבו ניתן לממש כתבי אופציה (סדרה 1), שהונפקו בתשקיף שפרסמה החברה ב־11 באוקטובר, 1993.

כל כתב אופציה (סדרה 1) ניתן למימוש בכל יום עסקים למעט בין ה־12 עד ה־16 של כל חודש קלנדרי, עד ליום 5 באוקטובר, 1995 למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע"נ רשומה על שם כנגד תשלום במזומן של מחיר המימוש.

בהתאם לתנאי התשקיף, מחיר המימוש של כתב אופציה (סדרה 1) הינו סך של 6 ש"ח (600%) צמוד למדד המחירים לצרכן בגין חודש ספטמבר 1993, כך שמחיר המימוש יוגדל בשעור עליית המדד הידוע לתאריך המימוש ביחס למדד המחירים לצרכן בגין חודש ספטמבר 1993. בכל מקרה לא יפחת מחיר המימוש מסך של 6 ש"ח (600%) לכל כתב אופציה.

כתב אופציה (סדרה 1) אשר לא ימומש עד ליום 5.10.95 יפקע ויהיה בטל ולא יקנה לבעליו זכות כלשהי.

אירית אורן
מזכיר החברה

המועצה להסדר ההימורים בספורט
טוטו עולמי

בהתאם לתקנות להסדר ההימורים בספורט (תכנית הימורים בכדורגל) (תיקון) התשנ"ד־1994, מודיעה המועצה להסדר ההימורים בספורט לציבור על קיום–

מחזור הימורים מיוחד
למשחקי אליפות וגביעי אירופה לקבוצות.

משלוח הטפסים לאירוע מיוחד זה יתחיל ב־ 11 בספטמבר 1995 ויסתיים ב־ 21 בספטמבר בחצות או בכל מועד אשר יקבע ע"י המועצה.

קביעת הניחוש הנכון תיעשה לאחר סיום המשחק האחרון מבין אלה המופיעים ברשימת ההתמודדויות למחזור אירוע מיוחד זה.

יחולקו 2 פרסים בלבד. גובה הפרס הראשון יהיה בגובה 70 אחוזים מהסכום המופרש לפרסים. השני– יתרת הסכום.

אם לא ימצא מנחש לכל התוצאות, יחולקו הפרסים בין המנחשים את מירב התוצאות. הסכום המופרש לפרסים הינו 42% מתקבולי מחזור זה.

שאול סוויד– מנכ"ל

חוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן–1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי פתח תקווה

הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן–1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר פת/במ/14/179", המהווה שינוי לתכנית הבאה: מתאר פת/2000. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: יישוב: פתח תקווה, גוש 6371 חלקות 7–9, 38, 39, 41, 50–53, 335, 336, גוש 6371 חלקה 338, גוש 6371 חלק 36, גוש 6372 ח"ח 1, 40, 135.

עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי ייעוד של קרקע חקלאית לבניית 339 יח"ד ורווחה ציבורית.
ב. קביעת אזור בנייה כדלקמן: 1. אזור מגורים א. 2. מגרש מיוחד 3. אזור מסחרי. 4. שטח לבנייני ציבור. 5. שטח ציבורי פתוח. 6. שבילים להולכי רגל.
ג. קביעת שטח לדרכים, הרחבת דרכים, ביטול דרכים וקביעת דרכים משולבות.
ד. איחוד וחלוקת חלקות בבעלות אחת עם וללא הסכמת הבעלים.
ה. בנייה בקיר משותף.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעיתונות ביום 06/10/93 ובילקוט הפרסומים מספר 4151 התשנ"ד עמוד 175 בתאריך 21/10/93.

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז המרכז וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה פתח תקווה, וכל המעוניין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים [illegible] פתוחים לקהל.

ד"ר אמנון [illegible]
יו"ר הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה
מחוז המרכז

[ז]עם ביוון על ביטול עיסקה שבה [מ]עורבות חברות של האחים עופר

[כ]עס התעורר על קונסורציום של חברות זרות שביטל כוונתו לרכוש את המספנות הכושלות של [יו]ון ושבו שותפים גם האחים ■ דובר האחים עופר: לאחר שערכנו בדיקה החלטנו להסתלק מהמכרז

מאת דוד ליפקין

[שת]י חברות של האחים עופר [...] מעורבות בפרשה שמעסיקה [את] התקשורת שם. הקונסורציום [ה]בינלאומי שעמד לרכוש את המספנות הגדולות ביותר ביוון, האל[...] הפרק, בניגוד לציפיות, בש[בוע] האחרון. הדבר עורר זעם רב [...], כי חוששים שלא יהיה מנוס מסגירת המספנות ו־3 אלפים עובדים ימצאו עצמם ללא תעסוקה.

ממשלת אתונה שרויה בלחץ מהפרשה, בגלל דרישה תקיפה ממוסדות האיחוד האירופי לסגור המספנות, או למכור אותן תוך זמן קצר. האיחוד אינו מסכים שאתונה תמשיך לסבסד את המספנות. כלי התקשורת ביוון טענו שהקונסורציום יצר רושם מוטעה כאילו הוא מתכוון לרכוש את המספנות הגדולות.

בשבוע שעבר הודיעו החברות מנורווגיה, סינגפור ויוון, על הסתלקותן מהקונסורציום. נשארו החברה היוונית והחברות של האחים עופר. באתונה הבהירו שאין מקום למכור את המספנות לקונסורציום המדולל, כפי שציין העיתון פיננשל טיימס, כי למשפחת עופר מישראל יש רק נסיון בתפעול אניות אבל לא בניהול מספנות כה גדולות. בסוף השבוע נפגש השר היווני עם נציגי הקונסורציום ובסוף הישיבה הודיע שלמעשה אין קונים למספנות.

דובר של קבוצת האחים עופר מוסר כי לאחר בדיקה שהקבוצה עשתה, החליטה שלא להתחרות במכרז.

היין של הבידה

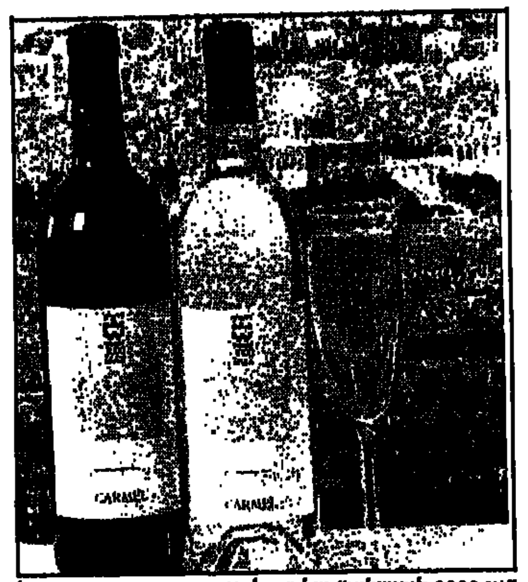

"יין 3000 לירושלים" של כרמל מזרחי הוא היין הרשמי של חגיגות יום ההולדת. בהיצע 5,000 בקבוקים החתומים על־ידי ראש העירייה, אהוד אולמרט. צילום: ניסים עוזרי

[ט]פחות עצר ההלוואות למשתכנים באזור הצפון

[ה]הלוואות למשתכנים הופסקו בגלל חוסר ודאות בנוגע לבטחונות ■ מנכ"ל הבנק: ההלוואות יחודשו השבוע

מאת יהודה שרוני

[ב]נק טפחות עצר באוגוסט את מתן [ה]הלוואות המשכנתא למשתכנים באזור [ה]צפון בכלל, ובאזור המצפים בגליל [ב]פרט.

[ה]חלטת הנהלת הבנק התקבלה [ב]עקבות חוסר ודאות בנוגע לטיב [ה]בטחונות על ההלוואות.

[עד] לאחרונה נחשבו הערבים על [ה]הלוואות לביטחון העיקרי שנועד [ל]הבטיח את פרעון ההלוואה. בעקבות [...] "נוק שטרית" הוגבלה אפשרות [ה]שימוש בערבים, וצריך היה למצוא [בטחונות] חלופיים. ואולם מחלוקת בין [מ]ינהל מקרקעי ישראל לסוכנות [ה]יהודית מנעה את אפשרות השימוש [ב]בטחונות אלה.

הסוכנות, שאף היא מהווה גורם מימון מרכזי אצל מתיישבי הגליל, מסרה כי היא מוכנה להתחלק בבטחונות עם בנק טפחות, אך סירבה למסור נתונים על היקף חשיפתה הפיננסית. לכך בנק טפחות לא היה מוכן, והמשא ומתן התפוצץ.

משתכנים ממורמרים פנו למעריב בתלונות על עצירת ההלוואות. חלק הארי של הלוואות אלה ניתנו באמצעות סניף כרמיאל של בנק טפחות.

בתשובה לפניית מעריב אמר מנכ"ל הבנק, אורי ווירצבורגר, כי טפחות שינה את עמדתו והוא יחדש את מתן ההלוואות למשתכנים. כבר השבוע יוכלו משתכנים לקבל מחדש את ההלוואות.

[ש]יפור ברוב החברות ברבעון הראשון של 95'

מאת צבי ילינק

[ס]קירת נתוני הרווחיות של [ה]חברות עולה שברבעון הראשון [ש]ל 95' יש מגמת שיפור, שבאה [ל]ידי ביטוי בעליית שיעורי הרווחיות. [ל]עומת זאת, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, חלה הרעה בהשוואה לרבעון הרביעי של 94', כך טוענים כלכלני בנק הפועלים.

לדבריהם, מגמת השיפור ברווחיות בהשוואה לרבעונים הקודמים נובעת, בין השאר, מההתייצבות במחירי חומרי הגלם לאחר עליות חדות ב־94' ובתחילת 95' ומתהליכי ההתייעלות שעברו החברות. התחזקות הדולר והחלשות המרק והין עשויים לתרום לשיפור הרווחיות ברבעון השלישי.

מבדיקת התוצאות הכספיות של 71% מחברות התעשייה ו־69% מחברות המסחר והשירותים, ניכרת עלייה של 13%־23% בממוצע בהיקף המכירות.

ניכרת שחיקה של מחצית האחוז בחברות התעשייה, לעומת עלייה דומה בחברות המסחר והשירותים, בסך הרווח הגולמי מהמכירות.

[ר]שת ספריות חדשה לחברת [ע]נק הווידאו בשיתוף הדר־ארצי

[ה]שותפות החדשה אמורה לתת מענה לכניסתה של רשת הווידאו האמריקנית בלוקבאסטר לארץ

מאת יוסי חרסונסקי

[ה]תשובה של חברת ענק הווידאו לרשת בלוקבאסטר היא הקמת רשת ספריות חדשה [illegible] בשיתוף עם חברת הדר־ארצי. [illegible] הראשונה של הרשת [illegible] בחולון [illegible] מיליון שקל. [illegible] 6 חנויות "ענק הווידאו" [illegible] ווידאו ומוסיקה. [illegible] של 600 מ"ר ותכלול את [illegible] הווידאו הקיימת [illegible] "ענק הווידאו" [illegible] הדר־ארצי [illegible] מוסיקה [illegible].

חברת ענק הווידאו היא רשת ספריות הווידאו הגדולה בישראל, שמפעילה 26 חנויות ו־40 וידאומטים ברחבי הארץ.

בשנים האחרונות השקיעה החברה מאמצים ואמצעים רבים בחנויותיה – הן בתקופה של הגידול בביקוש לסרטי וידאו ואף בתקופות השפל שפקדו את הענף בשנה האחרונה, שבה הצליחה החברה להגדיל את הכנסותיה.

תקופת הפריחה של ענף ספריות הווידאו הגיעה לשיאה בסוף שנות השמונים, תקופת השפל החלה עם הפעלת רשתות הטלוויזיה בכבלים, כאשר המנויים נטשו את הווידאו לטובת ים הערוצים.

הדר ארצי היא הבעלים של העיתון מעריב, במסגרת קבוצת הכשרת הישוב.

מסיכת הישרדות

[מ]סיכת הגז היחידה בעולם למיגון מפני גז חד־תחמוצת הפחמן – הגורם העיקרי למוות מחנק, עקב שאיפת עשן בעת דליקות – מגיעה עתה לישראל. היא מיוצרת בקנדה בידי "ברוקדיל" ובארץ תשווק בידי "להבות חרושת" מלהבות־הבשן. המסיכה יעילה גם נגד גז עצבים. מחירה: 250 שקל. אלכס דורון

יהודה שרוני
יומן עסקים

ההפרטה המקרטעת

שר האוצר אברהם שוחט שובר באחרונה את הראש כיצד להשלים את הגרעון התקציבי של 240 מיליון שקל, שנוצר בעקבות שינוי נקודות המס לנשים עובדות. התשובה היתה יכולה להיות פשוטה יחסית. קחו את בנק מרכנתיל דיסקונט, תמכרו את השליטה תמורת 80 מיליון דולר, תמשכו מבנק דיסקונט את הדיווידנד והא לכם הכסף הדרוש. אבל זהו תרחיש תיאורטי. למרות שתהליך המכירה של מרכנתיל החל בתחילת 1995, נכון להיום חזרנו לנקודת ההתחלה.

הנהלת דיסקונט העבירה לפני כחמישה חודשים את הצעתה על עקרונות המכירה של הבנק. בשבוע שעבר העבירה תכנית מכירה מעודכנת לאחר שרעיונותיה נדחו. אין זה מזכיר מגעים בין סטודנט למרצה על גוסח עבודה סמינריונית שתגישו לו היה בנק מרכנתיל מוחזק בידים פרטיות המעוניינות במכירתו אין ספק שמכירתו, לאחר תקופה כה ארוכה, כבר היתה מושלמת. יותר מחמש קבוצות מתמודדים ממתינות חסרות מנוח לפירסום המכרז. הרושם הוא שלאוצר לא אצה הדרך, ובעייתו התקציבית היחידה היא עודפים.

אלא שמרכנתיל דיסקונט הוא רק דוגמה. כמה משאבים בוזבזו במכרז של בנק לאומי, שבסופו של דבר לא בוצע? ומדוע תהליך המכירה של בנק הפועלים, שבמקור חשבו לסיימו עוד ב־1995, כבר נמשך יותר משנה? להפרטת הבנקים קיימת לא רק חשיבות פיסקלית (התמורה משמשת כמקור תקציבי), אלא גם כלל משקית. ההפרטה תאיץ את התחרות, תשפר את רווחת הצרכן ותמנע הפיכת הבנקים לבשר התותחים של חברי כנסת תאבי פריימריס.

AT&T מעוניינת להצטרף לפרויקט של בזק בהודו

ענקית התקשורת AT&T מקיימת מגעים עם בזק על הצטרפות לקבוצה שזכתה בפרויקטים להקמת מערכות תקשורת בהודו. AT&T התמודדה במכרז, ולא זכתה.

בסוף השבוע נודע שהצעות הקונסורציום שבו משתתף בזק זכה בתשעה מכרזים להקמה והפעלה של מערכות קווי טלפון בהודו. הקבוצה, שבה יש לבזק 26%, כוללת יצרנית תקשורת הודית, חברות ההשקעות קוטאק ומהינדרה וחברת שינהוואטרה התאית (15 אחוז). חברות השקעות גדולות כמו ברקליס, מריל לינץ', מורגן סטנלי החלו במגעים להשקעה בפרויקט.

דוד גורדון

קופ"ח הכללית מציעה למכירה את בית ההבראה הוותיק ארזה

בית ההבראה ארזה במבואות ירושלים, מהנכסים הגדולים ביותר של קופת חולים הכללית, הוצע ביום ששי למכירה.

הנכס כולל מבנים ובהם למעלה מאה חדרים, חדר אוכל גדול, מטבח משוכלל, אולמי הרצאות ומגרש בשטח של למעלה מ־54 דונם. בית ההבראה הוקם ב־1923, ניזוק קשה במלחמת השחרור ונפתח מחדש לאחר שיפוצים, ב־1950. בשנים האחרונות התנהלו במקום קורסים וכנסים מרעיים. המכירה מתבצעת במסגרת מאמצי קופ"ח לשפר את מצבה הכלכלי.

דליה מזורי

הננו להודיעכם כי משרדי החברות המפורטות להלן עברו משדרות רוטשילד 19, תל־אביב, לרחוב יהודה הלוי 35 תל־אביב (בנין לין ג' קומות 8,9).

<u>להלן שמות החברות:</u>

בנק לאומי לפיתוח התעשיה בע"מ
לאומי לפיתוח החקלאות בע"מ
לאומי חברה למימון בע"מ
לאומי נחל (נכסי חברה להשקעות 82) בע"מ
קפת עם לישראל בע"מ
לאומי ליסינג בע"מ
לאומי ליסינג־ציוד לתעשיות בע"מ
לאומי ליסינג לבנין, חרושת וחקלאות בע"מ

בנק לאומי

שפץ ביתך וצא לאישפוז

אולי זו רק מראית עין, אבל בשנים האחרונות יותר ויותר אנשים מעדיפים להתענות במלאכות שאינם יודעים לעשותן מאשר לרדוף אחרי רוח הרפאים, השיפוצניק ■ חובבי השפכל שנהרו בשבוע שעבר לגני התערוכה לראות מה מציעים להם מצאו גם חידוש תמוה: דוגמנית שופעת מאיטליה שמוכרת לנו בלוקים

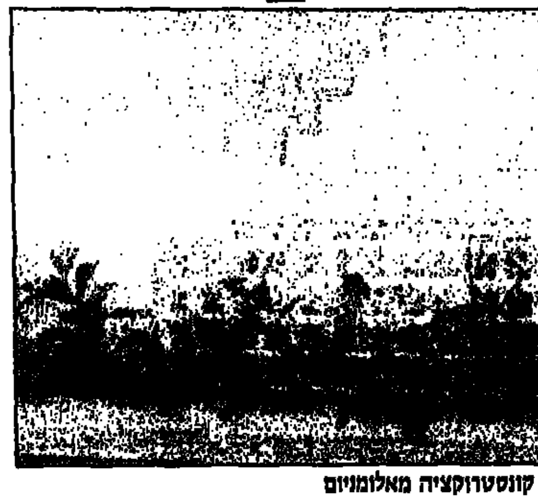
קיר לבני זכוכית. קונסטרוקציה מאלומיניום

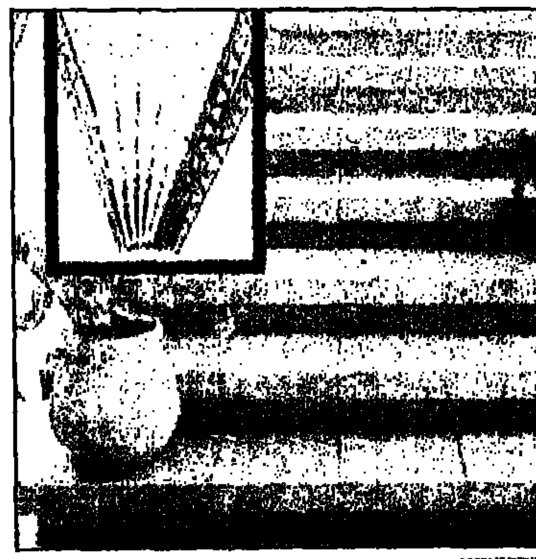
סף מגן למדרגות מקרמיקה

אליזבטה קונסוליני מוכרת לנו בלוקים עם חורים

מלאכת התזקת הבית, שיפוצו ושיכלולו דומה לעתים למלאכתו של אדם מקריח שמנסה לשמור על שערותיו. אתה תמיד יודע לסמן את היום שגילית את השערה הראשונה על הכרית, אתה גם לא חוסך במאמצים כדי לשכוח את זה (ואין כמו השתלת שיער טובה) אבל בסוף תצא קרח מכל הכיוונים. השאלה היא רק זמן השבירה המדוייק.

אלה שמתחילים בעבודת הקודש שנקראת שיפוצים מבינים במהירות שלאחר התהליך הזה הם כבר לא יהיו אותם בני אדם. את סידרת "שפץ ביתך" לא צריך להציג, וכך גם את דמותו הצבעונית, תרתי משמע, של השיפוצניק של מרפי בראון. הגיע לשיפוץ קל ונשאר בסידרה. כמו בחיים.

העת האחרונה, ואולי זו רק תחושה מוטעית, מזמנת לענף השיפוצים והבנייה העצמית התעניינות רבה מתמיד. עושה רושם שכל אדם שני בונה את ביתו בעצמו או לפחות מבצע אוברול כללי. אולי זו עלייה במודעות שמיובאת מארצות ניכר, אולי אלה הן רשתות הבנייה העצמית שמסריהן מפעפעים ליושבי ציון ואולי זהו תהליך טבעי שייעלם כמו שהתחיל. בכל מקרה, "חור הזהב" של השיפוצניקים ובעלי הידיים המיומנות בעיצומו.

בשבוע שעבר התקיימה בגני התערוכה בתל אביב תערוכה שניסתה לסקור את המתרחש בתחום. פרופילי האלומיניום, הברזים השונים, רעפים לסוגיהם וכל שיכול להרחיב את דעתו של בעל בית, פורו למכביר בין ביתני התערוכה.

התערוכה לא סבלה מבעייה של חוסר התעניינות ובכל זאת, לפחות חברת בלוקים אחת בחרה להציג את מוצריה בדרך מקורית, מבוה משהו.

תמונות התצוגה הראו בחורה יפהפייה, רגליה משוקות, חולצתה פתוחה ולא משאירה הרבה לדמיון. בין רגליה, האמינו, האמינו, ניצב בלוק בנייה. כן, כן, אותו בלוק מוכר, משעמם ונטול מיניות. "בואו לפגוש אותי", לאטה־להטה הכרזה. למרות ההבטחות, אליזבטה קונסליני, מוכרת בטון לעת מצוא ושחקנית איטלקיה בשאר הזמן, לא נכחה.

למכוניות, בגדים ובשמים כבר כמעט התרגלנו אבל מיניות מתפרצת כדרך למכור בלוק בנייה זה ככר חדש. "אם היא כל כך סקסית או בטח הבלוק הזה מבורך כהלכה", אמור בוודאי לחשוב הלקוח המזורמן.

אגב, המוכרים בדוכן לא ידעו להסביר את משמעותן המדוייקת של שתי הכרזות נוספות שהופיעו במודעת הפרסומת. "למנצחים פרסים יקרי ערך" (לא הוזכרה במודעה שום תחרות. למה התכוון המשורר?) ו"צוות הכנאים מתמורד מול הקהל" ("מתמורד"? על מה בדיוק המאבק פה?).

חוץ מהחידוש החברתי הזה הוצגו בתערוכה לא מעט חידושים שקשורים יותר לענף הבנייה. לטובת אלה שבדיוק טורטרו משיפוצניק אחד למשנהו ולא הצליחו להגיע לתערוכה, להלן סקירה של כמה מהמעניינים שבהם.

המראה הלוחמת. מראה, כך מסתבר, היא חפץ ערמומי למדי. לא די שהיא מתעתעת בנחקרים מפוחדים בחדרי חקירות משטרתיים היא גם מסוגלת לחמם, בדיוק כמו תנור. חברת ה"מראה החמה" הציגה בתערוכה מראה שמאחוריה מוצמד גוף חימום. כל מ"ר מראה מחמם 5 מ"ר של חדר.

מזגן מפוצל באמת. מתקיני המזגן נאלצים, כמעט תמיד, להתלבט בין המזגן המפוצל שמספק פתרון לכל הבית לקניית מספר מזגנים. האפשרות האחרונה היא זולה יותר, לרוב, אך משאירה חדרים מסויימים בבית ללא מיזוג אויר ולכן בהכרח שוממים מאדם, לפחות בקיץ. בדיוק בנקודה הזו נכנסת חברת "איירטק" שמשווקת בארץ מזגן מפוצל שבנוי ממספר מפוחים קטנים. התוצאה: בכל חדר יש מפסק עצמאי.

יתרונה הבולט של המערכת, לפי אותם מדקלמים, הוא חיסכון של 25% בתצרוכת החשמל.

תכנן את ביתך בעצמך. כן, גם את התכנון האדריכלי ניתן לעשות לבד. על התוכניות יהיה צריך להיות חתום בכל מקרה אדריכל אבל להשתעשע במחשב אפשר לבד. חברת קליבר (וזו לא טעות דפוס) משווקת את תוכנת DATACAD. התוכנה, שעולה 350 דולר, מאפשרת למעוניינים להפיק שירטוטים דו ותלת מימדיים. התוכנה מיועדת בעיקר לאדריכלים אבל גם אנחנו, ההמון, יכולים להשתמש בה. העובדה שהתוכנה נשארת [illegible] רת לערכן מעט לעת את עיצוב הבית [illegible] אמרנו שלשיפוצים בבית יש רק נקודת התחלה.

מנעול עם שכל. התעלול הזה מיועד להולכים [illegible] צים שביתם יהיה ממוגן במערכת משוכללת [illegible] שחם או בני ביתם (ילדים, זקנים) לא יצטרכו [illegible] את רזיה המדוייקים של המערכת. בקיצור, [illegible] שיראים מטכנולוגיה ורוצים להנות מפירותיה.

העיקרון הוא פשוט. על הדלת מותקנת [illegible] דיגיטלית חכמה. לדיירי הבית יש מפתח [illegible] שחיכוך בינו לבין חלק מיוחד במערכת גורם [illegible] חת הבית או לנעילתו. בנוסף יש גם מפתח [illegible] למקרה שהמערכת מתקלקלת לשומרי שבת.

המערכת שמשווקת על ידי חברת [illegible] קת גם את שירותי המיגון הנלווים: אפשרות [illegible] בה לאזעקה, חייגן אוטומטי למשטרה או [illegible] אחר וכו'.

אגב, ניתן לתכנת את אורי האזעקה בצורה [illegible] מבטח כך שירידה לסלון בלילה לא תפעיל את האזעקה כשביתר החדרים האזעקה עובדת.

המערכת הבסיסית עולה 690 דולר. הרחבה של המערכת תעלה את המחיר במאות דולרים, תלוי במספר הגלאים שדורש הלקוח.

דברים קטנים ומעצבנים. חברת יקיר לייין הביאה עימה לתערוכה את כל הפיפצקעס. שטיחים לניגוב רגליים שיכולים להוריד גם את צואת הכלבים העקשנית ביותר (אחריות ל־10 שנים), כיסוי אלגנטי לצינורות הביוב שבשירותים, פרופילים שמותקנים על המדרגות ואמורים למנוע את שבירת קצה המדרגה ועוד דברים הכרחיים למי שמראה הצינור האחוד בשירותים מוציא אותם מדעתם.

לבני זכוכית. בזמן האחרון רואים אותם בכל מקום. על האסתטיות אפשר להתווכח אבל אם כבר מתקינים קיר מלבני זכוכית רצוי לבנות אותו נכון. מספר חברות הביאו עימן לתערוכה את לבני הזכוכית ומלכן מתגאות שהן הן אלו שימנעו את חוסר הסימטריה של הלבנים, את חוסר האטימה ושאר הפגמים של לבני הזכוכית. המחיר הוא כ־1,200 שקל למ"ר. בנייה שלא בקיר ישר יקרה יותר.

רעפים. לא במקרה, כנראה, רוב דוכני הרעפים היו מחוץ לדוכני התערוכה הממוזגים. בבחינת, בוא תראה איך הם, הרעפים, מרגישים. חידושים שונים הוצגו בתחום הלבנים. תפסו את העין רעפי "מ. [illegible]". "בלי סיליקון" התגאה הדוכן ובימים אלו זה לא מעט. לפי הסברי אשת המכירות של החברה, הרעפים הקיימים בשוק רוויים בסיליקון שנועד למנוע רטיבות. הסיליקון, כך היא אומרת, מתאדה תוך שנה שנתיים ומכאן ועד לרטיבות בבית הדרך קצרה. המוצר הצרפתי שלנו, הוסיפה, הוא נטול סיליקון ונמל זאת אטום היטב למים.

לסיום קינחנו בביקור במכללת בילדינג. המכללה [illegible] לעשות כסף מיומרנותנו לבנות ולשפץ לבד. ביקשנו מאשת השיווק של המכללה ללמד אותנו הלכות בשיפוץ בית. בחרנו בתהליך פשוט של הקמת מחיצת גבס. להלן ההוראות:

חומרים נדרשים: פלטות גבס לפי מ"ר, מסילות [illegible] ברגים, מברגה, מספרי פח.

שלבי עבודה: 1. סימון המחיצה על הרצפה בעזרת [illegible]. 2. הרכבת המסלול התחתון בעזרת [illegible] 7 וחיבורו לריצפה בעזרת מברגה, [illegible] (ארום). 3. הרכבת ניצב צמוד לקיר האנכי ולקיר האנכי השני באותו נוהל כמו [illegible]. 4. הנחת המסלול העליון על הניצבים האנכיים וחיבורם על ידי בורג פח ומברגה. 5. השלמת ניצבים במרחק 61 ס"מ ממרכז ניצב למרכז ניצב. 6. השלמת קירות גבס מצד אחד בלבד וחיבורם אל הניצבים בעזרת בורג גבס כל 25 ס"מ. 7. העברת נושא האינסטלציה והחשמל אם יש צורך בכך. 8. השלמת הצד השני של המחיצה לאחר עבודות החשמל באותו נוהל כמו בסעיף 6. ברוחב 12 [illegible]. באותו זמן יש להדביק סרט נייר על מרק [illegible] לטרוח שוב מרק שפכטל. 10. לאחר 24 שעות יש לשפשף את השפכטל והסימנים שנראים [illegible]. 11. ביצוע צבע.

כותב הדברים הוא בטח לא קנה המידה לבחון את [illegible] ובכל זאת, מקבץ ההוראות הזה לא [illegible] לעשות מאמץ נוסף ולהתקשר בפעם [illegible] לשיפוצניק שהבטיח לבוא?

יש לו עולים משלו

ראש עירית דימונה, גבי ללוש, מסרב לקלוט עולים נוספים בטענה שקליטתם גרמה מצב כלכלי קשה ובנייה חפוזה וחסרת תשתית הפוגעת [illegible]

העיר דימונה עלתה באחרונה לכותרות שלא בטובתה. סירובו של ראש העיר, גבי ללוש, לקלוט דיירי קרוואנים מפונים בעירו הקים עליו לא מעט זעם. להגנתו טען ללוש שעירו קלטה עולים רבים בשנים האחרונות, ומספרם גרם, בין השאר, למצבה הכלכלי הקשה של העיר. עוד לא שככו הדי הפרשייה הלא נעימה הזו וכבר סירב ראש העיר לפתוח את מוסדות החינוך במקום עם פתיחת שנת הלימודים. שוב, היו בפיו טענות קשות על התנהגות המימסד.

כך או כך, הנדל"ן הדימונאי הוא לא משהו שאפשר להתגאות בו. העיר עדיין מאכלסת את שרידי הבנייה הציבורית רחבת ההיקף ומעוטת ההגיון שנבנתה בעקבות העלייה הגדולה מארצות חבר העמים. רוב הדירות כבר אוכלסו למעט כ־400 בתי עץ של 60 מ"ר בשכונת ממשית בעיר.

הבעייה העיקרית של העיר בת 35 אלף התושבים היא תשתיות ומוסדות ציבור. כמו במקומות אחרים שבהם בנו מעט בחוסר הגיון, שליחיו של שר השיכון דאז, אריק שרון, גם דימונה סובלת מהיעדר תשתיות ומוסדות ציבור שיכולים לעמוד במספר יחידות הדיור שנבנו.

זו גם אחת הסיבות לכך שקבלנים ויזמים פשוט לא מוכנים לבוא לעיר. רק חברת ברני ותיכון משווקת פרוייקט בעיר וגם היא לא רווה ממנו נחת יתרה. מעיריית דימונה נמסר כי ראש העיר נמצא במו"מ עם עוד יזמים וקבלנים לבוא לעיר.

תנאי הפתיחה של דימונה מקשים מאוד, מן הסתם, על ראש העיר לסיים את המו"מ בהצלחה. שוק הנדל"ן המנומנם מרתיע אנשים בעיקר מיישובים כמו דימונה. העיר גם היום לא נהנית מביקוש גבוה.

מדי ומומחי הנדל"ן מאוחדים בדיעה שבמצב הנוכחי של שוק הנדל"ן, מקומות כמו דימונה הם בדיוק לא המקומות לקנות בהם דירה, גם אם תרצון להרוויח כסף מקנן בכם.

נותרה, אם כן, רק האופציה של רוכשי דירות שיבואו לעיר מהסיבה השתוקה של רצון לגור מה. במישור הזה, הדברים נראים מעט טוב יותר. כידוע, מחוז הדרום אמור לקבל תנופה גדולה בתחום התעסוקה ולכן אמור לגדול משמעותית במספר תושביו. ניצני התנופה שבנושא התעסוקה כבר מורגשים ואמרו לו עד דימונה הם הגיעו. אזור התעסוקה בעיר שמאר[illegible] רת מפעלים טובלים ובעיקר מפעל דייל שמעסיק כ־1,700 עובדים) מתכנן הרחבה.

אסור, כמובן, לשכוח את מחירי הדירות הנמוכים יחסית בעיר ואת העובדה שרובם צמודי קרקע. שטח העיר הוא 30 אלף דונם [illegible] על מחסור בקרקע. יש בעיר גם לא מעט [illegible] שאינה אטרקטיבית ומחירה נמוכים [illegible]

תוכניות תכנייה בעיר מנסות לשלב בין [illegible] הרצון של קבלנים לבוא לשאיפת של [illegible] באזור לגור בוילה שנבנתה בזול. [illegible] "בנה ביתך". 142 מגרשים שווקו [illegible] ובעתיד ישווקו עוד כ־250־200 מגרשים [illegible] יחידות דיור ייבנו צפונית־מזרחית [illegible]

תקווה נוספת לפיתוח העיר [illegible] שון שאמור להיפתח בה בקרוב [illegible] המזר על דימונה והוא מקים [illegible] 10 אלפים מ"ר. פרויקציות רבות [illegible] נים האחרונות (עוז, טבריה) [illegible]

[illegible] זה לא יותר. העובדה שנפתחו בעיר בשנה האחרונה 3 מרכזים מסחריים קטנים בשכונות נווה [illegible] ובשכונה לדוגמא) בוודאי לא ממלי[illegible] אלוהי של שמחה יתרה.

מחירי הדירות בדימונה בספטמבר 95 (באלפי דולרים)

	בית דו משפחתי	"בנה ביתך"
[illegible]	130-150	155-170
[illegible]	—	150
[illegible]	—	150
[illegible]	—	155-185

מלחמת הירוקים בכרך העתיד עירון

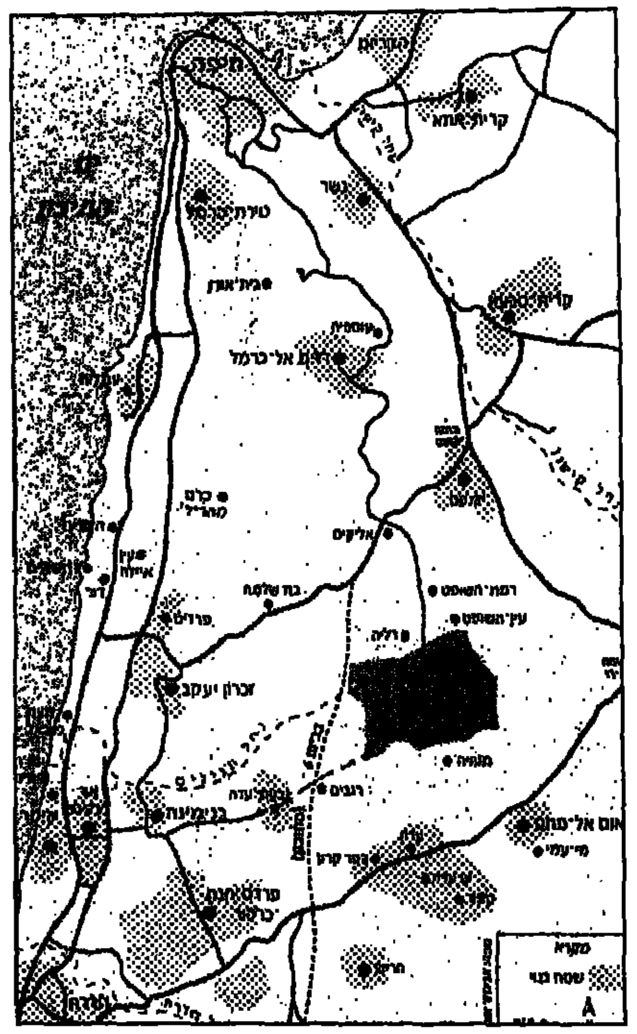

משרד השיכון מתכנן להקים באזור רמת מנשה את העיר עירון. התוכניות נמצאות בשלב מאוד לא מפותח אבל הגופים ה"ירוקים" כבר פתחו בשבוע שעבר במלחמה רבתי.

טראומת שוהם ושאר הישובים הפרבריים שמרכיבים את ה'אופציה המזרחית' (מודיעין, רעות, מכבים, ראש העין) עדיין צרובה, כנראה, היטב בבשרם. הפעם, החליטו החברה להגנת הטבע ורשות שמורות הטבע, להקדים תרופה למכה.

העיר עירון מתכוננת לקום סמוך לקיבוץ דליה (ראה מפה). היא אמורה להשתרע על שטח של כ־45 אלף דונם ובשיאה היא אמורה להכיל 350 אלף תושבים (כמעט כמו תל אביב) שיתגוררו ב־90 אלף יחידות דיור.

ה"ירוקים" מתנגדים בתוקף לכל המהלך. ראשית, עמדתם השורשית והבסיסית היא שכדי לשמור על הסביבה עדיף תמיד לעבות יישובים קיימים ולא לבנות חדשים. בדיוק בגלל הסיבה הזו הם לא אוהבים את מודיעין. עירון מרגיזה אותם במיוחד. רמת מנשה, האזור בו אמורה לקום העיר, היא מרחב פתוח. 'כתם' כמעט נדיר של נוף פסטורלי וכפרי. עירון תהפוך את הריאה הירוקה לעוד גוש בטון. חמור מכך, הם הוסיפו וטענו בלהט בכנס שהתקיים בבית ספר שדה מעגן מיכאל, בסביבתה של עירון מצויים יישובים רבים שיושפעו כאן לרעה מהעיר החדשה. מושבים וקיבוצים ייעלמו או ישתנו לבלי הכר וגם זיכרון יעקב, בנימינה, גבעת עדה, גבעת נילי, פרדס חנה, חריש וקציר יושפעו מהעיר החדשה.

האספקט הקצת מוזר בכל החגיגה הוא שבמקרה הזה ראש מינהל התכנון במשרד הפנים, דינה רצ'בסקי (שללא אישורה יהיה קשה מאוד לקבל החלטה על עיר כה גדולה) מזוהה עם עמדת ה"ירוקים". גם רצ'בסקי מעדיפה, בעיקרון, לעבות יישובים קיימים על הקמתם של חדשים. זו גם עמדתה של תוכנית המיתאר הארצית של ישראל (תמ"א 31). רצ'בסקי אומרת שהיא לא רואה אפשרות של קבלת החלטה חיובית בנושא עירון בעשור הקרוב.

השאלה הנשאלת, אם כן, היא מה הם קופצים? להקדים תרופה למכה זה מצויין, אבל לא הקדמתם קצת "ירוקינג"?

התשובה נעוצה בחוסר האמון שרוחשים גופי איכות הסביבה למימסד. כשהצרכים האובייקטיביים נעשים דוחקים כל הרצ'בסקיות נדחקות לפינה קטנה וקולן לא נשמע. ה"ירוקים" יודעים. הם כבר היו בסיפור הזה. גל עלייה אחד או שניים ולא יישאר פה חמציץ אחד לרפואה. יש לזכור, שמחוז הצפון אמור להפוך תוך 20 שנה למחוז הגדול במדינת ישראל. היכן בדיוק יגורו קרוב ל־2 מיליון בני האדם שיאכלסו אותו?

בקיצור, אפשר לראות זאת כפרנואידיות מוגזמת אבל אפשר גם אפשר לראות את הכנס כתרגיל מוצלח של יחסי ציבור. בבחינת ביוס מוקדם של דעת הקהל עוד לפני שמישהו במשרד הממשלה מתנדב להסביר כמה העיר חשובה לעתיד מדינת ועם ישראל.

נדל"ן

רביב דרוקר

■ סגרו עיסקה ■

רמת השרון

וילה 5 חדרים ברחוב הקוממיות, 170 מ"ר בנוי על שטח מגרש של 275 מ"ר, נמכרה ב־510 אלף דולר.

הוילה כוללת 2 חדרי רחצה, 3 חדרי שירותים, גינה מטופחת ומיזוג אויר מרכזי.

דירת 3 חדרים ברחוב בן גוריון נמכרה ב־245 אלף דולר.

הדירה, 85 מ"ר, כוללת 2 חדרי שירותים, 2 חדרי רחצה, 2 חניות מקורות ומחסן תת קרקעי. הדירה נמצאת בכניסה לרמת השרון.

תל אביב

דירת 3 חדרים ברחוב משה שרת הושכרה ב־900 דולר.

הדירה, 90 מ"ר, ממוקמת בקומה שנייה בבניין ללא מעלית. אין לדירה חנייה.

דירת 3 חדרים ברחוב מצדה הושכרה ב־1,500 דולר בחודש. לדירה יש 2 חדרי שירותים, 2 חדרי רחצה וחנייה. היא לא מרוהטת אבל נמצאת במצב טוב ויש לה 3 כיווני אוויר.

דירת 3.5 חדרים ברחוב הוברמן נמכרה ב־422 אלף דולר. הדירה, 87 מ"ר, נמצאת בקומה רביעית ויש לה מרפסת שירות וחנייה. בבניין יש מעלית.

דירת 4 חדרים ב"איזורי חן" נמכרה ב־452 אלף דולר.

הדירה, 182 מ"ר, נמצאת בקומה שביעית ויש לה 2 חדרי רחצה, 2 חדרי שירותים וחנייה.

בבניין יש מעלית, לובי וחברת אחזקה.

דירת 4 חדרים ברחוב בן יוסף בשכונת רמת אביב נמכרה ב־277 אלף דולר. הדירה, 102 מ"ר, נמצאת בקומה שביעית ויש לה 2 חדרי שירותים ו־2 חדרי רחצה. יש חניה ומעלית.

לוד

דירת 3 חדרים ברחוב וילנא בשכונת יוספטל נמכרה ב־85 אלף דולר. לדירה יש מרפסת שירות והיא נמצאת בקומה שביעית. שטחה 74 מ"ר.

קיסריה

וילה של 6 חדרים נמכרה ב־680 אלף דולר.

הוילה, 350 מ"ר בנוי על מגרש של 700 מ"ר, נהנית מבריכת שחייה וגינה טרופית.

וילה דו משפחתית, 5 חדרים, נמכרה ב־520 אלף דולר.

הוילה, 280 מ"ר בנויה על מגרש של 700 מ"ר, נהנית מגינה מטופחת וגדולה במקום טוב.

העיסקאות דווחו ע"י אנגלו סכסון

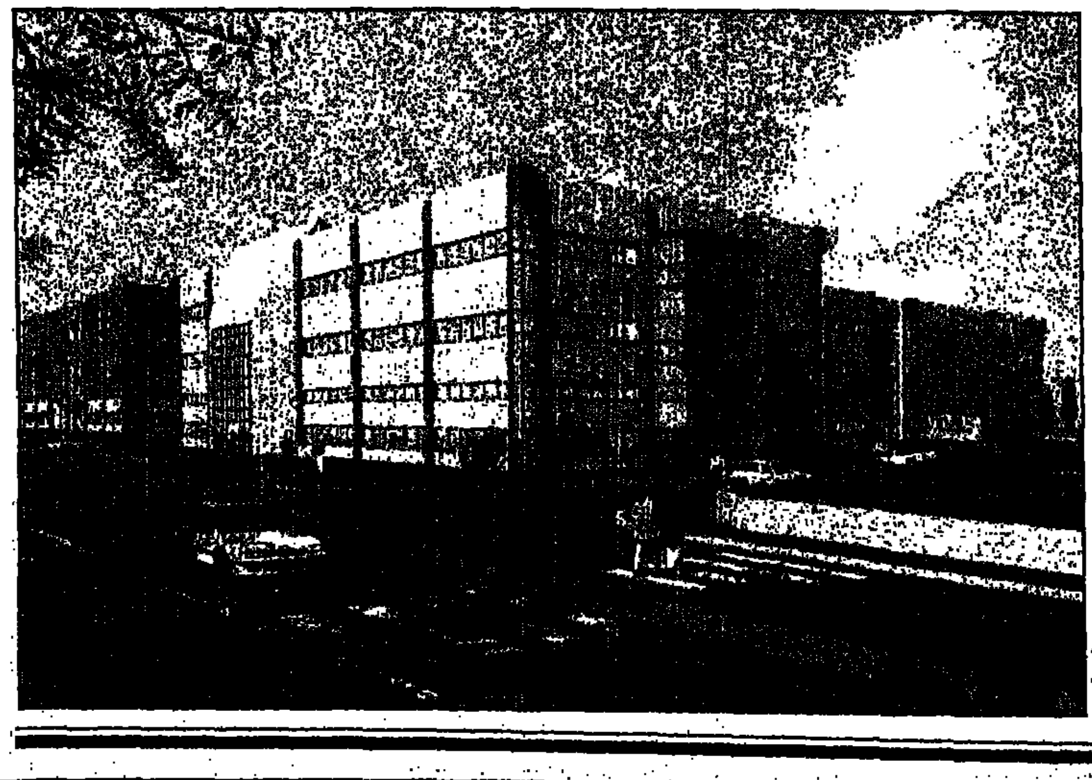

הצפת הי־טק

אזהרות מומחי הנדל"ן על הצפה בשטחי הי־טק ממשיכות לחדור בשוק ובינתיים ממשיכים בנייני ההיי־טק החדשים לזרום.

פרוייקט "אמק־טק" הוא פרוייקט של חברת "א. דורי" שמנסה כבר לשווק את מרכולתו זה זמן מה. עד עתה, הוא נחל הצלחה חלקית מאוד. בפרוייקט מוצעים 30 אלף מ"ר בשני מבנים. יזמיו, כמו יזמים רבים כיום, מוכרים את השטחים בפרוייקט. המחיר הוא כ־1,100 דולר למ"ר.

התחזית הרווחת בשוק הנדל"ן היא שתוך שנים לא רבות צפויית הצפה אדירה של שטחים להיי־טק שתשאיר יזמים רבים במצב קשה מאוד. היזמים אולי לא מודעים לחומרת המצב, כבר היום איזורי היי־טק רבים, לרבות ראש העין (בצילום), נתקלים בקשיים גדולים בשיווק השטחים.

הזינוק הקוריאני

הקווים המעוגלים יוצרים רושם שמדובר במכונית קטנה מכפי שהיא באמת

המכוניות הקוריאניות עלו כיתה עם הצגת הדגם החדש של יונדאי לאנטרה ■ אם המחיר ינוע בארץ בתחום ה־84־77 אלף שקל מובטח לנו הלהיט הבא של השוק הישראלי

מאת גיל מלמד

הקוריאנים הם עם שאפתן, בכך אין ספק. בזכות שאפתנות זו מתקדמת תעשיית הרכב הקוריאנית בצעדי ענק, ועם קצב הגידול המהיר ביותר בתעשיית הרכב העולמית.

עד לא מכבר נסמכו היצרנים הקוריאנים על שולחנם של יצרנים מבוססים יותר בכל הנוגע לטכנולוגיה, ונאלצו ללקט את השיירים ולשלם עבורם ביוקר. יונדאי, יצרנית הרכב הגדולה בקוריאה, נסמכה בעיקר על שולחנה של מיצובישי כאשר יצאה לכבוש את השוק הקוריאני ואת השוק העולמי.

במשימה הראשונה עמדה בכבוד, וכיום היא אוחזת בכ־47% מן השוק המקומי. המשימה השניה היתה קשה יותר, ובסיבוב הראשון היא נכשלה. המערב, בעיקר השוק האמריקני, היה מוכן לקנות מוצר זול ופרימיטיבי, אבל לא היה מוכן שיתקלקל לו. יונדאי חזרה לקוריאה מושפלת, מופסדת, ונחושה שבעתיים להצליח.

בשנים האחרונות השקיעו הקוריאנים סכומי עתק כדי להשתחרר מן התלות ביצרנים אחרים ולפתח מוצרים חדשים. כיום הם נמצאים בעיצומה של תנופה עצומה והסתערות מחודשת על שוקי המערב. ב־94' הקדישו ביונדאי למחקר ופיתוח 4.4% מן ההכנסות ממכירה, וזה היקף עצום ביחס לתעשייה. בשנים הקרובות יגדל היקף ההשקעה עד כדי 5% מן ההכנסות. יונדאי כיום היא יצרנית הרכב הקוריאנית היחידה שכבר מייצאת טכנולוגיה ליצרנים צעירים ממנה במדינות מתפתחות.

השלב הראשון בבנייה העצמית של טכנולוגיה כלל פיתוח עצמי של מנוע, הקמת מרכזי מחקר בקוריאה ובחו"ל (מישיגן וקליפורניה בארה"ב) ושיפור מערך הייצור. מנוע הוא הפריט הטכנולוגי המורכב ביותר בכל כלי רכב. ולא כל היצרנים מסוגלים לפתחו בעצמם. היכולת לפתח מנוע מודרני מעידה בהכרח על עוצמה טכנולוגית, ויונדאי היתה היצרנית הקוריאנית הראשונה והיחידה, עד כה, שפיתחה מנוע בעצמה.

לאחר פיתוח מנוע הבטא בעל שלושה שסתומים לצילינדר, בא השלב השני: יונדאי פיתחה את המכונית הראשונה בתכנון עצמי, האקסנט, את מנוע הבטא בעל ארבעה שסתומים לצילינדר, ואת המכונית השניה בתכנון עצמי, הלאנטרה.

בקנה נמצאות תכניות הפיתוח למנוע השלישי מתכנון עצמי, מנוע V-6, של המכונית השלישית מתכנון עצמי, הסונאטה החדשה, ותכניות להקמת מרכזי מחקר בטוקיו ובפרנקפורט. עתה צריך לקחת את השאפתנות של יונדאי בכל הרצינות הראויה. כשהם מבטיחים לייצר 2 מיליון מכוניות עד שנת 2,000 ולהיות יצרן הרכב העשירי בגודלו בעולם, הם מתכוונים בדיוק למה שהם אומרים.

האקסנט הקטנה היתה פריצת דרך חשובה עבור יונדאי ובאמצעותה הוכיחו לעצמם ולעולם שהם מסוגלים לבנות מכונית מאלף ועד תו. אבל הלאנטרה, ה־J-CAR כפי שהיא מכונה, חשובה עבורם שבעתיים. מכונית זאת אמורה להתחרות על פלח השוק החשוב ביותר בקוריאה ובאירופה, שוק המכוניות הקומפקטיות.

מבחינת כמות המכירות, השוק החשוב ביותר עבור יונדאי הוא השוק הקוריאני ושם גם נערכה ההשקה הראשונה של המכונית לפני כחודשיים. השוק המקומי רכש מהיונדאי ב־94' 722 אלף מכוניות נוסעים, וצפוי לרכוש 800 אלף ב־95'.

השקה שניה של המכונית נערכה עבור אחד השווקים החשובים האחרים, השוק האוסטרלי, ובה השתתפו גם אורחים מדרום אמריקה.

השוק האירופאי הוא שלישי בחשיבותו עבור הקוריאנים וערב תערוכת פרנקפורט ערכו אנשי יונדאי השקונת צנועה לטובת העיתונות האירופית, בברצלונה שבספרד.

כבר ממבט ראשון נראית הלאנטרה החדשה כמכונית מודרנית. הקוים שלה מעוגלים מאד, מיוחדים מאד, ומזכירים את האקסנט הקטנה ממנה.

הלאנטרה אירודינמית למדי (מקדם גרר של 0.33 לעומת 0.356 בקודמת), ואין לה "גריל". מכסה המנוע מתמזג עם הפגוש הקדמי בצורה מיוחדת ונאה. כונס האויר נמצא בחלקו התחתון של הפגוש.

הקוים המעוגלים האלה מעניינים ומרתקים, ומזויות מסויימות נראה האף הזה כאיזכור קלוש של החיפושית של פולקסוואגן. הפנסים המלוכסנים והמורדים מתקנים מיד את האשליה וטוענים שאם כבר חיפושית, אז ודאי חיפושית אסיאתית.

בפרופיל נראית הלאנטרה מודרנית לפחות כמו הלאנטיס, אולי אפילו יותר, אבל אף אחד לא יטעה בה ויחשוב שהיא אמריקנית או אירופית. מה שבטוח זה שמבחינת העיצוב הלאנטרה היא הקוריאנית המתקדמת ביותר מבין המכוניות שמיוצרות בייצור סדרתי.

מבחינת הגודל והיצע המנועים, הלאנטרה מתחרה על פלח השוק של הפורד אסקורט, פיג'ו 306, פולקסוואגן גולף, מיצובישי לאנסר, מאזדה לאנטיס, סובארו אימפרזה ואחיותיהן.

חיצונית היא ארוכה מהקורולה של טויוטה ורחבה ממנה, וכך גם מן האסקורט של פורד, ואפילו הפיג'ו 405 ששייכת לקטגוריה גבוהה יותר. עם זאת, הקוים המעוגלים שלה יוצרים רושם שמדובר במכונית קטנה מכפי שהיא באמת.

אחת ההוכחות לכך שיונדאי לא רואה בשוק האירופי שוק חשוב במיוחד, היא היעדרה של גירסת האצ'בק בעלת 3 או 5 דלתות. הלאנטרה תיוצר בגירסת 4 דלתות בעלת תא מטען נוח להטענה, אבל לא גדול במיוחד, ומאוחר יותר תצטרף גירסת סטיישן מעניינת וגירסת קופה מהממת.

את התחושה הראשונה שמדובר במכונית איכותית מעניקות הדלתות, שנפתחות ונסגרות בתחושה מלאה ונותנות הרגשה איכותית.

המרחב הפנימי של הלאנטרה טוב מאוד ביחס לכל מכונית אוריאנטלית. לנהג ולנוסע לצידו יש שפע של מקום מכל הכיוונים. ליושבים מאחור לא חסר מרחב רגליים וכתפיים, אבל מרחב הראש סביר ולא יותר. מאחור חסרים מאד תאי אכסון כלשהם ואין אפילו כיסים בגב המושבים.

עיצוב הפנים נאה מאוד ונראה איכותי. מבחינה זאת עולה הלאנטרה על כל הקוריאניות האחרות בישראל. לוח המחוונים פשוט וברור, לגלגל ההגה תחושה מאד נעימה ומצדיו מונחים שני מנופים (מעט מוזרים למראה) שמרכזים את כל הפונקציות החשובות. פה ושם עדיין משובצים פלסטיקים רקים מדי.

למרות המיקום של כרית אויר בטיחותית לנוסע (בדגם ה־GLS) מותקן תא־כפפות בגודל סביר. עם זאת, מורגש חסרונם של תאי אכסון נוספים. המושבים איכותיים, אבל מעט קשים, ותנוחת הנהיגה מעולה. עדיף היה לו נעשה שימוש ב"גוז" במקום ב"מסרק" לקביעת זוית המסעד ביחס למושב, כדי שיהיה ניתן להגיע לזוית אופטימלית.

כרגיל ביונדאי, רמת האיבזור נדיבה וכוללת מיזוג אויר מקורי וכרית אויר לנהג. דגם ה־GLS מומלץ יותר ולו רק בגלל שהוא כולל גם כרית אויר בטיחותית לנוסע ומערכת ABS למניעת נעילת גלגלים בעת בלימה. דגם זה מכיל גם בלמי דיסק בכל 4 הפינות, מרימי חלונות חשמליים, נעילה מרכזית, כיוון מראות חשמלי, מערכת שמע [illegible] וריפוד קטיפה.

[illegible] מנוע הבטא החדש שונה לחלוטין מן המנוע של הלאנטרה המקורית. המנוע הקודם, מיצובישי 4G-61, [illegible] בעל קדח גדול (82.3 מ"מ) ומהלך בוכנה קצר [illegible] מ"מ) כדי שיוכל להציג הספק גבוה יחסית. [illegible] מנוע הבטא מהלך ארוך יותר (85 מ"מ) וקדח צר [illegible] מ"מ למנוע ה־1,600, 82 מ"מ למנוע ה־1,800). [illegible] מצליח הבטא לספק 14.6 קג"מ מומנט כבר [illegible] 3,000 סל"ד ועקומת מומנט שטוחה למדי בין [illegible] ל־6,000 סל"ד.

[illegible] כדי לא להעליב, נאמר שהמנוע הקודם של הלאנטרה היה חסר מעוף. המנוע החדש, לעומתו, [illegible] עוף מורף. כבר משחרור המצמד הראשון [illegible] תחושת כח בשרנית, והמכונית רצה קדימה [illegible] ביפנויות. רוב המכוניות בארץ יימכרו [illegible] תיבה אוטומטית, אותה עדיין לא זכינו לפגוש, [illegible] קשה להאמין שהיא תצליח לחבל באופן ממשי [illegible] הצלחה זו.

[illegible] הספק מגיע המנוע קרוב מאוד לקו האדום, [illegible] לקולני מאוד. המשמעות היא שמי שמ[illegible] לנסוע נסיעה רגועה, אפילו עם מכונית [illegible] נוסעים, יוכל לעשות זאת בשקט ובבטחה. [illegible] זאת, מי שמעוניין לשרוף את הגומי של [illegible] יאלץ לעשות זאת כמו בהונדה סיביק: עם [illegible] לריצפה, כל הזמן בתחום הגבוה של [illegible], ורצוי עם אטמי אוזניים.

[illegible] המתלים של הלאנטרה קונבנציונלית [illegible] לפנים מותקנות תמוכות מק־פרסון, ומאחור [illegible] סליליים הנתמכים במוטות פיתול. חיבור [illegible] לגוף נעשה בשתי נקודות, מה שזיכה [illegible] את השם הגרנדיוזי מדי: "דואל לינק". בסך הכל

מפרט
לאנטרה

[illegible]	יונדאי, קוריאה
[illegible]	[illegible] 4 צילינדרים בשורה, 16 שסתומים
[illegible]	118 כ"ס ב־6100 סל"ד
[illegible]	14.6 קג"מ/ ב־3000 סל"ד
[illegible]	קדמית
[illegible]	[illegible] מק־פרסון, קפיצים סליליים, מוט מייצב. מאחור: קפיצים סליליים, מוט מייצב.
[illegible]	כ־1,205 ק"ג
[illegible]	183 קמ"ש (יצרני)
[illegible]	לא פורסם

[illegible] עובר טוב ומעניק רמת נוחיות גבוהה [illegible] לגלגול גבוהה אמנם מן הטובות במכוניות [illegible], אבל פותחת מרוב היפניות וכל הקר[illegible].

[illegible] יונדאי זכינו למספר מצומצם של הקפות [illegible] המירוצים של קטאלוניה ליד ברצלונה, [illegible] אומץ לא רגיל מצידם. מכונית בינונית [illegible] במערומיה על מסלול המירוצים, [illegible] לא מה שקרה. למרות זאת יהיה זה קצת [illegible] את התנהגות הכביש של הלאנטרה רק [illegible] קצרות.

[illegible] נראה שהמכונית מאוזנת מאד, ההיגוי [illegible] וטיפה קשה (כמו שצריך), הבלימה [illegible] ההילוכים סבירה.

[illegible] המכונית תת־היגוי רגוע ונשלט, [illegible] היא שתחת שינוי כיוון פתאומי ותחת [illegible] מהר להיגוי יתר מרגש.

[illegible] מרבות על כך שבשנה הבאה תשתתף [illegible] באליפויות אירופה למכוניות סלון, [illegible] או אנגלית. אם כן, לא רק שיעלה ערכה [illegible] של המכונית, אלא גם יהיה ניתן להשיג [illegible] אבזורים ושיפצורים שישפרו את התנהגות [illegible] של המכונית.

[illegible] באביב הבא תציג יונדאי את הקופה המהממת [illegible] מנוע בנפח 2 ליטר וככל הנראה גם עם תזמון [illegible] משתנה. מכונית כזאת כבר תכניס את [illegible] למועדון אקסקלוסיבי באמת. בשלב מאוחר [illegible] גם גירסת דיזל, ככל הנראה עם מנוע [illegible] של פיג'ו שיגיע מצרפת.

[illegible] נמכרת הלאנטרה החדשה במחירים [illegible] למכונית הקודמת. המחיר שלה באירופה אמור [illegible] כ־10% ממחירי המתחרות האירופיות [illegible] האסקורט והאסטרא.

[illegible] השיווק בארץ צפויה בראש השנה הקרוב, [illegible] יפורסמו מחירי המכוניות. אנשי בלמוביל, [illegible] יונדאי, שאפתנים לפחות כמו הקוריאנים. את [illegible] ההדרכה לעובדים שלהן הם מסיימים בשאיפה [illegible] את הלאנטרה החדשה למכונית הנמכרת [illegible] בישראל. מבחינת המכונית, אין בעיה. [illegible] שקל, והכן, אם הוא ינוע בתחום ה־84־77 [illegible] שקל, תהפוך המכונית הזאת ללהיט הבא בשוק [illegible] הישראלי.

מבחינת העיצוב הלאנטרה היא הקוריאנית המתקדמת ביותר מבין המכוניות שמיוצרות בייצור סדרתי

הדגם המיובא לארץ שונה מהאירופי בפיירינג שבחרטומו

אופנוע רבגוני ויעיל

הבנדיט החדש נותן תמורה למחירו ■ השאלה כיצד יגיב אליו הקהל הישראלי

מאת טל שביט
צילום רונן טופלברג

לפני קצת פחות משנה הציגה סוזוקי דגם חדש וצנוע, כלי ללא מפרט טכנולוגי מרשים או עיצוב חללי. סתם אופנוע פשוט במושגים של ימים אלו, בנפח בינוני של 600 סמ"ק, שלא הבטיח הרים וגבעות ומטבע הדברים לא זכה להמולה התקשורתית שקמה סביב דגמים חדשים מלהיבים יותר שהוצגו במקביל.

האופנוע בו מדובר הוא הבנדיט 600, לכאורה אח גדול לבנדיט 400 שנמכר אצלנו מזה מספר שנים, אך למעשה אח קטן לבנדיט 1200, כלי שהוצג ביפן עוד לפני ה־600.

הבנדיט הוא, כאמור, אופנוע פשוט. באירופה הוא הוצג ונמכר בגרסה עירומה, דהיינו נטולת חלקי פלסטיק מיותרים.

הבנדיט שווק עם שילדה מצינורות פלדה, מנוע ארבעה צילינדרים מקורר אויר ושמן שמבוסס על ה־GSX600F הוותיק, וכל מה שצריך מסביב כדי שהאופנוע יסע ויעצור כמו שצריך: חישוקי 17" ברוחב מודרני ובלמי דיסק במספר הנכון (דהיינו כפול מלפנים ואחד מאחור).

העיצוב היה מודרני בתכלית, ללא כל קריצה לאופנועי שנות ה־70' וה־80' המוקדמות כפי שקיים באופנועי־עירום יפנים אחרים. המנוע נתן ביצועים סבירים – סביבות 85 כ"ס, עם שישה הילוכים – ומה שהכי חשוב היה המחיר: נמוך עד נמוך מאד.

עד מהרה התברר כי הבנדיט החדש מצטיין בסעיף אחד חשוב, והוא התמורה למחיר. התוצאה נכרה מייד בסטטיסטיקת המכירות, ובמהלך השנה החולפת הפך האופנוע להיות הדגם הנמכר ביותר של סוזוקי באירופה, ובעצם אחד הנמכרים ביותר בכלל – הישג נאה במיוחד בהתחשב בכך שאופנועי־עירום אינם נהנים מפופולריות גבוהה במיוחד באירופה, שם שולטים בעיקר דגמי קאסטום, ספורט ודו־שימושיים.

שיוט רגוע במהירות גבוהה

כידון גבוה יחסית

היה זה טבעי למדי שיבואני סוזוקי בישראל ישימו עין על הלהיט החדש. עם זאת, אין זה סוד שלא כל מה שהולך באירופה מצליח בישראל. אופנועי עירום כמעט ואינם מיובאים ארצה, ואלו שמגיעים רחוקים מלהיות להיטים.

הכשלון הבולט ביותר הוא הימאהה XJ600N, הגרסה העירומה של הדיברז'ן, ובעצם המתחרה הישיר היחיד של הבנדיט אצלנו. גם תג מחיר אטרקטיבי אינו מבטיח הצלחה. למעשה, אופנועים בעלי אופי מתון ונפח מעל 500 סמ"ק (נתונה מדרגת־רישוי חשובה) אינם זוכים כלל להצלחה אצלנו. הרוכב הישראלי אוהב אופנועים גדולים בעיקר אם הם בעלי אופי ספורטיבי קיצוני.

יבואני סוזוקי נקטו בצעד חכם, והחליטו להביא ארצה גרסה שונה במקצת של הבנדיט ה־600S, הנבדל מהדגם האירופי בהיותו מצוייד בפיירינג בחרטומו. הבנדיט בגרסה זו נמכר בארה"ב אך אינו מוצע באירופה. תוספת הפיירינג משפרת מאד את הפרקטיות של הבנדיט בנסיעות מחוץ לעיר ומשפרת גם, יש להניח, את האטרקטיביות שלו לציבור הרוכבים הישראלי.

על הנייר, אם כן, מציע הבנדיט חבילה מתונה בעלת אופי רבגוני – אופנוע שאמור לדעת לעשות הכל ביעילות גבוהה. השאלה היא כיצד מתפקד האופנוע בתנאי מדינת ישראל, ומה שיותר חשוב – כיצד יגיב הקהל לדגם זה.

יום קצר שבליתי במחיצת האופנוע נתן לי תשובות חלקיות לשאלות. אין ספק כי זהו כלי יעיל ביותר, גם אם לא מרגש במיוחד. המנוע חזק מספיק כדי לספק ריגושים לכל רוכב ממוצע, ומאפשר מהירות מירבית מעבר ל־200 קמ"ש; אך בניגוד לאופנועים רבים בעלי אופי ספורטיבי יותר, הבנדיט אינו מפתה אותך לפתוח מצערת ולקרוא תיגר על חוקי הפיזיקה והמדינה.

הבנדיט מאפשר שיוט רגוע למדי במהירויות אוטוסטרדה גבוהות, תוך אספקת כוח גמיש וחלק. עקיפות מזורזות עלולות לדרוש הורדת הילוך או שניים, אמנם, אך כאשר תזדקק לכך תגלה כי תיבת ההילוכים היא מהטובות בהן נתקלתי אי־פעם, יחד עם מצמד רך כחמאה. תפעולו של האופנוע מייצג את המיטב שבתוצרת יפן. הכל פועל באופן חלק, משומן ונעים להפליא.

תנוחת הרכיבה מרווחת, וזקופה דיה כדי למנוע לחצים מיותרים על הכתפיים והזרועות. הפיירינג מספק הגנה יעילה למדי מהרוח – אם כי זרימת האויר באיזור הקסדה עלולה להיות רועשת במקצת, תלוי בגובה הרוכב. לוח השעונים בהיר וקריא, הבלמים חזקים ונשלטים, המיתלים רכים וסופגים היטב מהמורות.

אבל לא הכל ורוד: המושב, בניגוד לציפיות, אינו נוח במיוחד, חרף היותו רחב ושטוח למדי. גם מיקום הרגליות אינו אידיאלי לטעמי – הייתי מעדיף שיהיו קדימה יותר, כדי להתאים למיקום הכידון הגבוה־יחסית. אותם מיתלים נוחים מאבדים את שלוות־נפשם על כביש מפותל או בעת רכיבה קצת יותר ספורטיבית ומאומצת.

מלפנים קיים מזלג בעל צינורות שמנים – 41 מ"מ – ומאחור נמצא בולם בודד מודרני בתכלית, אך הקפיצים רכים מאד והשיכוך רופס מדי לרכיבה אגרסיבית. אפשר לרכב על הבנדיט מהר בכביש מפותל, אם כי לא לכך בדיוק נועד: הוא בעל היגוי נייטרלי, גם אם לא מהיר ווריז כמו הדור האחרון של אופנועי־ספורט טהורים (גיאומטריית־ההיגוי שמרנית למדי, ונועדה לספק יציבות בקו ישר יותר מאשר כושר־תמרון; גם המשקל אינו נמוך במיוחד).

אחיזת הכביש טובה מאוד – החישוקים הרחבים עוטים צמיגי ברידג'סטון ספורטיביים, בחירה קצת מפתיעה לגבי אופנוע בעל אופי רגוע שכזה – כל עוד הכביש חלק. על כביש משובש הסיפור שונה.

אבל כאמור, הבנדיט לא נועד לרכיבה ספורטיבית של ממש, ובקצב מתחת למקסימלי הוא מתנהג למופת ברוב המקרים. הבלמים חזקים דיים כדי לשתול את הצמיג הקדמי באספלט בנגיעת שתי אצבעות מנוף, מרווח ההטיה סביר (אך לא יותר), וכל עוד תשמור על רכיבה חלקה, ניתן לכסות כל כביש בקצב גבוה במפתיע.

צריכת הדלק אינה מזהירה – בין 15 ל־20 ק"מ לליטר, ולרוב קרובה יותר למספר הנמוך. לא נורא – ממילא לא תרצה לבלות יותר מ־200 ק"מ רצופים באוכף, ברוך כלל פחות, עקב המושב הפחות־ממזהיר ועקב ויברציות בכידון הקיימות במספר תחומי סל"ד.

אבל בסיכום, אין ספק שהבנדיט הוא אופנוע רבגוני ויעיל בדיוק כפי שהתכוונו מתכנניו וכפי שטוענים אנשי השיווק של סוזוקי. אם היבואנים בארץ יצליחו באמת למכרו במחיר עליו הצהירו – כ־40 אלף שקל – הרי שהוא באמת נותן תמורה מצויינת לכסף. זה עדיין לא נותן תשובה לשאלה כיצד יגיב הציבור לאופנוע מעניין זה, וגם לי אין תשובה חד־משמעית. מגיע לבנדיט להצליח, אבל אצל הרוכב הישראלי קשה לדעת.

מפרט
בנדיט

■ יצרן	סוזוקי
■ מנוע	4 צילינדרים בשורה, קירור אויר ושמן, שני גלי זיזים עיליים, 4 שסתומים לצילינדר
■ הספק	לא מוצהר (הספק משוער 68 כ"ס)
■ מאיידים	32 מ"מ
■ הילוכים	6, מצמד רטוב
■ צמיגים	קדמי 17 110/70, אחורי 17 150/70
■ בסיס גלגלים	1,430 מטרים
■ גובה מושב	790 מ"מ
■ מיכל דלק	19 ליטר
■ משקל יבש	205 קילו (משוער)
■ מחיר	40,000 שקלים (משוער)

ממכוניות החדשות בארה"ב הן ג'יפים, מיניוואנים או טנדרים

הממשל האמריקני יוצא למלחמה בג'יפים, במיניוואנים ובטנדרים

פקידים בממשל: מכוניות אלו גורמות לעלייה בצריכה הממוצעת של דלק בארה"ב

הממשל האמריקני שוקל לתקן תקנות מגבילות על כלי רכב בעלי ייעוד ספורטיבי, או SUV כפי שהם מכונים. לטענת פקידים בממשל גורמים כלי הרכב הללו לעלייה בצריכה הממוצעת של דלק בארה"ב.

מיניוואנים, ג'יפים וטנדרים צורכים עד כדי 40% יותר דלק מאשר מכוניות נוסעים רגילות, ובארה"ב הם זכו בשנים האחרונות לפופולריות עצומה. 40% מכלי הרכב החדשים שנמכרים בארה"ב כיום הם SUV למיניהם.

הגידול בצריכת הדלק ובזיהום האוויר מדרבן את הממשל לקבוע תקנות מגבילות שיכנסו לתוקף בשנה הבאה ויכללו את כלי הרכב ממודל 97' ואילך.

"שלוש הגדולות" בארה"ב, ג'נרל מוטורס, פורד וקרייזלר, מתנגדות כמובן באופן נחרץ לרעיון וטוענות שהציבור האמריקני אוהב את הכלים הללו.

ייצור מנועים חסכוניים, לטענתם, יהיה יקר מאוד. היצרנים האמריקנים טוענים גם שהגבלות כאלה ישחקו לידי היפנים ויעבירו לידיהם את פלח השוק היחיד בו לעולם לא הצליחו לחדור חדירה משמעותית.

הארגונים הירוקים, לעומת זאת, טוענים כנגד היצרנים האמריקנים שהיפנים פיתחו מנועים קטנים ויעילים יותר ולכן מגיע להם לשלוט בשוק הזה. לו היו משכילים היצרנים להשקיע בפיתוח היו יכולים להגן על הסביבה ולשמור על פרנסתם.

וולבו מציגה את גירסת הקבע של המכונית הספורטיבית T-5

בעקבות ביקושי ענק לסידרה שייצורה היה מוגבל אושר ייצור הדגם הספורטיבי

מכונית הקונספציה של וולבו קורמת עור וגידים

מי שחשב שוולבו תסתפק בהצגתה של ה־S-4 החדשה בפרנקפורט השבוע, טעה.

גירסה חדשה של הוולבו 850 T-5R ה"חמה", המבוססת על מכונית קונספציה שהוצגה בז'נבה לפני כחצי שנה, הוצג בפרנקפורט לפני שתיכנס לייצור סדרתי.

ה־850-R תחליף בקרוב את ה־T-5R הנוכחית ותציע מהירות מירבית של 243 קמ"ש. תניע אותה גירסה משופרת, בעלת 250 כ"ס, של מנוע ה־2,300 סמ"ק טורבו מן ה־T-5.

וולבו נאלצת להרוג את ה־T-5 המקורית משום שהיא תחייבה לייצר סידרה מוגבלת ממנה.

אלא שהביקוש ההיסטרי לדגם הזה בעולם גרם לאנשי הכספים בוולבו לזרוח מאושר ולאשר "דגם־על" ספורטיבי, כמו ה־T-5, על בסיס קבוע.

גירסה בעלת הנעה כפולה של ה־850-R תוצג כבר בקיץ הבא ותהיה הוולבו היקרה ביותר במחירון.

הדגם החדש של הונדה סיביק זול ביפן מהדגם אותו הוא מחליף

הונדה סיביק החדשה, אשר תוצג השבוע בפרנקפורט, עשויה לחיות זולה יותר מן הדגם הנוכחי. המכונית החדשה, שכבר הוצגה ביפן, נמכרת שם במחיר הנמוך ב־115 אלף ין יפני (כ־1,200 דולר) מן המכונית אותה היא מחליפה.

המחיר הנמוך במיוחד ביפן נועד כדי להקפיץ באופן משמעותי את המכירות הדועכות של הונדה ביפן. הונדה מקווה למכור בעשרת אלפים מהסיביק החדשה בחודש, ולייצר ב־96' 200 אלף מכוניות ביפן. 400 אלף סיביק נוספות, בכל הגירסאות, תיוצרנה ב־96' מחוץ ליפן, בארה"ב ובאירופה.

כאשר תגיע הסיביק החדשה ארצה, בעוד כחודשיים, יוכלו משווקיה להציע אותה במחיר אטרקטיבי ולהפוך אותה ללהיט הבא. במקביל יוכלו להגדיל את מתח הרווחים בטענה שהם מעוניינים למצב את המכונית בחלק העליון של השוק.

מרצדס תתקין מנועי "קומפרסור" עם מגדש־על במכוניות מסידרה C

נראה שדגם "קומפרסור" C־230 יגיע לארץ בנסיון להגדיל חלקה של החברה בשוק ■ מנוע נוסף שיוצג בקרוב בסידרה הוא מנוע דיזל מוגדש טורבו בנפח 2,500 סמ"ק

מרצדס תתקין בקרוב מנוע מוגדש על־ידי מגדש־על במכוניות סידרה C. מנוע ה־2,300 סמ"ק 4 צילינדרים שהוצג לראשונה בסידרה E החדשה יקבל מגדש־על ויותקן בסידרה C. המנוע נועד לכסות על פער המחיר והביצועים בין מנוע ה־2,200 סמ"ק למנוע ה־2,800 סמ"ק.

ה־"230 קומפרסור" יציע 193 כוחות־סוס במקום ה־150 של הגירסה שנושמת אויר אטמוספרי, והתוצאה מהירה אפילו ממנוע ה־280 הרגיל.

במסגרת מאמצי היבואן להגדיל את נתח השוק של מכוניות מרצדס בישראל, ובעיקר את מספר מכוניות סידרה C, סביר מאוד שה־230 קומפרסור תמצא את מקומה בארץ בקרוב.

מנוע נוסף שיוצג בקרוב בסידרה C ויכול להיות מעניין בארץ הוא מנוע דיזל מוגדש טורבו בנפח 2,500 סמ"ק.

למנוע זה, בעל 5 צילינדרים ו־4 שסתומים בכל אחד מהם, יש הספק מרשים במיוחד יחסית לדיזל: 150 כ"ס. ה־C־250 מזנקת מ־0 ל־100 מהר יותר מרוב המכוניות המשפחתיות בארץ, בתוך 10.2 שניות בלבד.

מרצדס ערכה שינויים קוסמטיים ושיפרה את עיצוב הפנים ולוח המכשירים של כל מכוניות סידרה C החדשות. ה־E קלאס החדשה תרמה לאחותה הקטנה חלק מן המגופים והמתגים.

עיקר השינוי החיצוני במכוניות החדשות מתבטא בכיסויי מאותתים שקופים, "צלחות" גלגלים מעוצבות מחדש וגלגלים גדולים יותר נעולים בגומי במידה 195/65.

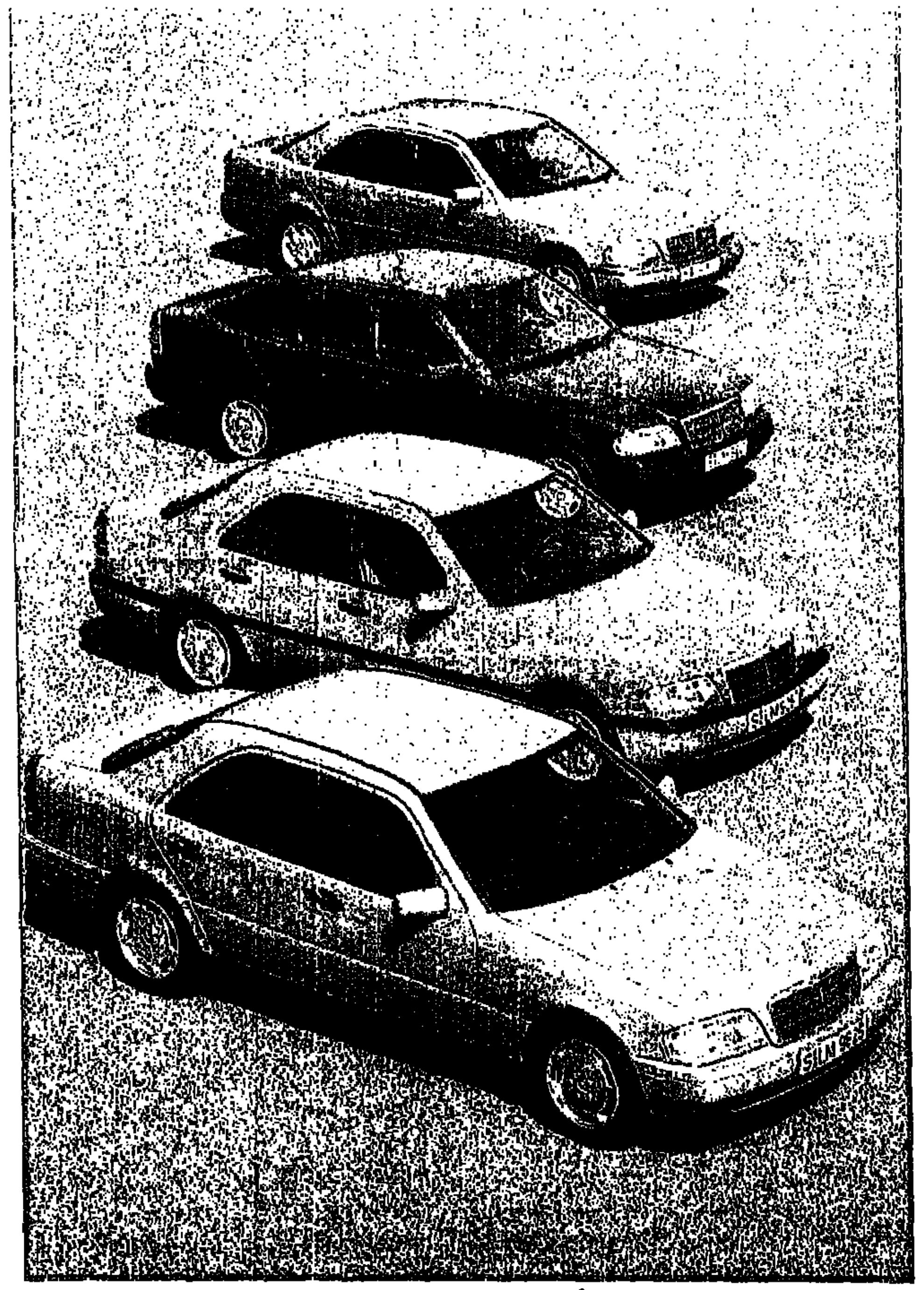

הסידרה העבור שינויים קוסמטיים ותקבל מנועים נוספים

פורד ואופל מנהלות מירוץ אחרי מכונית הדיזל החסכונית ביותר

שני היצרנים מפתחים מנועי דיזל קטנים ומתוחכמים ויציגו אותם בפרנקפורט

פורד ואופל מנהלות מירוץ צמוד בתקווה להיות יצרן הרכב הראשון שמציע מכונית סופר מיני, שתוכל לסוע 30 ק"מ לליטר דלק. שני היצרנים מפתחים מנועי דיזל קטנים ומתוחכמים ויציגו אותם בתערוכת פרנקפורט השבוע.

הסטנדרט לפיו יבחנו המנועים הוא שיטת "יורומיקס", שיטת מדידה "אכזרית", שמדמה תנאי נסיעה אמיתיים ולא תנאים אופטימליים אותם מורדים יצרני הרכב.

המנוע של פורד הוא המתקדם בין השניים. זהו מנוע 3 צילינדרי בנפח 1,250 סמ"ק, עם בלוק מנוע עשוי ממגנזיום, וראש מנוע משגשוגת קלה. למנוע יש הזרקת דלק ישירה והוא מספק 50 כ"ס.

אופל תולה תקוותה במנוע גדול יותר, בנפח 1,700 סמ"ק. מנוע זה מוגדש במגדש טורבו, יש לו ארבעה שסתומים לצילינדר וסביר מאוד שתוך שנתיים נראה אותו באופל קורסה.

המנוע יוצג בפרנקפורט במכונית קונספציה בנויה מפלסטיק ואלומיניום שכבר כעת מסוגלת לתת 27.8 ק"מ נסיעה תמורת כל ליטר דלק.

רק בנק אגוד מציע:

מכרז אשראי בריבית הנמוכה ביותר

השנה

מכרז אשראי בש"ח צמוד למדד לתקופה של 90 יום

ריבית בשיעור מינימלי:	4% לשנה + תוספת הצמדה למדד לחודש יולי 1995 שהתפרסם ביום 15.8.95
סכום המכרז:	20 מיליון ש"ח
סכום מינימום להצעה:	30,000 ש"ח
סכום מקסימום להצעה:	1,500,000 ש"ח
תקופת האשראי:	מ-13.9.95 ל-90 יום
בקשות אשראי מעל לשיעור ריבית מינימום:	במרווחים של 0.1% לשנה
פרעון קרן וריבית:	בתשלום אחד בסוף התקופה

פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק

המכרז יתנהל בשיטת המכרז המפלה (ההקצאה תעשה לאותם לקוחות שהציעו את שיעור הריבית הגבוהה יותר, לפי סדר יורד, עד לחלוקת המכסה).

השתתפות במכרז אינה כרוכה בתשלום עמלה כלשהי. הבנק שומר לעצמו את הזכות להגדיל את סכום המכרז.

העמדת האשראי מותנית בהמצאת בטחונות לשביעות רצון הבנק. מועד אחרון להגשת ההצעות 11.9.95 (בשעה 12:30).

בנק אגוד
נשמח לומר לך כן

אסטרונומיה

מים על־פני השמש

מדענים מארה"ב וקנדה גילו עתה לראשונה עקבות של מולקולות מים על פני השמש. רוב שטח הפנים של השמש יבשים ולוהטים מאוד, לפחות 5000 מעלות – חום שמפרק את מולקולות המים לרכיביהן. אבל התברר כי ב"אזורים השחורים" של השמש, המוכרים גם בשם "כתמי שמש" - ולדעת המדענים הם מקוררים יותר בגלל ריכוז השדות המגנטיים – הטמפרטורה נמוכה יותר, כנראה פחות מ־2500 מעלות. ב"כתמי השמש", אטומי המימן והחמצן מתלכדים, כנראה, לאדי מים או קיטור.

את המחקר על כך הוביל עתה ד"ר פיטר ברנאת' מאוניברסיטת ווטרלו שבאונטריו, קנדה, והדיווח על מימצאי צוותו פורסם בכתב העת "סיינס". ברנאת' ציין כי קשה להאמין שכך הדבר, אבל זוהי עובדה, אף כי ידוע שעל השמש כל החומרים מתאדים, אפילו ברזל.

התגלית הנוכחית מאשרת הנחה כי השמש, שעדיין לא הכל ברור בקשר אליה, היא כוכב שבו מתקיימים "נוהגים רגילים" בקשר לרכיבי החומרים. מאז כ־30 שנה יודעים מדענים כי על כוכבים קרים, נוצרים אדי מים.

המחקר שבו נתגלו עקבות אדי מים על השמש, נעשה בעזרת ספקטרוסקופיה – שיטה שבה "פוצח" ספקטרום האור לרכיביו, נמדדו פליטות האור ו"חתימותיהם". הדבר איפשר לברר את ההרכב, הטמפרטורה והיבטים אחרים של הגופים השמיימיים. מולקולות המים בשמש, נתגלו בעת שעצרו את "חתימת" האור בתחום האינפרה־אדום.

ד"ר ברנאת' הסביר כי חשיבות התגלית בכך, שמולקולות המים הללו מתנהגות כמו "גז חממה שמשי", כמו פחמן דו־חמצני באטמוספירה. להערכתו, יש לכך השפעה על אקלים כדור הארץ.

■ **אריאל בנימין, ארה"ב**

בטלוויזיה

הכל דיגיטלי

שיטת הקרנה דיגיטלית בעזרת מראות ושבבי סיליקון, שמבטיחה איכות תמונה ניכרת, עשויה להחליף את הטכנולוגיה הנוכחית של מקלטי הטלוויזיה והמקרנים בבתי הקולנוע. על כך וגם על משחקי מחשב אינטראקטיביים, חידושים בניווט בים, חממה המושקית במי־ים, הערב ב־22:00 במגזין "מעבר ל־2000" בערוץ 8 בכבלים.

שאר תוכניות המדע והטבע, השבוע בערוץ זה:

היום ב־21:00: על ארגנונים וולקניים, זן נדיר בסכנת הכחדה, החי למרגלות הרי געש במכסיקו.

מחר, ב־19:00 (שידור של האוניברסיטה הפתוחה): על שרטות חרשניות לשידור נתונים, קוי חיוג וערוצי תמסורת ולוויינים. ב־20:00: פרק ב' בסידרה על תרופות, אנטיביוטיקה והורמונים. ב־21:00: מסע מחקר בהימלאיה שערכו 12 מדענים. הם העפילו להרים בעזרת קאייאקים ומטוסי מיקרו־לייט וצלחו את הנהר הגבוה והבוגדני ביותר בעולם.

מסע־מחקר בנהר הבוגדני בהימלאייה. יום ב', 21:00

ביום ג', 12 בספטמבר, ב־18:00: הפירמידות של גיזה (ארכיאולוגיה), ב־20:00: סודות מכונת הצילום המשרדית. ב־20:30: בעקבות כדור האש הסיבירי– פשר הפיצוץ המיסתורי שהחריד את סיביר ב־30 ביוני 1908 ותופעות הלוואי שהוא גרם. ב־21:00: צמחים ובעלי־חיים שהיגרו ממקומות אחרים וחיסלו את הילידים המקומיים.

ביום ד', 13 בספטמבר, ב־18:00: ביקור אצל איש פקינג שחי לפני 600 אלף שנה, בכפרת קייץ שנבנתה בניס, צרפת, לפני 400 אלף שנה, מקורות השפה האנושית ואיך מלמדים שימפנזים בארה"ב את שפת הסימנים. ב־19:00: תהליכי זיכרון ולמידה במוח. ב־21:00: נמל התעופה סטנסד באנגליה נבנה תוך התחשבות באיכות הסביבה: בעלי־חיים משגשגים באזור והאדם מתאמץ לשמרם. ב־22:00: על מכשיר הצפנה לטלפונים סלולריים, ריפוי באוויר, בתים אוטומטיים. ב־22:30 המשך הסידרה על תיקום – איך יוצר כוכב את כוכבי־הלכת שלו. דוגמאות מכוכב מרקורי הקטן והעיון, נוגה העטוף ענני תחמוצת גופריה, מאדים, שכנראה יש בו מעט מים וצורות חיים פרימיטיביות.

ביום ה', 14 בספטמבר, מ־06:00-08:00 (שידורי האוניברסיטה הפתוחה: ש.ח. ב־14:00, 18:00, 00:45): מערכת השמש ומקדמת בתרבויות שונות, תחזית החידושים: גורם האבולוציה, המתכנן של גוף האדם: תפקיד יערות הגשם בעולם. ב־21:30: עולמן של החיות הקטנות בשונית אלמוגים.

עורך מדע: אלכס דורון

הדלק הגרעיני נשמר ב"תרמוס"

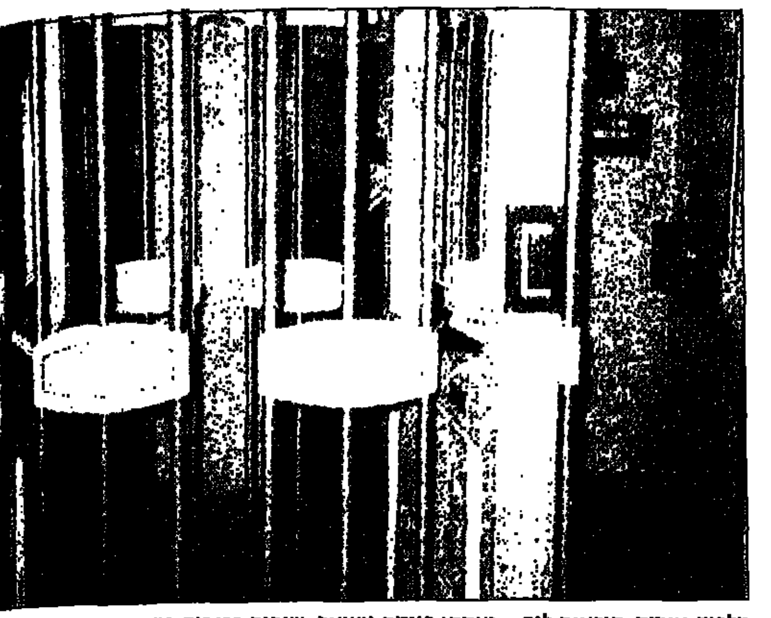
מלכודת־אדם, קוראים לזה – מיתקן כניסה ויציאה, שנבנה ברוסיה במימון אמריקני, עבור [illegible] במוסקבה. המלכודת בודקת את זהות האיש המבקש להיכנס פנימה ומשקלו, יחד עם [illegible] גרעיניים ש"דבקו" לגופו. מי שלא עובר את ה"מלכודת" – ננעל בפנים (מתוך "פיזיקס [illegible]")

הרוסים מאחסנים עדיין את חומר הגלם לפצצות הגרעין שלהם במיבנים מתפוררים ובמיכלים מיושנים ■ ארה"ב מסייעת להם עתה להיפטר ממנו – או להפכו לחומר [illegible] לכורי כוח ■ יש מגמה לסגור את "ערי האטום" ■ עוד פרק בקבורת "המלחמה הקרה"

מאת ד"ר נח ברוש

בתקופת "המלחמה הקרה" יצרו שתי המעצמות ארה"ב וברית"מ, כ־150 טון פלוטוניום וכ־1000 טון אורניום מועשר ביותר. כמותוום מספקת להעמיד עשרות אלפי ראשי נפץ גרעיניים. החומר ליצור פצצות נשמר היטב בבריה"מ – עד להתפוררותה. מאז, נדדו כמויות משמעותיות של פלוטוניום ואורניום מועשר מאוד, מרוסיה לצ'כיה וגרמניה. מלבד חומר הגלם ליצור פצצות, יש לאבטח את דלק הכורים הגרעיניים, שאף הוא יכול לשמש ליצור כלי מלחמה או טרור.

כתב העת "פיזיקס טודיי" הקדיש לנושא זה מאמר מיוחד והדגים בו כמה מקרים של בקרה לקויה של החומר הגרעיני, ברוסיה. הנה שתיים:

● במיתקן להפרדת דלק גרעיני, מיבנה בן 40 שנה, אוחסנו כ־30 טון פלוטוניום במיכלים דמויי תרמוס. סיכוי רב, שחלק מהחומר נגנב בידי המאפיה הרוסית.

● במכון מחקר במוסקבה, מוחזקים כ־70 ק"ג אורניום מועשר מאוד, לבדיקת מיבנה של כור גרעיני חללי. החומר מספיק להכנת כמה פצצות גרעין. למרות זאת אין במקום גלאי פריצה והחומה שסביב הבניין, מתפוררת.

נוכח ריבוי הדוגמאות הללו,

שמיים וארץ

מנסות עתה רוסיה וארה"ב להגיע לשיתוף פעולה ולתיקון המעוות.

אשתקד שיגר משרד ההגנה האמריקני לרוסיה ציוד הדגמה למפעל הפרדה, שימנע גישה בלתי רצויה לחומרים הגרעיניים. הציוד כולל מערכות מדידה של פלוטוניום, מערכות זיהוי אנשים על פי צורת כף היד ותבנית הרשתית של העין ומערכות לגילוי פורצים. ההדגמה הצליחה ושיתוף הפעולה הזה יורחב, בקרוב.

בנוסף למאמצים לאבטח את החומר הגרעיני, פועלת ארה"ב לשכנע את רוסיה להפסיק את יצורו. כיום, 10 מתוך 13 המפעלים הרוסיים ליצור פלוטוניום אינם פועלים. סוכם כי פעולת יתר השלושה תופסק עד שנת 2000.

לרוסים יש בנושא זה בעיה כלכלית: הם בנו ערים שלמות וסגורות, עבור מפעלי ההפרדה הגרעיניים – ועתה יש למצוא תעסוקה לאוכלוסייתן. משרד הגרעין הרוסי מנסה להשיג חוזי־הפרדה של חומר גרעיני, ממדינות אחרות, כדי לקיים את אוכלוסיית ערי האטום הללו.

ארה"ב הסכימה לרכוש מרוסיה 500 טון אורניום מועשר מאוד, שידולל לריכוז של 4%, כדי להתאימו לכורי־כוח גרעינים. סילוקו של הפלוטוניום, שנוצר בצורה טבעית בכורים גרעיניים, איננו אפשרי בשיטה זו. [illegible] כיום את הנושא, [illegible] שיטה חדשנית לאיחסון [illegible] ום, עד 1996. [illegible] שנבדקות: השקעת [illegible] בקידוחים עמוקים [illegible] נוטה מיניסטריון הגרעין [illegible] את הפלוטוניום כאמור [illegible] רים עתידיים.

מאגרי חומר ליצור [illegible] יבוקרו בידי גופים [illegible] ארה"ב כבר מסרה [illegible] נות הבינלאומית לאנרגיה [illegible] מית, כ־10 טון חומר [illegible] תעביר עוד 200 טון [illegible] לים שמונעים פעילות [illegible] תר היא צורת חומר [illegible] הוא מתאים לפצצות [illegible] חכמות ומסירתו לביקורת [illegible] להסגיר סודות ליצור [illegible] משום כך, לפני שיועבר [illegible] של המעצמות, [illegible] לעברו מחדש לגושים [illegible] את הסודות אלה.

מולטימדיה

מסע בעקבות החי־זר

סידרה חדשה של תוכנות מולטימדיה בשם "עולם אחר", בנושאים במדעי הטבע והאקולוגיה, ראתה אור בהוצאת "אריוסופט" (שיווק: "באג מולטיסיסטמס"). המשך לתוכנות דומות בפיסיקה ובמתימטיקה.

מפתחי הסידרה החדשה ומחבריה יצרו משחק־הרפתקה מסעישע למדי וגם מהנה, לפיו חי־זר (וזה הרי כאופנה כיום) ידידותי ואינטליגנטי, נשלח מחלל החיצון לחקור את הפלנטה הכחולה, כדור־הארץ. במהלך ההרפתקה לומד המשתמש על תופעות מדעיות. היוצרים יעדו את הסידרה לתלמידי חטיבת הביניים והחטיבה העליונה בתיכון.

בתקליטור הראשון עוסקים בעולם חמים (מחזור המים, מולקולת המים, מצבי הצבירה, לחות ומשקעים, רוחות, מים זכים ומלוחים, תנועת המים, צמחים ומים וצל הגשם) וכשלום כדור הארץ (סיבוב הכדור סביב צירו, רשת המעלות, אפקט קוריוליס, זווית ההארה של השמש, עונות השנה, אזורי הזמן והכוכבים).

אלקטרוניקה

סוללות נטענות חדישות

סוללות נטענות מסוג חדש, מבוססות על אלקטרוליט [illegible] בפטנט עולמי של ד"ר ניילס פליישר – [illegible] הפועלת בקרית ויצמן למדע ברחובות.

החברה נשלטת בידי קבוצת משקיעים משויץ [illegible] גם "איגוונטס" הישראלית, "קנוור" ההשקעות [illegible] של ואן־ליר ההולנדית. הם השלימו עתה גיוס של [illegible] למו"פ בנושא זה.

הסוללות שיפותחו, אמורות, כך מבטיחה [illegible] לות תכונות יתרות ומכופרות משל סוללות ניקל־מטל־הידריד, ליתיום־מתכת וליתיום־יון. הן [illegible] רה וגודל וגם ניתן יהיה להדפיסן לתוך מעגלים [illegible] לשם ניצול מירבי של השטח במחשבים ניידים, טלפונים [illegible] ריים, רובוטים ועוד. שוק הסוללות למיכשור אלקטרוני [illegible] מוערך ב־3 מיליארד דולר וגדל ב־20% אחוז מדי שנה.

"מציאות מדומה" – במעבדה

מעבדה להנדסת אנוש, שיטות וארגונומיה, לתיכון (עיצוב) מערכות עבודה באמצעות סימולטורים (מדמים) גראפיים ממוחשבים וגם מיכשור ל"מציאות מדומה", הותקנה באחרונה במחלקה להנדסת תעשייה באוניברסיטת תל־אביב. המעבדה מיועדת לתלמידי הנדסת שיטות ומערכות אדם־מכונה. המחלקה להנדסת תעשייה בת"א היא הראשונה בישראל שתשלב שימוש בסימולטורים גראפיים ממוחשבים, בקורס להנדסת שיטות.

במעבדה תחנת עבודה של "סיליקון גרפיקס" והמופעלת בתוכנה אנטרופומטרית jack שפותחה באוניברסיטת פנסילבניה בארה"ב (שיווק: סינרגי). היא מאפשרת מידול מהיר, תלת־מימדי ועריכת סימולציה לפעילות האדם בתוך מערכת עבודה.

טכנולוגיה

בתיכון (Design) מערכות עבודה, עוסקים בפיתוח שיטת העבודה הטובה ביותר למטלה מסוימת, על־פי קריטריונים מוגדרים.

בהנדסת אנוש (ארגונומיה), עוסקים בהיבטים פיזיולוגיים, הנדסיים ונפשיים שמשפיעים על האדם במגעו עם הסביבה [illegible] משלבים ידע בביולוגיה, פסיכולוגיה [illegible] לוגיה לתיכנון סביבת העבודה של [illegible] שיפיק ממנה את המיטב. היא [illegible] מוצרים, תיכנון מכונות ומכשירים [illegible] המחשה ומערכות מידע.

המעבדה באוניברסיטה הוקמה [illegible] תופעל בידי ד"ר יוחנן ארזי, [illegible] וד"ר נאום כוגן.

ארזי ורוזנפלד השלימו באחרונה [illegible] בעמדת עבודה של קופאית בסופרמרקט [illegible] שימוש במיכשור החדשני במעבדה.

פרש עם ראש

באדמה הקפואה של סיביר, נתגלתה גופה שלמה של גבר, וכב־סוסים, שחי לפני למעלה מ־2500 שנה ■ המדענים סבורים שמדובר בפרש סקיתי ■ הסקיתים היו עם נוודים, שנוכחד מבלי להשאיר עקבות ■ גילוי זה וגילוי גופת־אשה במצב דומה באותו אזור, עשויים לשפוך אור, לראשונה, על הסקיתים המיסתוריים

ארכיאולוגיה

מדען במכון למחקר מיבנים ביולוגיים במוסקבה, מציג צמה־קלועה שנשתמרה היטב, מגופת הפרש הסקיתי המקועקע. הגופה נתגלתה בסיביר. מעריכים שהאדם הזה חי לפני 2500 שנה
תצלום: א.פ.

מאת אלכס דורון

שנתיים לאחר שנתגלתה "הנסיכה" וארבע שנים לאחר גילויו של "איש הקרח", הודיעו עתה מדענים רוסים על גילויו של "הפרש": גופה קפואה – לא שלד מתפורר – של אדם שחי [illegible] אלפי שנים.

"הנסיכה" חיה לפני למעלה מ־2600 שנה ו"איש הקרח" – לפני 5300 שנה. "הפרש" שנתגלה עתה, [illegible] כנראה צעיר־יותר: הוא חי לפני 2500 שנה. אבל [illegible] שיתגבר כמחקר מעמיק שהוא בכלל קדום ממה [illegible] עניין של מאה־מאתיים שנה לכאן או לכאן.

"הפרש" נתגלה בחודש שעבר בקרקע הקפואה של דרום סיביר. עתה הוא משומר במיכל זכוכית מיוחד, במוסקבה, נתון בקוקטייל של חומרים [illegible] שמשמרים את גופו בתהליך דומה לזה שבו [illegible] את גופת מייסד בריה"מ, ולדימיר לנין.

"הפרש" הוא עוד נושא למחקר מעמיק על חיי [illegible] לפני אלפי שנים. הוא נקבר, לבוש במעיל פרווה [illegible] מגפי עור גבוהים, סמוך לסוסו, שנקבר לידו, [illegible] מיוחדת, מעין־חדר, ברמת אוקוק שבהרי [illegible] (2000 מטר מעל פני הים), בסמוך למיפגש [illegible] עם סין ומונגוליה. ליד גופת "הפרש" נמצאו [illegible] כלים: גרזן, פיגיון ואשפת חיצים. הגופה היא [illegible] ומכוסה בכתובות קעקע. הביא נתגלתה [illegible] בעומק של 2.20 מטר מתחת לפני [illegible] את המחקר עליה מנהל עכשיו המכון לארכיאולוגיה ואתנולוגיה בנובוסיבירסק – השייך לאקדמיה הרוסית למדעים.

המומחים אומרים כי האזור שבו נתגלה "הפרש" הוא מעין "פריג'ידר טבעי". הם מצפים לשפע בלתי רגיל של מימצאים. "זהו אוצר הזהב של המדע", הם אומרים. חמישה קייצים מתנהל באזור הזה מחקר מירחב לגילוי הגופות הקפואות של בני־אדם, שחיו לפני אלפי שנים.

בדיוק כאן נתגלתה גם "הנסיכה" – כינוי שהודבק לגופה קפואה של אשה צעירה, גם היא מכוסה בכתובות קעקע. לאחר שהוצאה מתוך החפיר הקפוא שבו היתה נתונה ונחשפה לראשונה לחום ולאור, חלו בה מיד שינויים במראה הבשר, ביופייה הכללי ובחיטוב גופה. המדענים שעסקו בכך, כמעט שאיבדו אותה.

הארכיאולוגים המיואשים מהשינויים המהירים שחלו בגופה המשומרת בקרח, הזעיקו לעזרה חוקרים שונים בתחומי הביולוגיה. ואז, לראשונה, נעשה גם השימוש בקוקטייל הכימי לשימורה. עד ל"נסיכה", הקוקטייל המיוחד הזה – מירשם סודי – היה מיועד רק לחניטת גופותיהם של מנהיגי בריה"מ... היה קשה לשכנע את ראשי המעבדה של המכון הביולוגי במוסקבה, לתת את הקוקטייל עבור גופה קפואה מלפני 2500 שנה.

הארכיאולוגים סבורים שגופת האשה היא באמת של "נסיכה", או כוהנת־דת כבת 20. סקיתית. הסקיתים היו עם־נוודים ופרשים, אפוף מיסתורין, שפרח לו בדרום רוסיה והים השחור, עד לשנת 300 לפנה"ס. יש מדענים הטוענים כי האגדה על האמזונות, נולדה משום שאצל הסקיתים היו גם נשים לוחמות.

העם הזה נעלם מבלי להשאיר אחריו רישומים בכתב על ההסטוריה שלו ועל מעלליו. ההסטוריון היווני הרודוטוס כתב כי הסקיתים פעלו עד המאה ה־5 לפנה"ס, אבל עד כה לא היו הוכחות ברורות לכך. יתכן שהמימצאים הנוכחיים ונוספים שיתגלו באזור זה, ישפכו אור לראשונה, על התעלומה.

המומחים הצליחו, במאמץ רב, להציל את כתובות הקעקע שעל גופת "הנסיכה". רואים ביניהם דרקונים מעופפים, צבאים ועזי־הרים. הרוסים מתכוונים להציג את שתי הגופות – תמורת מחיר הולם – לתצוגות במוזיאונים בעולם. ואז "הפרש" יזכה בוודאי לכינוי: "הגורילה האישית' של הנסיכה".

מצב גופו של "הפרש" טוב מזה של "הנסיכה". נעלמו אמנם שרידי הפנים והזרועות, ורואים רק עצמות חשופות. למרבה ההפתעה, נשתמרו חלקי גוף אחרים ובמלואם. בכלל זה שרידים חטובים להפליא, ברגליים. על כתף ימין שלו, מקועקעת דמות של צבי. "הפרש" היה כנראה ממעמד חברתי נחות מזה של "הנסיכה". הוא היה בן 25־30 במותו.

קברו אותו שכוב על צד ימין, ברכיו כפופות. הניחוהו על גבי מישטח מיוחד, עשוי לבד שחור. מעיל הפרווה שלו היה כבד, עשוי עור־כבש ופיסות פרווה של מרמיטה. היו לו מכנסיים ומגפי עור. סוסו, שנקבר לידו, היה קשור למרכב מיוחד, עשיר בעיטורים, גם מזהב. נראים בהם דמויות של מיפלצות אגדיות (גריפין) וחיות אחרות.

האיברים הפנימיים של שתי הגופות נלקחו לשימור, בנפרד.

בניגוד ל"נסיכה" ול"פרש", הרי ש"איש הקרח" נתגלה בתוך קרחון באלפים שליד הגבול האיטלקי־אוסטרי. הוא היה כנראה רועה או צייד, שמת בתאונה כלשהי בהרים. קיימת גירסה האומרת שהוא נמלט להרים מחשש לחייו. באיטליה מקימים עתה מוזיאון מיוחד למענו, אבל המחקר עליו, נעשה באוסטריה.

קרניים "חודרות כליות ולב"

מערכת חדשנית שפותחה בארה"ב מאפשרת לברר טיבם של חומרים נסרקים, גם רקמות־גוף ותוכנן של אריזות – באמצעות קרניים ■ טכנולוגיה זו יעילה הרבה יותר מרנטגן

אופטו־אלקטרוניקה

מערכת הדמייה חדשנית, שילוב של אופטיקה ואלקטרוניקה, המיועדת להדמיית חומרים נסרקים בדרך טובה [illegible], פותחה במעבדות בל, [illegible] המחקר של AT&T.

[illegible] המערכת חודרת לתוכני [illegible] הנבדק, מגלה את המרכיבים [illegible] הרטובים ביותר שבו. למשל: [illegible] השומן בפרוסת נקניק; [illegible] המים ואזורי ריכוז בעלה [illegible]; תוכנה של חבילה חשודה [illegible] כל זאת מבלי לגעת בחומר.

[illegible] טכנולוגית הסריקה החדשה [illegible] שימוש ב"קרני T", פולסים [illegible] אלקטרומגנטיים שתדירותם [illegible] בטרהרץ (חלקי טריליון [illegible] של שניה). זהו קצב מהיר [illegible] סדרי גודל ממהירות [illegible] במחשב המהיר ביותר המצוי [illegible].

[illegible] הקרניים הללו נמצאות בקצה [illegible] אינפרה־אדום של הספקטרום. [illegible] מאפשרות להבחין בין חומרים [illegible] בתכונות כימיות שונות. לקליטתן אין צורך במערכות קירור מיוחדות, כפי שהיה בעבר. [illegible] שלב בחידוש זה מערכות [illegible] מקובל ומוכר.

[illegible] מפתחי החידוש הטכנולוגי [illegible] סבורים כי יש לו פוטנציאל [illegible] רב: להדמיית רקמות בריאות [illegible] במחקר של תהליכים [illegible] בבקרת זיהום סביבתי [illegible] (ניטור) אחריו, בהנדסת [illegible], בבקרת איכות בתהליכי [illegible], כאיתור פגמים במוליכים למחצה, ובבדיקת אריזות [illegible] לפתוחן.

[illegible] חוקרים אחראים לפיתוח [illegible] המערכת החדשה: בינבין הו ומרטין נוס, ממחלקת המחקר הסרטוני המתקדם ב"מעבדות בל". החידוש הוצג בכנס מדענים בינלאומי למערכות לייזר שנערך בבלטימור, ארה"ב. בהדגמה, שוגרו קרני T דרך גופים שונים. מערכת עדשות ומראות, ריכזה את אותות האור וניתחה את השינוי בקרני T בעת שחלפו דרך החומרים הנסרקים.

מחשב מדד וניתח את רמות העיוות בקרן, כשחלפה דרך החומר הנסרק. התברר שלכל חומר מאפיינים משלו בעניין זה. יש חומרים שהקרן חלפה דרכם במעבר חלק. באחרים, חלה סטייה, התאבכות ושינוי־תדר, צורת גל או החזרה ("הד") של הקרן. קרניים שחלפו דרך חלקיק שמנוני של פרוסת נקניק, החליפו את מבנה הגל שלהן באורח שונה מהקרניים שפגעו באזור שאין בו שומן, כלל.

המידע שניצבר במחשב הסרוק, עבר עיבוד־אותות סיפרתי ותורגם לתמונה. זו הוצגה על צג המערכת המפעילה. כשסרקו פרוסת בשר שמן, למשל חזיר, ראו בבירור את ההבדל בין האזור השומני לאזור הנקי משומן. זאת מאחר שהשומן כמעט שאינו בולע קרני T. שכבת השומן הוצגה בתמונה כאזור לבן; שכבת הבשר שבלעה פי 25 קרני T בהשוואה לשיכבת השמן – הוצגה בתמונה בצבע כהה.

מעבד האותות תוכנת להכיר צורות שונות של הגל המתקבל לאחר מעבר הקרן דרך החומר הנסרק, וכדי לזהות את החומר בנקודה המוארת בקרן T. המידע עובר לגבי כל נקודה (פיקסל) בחומר/אובייקט הנסרק.

ידוע מכבר שהרכבים שונים של חומרים משנים באורח אופייני לכל חומר, את מבנה הקרן העוברת דרכם. מולקולות ומערכים כימיים – גזים בעיקר – מותירים "טביעת אצבעות" ברורות. מתכות וחומרים מוליכי חשמל, אטומים לחלוטין לקרני T. המערכת שפותחה מסוגלת להבחין בין ההרכבים הכימיים השונים שבתוך כל חומר – בכך יחודה – וזאת גם אם למראית עין יש לו חזות שונה לחלוטין, כסריקה באור רגיל.

רוב סוגי הפלסטיק, למשל, שקופים לקרני T באופן מוחלט. מה שמאפשר לראות דרכם, לבחון את תוכנן של אריזות פלסטיק, מבלי לפותחן.

"מעבדות בל" של AT&T – חברת־ענק עולמית המיוצגת ביותר מ־120 מדינות, גם בישראל ומספקת שירותי תקשורת מגוונים – הגישו בקשה לרישום פטנט עולמי גורף לטכנולוגיית הסריקה החדשנית.

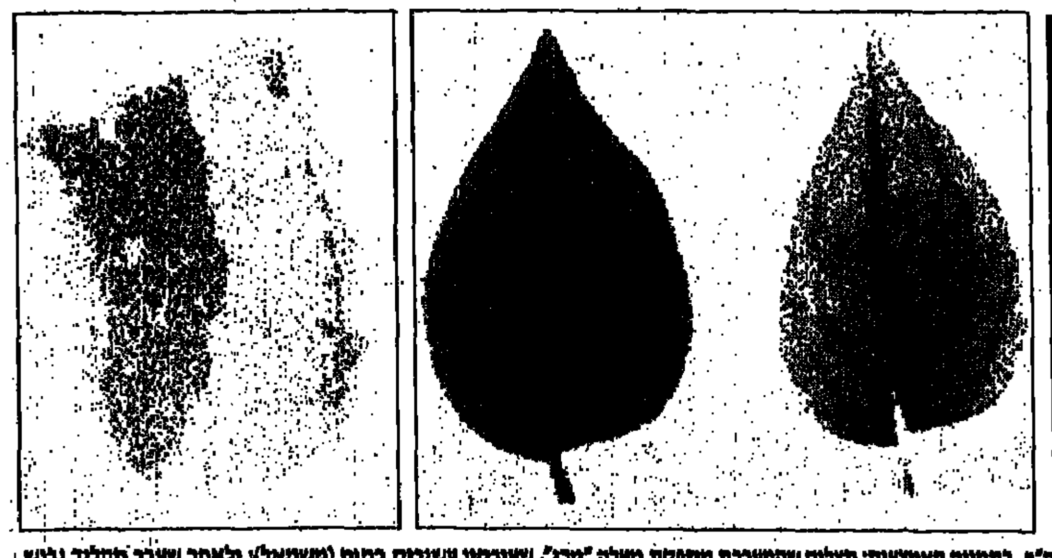
בתמונה הימנית: המערכת החדשנית שפותחה במעבדות "בל" בארה"ב. בתמונה האמצעית: הצלום שהמערכת מספקת מעלה "טרי", שעורקיו עשירים במים (משמאל) ולאחר שעבר תהליך יבוש במשך 48 שעות (מימין). בתמונה השמאלית: הצלום בקרני "טי" של פרוסת נקניק. האזור הכהה הוא הבשרי. הלבן – השומן. התצלומים: באדיבות אינטראנד טי.

חדש

רק בבנק המזרחי תקבל שירות פנים אל פנים עד 24:00!

במרכז השירות הארצי בדיזנגוף-סנטר - לקוחות בנק המזרחי מכל קצוות הארץ יכולים להיפגש פנים אל פנים עם פקיד הבנק עד חצות, ולבצע מגוון פעילויות בנקאיות.

גם אם אינך לקוח של הבנק תוכל להיכנס אלינו עד חצות, ולבצע פעילויות בנקאיות - כאילו זה אמצע היום! כי אנשי המקצוע של בנק המזרחי עובדים עבורך שעות נוספות!

למרכז השירות הארצי תוכלו גם להתקשר בטלפון 03-6297271, ומשעה 18:00 עד 24:00 בשיחת חינם: 177-022-1881.

מרכז שירות ארצי דיזנגוף-סנטר, רח' דיזנגוף 45 ת"א, טל' 03-6297271, פקס 03-6202610

BBDO/דחף

בנק המזרחי מקצוען ולעניין

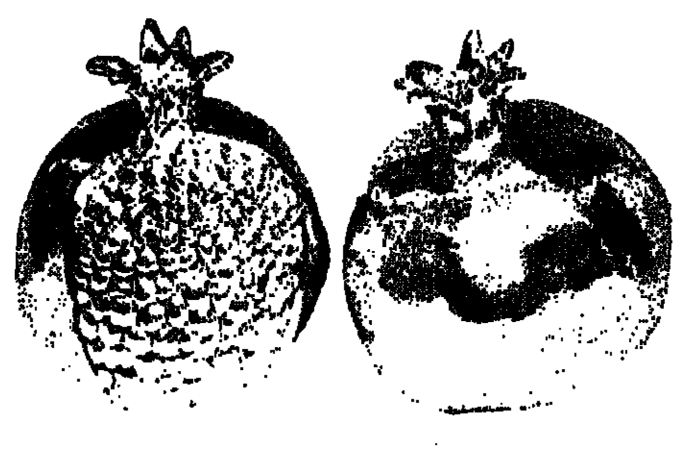

רימוני כסף סגורים ופתוחים בשילוב זהב טהור 24 קראט, של מפעל "מגע הכסף", המייצר כלי כסף ותכשיטים. מחירים: רימון כסף פתוח בשילוב זהב 24 קראט 216 ש"ח; רימון כסף סגור 174 ש"ח. (להשיג בחנויות הכסף ברחבי הארץ ובחנות המפעל, רח' הירקון 8 בני־ברק)

מתנה אידיאלית לדרך הוולד: כפית מצופה כסף ומעוצבת ע"י האמנית האמריקאית איזבל לס. העיצוב נעשה תוך תשומת לב מיוחדת לאופן ההחזקה של התינוק את הכפית. יש גם סט לפעוט שאוכל לבד. המחיר: כפית בודדת 120 ש"ח; סט כפיות 1,200 ש"ח. ("הביטאט שופ", חנות הכלים והאביזרים הצמודה לאולם התצוגה "הביטאט", גן־העיר, תל־אביב)

ג ר ב י י ם

קולקציית סתיו־חורף 95־96' של "גבור סברינה" כוללת את קו הגרבונים של "קאשרל" ו"קאן־קאן", את גרבוני "צ'רוטי" (של המעצב האיטלקי הנודע), וקו חדש של גרבוני "קאשרל" ו"קאן־קאן" לילדות. הקולקציה השנה יוצאת דופן, הן בטכניקת ייצור הגרבונים והן במגוון העשיר של הדוגמאות והצבעים.

לילדות יש קו גרבונים "דאנס 40": מתאימים לגיל 4־14 ומשווקים בצבעים: הוואנה, נייבי, שחור ושזהב (15 ש"ח); "צמות": גרבוני צמות בצבעי שמנת־טלאנד, ג'ינס, אדום ושחור (23 ש"ח); "בלרינה 20" – גרבי מכנס מבריקים בצבעים שחור, הוואנה, נייבי ושזהב (9.90 ש"ח).

עוד לנשים: גרבוני "קלאסיק" – מכנס מחוזק בסראה מאט, בצבעי הוואנה, בז', מוקה, קרמל, נייבי ושחור (13 ש"ח).

ממש מכת מדינה

האגודה הרפואית האמריקאית פירסמה דו"ח ובו נאמר כי האלימות בארה"ב מצויה בעלייה חדה

תופעת האלימות במשפחה בארה"ב הגיעה באחרונה לממדים המחייבים הכרזת "מצב חירום לאומי", כך טוענים גורמי הבריאות השונים. בדו"ח שפירסמה האגודה הרפואית האמריקאית נאמר כי האלימות במשפחה/ תקיפה על רקע מיני ואלימות כפי שהיא מוצגת באמצעי הבידור (קולנוע, טלוויזיה) – כל אלו נעשו ל"מכת מדינה". באמריקה, כידוע, כל דבר נמדד מייד בכסף, וכדי לשכנע את הציבור בדבר ובעיקר את הציבור הרחב, מיהרו המומחים להדגיש כי לבעיה יש היבט כספי, והיא מטילה עול כבד מנשוא על מערכות הבריאות והרפואה הציבוריות.

נשיא הסתדרות הרופאים האמריקאית, ד"ר רוברט מקאפי, [illegible] בראיון לעיתון בשיקגו שזכה להד בכל אמצעי התקשורת האמריקאית, כי הציון המגיע לכל הגורמים שמנסים כיום להילחם בתופעה [illegible] הוא "מספיק בקושי". חרף כל המאמצים המושקעים, בעיקר כדי [illegible] את מודעות הציבור לתופעה החמורה, גל האלימות גואה.

בדו"ח נעשית אמנם אבחנה ברורה בין אלימות במשפחה, תקיפה על רקע מיני, אלימות ציבורית (כנופיות רחוב, שימוש נרחב בנשק ובחומרי נפץ וסמים) והאלימות המשתקפת בטלוויזיה ובקולנוע והמשפיעה על התנהגות של קהלים רבים, בכל זאת ההדגש הוא [illegible] האלימות במשפחה. בעיית התקיפה המינית, שנשים הן קורבנותיה, מצויה בעלייה חדה ביותר, אולי משום שבאחרונה גבר גל [illegible] כך בתקשורת, בעוד שבעבר ניסו "לקבור" את הנושא או התעלמו [illegible].

האלימות באמצעי הבידור מתבטאת, לדברי עורכי הדו"ח, [illegible] בסצינות רוויות דם ואכזריות שמצולמות כיום במצלמות [illegible] גם במילים מסוימות שבהן משתמשים מחברי שירים [illegible] פופולריים. ד"ר מקאפי הרגיש, כי סרטים אלימים בטלוויזיה [illegible] וידיאו הם מתכון בדוק להעלאת מפלס האכזריות.

כתב העת של ארגון הרופאים האמריקאי (JAMA) [illegible] מיוחד לבעיית האלימות במשפחה ומחברי המאמרים ציינו כי [illegible] לפחות, אף שקיימת עלייה במספר המקרים המדווחים [illegible] לידיעת המשטרה ושירותי הסעד, מסתבר שאלו מצליחים [illegible] למודעות הציבור את העובדה שמדובר בתופעה קשה שחייבים להתמודד עמה, כמו שמתמודדים במגיפה.

בדיווח מהעיר דנבר, קולורדו, נמסר למשל, כי 12% מן [illegible] שהגיעו שם לטיפול בחדרי המיון בבתי החולים, היו קורבנות של אלימות במשפחתן. עוד התברר, כי 54% מכלל הנשים [illegible] החולים היו קורבנות של אלימות במשפחה בזמן זה או אחר של [illegible]

בניו־אורלינס ובאטלנטה שיעור מעשי הרצח בתוך משפחות [illegible] שחורים גבוה פי שישה, בהשוואה למעשים איומים אלו [illegible] זה גם מחזה נדיר כשגבר נרצח בידי אשתו, בעקבות [illegible] שהמומחים נותנים לבעיה הזו בקרב השחורים בכמה [illegible] לזה רקע כלכלי־חברתי".

כיצד כל זה מתורגם לכסף? מסתבר כי לפעמים [illegible] החולים ולפעמים – כמו בית החולים האוניברסיטאי של [illegible] קליפורניה – המרכז הרפואי הרווח, בשיעור ממוצע של [illegible] כל אדם שנפגע מנשק חם וטופל שם בשנתיים האחרונות [illegible] שכל פשעי הנשק החם בארה"ב יעלו השנה לחברות הביטוח [illegible] דולר, לפחות 40% מזה הם פשעי נשק חם במשפחה.

הרופאים בארה"ב מקווים, כי אם גל האלימות [illegible] בריאות הציבור" וכל הרשויות יתקפו אותה מכל הכיוונים [illegible] וגם להפחית בתמורתה. הדוגמה שכולם מביאים בנושא זה [illegible] תאונות הדרכים. כך טיפלו בה בעבר בארה"ב, וכך הביאו [illegible] לירידה ניכרת בממדי התופעה שגבתה לפני שנים כל כך [illegible]

■ כרמל פלך, ברקלי, ארה"ב

עורכת: יעל פז־מלמד ■ סגנית עורכת: גאולה רש ■ עריכה: אליאל ברוכים ■ עיצוב: גלית נץ ■ גרפיקה: דורית שחר ■ עריכה לשונית: עירית בלוה
בשער: טניה ("שרית דמיר") ■ סיגנון והפקה: שרית בורטולוטי ■ איפור: ורד ספיבק (לשרית דמיר") ■ שיער: שוקי זיקרי ■ בגדים: טובתלה, דיזנגוף, תל־אביב

© כל הזכויות שמורות ל מעריב

כ ס ף

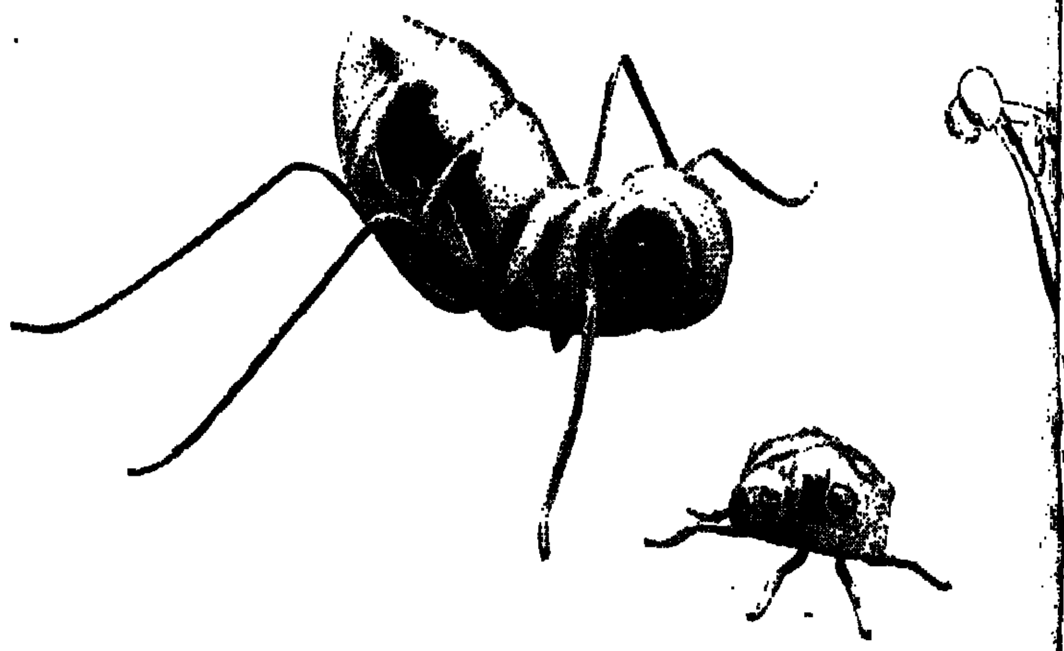

נמלים, קטיפות, חיפושיות כסף, פותחנים למעטפות, כלים ותכשיטים מיוחדים של אמנים ישראלים וגם מארה"ב, אירופה ומהמזרח הרחוק. מחירים: 75־200 ש"ח. ("קלפטע", שוקן 33 תל־אביב)

לתינוק שיש לו הכל. דובונים מכסף טהור, למיטה או לעגלת התינוק. המחיר 57 דולר. (מפעל "הצורפים")

צ י ל ו ם

נדיה לנדאו, 45, בוגרת בית הספר לצילום "קמרה אובסקורה", צילמה לרגל סיום לימודיה למעלה מ־50 זוגות, הנשואים זה לזו 50 שנה ויותר. לנדאו מציגה את הפרויקט בתערוכת בוגרים שהתקיימה השבוע בגלריה "בורשוב" בתל־אביב. על הקיר נתלו חמישה צילומים גדולים ומרשימים של זוגות קשישים. חמשת הצילומים נבחרו אחרי מלאכת ניפוי מייגעת, מתוך מאות סרטים שצילמה. לנדאו, 45, סיימה ארבע שנות לימוד אליהן הגיעה אחרי שעבדה שנים אחדות כצלמת בשבועון "העולם הזה", עסקה ביחסי ציבור ועבדה כקופירייטרית במשרד פרסום. "בבית הספר הרגשתי שנפתחה לי עוד עין", היא אומרת.

■ מיכל גרעון

דרך אגב

יעל פז־מלמד

אז הוא אמר. ש'גיד

לא יתכן שכל פעם שמישהו יטיל ספק ביכולתנו ובכישורנו רק בגלל שאנחנו נשים, מייד נאבד את ביטחוננו, נחשוב שאולי יש משהו בדבריו, ואי לכך אנחנו חייבות לחזק את השורות, להתלכד, ולא לתת להם פתחון פה

התאספו אצלי כמה מכתבים נזעמים, הקוראים לי לצאת חוצץ כנגד תחרויות יופי למיניהן, בחירות של פנים של השנה, אוזניים של השנה, דוגמנית השנה, רגלי השנה ושאר עניינים שנתיים כאלה. בחלק מן המכתבים יש גינויים חריפים לנערות "גלגל המזל" בגלגול כזה או אחר, מניפות הידיים מ"עשינו עסק", ושאר עיסוקים שבעיני כותבי המכתבים משליכים אור שלילי על כל ציבור הנשים, שכן, מי יתייחס אלינו ברצינות, אם כל פעם שנראה אשה בטלוויזיה היא תשים על עצמה שמלה שחורה ארוכה חשופת כתפיים, תרדה על עקבים ותרביץ חיוך מאולץ וחסר חן לעבר הצופים.

הבעיה היא רק, שאני לא מצליחה להבין מדוע זו הבעיה שלי, או של הנשים הללו שכתבו אלי. מה הקשר שלהן לעניין, לבד מן העובדה שהן נשים, והמתחייכות למיניהן המכצבצות לעברנו הן גם נשים. או מתי תאם כל צ'יפנדייל שחושף את עכוזו, וגם את מה שיש בצד השני של עכוזו, מהווה איום כלשהו על הגברים? מישהו לא יקח אותם ברצינות ויחשוב שהם כולם חושפי עכוזים, רק בגלל שכמה גברברים בחרו לעצמם מקצוע די מצחיק, לטעמי?

בנות, הגיע הזמן לצאת מהסיפור הזה. לא כל בת 18 שמתמודדת על תואר מלכת היופי מטילה דופי בכולנו. אנחנו לא קולקטיב שעומד למבחן, וכל פעם שמישהו יקלקל לנו את השורות, יורידו לנו נקודות זכות. הגיע הזמן לתת לעצמנו את הכבוד המגיע לנו, לתפוש את הביטחון העצמי שאנחנו כל כך ראויות לו, ולהפסיק להילחם על טוהר המידות והעיסוק, ומה שזה לא יהיה.

זה ל'א עסקנו

לפי השיטה שלנו, כל פעם שבעלי, למשל, רואה את יהודה ברקן, הוא חייב לצאת למלחמת חורמה כנגד התופעה, שכן אין ספק שהעיסוק האובססיבי של הנ"ל בציצים שלנו מהווה בושה גדולה למין הגברי. אבל הגברים, מה אכפת להם? הם יודעים שאין דבר כזה "מין גברי", ושאף אחד לא עומד עם לוח ורושם להם נקודות זכות וחובה.

מי שרוצה ללכת לתחרות של מלכת יופי, שתלך. מי שרוצה להיות הפנים של, הגוף של או הרגליים של, שיהיה לה בהצלחה. מה זה קשור אלי. אלף מלכות יופי לא יערערו את ביטחוני העצמי בדברים שמגיע שיהיו לי, ולא יתרמו לו בדברים שלא מגיע שיהיו לי. אני לא אחראית עליהן, ומי שמכליל אותי ואותכן והופך אותנו ל"מין הנשי" ושאר שטויות מן הסוג הזה, שיהיה לו לבריאות. זה לא עסקנו.

ומכאן אנחנו יכולות לצאת לדרך הבטוחה והמהירה לאתר שוביניסט מצוי, בכל פעם שמישהו מוצא אצלכם איזו בעיה קלה, ומייד קופץ ואומר ש"נו בטח, הרי אצל כל הנשים זה ככה", תדעו שממנו צריך להיזהר. אם, למשל, את מתקשה קצת בכניסה לחנייה, קושי אובייקטיבי שנובע מגודל מקום החנייה בהשוואה לגודל המכונית, והאיש שלידך, במקום לסייע לך עניינית, מעלה חיוך קטן בזווית הפה, ומסביר לך מה דעתו על יכולת החנייה של נשים, מן הראוי שתסבירי לו מה דעתך עליו, ואחר כך תשלחי אותו לחינוך מחדש בבית הספר הגבוה של החיים. ושיהיה ברור, בשום אופן ובשום מקרה לא להיעלב ולא להיכנס איתו לוויכוח. אנחנו לא לוקחים ברצינות שוביניסטים.

בואו נעזוב את זה

וזה קשה. אני יודעת. אבל אין ברירה. לא יתכן שכל פעם שמישהו יטיל ספק ביכולתנו ובכישורנו רק בגלל שאנחנו נשים, מייד נאבד את ביטחוננו, נחשוב שאולי יש משהו בדבריו, ואי לכך אנחנו חייבות לחזק את השורות, להתלכד, ולא לתת להם פתחון פה.

כי הרי מה שמאיים עלינו בתחרויות יופי, או בהצגה חוזרת של תמונות תחתיות בעיתונים, מתם ככה בשביל "לשטוף את העיניים", שהוא אחד הביטויים השוביניסטיים השגורים ביותר, זה שיגידו שנשים טובות רק לזה. ואז מייד אנחנו מתייצבות בשורה ומתחילות למנות את כל מעלותינו, מביאות עדויות חותכות לתרומתנו לאנושות, ובעצם מבקשות מכל הנוגעים בדבר שלא יחשבו עלינו דברים רעים, ולא יזלזלו בנו רק בגלל כמה יוצאות מן הכלל.

בואו נעזוב את זה, בנות. מי שחושב שאנחנו טובות רק לתחרויות יופי, ואולי גם קצת למטבח, יחשוב ככה גם אם נביא בפניו אלף מדעניות חלל. הבעיה היא שלו, פתרונה נתון לו לבדו, לנו אין מה להציע במקרה הזה. במקום לבזבז אנרגיה בהתרגזות או בניסיונות להוכיח לו עד כמה הוא טועה, נמשיך לנו בנות בחיינו, נעשה בהצלחה גדולה את כל הדברים שאנחנו ממילא עושות, ונוסיף לכל זה חיוך גדול של מנצחות. שהם ימשיכו לנסות להציג את כולנו כנערות ליווי או כקוריוזו כזה או אחר, ואנחנו נמשיך בשלנו. אין לי ספק מי ינצח בסופו של דבר. זה רק עניין של זמן, ויש לנו סבלנות.

ובינתיים, נסתכל על הבנים ונעשה מה שהם עושים כשהם רואים גבר אחר משתטה, מדבר שטויות, מקלקל להם את השורות. מה הם עושים? כלום. ■

תרומות ביצית. נושא טאבו ורגיש. מצד אחד - אשה שלא יכולה להרות; מצד שני - נשים (מעטות מדי) שמוכנות לתרום ביציות ■ באריזונה עלה הנושא הטעון הזה לדיון מחודש בארה"ב ■ בין הנושאים השנויים במחלוקת: כמה יכולה תורמת לדרוש בעד ביציותיה (בקליפורניה משלמים 2,500 דולר)? איך לשמור על סודיות? מי מתאימה לתרום - צעירות ללא ילדים, או אשה שכבר ילדה? ומה קורה בארץ בעניין הזה?

אלכס דורון

על לוחות המודעות בכמה מן האוניברסיטאות של קליפורניה ניתן למצוא באחרונה את המודעה הבאה: "דרושה בדחיפות תורמת ביציות". לא מעט סטודנטיות נזקקות מגלות עניין ב"ג'וב" הזה. תמורת כל תרומה הן מקבלות 2,500 דולר, מייד, במזומן ובלי קבלות. אילו תרמו באנגליה היו מקבלות רק 24 דולר. כמו התשלום הניתן שם לסטודנט תורם זרע.

אין ספק שאין זה העיסוק המפרנס המרנין ביותר, אין גם ספק שלא לזה ייחלו רוב הסטודנטיות האמריקאיות שנענו לפנייה, אבל היו ביניהן שגם הודו מול מצלמות הטלוויזיה: "כשאין ברירה, וזו האפשרות היחידה, הרעיון איננו רע כלל ועיקר. 2,500 דולר הם כמעט שליש משכר הלימוד של שנה אחת. ואם עוד ניתן בדרך זו גם לעזור למישהו, מה טוב".

סטודנטית בת 25, נשואה ללא ילדים, שראתה את המודעה הזו בעיתון היומי של אוניברסיטת UCLA המהוללת, זמן קצר לאחר שקיבלה את התואר הראשון, סיפרה מול מצלמות הטלוויזיה כי לא מכבר היא התבשרה שהיא "אם ביולוגית לחמישה ילדים תמודים". היא לעולם לא תראה אותם.

רוב תורמות הביציות הן בתחילת שנות העשרים לחייהן, חלקן נשואות אבל ללא ילדים משלהן. הביציות שהן תורמות מיועדות להפריה, עבור זוגות שאינם מסוגלים לעשות זאת ומעוניינים בהריון טבעי של בת הזוג ולא באימוץ.

ה"ביזנס" הזה מיקד אליו באחרונה לא מעט ביקורת מצד מומחים בתחום הבריאות בארה"ב. יש לכך גם היבטים אתיים ומשפטיים. בקיצור: נולדה מחלוקת ציבורית סוערת למדי.

הפנייה לצעירות לתרום ביציות נעשית דרך המרפאות המתמחות בנושאי פריון. הרופאים שם מעדיפים שהתרומה תגיע מ[...] ילדים, סטודנטיות. מתברר כי זה שוק טוב לעסקים [...] שער כה היה קשה לגייס תורמות של ביציות [...] באוכלוסייה. הדבר יותר קל לגייס תורמי זרע [...] עיסוק מפרנס, מוכר וידוע היטב, גם בישראל.

המעורבים במחלוקת טוענים, כי הנושא הזה טעון [...] רגשית, כמעט כמו הנושא של "בת זוג [...]" (SURROGATE). יחד עם זאת, הם טוענים כי [...] הביציות בעיה כלל עולמית, שמציגה לא מעט "כאבי [...]" הפריון: ביציות אנושיות לתרומה הן במעמד של "[...]" ועם זאת יש לו דרישה גבוהה.

בארה"ב יש מחסור חמור בביציות להפריה [...] עדיין, לעומת מה שהרופאים היו רוצים לראות. ד"ר [...] מאוניברסיטת טקסס, מומחה בעל שם עולמי לנושא [...] לפני כמה ימים בתקשורת האמריקאית, כי "[...] הנזקקות לביציות להפריה, להשיג את התרומה [...] מחברה קרובה. אבל זה איננו פתרון לבעיה המונית".

לא מן הנמנע, כי המצב הקיים בנושא זה יחייב [...] כל הנושא הזה של תרומת זרע ותרומת ביצית [...] מתאים. אפילו בארה"ב, המתקדמת כל כך, לא [...] בנושאים כה רגישים, ומומחים סבורים כי זו [...] המחסור הנוכחי. לא מדובר על נוהגים וכללים [...] לעצמם מוסדות הרפואה השונים, אלא בחקיקה של [...]

הליך מורכב ומסובך

הנושא עלה עתה לדיון מחודש, ומתברר שיש לא מעט [...] בקשר לדרך שבה יש לפסוק על "תעשיית התרומות" [...] מומחים הטוענים כי הם מוכנים לקבל תרומת ביציות [...] ילדים, ואחרים אומרים שעדיפות ביציות של אמהות [...] קטנים. יש מומחים הסבורים כי הקו המנחה חייב [...] גברים ונשים: אם טוב למומחי הפריון לגייס לתרומה [...] בשנות העשרים, ללא ילדים - טוב שכך ייעשה גם [...] בתרומת ביציות.

יש מומחים האומרים שהנושא הזה, יותר מכל תחום [...] טעון רגשות ואין לבחון אותו באמות מידה של [...] ואיזונים, כנדרש בנושאים אחרים המעוגנים בחוק.

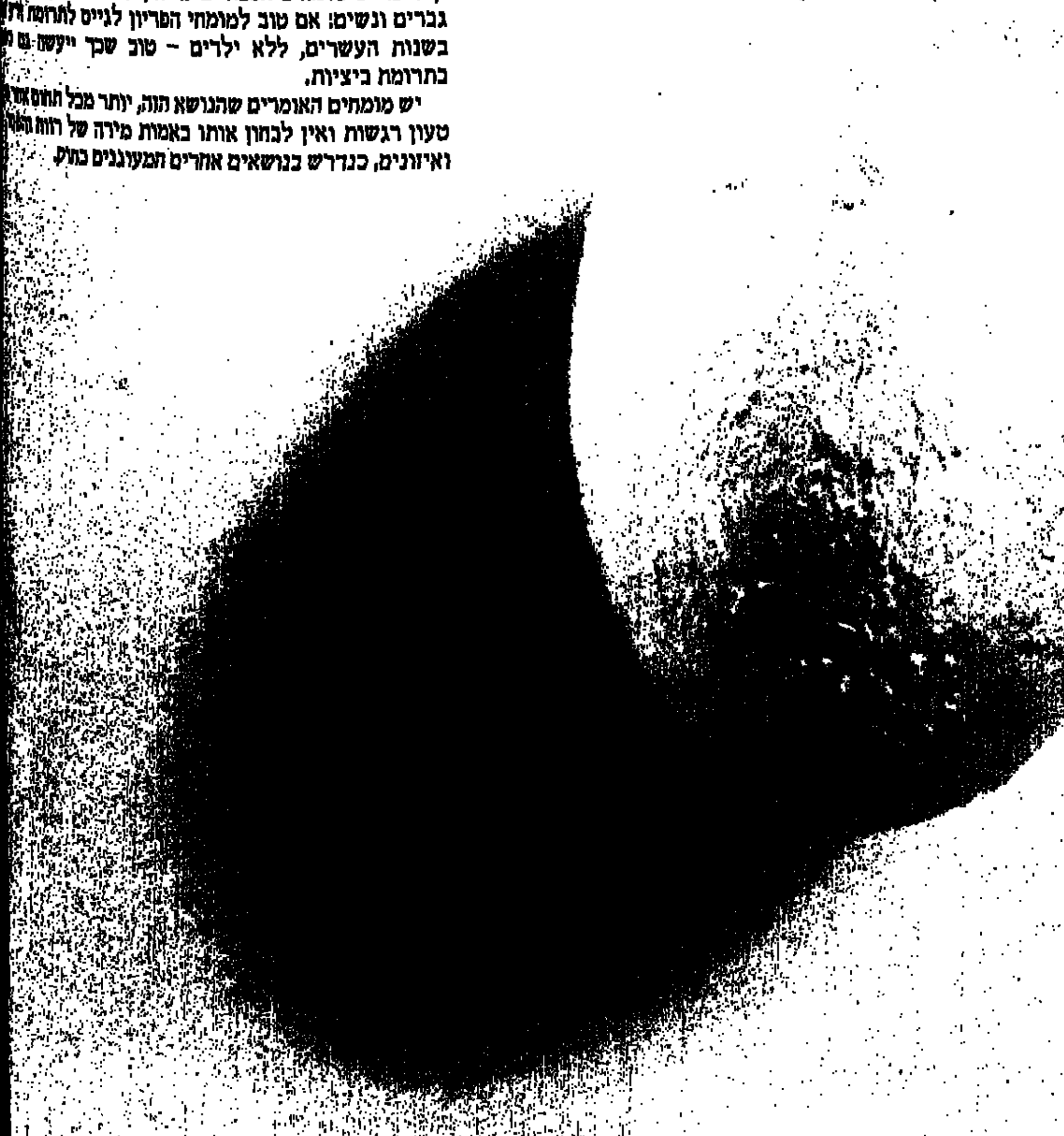

צילום אילוסטרציה: יונתן בלום

[...] הנושאים השנויים במחלוקת: כמה יכולה תורמת לדרוש בעד [...]. יש אומרים כי 2,500 דולר, התעריף המקובל כיום בקרב [...] בקליפורניה, הוא מוגזם. אחרים אומרים שהוא נמוך [...] ודרישה לשמור על סודיות מוחלטת לגבי התורמת, היא [...] להישאר אנונימית באופן מלא לגבי האשה שתזכה בביציותיה. [...] גילתה כי כבר היו פרצות בעניין זה. נשים שקיבלו [...] וחטטו בכל מיני מאגרי מידע, כדי לברר מי היא התורמת [...] הן נהנו. יש הרבה מבוכה בנושא זה.

[...] הרפואית האמריקאית לנושאי פריון (ASRM) פירסמה [...] מדריך מקצועי בנושא תרומת הביציות. הודגש כי [...] קווים מנחים מומלצים ולא מחייבים.

[...] כי יש כיום הרבה יותר נשים בשנות ה־40 ואפילו בשנות [...] שמבקשות להרות, אבל סיכוייהן להשתמש בביציות [...] לשם כך הוא נמוך. אחרי גיל 40 זו בעיה מוכרת. בטווח גילים [...] גם בעיה רפואית: מחלות שונות ושינויים שחלים עם [...] במערכת איברי הרבייה של האשה, מצמצמות את הסיכוי [...] להרות מן הביציות שלהן.

[...] גילו, שלאחר גיל 42 סיכוייהן להרות מהביציות שלהן [...] ל־10%, ולכן הן מחפשות לשם כך תרומת ביצית. השתלת [...] לאחר הפריה בזרע הבעל, תהיה איפוא הליך [...] הריון טבעי.

[...] הילס, לוס אנג'לס, פועל באחרונה מרכז על בסיס מסחרי [...] בגיוס תרומות של ביציות לנשים נזקקות. השם [...] של המוסד הזה הוא: "המרכז להורות חלופית ולתרומת [...]". אנשיו מתאימים את הביציות הנתרמות לנשים שיזכו בהן.

[...]דנטית בת 25, נשואה ללא ילדים, [...] מול מצלמות הטלוויזיה כי [...] מכבר התבשרה שהיא "אם [...]ית לחמישה ילדים תמודים". [...]עולם לא תראה אותם

[...] להשגת תרומת זרע - שמתבצעת בהליך קל - השגת [...] ביצית היא הליך מורכב ומסובך. התורמת חייבת לעבור סדרה [...] מאוד ואינטנסיבית של מבחנים פיזיים ונפשיים. לאחר מכן [...] לקבל במשך כמה שבועות זריקות הורמונים, כדי לזרז את [...] הביציות. הליך זה עלול ליצור שינויים בגופה של התורמת: [...]", עלייה במשקל, שינויים תכופים במצב הרוח. בסופו של [...] שאיבת הביציות נעשית בדרך כירורגית, אף כי אין זה ניתוח [...].

[...] סיכונים בעניין הזה, ביניהם דלקות וסיבוכים הנגרמים [...] שימוש בחומר ההרדמה, וחשש שהזריקות ההורמונים [...] להגביר את סיכויי האשה לפתח בטווח הרחוק סרטן שחלות. [...] אם הרופאים המעורבים בגיוס התרומות מערכנים את [...] הצעירות במידע הזה.

[...] נהגו בארה"ב להשתמש בתרומת ביציות שנלקחו מנשים [...] הפריה חוץ גופית. בהליך זה שאבו מהן ממילא יותר ביציות [...] להפריה, ואת ה"עודף" שמרו בהקפאה. הביציות הנוספות [...] תרומה לנשים נזקקות אחרות. על המשתתפות בהליך הזה [...] לכל פרט ופרט בו. בעיקר לתרומת ה"שאריות". אבל [...] התקדמות ניכרת שחלה בטכנולוגיה הרפואית, יכולים [...] שמלו חלק בהליך הפריה חוץ גופי כזה לבקש להקפיא את [...], כדי שיוכלו להשתמש בהם, אם ירצו, בעתיד.

[...] של זרע וביציות יכולים להיות חברים, או קרובי [...] של בני הזוג הזקוקים לכך. אבל אפילו ההסדרים הללו ספגו [...] לאחרונה בארה"ב, ביקורת קשה מאוד, על ההיבטים האתיים [...] הנושא. הובע חשש שקרוב משפחה, או חבר שיתבקש, יחוש [...] מחויבת לתרום, ולא תמיד זו מחויבות שמצדיקה עצמה או [...] עלולה להתפתח לכיוונים לא רצויים רבים.

לא יראו את "ילדיהן"

[...] מוסדות רפואיים ברחבי ארה"ב מעורבים כיום בגיוס התרומות [...] ביציות. כולם מנסים לגייס את התרומות בקמפוסים של [...] האוניברסיטאות. ביסוד הרעיון להעדיף "פלח שוק" זה [...] כי מדובר בנשים צעירות בעלות ביציות בריאות. אבל [...] לא פוריים, הנזקקים לתרומות הללו, מבקשים את [...] באוניברסיטאות משום שהם סבורים כי הביציות יבואו [...] יותר אינטליגנטיות, לעומת החתך הממוצע של [...]. הם סבורים כי יזכו בכך גם בתורשה גנטית חיובית [...] שתפתח מביצית נתרמת זו.

[...] סבורים בחברה האמריקאית לרפואת פריון, כי הגישה [...] שיש להשתמש בתרומת ביצית של אמהות ולא של [...]. יחד עם זאת, יש תביעה שהתעריף בעד התרומה [...] יותר כלפי התורמת, כדי לפצותה כיאות על כל הקשיים [...] למסירת הביציות שלה לנתרמת.

[...] תורמות צעירות ש"התפרנסו" מתרומות כאלה, במהלך [...], סיפרו לכתבים כי מאוחר יותר גילו עד כמה לא [...] את ההשלכות השונות של מעשיהן. במיוחד לאחר שגילו כמה [...] שאותן הן לא יראו לעולם, נולדו מתרומותיהן.

[...] הרפואיינות אמרה, כי לדעתה יש מקום לשקול אפשרות, שילד שנולד מביצית כזו יוכל בעתיד, כשיתבגר, לבקש להכיר את התורמת שבזכותה בא לעולם, אם ירצה בכך. עם זאת, ברור שצעד כה מרחיק לכת עלול ליצור בעיות שאפילו קשה לאמוד כרגע את עוצמתן.

גם בעניין התודעות של התורמים מתפתח באחרונה בארה"ב שינוי: עד כה העדיפו תורמי הזרע והביציות להישאר אנונימיים. אבל באחרונה יש עלייה במספר התורמים שמתבקשים, בידי אלו שזוכים בתרומה, להיחשף בשלב כלשהו בעתיד.

במדריך, שפירסמה החברה הרפואית לנושאי פריון, ניתנה המלצה לומר לתורמים במפורש כי מבחינת החוקים הקיימים כיום, זכויות "הורים" במצב כזה מעורב צד שלישי בהליך הפריון, עדיין לא עוצבו באופן מוחלט ומלא.

רק בארבע ממדינות ארה"ב - וירג'יניה, פלורידה, טקסס ואוקלהומה - יש חוקים לעניין התרומות. בהליך התרומה העבירו התורמים לנתרמים את כל זכויותיהם כהורים. עם זאת, נדרשים המטפלים העוסקים בגיוס תרומות של ביציות לברר את ההיסטוריה הרפואית והפסיכולוגית של התורמים, בעיקר לבירור גנטי, ולשמור על המידע הזה בסוד. יש גורמים במערכת הרפואית האמריקאית הטוענים עתה כי שמירת הסודיות הזו מעוררת באחרונה לא מעט צרות. "נפלא להביא כך לעולם ילדים, אבל הסתרת מידע רב בעניין הזה מעוררת בושה", התבטאה הפסיכולוגית הקלינית אליין גורדון מסנטה מוניקה, בקליפורניה.

באנגליה, כאמור, התעריף לתרומת ביצית הוא רק 24 דולר והדבר נעשה במכוון, כדי שבנושא זה יהיו מעורבים רק תורמים מזדמנים, או רק כאלו שפועלים רק מאהבת הזולת, ולא כאלו שינסו להתפרנס מכך. אבל התוצאה המעשית של מדיניות קשוחה זו היא תור ארוך של ממתינות לקבלת ביציות מתורמת. הנתון האחרון בנושא זה הוא מלפני כשלוש שנים: אז נולדו באנגליה 62 תינוקות מביציות של תורמות ו־2,000 נותרו ב"רשימת ההמתנה".

באחרונה עוררה ההתאחדות הרפואית הבריטית זעם רב כשדרשה כי שאיבת ביציות תיעשה רק מנשים צעירות שמתו (בתאונות דרכים, למשל) או מ"נפלי עוברים". הרעש שקם בעקבות הרעיון הזה איים לפוצץ את בניין הפרלמנט בלונדון. ■

ביציות בישראל

"בישראל, תודה לאל, הנושא הזה איננו ממוסחר. למרות כל ההגבלות והקשיים, המצב שהתהווה בארץ, בעניין תרומת ביציות, חוסך הרבה מאוד אי־נעימויות", כך אומר ד"ר בני פיש, מנהל היחידה לפוריות והפריה חוץ גופית במרכז הרפואי "בילינסון".

בהתאם לתקנות משרד הבריאות, ובישראל אין חקיקה בנושא, תרומת ביצית יכולה להתקבל רק מאשה שבעצמה עוברת הליך של הפריה חוץ גופית. ההסדרים שנקבעו בישראל, מונעים מסחור ותסבוכות שעלולות להתפתח בין התורמת לנתרמת. התורמות נשארות אנונימיות לחלוטין. אבל הכללים והתקנות המחמירים גרמו בכל זאת לכך שהמאגר של התורמות מצומצם.

בישראל, לא מעט נשים, מאלו שנקבעו כמסוגלות לתרום, מסרבות. לפחות כך הדבר במערכת הרפואה הציבורית, ולעתים קרובות הרופאים משקיעים מאמץ רב כדי לשכנען בחשיבות התרומה.

אחת הבעיות הטעונות מבחינה רגשית, שצצות בנושא זה: תורמת שבעצמה זקוקה להפריה חוץ גופית ומקבלת את הטיפולים לשם כך, מתקשה להרות; בעוד שהנתרמת שנהנית מתרומתה מצליחה לעשות זאת עם אותן ביציות שהראשונה העמידה לרשותה.

כדי להתמודד עם בעיות מהסוג הזה, ניסתה מערכת הבריאות הציבורית בישראל לתגמל את התורמת, בנוסף לניסיונות השכנוע. ה"בונוסים" שמוצעים הם קיצורי תורים ומיני הנחות, שלמעשה אינן משמעותיות במיוחד מבחינה כספית. קיצור תור לטיפול איננו משמעותי בישראל - מדינה שיכולה למעשה להכריז על עצמה כ"אלופת העולם" בטיפולים חדשניים בפריון. משום כך, קשה לפתות נשים, שיכולות להיות תורמות מסרבות, ב"ציפור" כזה.

יש גם נשים רבות בעלות ביציות רבות שאינן מעוניינות בהקפאת עוברים, וגם זה שיקול אצלן לסרב לעתים לתרום.

בישראל, גיל הגג לקבלת תרומה של ביצית הוא 55. רוב המטופלות אינן אמהות.

המחיר בעד מחזור טיפול לשם "יצירת ביציות" לשאיבה מגיע בישראל במערכת הבריאות הפרטית לכ־2,500 דולר. חחשיבי המערכת הציבורית שונים, ולכן התעריף כאן הרבה יותר נמוך. בארה"ב המחיר עשוי להגיע עד 7,000 דולר.

השיטה בארץ היא, שאשה שרוצה לעבור הליך הפריה חוץ גופי ותרומת ביציות משלה לאשה נזקקת, תיהנה מהנחה מסוימת בטיפול שתקבל. האשה הזקוקה לטיפול ולתרומה נדרשת לשלם כ־2,500 דולר. התשלום איננו נעשה בין הנתרמת לתורמת, אלא זו "עסקה סגורה" עם המוסד הרפואי.

בישראל אין מגייסים את תרומות הביציות מסטודנטיות (בניגוד לתרומות זרע). תורמת הביציות, וכן הגבר - כך בפירוש קובעות תקנות משרד הבריאות - מחתמים שניהם על טפסים. לעתים יש עדכונים ודרישות שונות חדשות בפרט זה או אחר, ולרוב הדבר נעשה על פי הוראות ויועצים משפטיים של קופות החולים. הזוג התורם מצהיר בטופס שהוא חותם עליו שאין לו תביעות עתידיות בקשר לתרומת הביציות, הן כלפי הנתרמת והן כלפי המוסד הרפואי המטפל. גם הזוג שייהנה מהתרומה הזו, חותם על טופס הצהרה דומה.

יש כיום בישראל תור ארוך למדי לקבלת תרומת ביציות. גם בארה"ב יש תור כזה. מאחר שעלויות הטיפול גבוהות פי כמה, מצאו לא מעט נשים יהודיות אמריקאיות שנזקקות לכך דרך להגיע לישראל וליהנות מהטיפולים הנעשים כאן. אפילו כך, המחיר כולל הטיסה והשהות לשם שניים שלושה מחזורי טיפול, זול יותר מאשר אילו נעשה בארה"ב.

נעים מאוד. רוצה להתחתן

זה מדהים, אבל זה קורה: יש אנשים שמחליטים להתחתן כמה ימים או כמה שבועות אחרי שנפגשו. היא הקסימה אותו, הוא נראה לה חמוד ורציני, וזהו. מודיעים להורים, וצ'יק צ'ק מתחתנים. מתברר שזה גם מצליח ■ ארבעה זוגות כאלה, שאחד מהם נשוי אפילו 26 שנה, מספרים על ההחלטה הנועזת ותוצאותיה

גילה מצא-למפל

חודש וחצי אחרי שנפגשו באקראי ברחוב, הציע נתן שוורץ (83) נישואים לנטי מרקוס (82). שני בני הזוג, שנישאו לפני שנתיים במועצה הדתית באילת, היו אלמנים. "נפגשנו ומייד התלקחה האהבה בינינו. בגיל שלנו חבל על כל יום, אז מיהרנו להירשם ברבנות".

זה קורה, למרות שזה לא שכיח. נפגשים, מתאהבים ואחרי שלושה ימים, שבוע או חודש מחליטים שזהו זה, ומתחתנים. התונות אינסטנט, בניגוד למה שחושבים, יכולות להיות בסיס איתן לנישואים ארוכי טווח. מתברר שלפעמים החלטות שנעשות על סמך רגש ואינטואיציה חזקה, ולא על סמך הכרות מעמיקה עם בן הזוג, יכולות להיות נכונות.

מישהו מציע, השני לוקח אוויר, משתהה כמה דקות ועונה בחיוב. אחרי כמה ימים כבר יש להם תיק ברבנות ותאריך סגור לאולם או גן. אנשים שלא מבזבזים זמן, שמסוגלים להמר על העתיד שלהם באופן אמיץ ולפעמים להפתיע גם את עצמם.

פגשנו ארבעה זוגות כאלה, שטוענים שאם היתה להם הזדמנות נוספת, הם היו חוזרים על ההשתלשלות באותה מתכונת.

שבועיים

עירית ומושיק תאומים נשואים 26 שנה (ושלושה חודשים). הוא בן 50, מנכ"ל ושותף בחברת הפרסום ויחסי הציבור "גיתם B.B.D.O". היא, בת 48, חברת מערכת בתוכנית הטלוויזיה "דובי" ומתנדבת פעילה באגודת "ניצ"ן". לבני הזוג יש שלוש בנות (23, 20, 14 וחצי). הבת הבכורה נישאה לפני חודשיים עם חבר, אחרי שנתיים של חברות.

עירית תאומים: "אחרי ארבעה לילות שבילינו יחד עד השעות הקטנות, הוא שאל אותי מתי אני כבר לא אצא יותר מהמכונית. זו היתה הצעת הנישואים שלו ואני נבהלתי. זה נראה לי פרוע מדי והתגובה שלי היתה 'הגזמת'"

עירית: "אנחנו החלטנו להינשא אחרי הכרות של שבועיים. פעם זה היה אחרת, אי אפשר היה לגור ביחד וידענו שמצאנו את מי שחיפשנו. היינו בני 24 ו־22 ונפגשנו בנסיבות מקצועיות. מושיק ערך עיתון סטודנטים של 'ידיעות אחרונות' בשם 'דורבן', ואני באתי לראיון עבודה. הוא לא מצא חן בעיני ולא קיבלתי את הג'וב.

"אחרי כמה שבועות נפגשנו אצל מכרים משותפים. למרות שהגעתי עם חבר, התלהבתי מהדרך בה מושיק דיבר והצחיק את כולם. נתתי אור ירוק למארחת לתת לו את מספר הטלפון שלי.

"בערב הראשון שיצאנו הוא לקח אותי לעבודה שלו. ארוע במרכז קליטה, הכי לא רומנטי שאפשר. אחרי ארבעה לילות שבילינו יחד עד השעות הקטנות, הוא שאל אותי מתי אני כבר לא אצא יותר מהמכונית. זו היתה הצעת הנישואים שלו ואני נבהלתי. זה נראה לי פרוע מדי והתגובה שלי היתה 'הגזמת'.

"אחרי שבועיים של בילוי אינטנסיבי יותר, דיברנו על זה שוב והחלטנו שחבל על הזמן. פתחנו בקבוק שמפניה והודענו למשפחה שאנחנו מתארסים. כעבור שלושה חודשים נישאנו באותו מקום שבו הבת הבכורה נישאה ... בגינה של המותי בכפר ... לנו זה הצליח שם, או... שגם להם".

איך ידעת שזה האיש ... אחרי כל כך מעט זמן?

עירית: "כי מושיק ... משפחה ואת זה ראיתי ... הוא נראה לי מעניין, ... לאהוב, מאוד מצחיק, ... שנוכל להתפתח יחד, ... הדבר שאני הכי ... שנצליח גם להזדקן יחד".

מושיק: "לא היה כאן ... מתכון רציונלי, אלא ... שעבר. היו לי הצהרות ... בנוסח 'קודם צריך לגלות ... שמתמסדים', ו'לא להתחתן ... גיל 30'. אבל כאשר ... אהבה שכחתי הכל. ... מדריך מצוין לחברות, ... משתבחת עם השנים".

משה ועירית תאומים
צילום: סמי פרג'

סמדר, התינוק ואלון בדני
צילום: מאיר רגואן

ציפי אודרסן
צילום: קוקו

שבוע

ציפי אנדרסן (42), ... עם סורן (41), לפני ... שנים, אחרי הכרות של ... היא היתה אז בת 34, ... שבע שנים ואם לילד ... וחצי. סורן היה גרוש ... ואב לשני ילדים, שעלו ... אשתו לשעבר.

ציפי: "ההתכבה הדבה ... פנויים-פנויות ואפילו ... מהם רומן ממושך. סורן ... דנמרק, הגיע לארץ כדי ... מכרז מחברה מקומית, ... ציפי בארוע חברתי. ... כן, הוא כבר הציע לה ... שותפתו לעסקים ו... ולעקור איתו לחו"ל.

"מההפתעה, נשפך לי ה... על המכנסיים, אבל ... 'כן'. באותו ערב חזרתי ... וסיימתי קשר לא מוצלח ... במשך שנה. קראתי לו ... לשיחה וביקשתי את ... רק לעוברה שאני ... שהוא יגור בארץ ... מהעניין. כאשר סיפרתי להורי את הבשורה, הוספתי ... להכרות שלנו, כדי שלא יחשבו שהשתגעתי".

מה מצאת בו?

"מצא חן בעיני שהוא איש עסקים מצליח. הוא נראה לי ... עקבי, ישר, חזק, החלטי, חם וסקרן. בגיל 21 התחתנתי ... של הכרות, בגלל לחץ חברתי. כתור בחורה מבית ... לעשות נחת להורים. הייתי סטודנטית לקרימינולוגיה ... הוא היה כלכלן, והקשר לא היה בשל. לקח לי שבע ... אומץ ולצאת מזה. האמנתי בקלישאה הידועה שלומן ... כולשים, כי הזמן רק עובר ולא משפר דברים.

"בסיבוב השני החלטתי ללכת לפי הלב ולא לחכות ... יהיה אחרי שיהיו לנו חוויות משותפות וניכנס למיטה".

היית צריכה לוותר על משהו?

"כן, על קריירה מבטיחה כמבקרת פנימית בבנק ... חממה שממנה יצאתי לעצמאות. הקמתי יחד עם סורן ... ובדנמרק חברה למבריקים למיון כוח אדם. גם נפרדתי ... ומהחברים שלי במחשבה שזה הולך להיות לתקופה קצרה ... נשארנו שם שבע שנים.

"חזרנו לארץ לפני שנתיים. הקמתי מכון בנושא של ... מתקנת של ליקויי למידה. יש לנו ילדה משותפת, נטלי, ... שבע. בחצי השנה האחרונה אני רואה את סורן רק אחת ... לצערי, כי הוא נאלץ להעביר את הפעילות שלו ... מאמינה שכאשר יש בסיס טוב של אהבה ומטרות משותפות ... לבנות ולהצליח בקשר לאורך זמן".

שלושה ימים

אלון בדני, 30, היה לדבריו פרפר רציני עד שהתחתן לפני ...דשים עם סמדר, 23. כיום יש לבני הזוג תינוק, בן חודש וחצי. הם ...רו זה את זו במשך 11 שנה, אבל אלון לא הבחין בה ככת זוג ...נציאלית. כאשר שכר דירה עם אחיה, הרומן ביניהם התחיל ... "היא באה לבקר אצלנו והתחלנו לדבר. פתאום היא מצאה חן ...ני, ואחרי שלושה ימים החלטנו שמתחתנים.

"כאשר הצעתי לה להינשא, היא לא היתה מופתעת ואמרה שכבר ... על זה יום קודם. זה קרה כל כך מהר והייתי מופתע מעצמי, כי ...מיינתי שאשאר רווק נצחי. שבוע אחרי שהחלטנו לחיות יחד, ... חתונה ברבנות כי רצינו משהו סולידי. בגלל שהמשפחה ..., אחרי חודש עשינו ארוע באולם".

תסביר את הבחירה.

"בסמדר מצאתי פעם ראשונה חברת נפש אמיתית. היא מוכנה ... הכל בשבילי וזה הדדי. היא מצחיקה, חכמה, כיפית ויש לנו ... בחיים. אפילו מבחינת עניין במין אנחנו משדרים על ...ל. היא אוהבת כמוני סקס בריא, בלי שום מעצורים וסטיות. ...יכול לסמוך עליה ויודע שלא תבגוד בי. לאו דווקא עם גבר, אלא ...רים קטנים שמצטברים, הורסים ומרחיקים".

מושיק תאומים: "לא היה כאן שום מתכון רציונלי, אלא קליק שעבד. היו לי הצהרות מטופשות בנוסח 'קודם צריך לגלות לפני שמתמסדים' ו'לא להתחתן לפני גיל 30'. אבל כאשר מצאתי אהבה שכחתי הכל. הלב היה מדריך מצוין לחברות, שרק משתבחת עם השנים"

סמדר: "לפני אלון הייתי מתוסכלת שלא אמצא מישהו כלבבי, כי ...שתי ... של הכל או לא כלום. לכן גם לא היתה לי בעיה לקבל ...הירה בעניין החתונה, כי אני בטוחה במה שאני רוצה. באלון ... גבר אמיתי. גם במראה הפיזי שלו, הוא אחד שניתן להישען ... המתפיים המוצקות שלו. הוא יודע לאהוב, לתת חופש מחיה, ... הכי הרבה להיות חבר. הוא החצי השני שלי. ביחד אנחנו ...כננים עוד שלושה ילדים, בנוסף לנוכחי, שהפך אותי לאמא ...רה מלאה.

"אלון מלמד במכללה לסיינטולוגיה וגם אני עסקתי בכך עד לא .... אני חושבת שהכלים שרכשנו באמצעות השיטה הזו, שעוררת ... את הפוטנציאל האישי, תרמה לפתיחות שלנו לקשר וגם ...צביעה לנו את הדרך להחלטה הגורלית".

ארבעה ימים

...פי ונגר, 26, וגלית, 27, נשואים שנה. הוא סוכן ביטוח בעסק ...חתי, היא עובדת בהנהלת חשבונות במשרד עורכי דין. אחרי ... ימי הכרות הם ידעו שזהו זה, ובמהלך אותו שבוע סיימו את ...הכנות לחתונה. חודשיים אחר כך נישאו בגן ארועים בכפר ...

...פי: "היא מצאה חן בעיני, הרגשתי שסוף-סוף מצאתי מישהי ...ל להזדקן איתה. יצאתי עם יותר מדי בחורות ופגשתי את כל ...נים. היו תקופות שהייתי עושה חגיגות, כך שלא בדיוק התחתנתי ...ם מהפנס.

אלון: "כאשר הצעתי לה להינשא, היא לא היתה מופתעת ואמרה שכבר חשבה על זה יום קודם. זה קרה כל כך מהר והייתי מופתע מעצמי, כי כבר דמיינתי שאשאר רווק נצחי. שבוע אחרי שהחלטנו לחיות יחד, עשינו חתונה ברבנות"

"אני מה שנקרא 'שידוך טוב', ובשפה עממית מוגדר כ'שווה'. היו ...חורים שנמשכו גם כמה שנים, אבל הכימיה עם גלית היתה ...ת, היא היתה שונה מהאחרות, יותר רצינית והצליחה להקסים ...תי. הכרנו דרך חברה שלה, שמועסקת באחת מחברות הביטוח .... רציתי לדעת מראש אם היא בחורה טובה, רצינית ונחמדה, כי ... הפסקתי השווים. בשביל זה לא הייתי צריך לטרוח כל כך רחוק, ...ט מפרדס-חנה לתל-אביב. במהלך אותם ארבעה ימים דיברנו ... ואפילו לא נכנסנו למיטה".

...יך ביקשת את ידה?

"...חרתי במקום רומנטי משגע, שמשקיף לים ועל הכרמל. ישבנו ...ה של בית קפה-מסעדה, 'בית מימון' בזכרון-יעקב. חתני להם ...ל כי מגיע להם.

"...שאלתי אותה אם יש לה תוכניות לזמן הקרוב והיא שאלה למה .... שאלתי אותה אם יתאים לה להתחתן והיא נשארה עם פה .... אחרי שתיקה שנראתה לי נצח, היא אמרה 'כן'. דבר ראשון ... לבשר להורים המופתעים. היום אנחנו גרים במושב חניאל ...טענו, כי לא רצינו להתפשר על איכות חיים. בעתיד הקרוב אין ... תוכניות להרחבת המשפחה". ■

צביקה, הסבא של בתי

עדי מלחין
צילום: אלי דסה

מעצבת התכשיטים עדי מלחין, 38, היא בתו החורגת של צבי מלחין, איש המוסד שלכד את אייכמן, ואם לא נשואה לילדה בת ארבע ■ כשנולדה בתה, שינתה עדי את שם משפחתה מקוסטלנץ, שם אביה הביולוגי, למלחין, שם אביה החורג האהוב

קוראים לה עדי מלחין, והיא מעצבת תכשיטים לנשות החברה התל-אביביות. עדי, אגב, הוא השם שנתנו לה הוריה בלידתה ואילו את השם מלחין היא אימצה, כשנולדה בתה, אגת (כשמה של אבן חן) לפני כארבע שנים.

כשהיתה עדי בת ארבע, נישאה אמה רוני לצבי מלחין, איש המוסד רב התהילה שלכד את אדולף אייכמן והביאו למשפט בארץ ב־1960, והיום הוא צייר ואמן בעל שם עולמי.

"כל השנים קראו לי עדי קוסטלנץ, כשם אבי, שהקשר שלי איתו מאוד רופף. צביקה ואני אימצנו אחד את השני לפני הרבה שנים, וכשאגת נולדה הפכנו את זה לרשמי. אמא שלי, צביקה ושני האחים שלי, הילדים שלהם, הם המשפחה שלי. הוא גידל אותי מאז שהייתי בת ארבע והיה בשבילי דמות אבהית לכל דבר. כעת הוא סבא של בתי".

נישואים, גירושים

בגיל 24, לאחר שנת לימוד ב"אומנית" ושנת דיילות ב"אל-על", נסעה עדי לאיטליה, הנחשבת ליצרנית ויצואנית התכשיטים הגדולה בעולם, במטרה ללמוד תכשיטנות ברמה גבוהה. "הבנתי שזו תהיה הדרך הטובה ביותר בשבילי ללמוד תכשיטנות ממקום שהוא המקום לעיצוב תכשיטים".

ברומא פגשה את יוסי בר, היום הכתב של "ידיעות אחרונות" ברומא, שלמד אז רפואה באיטליה. אחרי שנה וחצי הם נישאו, אבל הנישואים לא עלו יפה ולאחר שנה וחצי יוסי ועדי נפרדו.

הגירושים ניתקו אותה מהסביבה החברתית, שהיתה מורכבת בעיקר ישראלים שאת רובם הכירה דרך בעלה לשעבר, ולמרות הנטייה לעזוב הכל ולחזור לארץ, החליטה עדי לדבוק במטרה לשמה באה לאיטליה, תכשיטנות. לאחר חופשה בת חודש בארץ היא חזרה לאיטליה, לשמונה שנים נוספות. בשמונה השנים האלה היא עבדה תחילה כמתלמדת ובהמשך כמעצבת בבית מלאכה לעיצוב תכשיטים שעבד עבור שמות יוקרתיים בעולם כ"בולגרי", רשת חנויות "אורלר", "אנטוניני" שמשווקת גם ל"הארי ווינסטון" בארה"ב, ועוד.

כשנתיים לאחר גירושיה התיידדה עדי עם גבר איטלקי, שגם היום, חמש שנים לאחר שנפרדה ממנו, היא מוכנה לומר רק שגם הוא בא מענף התכשיטנות. "הרבה זמן לאחר הגירושים לא הייתי מוכנה לקשר מחייב. כשהכרתי את הגבר הזה השתחררתי לאט ובטבעיות מהמגבלות שעצרו אותי ופתאום מצאתי את עצמי בקשר עם רמת מחויבות גבוהה, עם גבר שונה לחלוטין ממה שהיה לי בעבר".

הפרידה ממנו, לאחר שש שנים, היוותה זרז לחזרתה ארצה. "חשבתי שנחיה עד זיקנה יחד, אבל זה לא הלך ואנחנו לא התחתנו. כשנשבר איתו הקשר שאלתי את עצמי מה הלאה. באותם ימים מלאו עשר שנים לשהותי באיטליה ושתי הסיבות האלה הביאו אותי לעשות חשבון נפש. החלטתי שזה הזמן לחזור לארץ והתפטרתי מעבודתי".

בסוף 1990, בעודה עסוקה בסידורים והכנות אחרונות לקראת שובה לארץ, החלה המתיחות במפרץ הפרסי שהובילה למלחמת המפרץ, וזו עיכבה בשנה נוספת את חזרתה של עדי לארץ.

בינתיים, עד יעבור זעם במזרח התיכון, היא עבדה כעצמאית בבית מלאכה של חברים ברומא. "בעצם זו היתה תחילת הדרך לעצמאות". באוגוסט 91', בחודש החמישי להריונה, חזרה לאפקה, לגור עם ההורים עד הלידה, ולפני כשלוש שנים הקימה עסק עצמאי לעיצוב תכשיטים.

"זה היה טוב מאוד לחזור ארצה בהריון, למרות שידעתי שאני הולכת להיות אם חד־הורית. זה היה הריון רצוי, מתוכנן ובהסכמה. האב הוא בחור נחמד מאוד וכן, אגת יודעת מיהו. ההורים שלי קיבלו את זה בשמחה ועודדו אותי לכך. עוד יותר מכך, לפני מספר שנים צביקה הזמין אותי למסעדה ואמר לי 'עדי, אם הקשר בו את נמצאת לא יביא אותך לנישואים ולמשפחה אל תחכי, תעשי ילד'. זה מאוד מעורר לדעת שהמשפחה שלי פתוחה ותומכת".

אגת נולדה בינואר 91'. "צביקה הוא מבחינתי אבא שלי וסבא שלה בכל המובנים". אביה הביולוגי הוא בן למשפחת קוסטלנץ, השחקנית דבורה קוסטלנץ היא דודתו, וגם הפסנתרנית פנינה ולצמן, קוסטלנץ מהבית, היא קרובת משפחה.

העבודה של אבא

מתוקף עבודתו של צבי מלחין, עברו מרבית שנות ילדותה של עדי באירופה, בעיקר בפריז. "כילדה קטנה לא ידעתי מה הוא עשה. הוא הרבה בנסיעות כמו עוד הורים אחרים בקהילה בה חיינו, אבל בבית לא דיברו על העבודה של אבא, ומאידך זה לא היה בית אפוף מסתורין, אלא בית נורמלי. בעצם, נודע לי על הפעולות והמעשים של צביקה מהתוכנית 'חיים שכאלה' שהוקדשה לראש המוסד לשעבר, מאיר עמית, ומהספר 'אייכמן בידי', שבו תיאר איך הוא תפס פיזית את אייכמן. לא ידעתי עד אז גם על חלקו בפרשת מרדכי לוק והמדענים המצרים, או סיפור חשיפתו של המרגל שפעל בתוך מערכת השלטון, ישראל בר".

את קירות סלון ביתה מכסות ליטוגרפיות של צבי מלחין, שהן הגדלה של ציורים והגיגים ששרבט על מדריך תיירים ארגנטיני, ושביטאו את תחושותיו בעת המרדף אחר אייכמן, על רקע הזיכרונות שנשא איתו מלחין מאחותו שנספתה בשואה. העבודות האלה הוצגו במוזיאונים ברחבי העולם ובמוזיאון ישראל בירושלים.

על התכשיטים שהיא מעצבת אומרת עדי: "היתה בי בשלות ליצור דברים משל עצמי ובמגע אישי עם קליינטורה, ולא לבצע דברים של אחרים במסגרת בית מלאכה. היום אני פונה לנתח שוק מסוים של נשים המעוניינות בתכשיט אישי ומעוצב. מגיעות אלי נשים המוכרות כ'נשות חברה', נשים המשתייכות לתחום האמנות, כמו למשל יונה עטרי, או הדוגמנית יפעת שכטר-טופול. גם נשות עסקים, ונשותיהם של אנשי עסקים נמנות עם קהל לקוחותי. לאט-לאט אני בונה לי קליינטורה משלי, ובמקביל אני יוצרת מודלים כדי להפיץ את העבודות שלי בחנויות".

■ רותי קדוש

הכי אינטימי והכי אישי זה תחתונים וחזיות: יש חזיות עם פרחים, תחתונים עם דרקונים, סטים עשויים תחרה, ועוד המון. הדגמים, המחירים, הבדים, הסגנון עולם תחתון

החוייה הגרולה ביותר בעולם היא, תאמינו או לא, מתוצרת כחול לבן. החזייה, שמועמדת להיכנס לספר השיאים של גינס, היא חזייה של "טריומף", שגודלה 5 מ' על 3 מ', עשויה בד שחור עם תחרה. עוד שיא ששייך ל"טריומף" הוא חזייה עשויה זהב 24 קראט, שפותחה יחד עם חברת "מיצובישי". החזייה הזו, באופן לא מפתיע, עוצבה למִמדים של חזה קטן.

מצד אחר אין מה לעשות, אבל חזייה טובה, שמתאימה למבנה החזה, יכולה להפוך גם חזה לא מושלם לחזה יפה; מצד שני, ללבוש חזייה לא מתאימה זה כמו להשתתף מרצון בעינוי סיני מעצבן. אז שווה להשקיע קצת מחשבה בעניין ולנדנד למוכרת עד שמוצאים בדיוק את הרוחב ואת ההיקף. עם חזייה טובה צריך להרגיש ממש נוח, משהו כמו עוד שני על הגוף.

יש נשים שרוצות לסיים את חוויית קניית הבגדים התחתונים מה שיותר מהר, אבל יש גם כאלו שרואות במסע קניות של בגדים תחתונים ממש אתגר, והן מוכנות לשוטט שעות בחנויות כדי למצוא תחרה מסוימת. אם הולכים לקניות כדי להתפנק ולא מוצאים שום דבר נורמלי, זה תמיד כיף לחזור עם סט תואם ומרליק של תחתונים וחזייה, או בגד גוף חמוד.

היצרנים מזמן עלו על העניין, וכיום כל חברה להלבשה תחתונה, שמכבדת את עצמה, מוציאה גם קו מיוחד של דגמים סקסיים וגם קו כסאחיסטי בגזרות נועזות.

ל"דלתא", למשל, יש את סדרת "פאנצ'תונים". על האריזות אפשר למצוא את ויק, מרגמגת תחתונים עם דוגמאות משעשעות על הישבן: רוכסן, כתובות קעקע של דרקון, נעלי חוף, כלי עבודה ופרות. פרות העולם התחתון מופיעות בווריאציות שונות: יש הרבה פרות שמשוטטות על בגד גוף כחול, ויש פרה אחת שמוטבעת על אחורי התחתונים ומסתכלת במבט נוגה קדימה. (מחירים: בגד גוף 50 ש"ח; תחתונים 20 ש"ח).

חוץ מהחזיות, יש בסדרה גם שילובים של מכנסי בוקסר וגופייה – שאפשר לישון איתם – בצבעי אפור־מלאנז', לבן, בז', שחור, חום וכחול. ויש גם את סדרת "טו ביי טו", בצבעי כחול, אפור, שחור. (מחירים: תחתונים 19.95 ש"ח; גופייה 95 ש"ח).

ב"גבור סברינה" יש שתי מגמות עיקריות: הקו הצעיר "פיקס", והקו היותר מבוגר "פאם". יש להם חזיות עם ברזלים, ואת הגופיות שלהם אפשר ללבוש מתחת לחולצת ג'ינס וזה גם נוח וגם יפה. (מחירים: חזייה 40 ש"ח; תחתונים 14.50 ש"ח; בגד גוף 39 ש"ח; גופייה 25 ש"ח).

"1,000 נשיקות לאהובתי", כך נקרא הקו הצעיר של "טריומף", שכולל סטים תואמים של חלק עליון וחלק תחתון, מעוטרים בנשיקות קטנות ובפרחים, ללא ברזלים וריפודים. (מחירים: תחתונים 24.90 ש"ח; חזייה 29.90 ש"ח).

על המדפים אפשר למצוא גם הרבה ייבוא מחו"ל. "לורז'יה רוטקס", למשל, מייבאים את הקו של "אנדרה סאטר" האיטלקי. תחתונים בעיבור מיוחד של חוטי אפקט היוצרים מראה מעניין. וגם תחתונים בשילובים של אטום ושקוף. חברת "ג'ק קובה" מייבאת, בין השאר, את "פסיונטה" ו"וניטי פייר", שפיתחה השנה חידוש מעניין שנקרא "חזיית חצי עצם" – חזייה שיש בה רק חצי עצם, בצד החיצוני התחתון. (מחיר 103 ש"ח. כל החזיות של "וניטי פייר" ושל "שאנטל" נמכרות עכשיו ב־20% הנחה).

לצד הכותנה, יש גם הרבה בדים סינתטיים וחצי־סינתטיים. בחנויות יש שפע של ייבוא מחו"ל, ולמי שאין בעיות תקציב אפשר למצוא שילובים יפים של תחרה, משי ומלמלות, שמחירם יכול להגיע למאות שקלים.

ברשת "אינטימה" יש גם ייצור מקורי וגם ייבוא של רשת "ברברה", "בולרו" ו"סווינג". מדובר בסטים המשלבים תחרות ובדים נוחים בגזרות ובקווים נקיים. (מחירים: חזייה 219 ש"ח; תחתונים 149 ש"ח).

בימים אלו יצא לשוק פיתוח חדש של חזייה, שמקטינה את החזה ונקראת "מינימייזר". אפשר לרכוש אותה אצל היבואן "ג'ק קובה". מנגד, משווקת גם חזייה עם ריפוד מתנפח, האמורה לשוות לבעלות החזה הקטן את המראה של ג'סיקה, אשתו של רוג'ר רביט בסרט "מי הפליל את רוג'ר רביט".

טיפ: ברחוב אלנבי בתל־אביב יש חנות שמוכרת עודפים של תחתונים וחזיות של "קלווין קליין", "גאפ", ו"ויקטוריה סיקרט", המיוצרים בארץ אצל "תפרון". (המחירים: שלושה זוגות תחתונים ב־10 ש"ח; או בודדים ב־5 ש"ח; החזיות עולות 10 ש"ח). המקום נקרא "אופנת נוי". צריך לחטט קצת בערימות, אבל זה משתלם. ■

אינטימי

דלתא

לורז'יה רוטקס

טריומף

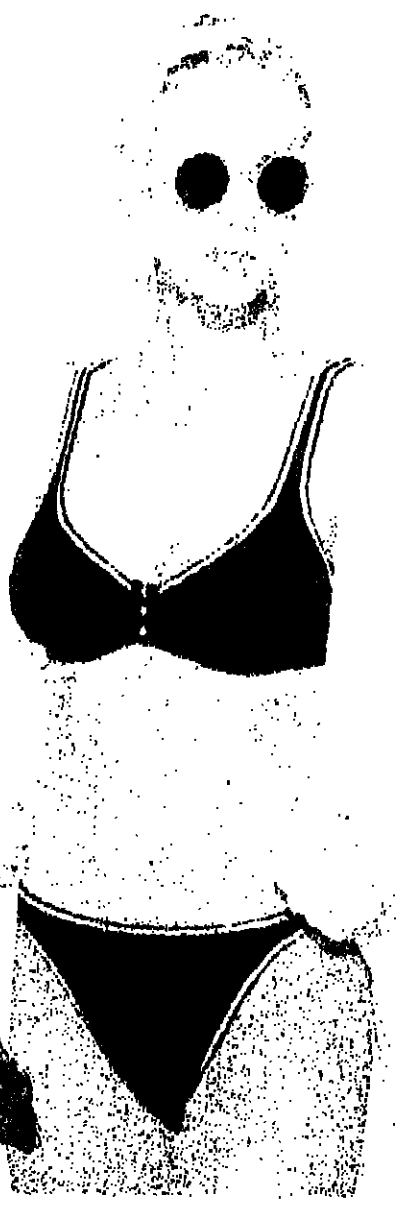

גבור סברינה

פסיונטה

אינטימה קולקשין

הפסיכולוג המושלם

החלטתם ללכת לטיפול, אבל למי לפנות? גם בין אנשי המקצוע הטובים, לא כל פסיכולוג יתאים לכם, ולא כל אחד מתמצא בנושאים המציקים לכם ■ המדריך שלפניכם יעזור לכם לזהות מטפל טוב, ולמצוא בדיוק את מי שהטיפול אצלו יוכל להביא לכם את התועלת הרבה ביותר

נקלעתם לבעיה שאתם מתקשים להתמודד עמה לבדכם: פיטורים, מות של בן/ בת הזוג, או של אחד ההורים או נפש קרובה אחרת, אכזבה קשה באהבה, או בעבודה. אתם משתדלים להתאושש, אבל מצב הרוח הרע, החרדות, נדודי השינה, הייאוש ותחושת חוסר התוחלת נמשכים שבועות וחודשים ארוכים, ולבסוף כמעט גוברים עליכם, אולי לראשונה בחייכם. עד שבשלב מסוים ברור לכם, שאתם זקוקים לעזרה מהסוג שלא תקבלו מחברים או בני משפחה. עזרה מקצועית, שתעזור לכם להחזיר לחייכם מידה של פרספקטיבה, איזון ושלוות נפש. אבל למי לפנות?

מציאת המטפל המתאים אינה תמיד משימה קלה, מה עוד שהחיפוש מתבצע, מטבע הדברים, דווקא בתקופה שבה ממילא אין לנו כמעט כוחות ומידה מספקת של צלילות ויישוב הדעת. לכן, בין אם אתם רק מחפשים מישהו לפנות אליו, ובין אם כבר מצאתם והתחלתם בטיפול, הסימנים שלפניכם יעזרו לכם לזהות מיהו מטפל טוב – שיש לו גם כישורים מקצועיים מתאימים, וגם יכולת להגיע להתאמה אישית טובה אתכם. כי טיפול נפשי הוא קצת כמו שידוך – גם אם שני הצדדים מתאימים זה לזה מכל הבחינות "על הנייר", עדיין יש צורך לבחון את ההתאמה הזאת "בשטח", הלכה למעשה.

כישורים מקצועיים

המבחן הראשון, והחשוב ביותר, הוא כמובן בדיקת הכישורים המקצועיים. למרות שאתם מגיעים לטיפול במצב של קושי רגשי ותשר כוחות נפשיים, שאולי גורמים לכם תחושת יאוש ונחיתות, אל תשכחו שאתם עדיין במצב של לקוח, שיש לו זכות מלאה לבדוק את טיב השירות לפני שישלם עליו את מיטב כספו.

לא כל מי שמפרסם את שירותי הטיפול שלו ב"דפי זהב" הוא אכן פסיכולוג מוסמך בעל התמחות קלינית, ולרוע המזל המקצוע הזה מושך מדי פעם גם מתחזים וסתם שרלטנים. בקשו איפוא המלצות ממכרים, חברים ובני משפחה, ואז, אם אתם חוששים או אין לכם כוח לעשות זאת בעצמכם – גייסו לעזרתכם מישהו שאכפת לו מכם, ושאינו שרוי כרגע ברכדון וחרדות, שיבוא אתכם לפגישה הראשונה וידרוש לראות את תעודות ההסמכה של המטפל. איש מקצוע רציני לא יסרב להציג אותן.

כמו כן, חשוב לזכור את ההבדל בין פסיכיאטר לבין פסיכולוג. פסיכיאטר הוא רופא לכל דבר, בעל תואר ד"ר לרפואה ורישיון לעסוק ברפואה, שהתמחה בהפרעות נפשיות והמסוגל לרשום תרופות בשעת הצורך. פסיכולוג, לעומתו, מטפל בעיקר בעזרת שיחות, אבל כל פסיכולוג רציני יכול לזהות מצבים (כגון דרגות שונות של דיכאון קליני) שבהם תרופות פסיכיאטריות יכולות להיות יעילות מאוד – כתוספת לטיפול הנפשי, או אפילו במקומו – ויש לו, למקרים כאלה, קשרים מקצועיים עם פסיכיאטרים שיוכלו לרשום את התרופות הללו, כנדרש. לכן, כשפסיכולוג מסרב בתוקף, בשום תנאי שהוא, לתת לכם הפניה מתאימה, זהו אור אדום בשבילכם, שמשהו אולי לא בסדר. דרשו הסבר מנומק לסירוב כזה, ואם הוא לא ממש מספק אתכם, בקשו הפניה לפסיכיאטר מרופא המשפחה שלכם, כדי שתוכלו להתייעץ לגבי האפשרות לטיפול תרופתי, והאם הוא אמנם מתאים לבעיה שאתם סובלים ממנה.

אישיות

המבחן השני: למטפל טוב יש הרבה מן התכונות שהיתם רוצים למצוא בחבר טוב. מן הרגע הראשון אתם צריכים להרגיש שהמטפל הוא מישהו שאתם מכבדים ומעריכים, ומרגישים שתוכלו לפתח עמו לפחות יחסים תקינים, אם לא הרבה יותר מזה.

אחרי הכל, לפניכם אדם שאיתו אתם עתידים לחלוק את כל סודותיכם, לחשוף את מלוא עומק פגיעותכם ואת מחשבותיכם האינטימיות ביותר, לכן חשוב שתחושו כלפיו אמון מלא. ומשום כך, אם משהו ביחסים הללו מראשיתם גורם לכם להרגיש "לא בסדר" – חוסר נוחות, חוסר אמון, חוסר חמימות – אין הרבה סיכוי שתתקדמו הרבה בטיפול.

יש לזכור גם, שפסיכותראפיה היא עניין אישי מאוד, ובעל המקצוע המיומן ביותר, ובעל התארים המרשימים ביותר, לא יעזור לכם הרבה, אם תחושת הקשר שביניכם חורקת.

אתם צריכים להרגיש מצדו תחושה מסוימת של חמימות אנושית, תחושה שהוא מתעניין בכם, נהנה לשבת בחדר ולעבוד אתכם. אחד הסימנים המוקדמים, לכימיה טובה עם המטפל, הוא האם כבר בפגישה הראשונה, או מייד אחריה, אתם מסוגלים לענות בחיוב על השאלה: "האם אני מרגיש שהוא ממש הבין על מה אני מדבר?" מטפל מתאים יטע בכם את ההרגשה, עוד לפני שתיעזרו בו בצורה מעמיקה יותר, שהצלחתם, בפשטות, להעביר את המסר שלכם, ולא סתם "דיברתם אל הקירות".

גישה מקצועית

המבחן השלישי: מטפל טוב נוהג בצורה מקצוענית. מטפל טוב חייב לנהוג על פי כללי האתיקה, כולל שמירה קפדנית על סודיות, ועל גבולות התנהגותיים מסוימים בטיפול.

לא מדובר רק בקיום יחסי מין, או כל סוג שהוא של רמז למגע או פיתוי מיני, שהוא כמובן פגיעה מוחלטת בכללי המקצוע ועילה לתלונה במשטרה. התנהגות בלתי אתית כוללת גם דברים רחבים ולכאורה "תמימים" יותר, כמו קיום קשר אישי כלשהו עם המטופל מחוץ לחדר הטיפולים במשך כל תקופת הטיפול: מתן טיפול למישהו שאיתו יש למטפל יחסים אישיים כלשהם – כגון קשר של חברות, קשר אהבה, יחסי עובד־מעביד, או יחסי מורה־תלמיד; אי־יושר בענייני כספים (למשל, המטפל אינו טורח להודיע למטופל מראש על מדיניות התשלום במקרה של ביטול פגישות מסיבות כלשהן, ותובע תשלום גם במקרה של היעדרות מוצדקת, שהמטופל הודיע עליה מראש).

סימני אזהרה אחרים:

- ■ המטפל מאחר לעתים קרובות להתחלת הטיפול, ואינו מקפיד על שעת הסיום.
- ■ הוא משוחח או עונה לטלפון במשך שעת הטיפול שלכם.
- ■ הוא מתבלבל ביניכם לבין מטופלים אחרים.
- ■ הוא שוכח מה שסיפרתם בפגישות קודמות.
- ■ הוא מדבר על עצמו, ענייניו ובעיותיו, במקום להתמקד בכם, בענייניכם ובבעיותיכם.

קביעת מטרות בטיפול

המבחן הרביעי: מטפל טוב קובע יחד אתכם את מטרות הטיפול. בדרך כלל, אנשים מגיעים לטיפול עקב בעיה ספציפית שהם סובלים ממנה. הם יודעים היטב מה כואב להם. מה שלא ברור להם, הוא מה לעשות בקשר לבעיה שמציקה להם. מיומנותו של המטפל נבחנת במידה רבה ביכולת לעזור למטופל למקד את הבעיה הכוללנית, ולמצוא לה הגדרה ספציפית ומדויקת יותר. רק אחר כך יכולים שני הצדדים לשתף פעולה בהגדרת מטרות הטיפול.

המטרות הללו חייבות להיקבע מייד מלכתחילה, מתוך הבנה שהן זמניות ושעם התקדמות הטיפול יוכלו לחול בהן שינויים. המטרות אמורות להיות ספציפיות ומציאותיות גם יחד. לדוגמה, בעל ואשה הנקלעים למריבה בכל פעם שהם דנים בנושא חינוך הילדים. המטרה יכולה להיות "להיות מסוגלים לשוחח בינינו על עניינים מתחום ההורות בלי לריב".

היבט אחר של קביעת מטרות לטיפול הוא דיון ענייני בשאלה מה יהיה אורך הטיפול. אי אפשר לקבוע כמובן נחרצות ש"המקרה הזה יקח עשר או עשרים פגישות, או שנתיים", או כל הבטחה לא רצינית אחרת מהסוג הזה, אבל בהחלט אפשר לקבל הערכה כגון "בעיה מן הסוג זה נפתרת, בדרך כלל, בטיפול שנמשך בין חצי שנה לשנה" וכו'.

במהלך הזמן, כדאי לבדוק את המטרות מדי פעם, וכך לאמוד את התקדמותכם בטיפול, אם בכלל, והאם מתאים לכם, כשאתם מגיעים לתחנה מסוימת בטיפול, לקבוע מטרות נוספות.

וכאשר כל המטרות אכן הושגו – מטפל טוב עוזר לכם, בעדינות, להשלים את המעגל ולסיים את הטיפול. הוא גם מבטיח לכם שאם תתעורר בעיה נוספת בעתיד, דלתו תהיה תמיד פתוחה בפניכם.

טיפוח עצמאות

המבחן החמישי: מטפל טוב מעורר עצמאות אצל המטופל ועוזר לו לאגור כוחות, ולא מטפח חולשה ותלות. אנשים רבים, לפני שהם מגיעים לטיפול, סבורים משום מה שהמטפל ינהג כמו בלש בסיפור מתח: יחקור, ישאל שאלות, יחבר את הרמזים זה לזה ולבסוף יגלה את הסוד ויפתור את הבעיה.

לאמיתו של דבר, זו כלל אינה דרך הפעולה של מטפל טוב. כי מטפל טוב כלל אי[illegible] לפתור לכם בעיות. במקרה הטוב, הוא מספק הערות בונות, ה[illegible] את בעיותיכם באור חדש, וכן דרכים חדשות לראות את מ[illegible] משמש יותר כזרז (קטליזטור) שמאפשר לכם לפתח את י[illegible] העצמית לפתרון בעיותיכם.

לפעמים קורה שיש מצב קשה או מסובך במיוחד, שבו נ[illegible] ישירה לגבי טיפול בדילמה מסוימת בחייכם, אבל מטפל טוב [illegible] ככל האפשר במתן עצות והדרכה בנוסח "מה לעשות [illegible] עכשיו/ מחר/ עד סוף חיי". זה דבר שעליכם למצוא, לגלו[illegible] בעצמכם, ותהליך הטיפול, אם הוא מתבצע כהלכה, מ[illegible]לך נכוחות עצמכם.

[illegible]פל טוב גם מקדיש לא מעט זמן ומחשבה לכוחות של המטופל, [illegible]דים החזקים שלו, ולא רק לחולשותיו, קשייו וצרכיו [illegible]חיים. כל מי שעבר טיפול יודע, שלפחות בחלק מן הזמן, [illegible]ר בהתחלה, זהו תהליך מכאיב ובלתי נעים, שבו אנחנו [illegible]דים פנים אל פנים עם כל מה שהעדפנו לברוח ממנו – כל מה [illegible], עצוב, פגום, חסר, ולא בסדר בחיינו. אבל זה בשום אופן לא [illegible]מטפל טוב מקדיש תשומת לב מעמיקה לשאלה, כיצד יוכל [illegible]ל למצוא בעצמו ובאישיותו את הצדדים החיוביים, החזקים [illegible]חיים, כדי להתאושש ולהביא תקנה לחייו.

איור: אפי אליסי

גמישות טיפולית

המבחן השישי: מטפל טוב בונה גישה אישית, שתתאים במדויק למצבכם. המטרה העיקרית, של רוב סוגי הטיפול הנפשי, היא לעזור למטופלים לצמוח ולהשתנות, כך שיוכלו לחשוב ולפעול בצורה יעילה יותר. הדרך שבה המטפל מעורר את הצמיחה האישית הזאת משתנה בהתאם להכשרה שעבר, ותפיסתו התיאורטית משתנה בהתאם לאסכולה הפסיכולוגית שהוא דוגל בה. אבל תהיה הגישה שלו אשר תהיה, היא חייבת להיות תפורה למידותכם האישיות ולא להיות "קונספציה".

כך, למשל, המחקרים מוכיחים, שגישות מסוימות עוזרות יותר לפתרון בעיות מסוימות. לדוגמה, השיטה המועילה ביותר במקרים של פוביות והתקפי חרדה היא מה שנקרא "תראפיה התנהגותית" – המתמקדת בסוג אחד של התנהגות ומנסה לשנות אותה באמצעות חשיפה הדרגתית למצב (כגון נסיעה במעלית או שהייה במקומות סגורים אחרים) או החיה (כגון עכבישים) המעוררים את התקפי החרדה. מטפל טוב חייב להיות פתוח ולנסות כל גישה, אם היא עוזרת למטופל.

בפועל, מעטים המטפלים הפועלים על טהרת השיטה, או הגישה האחת (כמו למשל פסיכואנליטיקנים פרוידיאניים "קלאסיים", העובדים רק בשיטות המסורתיות שהתווה זיגמונד פרויד). רוב המטפלים משלבים טכניקות שונות מאסכולות שונות, וכך יוצרים שילוב המתאים לצרכי המטופל הספציפי. בגמישות זו יש יתרון טיפולי מובהק.

> אתם צריכים להרגיש שהמטפל הוא מישהו שאתם מכבדים ומעריכים. אחרי הכל, לפניכם אדם שאיתו אתם עתידים לחלוק את כל סודותיכם, לחשוף את מלוא עומק פגיעותכם ואת מחשבותיכם האינטימיות ביותר, וחשוב שתחושו כלפיו אמון מלא

תהיה אשר תהיה הגישה המרכזית של המטפל – מה שחשוב הוא שאתם תרגישו בנוח איתה, ושהמטפל שלכם יהיה גמיש מספיק לשנות ולהחליף טכניקות במקרה שהגישה הראשונית אינה "עובדת" במקרה שלכם; או לפחות להמליץ לכם על איש מקצוע אחר, הנוקט בגישה שונה, שאולי תתאים לכם יותר.

לדבר על הטיפול

המבחן השביעי: מטפל טוב מעורר אתכם לחשוף ולהביע את רגשותיכם האמיתיים לגבי הטיפול. לרוב, המטופלים יש בשלב זה או אחר ספקות, או ביקורת, על מה שקורה בטיפול שלהם. זו תופעה טבעית ולגיטימית לחלוטין. אבל רבים חוששים להביע את ספקותיהם, או למתוח ביקורת, מסיבות שונות – חשש לפגוע ברגשות המטפל/ת; מתוך הרגשה שאין להם זכות למתוח ביקורת על המטפל, המצטייר בעיניהם כדמות סמכותית וכמומחה גדול יותר מהם בתחום הנפש, ולכן "הוא בטח יודע מה הוא עושה".

> מטפל טוב כלל אינו מנסה לפתור לכם בעיות. במקרה הטוב, הוא מספק הערות בונות, המציגות את בעיותיכם באור חדש, וכן דרכים חדשות לראות את מצבכם; הוא משמש יותר כזרז (קטליזטור) שמאפשר לכם לפתח את יכולתכם העצמית לפתרון בעיותיכם

מכיוון שעכבות מעין אלה קיימות תמיד, חשוב מאוד שהמטפל עצמו יעשה את הצעד הראשון. מטפל טוב אינו מחכה ליוזמה מצד המטופל, אלא "תופס מנהיגות" בסיטואציה הטיפולית, פותח את הנושא בעצמו ומזמין פידבק. שהרי זהו תפקידו של המטפל ליצור סביבה טיפולית שהאווירה בה גורמת למטופל להרגיש בטוח מספיק כדי להעלות נושאים בלתי נעימים ותחושות שליליות, בעיקר אם הן נוגעות למטפל עצמו.

יכולתו הגוברת של המטופל להביע רגשות שליליים כאלה, היא לעתים קרובות סימן להתקדמות בטיפול, והמטפל הטוב לא רק שאינו נפגע/ת מביקורת, להפך, הוא שמח על ההתקדמות והשיפור במצבו של המטופל המרומזת מכך. לכן, אם אתם פוחדים להשמיע ביקורת, או אם אמרתם משהו שלילי על המטפל והוא מגיב בעלבון או משתיק אתכם – זהו סימן ברור שמשהו לא בסדר בקשר מטפל־מטופל שנוצר, וכדאי לבדוק את העניין.

ואם המטפל לא מאפשר לכם לשוחח על הנושא ולבדוק אותו לעומק – זוהי הוכחה שהבעיה היא שלו, לא שלכם. כדאי שתחפשו מישהו מקצועי יותר. זכרו: זה הכסף שלכם, ואלה החיים שלכם. זכותכם לדרוש ולקבל את מיטב הטיפול. ■

■ "פריבנשן"

את דג המיסר מגדלים צפונית לאילת, ומעכשיו ניתן להשיג אותו טרי בלבד (ולא קפוא), בחנויות ■ לפניכם ששה מתכונים להכין אותו, וגם שלושה רטבים כתוספת ■ הכי חשוב, להיזהר שהוא לא יתייבש מדי

דג המיסר, עוד הצלחה של גידול ימי. צפונית לאילת, על הגבול עם ירדן, מגדלים את הדג מביצים והוא מגיע בשלושה גדלים לבחירתכם: דג למנה אישית, דג בינוני ודגים די גדולים. המשקלים נעים בין 250 גרם ל־600 גרם.

בזמן הבישול יש לשים לב שלא לייבש את הדג ולא לטגן אותו יותר מדי, כי הוא הופך להיות יבש לחלוטין. במתכונים המצורפים השתדלו לשמור על הלחלוחיות של הדג.

בכל המתכונים הדג הוא דג נשו. אם רוצים לתבל, יש אפשרות – הרוטב תמיד בצד. אפשר לאכול את הדג נטו עם מעט לימון מעל, ואפשר לצרף רטבים שונים ולאפשר לכל סועד לבחור כרצונו. הדג נפלא כשעושים אותו נכון. מאוד עסיסי. העצמות הן רק האידרה המרכזית, כך שאפשר בקלות להפריד אותו לפילה.

הדג מופיע רק טרי, אין עדיין דג קפוא על המדפים, ובינינו, זה יתרון אדיר. הלכתם לקנות – בקשו לנקות את הדג. ואם אתם רוצים רק פילה, בקשו להפריד בין הפילה לעצמות.

דג באיגלו – דג באריזת מלח

אל תצאו להרפתקה, אלא אם מדובר ב־4־6 דגים.

חומרים
1 דג לכל סועד
1 ק"ג מלח גס, או יותר, תלוי במספר הדגים
4 חלבונים

הכנה
מחממים את התנור לחום של 225°.
מרפדים תבנית של תנור בנייר כסף. על נייר הכסף מפזרים מלח גס, עד שנוצר מצע של מלח בכל התבנית.
מערבבים את החלק הנוסף של המלח הגס עם חלבונים, עד שנוצרת עיסה.
מנקים היטב את הדגים מהקשקשים ומהקרביים, ועושים בכל צד שלושה חתכים.
מניחים את הדגים על מצע המלח, מכסים מעל בעזרת הידיים בעיסת המלח והחלבונים.
אופים בתנור המחומם כ־30 דקות.
בהגשה שופכים את המלח למעלה ומעבירים את הדגים לצלחת אישית ומגישים. לא לדאוג, הדג לא יוצא מלוח מדי. מעטה המלח יוצר אפקט של תנור בתוך תנור, מגן על הדג והדג לא מתייבש.

דג על מצע שמן זית בתנור

חומרים
1 דג לכל סועד
1 ענף רוזמרין לכל דג (או קורנית או אורגנו)
½ כוס שמן זית
קמח מעורבב עם פלפל שחור גרוס גס

הכנה
למעשה, המגש הופך להיות מחבת.
מחממים תנור ל־225°. בזמן שהתנור מתחמם מכינים את הדגים.
מנקים ותותכים שלושה חריצים בכל צד. מערבבים את הקמח והפלפל השחור ומקמחים את הדג היטב משני הצדדים, גם בתוך החלק הפנימי.
בפנים מניחים את אחד מענפי עשבי התיבול.
כשהתנור חם שופכים ½ מכמות השמן לתבנית. מניחים את הדגים בתבנית ואופים כ־15 דקות. אחרי 15 דקות שופכים את שארית שמן הזית על הדגים מלמעלה, ואופים עוד 5 דקות. מוציאים לצלחת ומגישים מייד.

דג בבצק

הבצק הוא קמח ומים בלבד, ומשמש להגנה על הדג, שלא יתייבש בזמן האפייה. מעין תנור בתוך תנור.

חומרים
1 דג לכל סועד
1 בצל סגול
1 כף סומק
1 כוס קמח
½ כוס מים
קורט מלח

הכנה
מחממים תנור ל־180°. מנקים את הדגים [...] ועושים שלושה חריצים מכל צד. את הבצל [...] חותכים לטבעות ומתבלים בסומק.
אחרי שהבצל מתובל בסומק, מכניסים [...] שלוש טבעות לכל דג – אפשר גם יותר.
מערבבים את הקמח עם המלח והמים [...] – לא קשה מדי ולא דליל מדי, מרדדים [...] משני הצדדים.
משמנים תבנית, מניחים את הדגים [...] ואופים בתנור כ־45 דקות, או עד שהבצק [...] מגישים לכל סועד את הדג עם הבצק [...]

[...] למעשה רק קליפה נוספת. שוברים את הבצק [...] את הדג.

[...]ישה

[...] לכל סועד [...] שחור [...] שורש ג'ינג'ר טרי [...]

[...] המתכון צריך סיר לחליטת דגים. הסיר [...] אחד עם מכסה ועם רשת פנימית, שאפשר אחרי הבישול להוציא את הדגים בקלות.
ממלאים את הסיר במים עד מחצית הסיר, או פחות.
מקלפים את הגזר, חותכים לעיגולים. שוטפים את הסלרי היטב ומוסיפים למים בשלמות. מקלפים את הג'ינג'ר, חותכים לרצועות דקות ומוסיפים למים. חותכים את הבצל לעיגולים ומוסיפים למים. מוסיפים את גרגרי הפלפל והמלח. מביאים לרתיחה ומבשלים עוד 10 דקות.
מנקים את הדגים וחורצים בהם שלושה חריצים מכל צד. מניחים את הדגים על הרשת של הסיר, מכניסים את הרשת לסיר, סוגרים ומבשלים עוד כ־15־20 דקות.
מוציאים את הרשת עם הדגים ומגישים לכל סועד דג. אפשר לצרף לצלחת ההגשה את הירקות המבושלים.

על גחלים

לאוהבי המנגל

חומרים
דג לכל סועד
מלח
פלפל שחור גרוס גס
2 לימונים
2 כפות שמן זית
3 שיני שום

הכנה
מכינים מראש את הרוטב בצנצנת נפרדת: סוחטים את הלימונים, מערבבים עם מלח לפי הטעם, מוסיפים שמן זית, את שיני השום הכתוש והפלפל השחור.
מערבבים היטב והרוטב מוכן. שומרים במקרר.
מנקים את הדגים היטב. חורצים שלושה חריצים בכל צד, צולים על גחלים. כל צד לפחות 6־7 דקות.
מגישים מייד ושופכים מעל את הרוטב.
הכי נפלא לאכול בידיים.

פילה דג מאודה בחמאה

אם קניתם את הדג, בקשו בחנות שיפרידו לכם את הדג מהאידרה. מתקבלות שתי מנות יפות של פילה.

חומרים
פילה דג כמספר הסועדים
מיץ מלימון אחד
50 גרם חמאה
3 שיני שום כתושות
צרור עלי פטרוזיליה
מלח

הכנה
ממיסים את החמאה. מוסיפים את הלימון ואת שיני השום הכתושות והמלח. מביאים לרתיחה. מניחים את פילה הדג, כאשר העור כלפי מטה. מאדים בלי להפוך כ־10 דקות ולא יותר, על אש נמוכה יחסית. מכסים את המחבת במכסה. קוצצים פטרוזילית, מניחים מעל הדג בזמן הבישול ומגישים מייד.

כמה רטבים להגשה בצד:

רוטב עגבניות

חומרים
4־5 עגבניות בשלות
50 גרם ג'ינג'ר
מלח
1 לימון
3 כפות שמן זית

הכנה
חולטים את העגבניות, מקלפים מהקליפה ומרסקים במעבר מזון. את הג'ינג'ר מקלפים ומרסקים על פומפייה גסה, או במעבד מזון. מוסיפים מלח, שמן זית ושום.
את הלימון חותכים לחצי: מחצי אחד עושים מיץ ומוסיפים לעגבניות. את החצי השני פורסים לפרוסות דקות, עד כמה שאפשר, ומוסיפים לרסק העגבניות. מגישים יחד עם הדגים לשולחן. כל אחד יוצק לעצמו כראות עיניו.

רוטב כוסברה בוכרי

מתכון של איתמר דוידוב

חומרים
1 צרור כוסברה טרייה
8 שיני שום כתושות
1 כוס מים רותחים
מלח

הכנה
מפרידים את עלי הכוסברה מהגבעולים וקוצצים אותם דק. מוסיפים לעלים שום כתוש ומלח, משהים כ־½ שעה. לפני ההגשה שופכים פנימה כוס מים רותחים ומגישים מייד עם הדג. כל אחד טובל את הדג במים עם הכוסברה.

רוטב תרד

חומרים
10 מ־ליונר תרד קפוא
2 שיני שום כתושות
מלח
½ כוס יין לבן יבש
50 גרם חמאה

הכנה
מפשירים את התרד.
ממיסים את החמאה עם היין, מוסיפים את המלח, השום והתרד. מצמצמים לחצי ומגישים מייד.

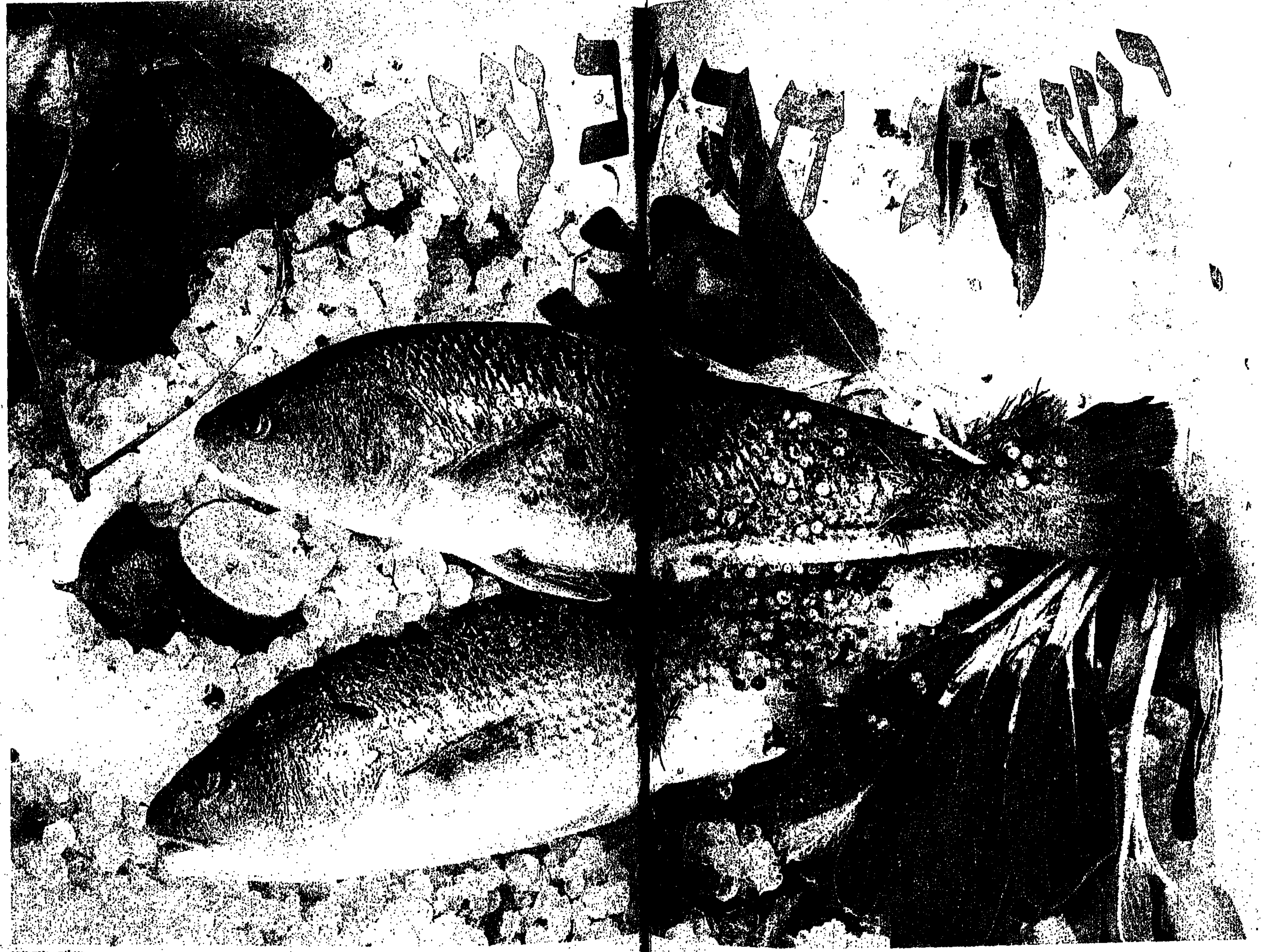
צילום: חגית גורן

הבימה | הקאמרי תל אביב | התיאטרון העירוני חיפה | תיאטרון באר שבע | בית ליסין
12 המושבעים — חשושנה המקועקעת — פרחים לעכבר לבן
הקמצן — מבקר המדינה — פולארד
הדוד מקיפסטאן — חברים — שבת תרבות מוסיקלי — אמאל מרכוס ולהקתה
סיד — כסף קל — אורון, עוד — מופת, ראשל"צ — תיאטרון ב"ש — קפריסין — החטא ועונשו
גג שקוף — חמץ — אידיוט לארוחה
03-6296071 | 03-523335 | 04-620670 | 07-238278 | 03-6918853
האופרה הישראלית-ת"א — דון פסקואלה — לקראת בכורה
הסדר — בשפל — האידיוט — רוזנקרנץ וגילדנשטרן מתים
ענבל תיאטרון מחול — זאפה! — בית גבריאל, בכנרת
אנסמבל בת-שבע — וידאו דאנס '95 — מרכז סוזן דלל
ירדנה ארזי — חוזרת באלבום חדש — מתוך שאהבתי — הד־ארצי
03-6927777 | 03-5182812 | 03-5172758 | 03-5171471

פתיחת העונה ה-30
מיטב התזמורת הקאמרית הישראלית
גילוני קלסו
התזמורת הקאמרית הישראלית
"תזמורת וסולן" 1
פיליפ אנטרמון - מנצח ופסנתרן
אוהד בן-ארי - פסנתרן
רוסיני: הפתיחה ל"האיטלקיה באלג'יר"
מוצארט: קונצ'רטו לשני פסנתרים, ק. 365
שוברט: מחולות גרמניים
היידן: סימפוניה מס. 101 ("השעון")
מוזיאון תל אביב לאמנות
סדרה 11 - יום א', 10.9.95 בשעה 20:30
סדרה 12 - יום ב', 11.9.95 בשעה 20:30
"מוסיקאמרה" 1
פיליפ אנטרמון - פסנתרן
וסולני התזמורת
בטהובן: חמישייה לפסנתר ולכלי נשיפה
מרק קופיטמן: "קנטוס ווו" לשלישיית כלי קשת.
שומאן: חמישייה לפסנתר ולכלי קשת.
היכל העצמאות, שד' רוטשילד 16 ת"א
יום ד', 13.9.95 בשעה 20:30
כרטיסים: במשרדי התזמורת טל. 03-6961167
היכל העצמאות טל. 03-5173342
מנצח ראשי פיליפ אנטרמון

פסטיבל עכו 95
9-12 באוקטובר (חוה"מ סוכות)

חוברת המידע של פסטיבל עכו תצורף לגיליון יום שישי 15.9.95 של מעריב.
שמור את חוברת המידע והשתתף בהגרלת טוס ללונדון בירת התיאטרון
מכירת הכרטיסים החלה
למידע ורכישת כרטיסים
הפצת כרטיסים ראשית:
"גרבר"- שד' הנשיא 129 חיפה טלפון: 04-374778, 04-377777. לקבוצות וועדי עובדים- 04-388011
כרטיסים ניתן להשיג:
תל-אביב - קסטל- אבן גבירול 153 תל-אביב, טל. 03-5487085. רכישה באמצעות מקס: 03-6050786
הדרן השרון- אבן גבירול 90 ת"א טלפון: 03-5279858
חיפה- גרבר- שד' הנשיא 129 חיפה, טלפון: 04-384777
עכו- אודיטוריום עכו-טלפון: 04-9914717
בימים א'-ה' 09.00-11:00, 16:00-20:00
משרד ההפקה: נתוח לנכסים העקות.
יש מתנה בוידה — כרטיס של מתנה 25 נקודות לכרטיס — כרטיס האשראי של פסטיבל עכו
VISA — כ.א.ל — VISA
TIME — Carlsberg Beer
יותר מעניין לקרוא מעריב

פורטרט
פונקי ריפנס
אלבום שהוא מסיבה!
עכשיו בחנויות הד ארצי
LOVE STORE
החנות של צביקה
מבחר ענק של קלטות וידאו נועזות מכל הסוגים
* סרטי אירוטיקה מהטובים ביותר: הומו ביזאר, לסביות, ביסקסואל ואחרים
* ויברטורים
* אורגיה של מוצרים
* חוברות נועזות וסרטים מובחרים
החנות שמשגעת את העיר
פסג' הוד ת"א, דיזנגוף 161
טל: 03-5221896

שיחה חיה — הדבר אתי איך שתבחר — הבדיה בידוק!! — 001-809-474-6054 — מסאז' לא שגרתי לבחירתך — 001-809-474-6038
הלוחמת — 001-600-203-8897 — איך שתבחר — 001-600-203-4098 — חייג אלי עכשיו
שיחה חיה — 001-600-203-6391 — בילוי שיגרתית — 001-600-203-4050
למבוגרים בלבד — פיצוץ ללא גבולות — 001-809-474-1317
רק 1.53 לדקה — השיחה החיה הזולה ביותר בעולם — 0037-867-8886 — חייג לשיחה אישית — 0037-863-7775
שיחה חיה ללא גבולות — 0037-867-8688 — 0037-863-7773
פרטיליין חי — בוא ותגשים חלום — 001-809-474-6053 — 001-809-474-6063
שיחה חי! בלתי שגרתית — 0037-867-8887 — בוא תקשיב ודבר לבד — 0037-863-7776
הכרויות — 0037-867-8666 — 0037-863-7774
חי חדש עם יפיפיות — ללא גבולות אחד על אחד — 001-809-474-6049 — איך שתבחר עם מי שתרצה — 001-809-474-6048 — השיחות הקצרות ביותר — 001-809-474-6061
חייג אליו לגברים בלבד — 001-809-474-1343
001-809-474-6060 — 001-809-474-6059
שיחה בילוי שיגרתית — 001-600-203-7159 — אל תהסס כי תפספס — 001-600-203-8810
ללא מעצורים — 001-600-203-8815 — 001-600-203-8893
ללא מעצורים — 001-600-203-4086 — 001-600-203-4092
קו לגברים בלבד! — 0037-867-8668 — הכרויות 24 שעות ביממה — 001-809-474-6055
שיחה חיה! — 0037-867-8866 — 0037-867-8766
One more hot week...
הד־ארצי פרטים בקרוב

מיטה זוגית

יש לכם בעיה שמפריעה לכם לתפקד במיטה? משהו מטריד אתכם בקשר למיניותכם ואתם לא מעיזים לשאול אף אחד? במדור "מיטה זוגית" תקבלו תשובות – אחת לכם ואחת לבן/ת זוגכם

מעינה שנהר

קצב ההתעלסויות מתיש

אני בת 32 ובעלי בן 36. התחתנו לפני שבע שנים ואין לנו עדיין ילדים, לפי בחירתנו. בעבר, נהגנו לקיים יחסי מין הרבה פעמים ביום (בממוצע, לפחות שלוש) ובדרך כלל נהניתי מהפעילות האינטנסיבית הזאת. בחודשים האחרונים הקצב התחיל להעיק עלי, משבש לי את סדר היום ומתיש אותי. בעלי עדיין מלא מרץ והתלהבות כמו קודם. אל מול ההתפניגויות שלי, הציע שנגוון את ההתעלסויות שלנו על ידי מין אוראלי או אנאלי, כי לדעתו הם פחות מעייפים עבורי. ניסיתי, אבל הגיוונים האלה דורשים ממני עוד יותר כוחות פיזיים וגם מגעילים אותי. לא נעים לי לומר לבעלי שאני נגעלת, אבל אני גם לא רוצה לאבד את הקסם שבחיי המין שלנו. מחשבות אלה מטרידות אותי מאוד. יש לכם עצה טובה בשבילי?
גלית, נהריה

מרים ברנר, מטפלת מינית מוסמכת, עוזה

לגלית אין זה יוצא דופן שבמהלך החיים יהיו שינויים בתדירות ובדרך שבה בני זוג מקיימים יחסי מין, בעקבות המציאות המשתנה, הגיל, העיסוקים, מערכת היחסים וכמעט כל תחומי החיים. אחד האתגרים המרכזיים של המערכת הזוגית הוא ההתמודדות עם שינויים אלה, כאשר כל אחד מבני הזוג עובר תהליכים משלו, המשפיעים גם על החשק המיני. יתכן שמה שאת מרגישה היום קשור בחוויות שאת עוברת בחיי היומיום, אולי בשינויים ביחסים עם בעלך. כדאי שתבדקי זאת עם עצמך וחשוב ששניכם תשוחחו על כך ותנסו להתחשב זה בזה ולהתפשר לגבי הדרישות והצרכים של כל אחד מכם. בכל מקרה, לא רצוי לפתור את הפער בחשק על ידי לחצים עלייך, להמשיך ולעמוד בקצב של מספר משגלים ביום. הצעתו של בעלך אינה יכולה לענות על תחושת העייפות שלך. אין הבדל בין פעילות מינית אחת או אחרת, מבחינת מידת האנרגיה שיש להשקיע או מידת העייפות שהיא גורמת. מה שחשוב לגבי מין אוראלי או אנאלי הוא, שזה ייעשה מרצונך ובהסכמתך, ובוודאי שאת לא צריכה לעסוק בפעילות מינית שמגעילה אותך. אם את מרגישה רתיעה, חשוב שתהי מסוגלת לומר זאת לבעלך.

לגבר יתכן שנפגעת מכך שבאחרונה אשתך אינה עומדת בתדירות הגבוהה של יחסי המין שהיתה ביניכם מאז נישואיכם. זה בהחלט יוצא דופן שזוג נשוי מקיים יחסי מין מספר פעמים ביום, במשך שבע שנים. כל עוד הקצב התאים לשניכם ולא היה על חשבון תחומים אחרים ולא פחות חשובים של חייכם – יכולתם ליהנות מהמצב. כיום, אצל אשתך חלה ירידה בהתלהבות, אולי בגלל ענייני היומיום, בגלל מערכת היחסים ביניכם, או מכל סיבה אחרת. נסה להבין על איזה רקע בא השינוי, על ידי שיחה עם אשתך. לחץ עליה לעמוד בקצב הקודם בניגוד לרצונה, או לבצע פעילויות מיניות חדשות כדי "לחסוך אנרגיה", יכול להשיג את ההפך ממה שאתה מצפה ולעורר אצלה כעס. אם אינכם מסוגלים לשוחח ולהגיע לדרך שתתאים לשניכם, כדאי שתפנו לטיפול מיני או זוגי, שיעזור לכם להבין את השינויים שחלו בחיי המין שלכם ולפתור את הבעיה. כדאי שתשוחחו זה עם זה, או שתפנו לטיפול בהקדם, כדי למנוע הצטברות של כעס ומתח מיותרים.

האם הפין נורמלי

אני גבר בן 28 ומגיל צעיר נוהג לאונן על ידי לחיצת הפין בין הבטן שלי לבין חפץ רך כמו כרית או שמיכת פוך. אני חושש שבכך גרמתי נזק לאיבר המין שלי. כאשר אני שוכב על הגב עם זקפה מלאה, איבר המין שלי כמעט אופקי, כלומר מקביל לבטן. האם הוא לא צריך להיות אנכי לגוף? כאשר אני עומד, הפין נוטה כלפי מעלה בזווית, בערך 45 מעלות. הפין קשה לכל אורכו, מלבד אותה "גמישות" בבסיסו. אין לי בעיה להגיע לשפיכה. שאלתי היא, האם המצב הזה נורמלי. אם הוא חמור, אז עד כמה? אני בינתיים בתול, אבל האם הבעיה שלי תפריע בקיום יחסי מין עם בנות זוג, בבוא הזמן?
א.ס., כפר סבא

מ.ש. עוזה

לא.ס. יש במכתבך סדרה שלמה של תהיות, וננסה להבהיר אותן אחת־אחת. קודם כל, בולטת השאלה אם צורת האוננות שסיגלת לעצמך היא תקינה, או גורמת נזקים. כל אדם (גברים ונשים) נהנה לעשות מין עם האיש שהוא הכי אוהב בחיים (כך מגדיר וודי אלן את האוננות) והוא מבין שאין בכך שום רע. אלא אם כן העבירו לו את המסר ה"חינוכי" שאוננות זו פעולה מלוכלכת או סוטה, כאשר תפסו אותו בילדותו עוסק בכך ונזפו בו או הביכו אותו, או גרמו לו להרגיש רגשי אשמה. בקיצור: אוננות היא פעולה מהנה לאדם ומאפשרת לו לגרום לעצמו סיפוק מיני, גם כשאין לו בן זוג זמין. כל אדם מסגל לו, בדרך כלל בגיל ההתבגרות, צורת אוננות עיקרית המקובלת עליו ומענגת אותו, והיא מלווה אותו לאורך כל הדרך.

האם שפשוף בחפץ רך כמו כרית, או שמיכה, יכול לעוות את צורת הפין? התשובה היא: לא. הפין בנוי פיזיולוגית כך שיוכל לעמוד בלחצים הסבירים של שפשוף בגוף של בת (לפעמים בן) הזוג ושל חדירה לנרתיק. כרית אינה הרבה יותר נוקשה או מחוספסת מהרקמה האנושית.

יתר הנתונים הגופניים שאתה מתאר, נכנסים כולם לגבול הנורמה. הזווית שיוצר הפין הזקוף עם הגוף השוכב, או העומד, איננה אחידה אצל כל הגברים. לפין יש צורות שונות מגבר לגבר, וזווית ההטיה שלו היא שונה. אפילו אצל אותו האדם, סך כל מערכת הגירויים והתגובות שונה מפעם לפעם, ולכן אין משגל אחד דומה למשנהו, ואין אורגזמה אחת דומה לאחרת.

הקשיחות שאתה מתאר לאורך הפין היא תקינה לחלוטין, וגם ה"גמישות" שאתה מדווח עליה נחוצה כדי לא "לשבור" את הבסיס בעת חדירה או משחק מיני. אתה גם כותב שאתה פולט זרע באופן רגיל, ולכן יש להניח שאתה גם נהנה. אם בכל זאת אתה נשאר מוטרד, פנה לרופא אורולוג עם סדרת השאלות, ויש להניח שהוא יוכל להרגיע אותך.

מה שנראה מאוד לא תקין זה ההתעסקות המופרזת שלך סביב מדי־זוויות וסרגלים. מרוב הערכות מצב וצפייה בעצמך מהצד, אתה נמנע כנראה מלקחת החוצה את היכולות המיניות שלך, מעבר להתנסות האישית־יחידנית, אל עבר החוויה הזוגית. אל תשכח שלא הגודל ולא הזווית קובעים את איכות המפגש האירוטי, אלא בעיקר המגע האנושי, שגם הוא שונה מאיש לאיש. וזה מה שעושה את המשחק המיני לכל כך יפה ומרתק ומלא אפשרויות יצירתיות עבור כל אחד, באופן בלתי תלוי בזוויות או קשתות.

איור: אלכס טבשווסקי

הישבן דורש הצלפות

אני גבר בן 38 ויש לי תחויה מסוימת בקשר לתפקודי המיני, שמציקה ומטרידה אותי. כשהייתי קטן ותלמיד בבית ספר, המורה היתה מענישה אותי על ההפרעה הכי קטנה שהייתי גורם, מורידה לי את התחתונים ומצליפה לי בטוסיק, לעיני כל התלמידים. כשהתבגרתי, הרגשתי שהישבן שלי דורש הצלפות, וכך זה נמשך עד היום. השאלה שלי היא, מה אני יכול לעשות? האם הנזק הזה נגרם לי בגלל המורה? האם ידוע שיש עוד אנשים במצבי?
ד.ת. באר־שבע

ד"ר יוסי זיידר, פסיכותרפיסט, מטפל מיני וזוגי, עוזה

לד.ת. צר לי לשמוע שאתה סוחב את ההרגשה הרעה הזאת עוד מילדותך. עונשים פיזיים היו מקובלים כאמצעי "חינוכי" בכמה גלויות, וטוב שמקומם לא יכירם כיום עוד. על פי הנתונים, המעטים יחסית, שמכיל מכתבך, קשה יהיה לקבוע בצורה אחראית אם יש קשר בין הארועים המתמשכים של ילדותך, קרי ההצלפות שהמורה היתה מנחיתה לך על הישבן, לבין העובדה שהיום אתה מרגיש צורך שיתנו לך מכות קלות.

עם זאת, אספק לך מידע מסוים, שאולי יגרום לך להרגיש יותר טוב עם התחושות שלך. חשוב שתדע כי רבים הם האנשים, גברים ונשים, אשר בזמן התעלסות, תוך כדי משחק מקדים או משגל וחדירה, אוהבים לעשות אי־אלו פעולות כמו מכות קטנות, צביטות, נשיכות קלות, שריטות. מן הצד, מעשים כאלה יכולים להיראות מעט אלימים, אבל הם אינם כאלה, אלא שום אפילו חמודים ומוסיפים להתעוררות המינית של הפרטנרים המעורבים בעיסוק זה.

מניסוח מכתבך אני מניח, שהדבר שממנו אתה חושש הוא נטיות סאדו־מזוכיסטיות. לדעתי, ההעדפות שלך, כפי שאתה מתאר אותן, אינן מצביעות על סטייה כזאת. ההגדרה של סאדו־מזוכיסט היא של אדם שאינו יכול להתעורר מינית, אלא אך ורק כאשר גורמים לו כאב וסבל רב, מענים אותו ומוציאים אותו. למקרים כאלה (שהם, אגב, נדירים למדי) הסיבה היא הרבה יותר מורכבת, ולא מורה שהצליפה בטוסיק. זוהי בעיה נפשית קשה, הקשורה בהיסטוריה של האדם, לפעמים בהתעללויות גופניות ונפשיות, ובמערכת משפחתית מאוד מורכבת.

לעומת זאת, בתוך המשחק המיני הרגיל בין בני זוג, די שכיח שיהיו גם התנהגויות כמו נעיצת שיניים, ציפורניים, מציצות חזקות, שהן על גבול הכאב. אין בכך שום רע וזוהי פעילות לגיטימית, בתנאי ששני בני הזוג מסכימים ונהנים ממנה. מתי מתחילה הבעיה? כאשר אחד המשתתפים אינו אוהב את המשחק הזה ומתנגד לו. אז אסור לפרטנר לכפות עליו התנהגויות שאינן מקובלות עליו.

אם אתה נהנה מההצלפות הקלות על הישבן ולבת זוגך לא אכפת לספק לך אותן, לך עם זה. אל תחשוש שבקשתך להעשיר באופן כזה את המשחק המיני שלך תיחשב כסוטה.

הכתובת למשלוח שאלות: מדור "מיטה זוגית" [illegible] "נשיפה", מעריב, קרליבך 2 תל־אביב 61200

"יצוא 1" - שוקי וייס הפקות מציגים:

יחזקאלאות/העותים
סיבוב
משינה
פריחה
פרום אהבה

המופע האחר
תל־אביב "פארק הירקון גני־יהושע"
חוה"מ סוכות, יום חמישי 10.95

השערים ייפתחו בשעה 16:30 - הכניסה לאחר המופע תותר אך ורק עם הצגת כרטיס כניסה לפארק
מופיעים בפארק: 18:00 טיפקס • 19:00 איפה הילד

צעירים, מתגייסים, חיילים, סטודנטים
ניתן להמיר את השוברים בבנק הפועלים
בועלים בנק הפועלים

ניתן לרכוש חולצות ותגורות "משינה" בפארק
משינה - תקליט חדש בהופעה - "מכונת הזמן". ע"י קלטות ותקליטורים
אמנות למען סובלנות

הד ארצי
משינה בהופעה 1995
משינה
אלבום כפול חדש
בהופעה חיה 1995
החל מ־20.9.95 בחנויות

התיאטרון העממי א. דשא בע"מ - יצוג
יוסי בנאי
ירושלים זה לא הכל
כתב: יוסי בנאי
עיבודים ותפאורה: רמי לוין
נגנים:
בס: אורנן מלטי
תופים: גיל לוין
קלידים: עידן סוכובולסקי
כלי נשיפה: עמית כהן
גיטרה: רונן ריבן
קלידים: רמי לוין
תאורה: מיכה מרגלית
הפקה: פרידמן-רודן

"יאמן ענק. ציפורים שהם דבר שיר. לשון התבוננות ולוליינות." עמוס אורן, "ידיעות אחרונות"

רחובות	יפו	רמת אביב	כפר־סבא	
"זקס"	"תיאטרון נגה"	"אודיטוריום רוזין"	"היכל התרבות"	

ללקוחות ישראכרט - כרטיס שני במתנה מישראכרט - תמורת 140 כוכבים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

איפה הילד?
מסעות עם עצמי
אלבום חדש
בכל חנויות התקליטים
גם על גבי C.D. ROM
הד ארצי

בחינות לילדים למחזמר
"צלילי המוסיקה"
דרושים
בנים גילאי 14־11
בנות גילאי 10־6
השרים ברמה גבוהה
מאזור תל־אביב בלבד
בעלי חזות ארופאית
נא לפנות ל"יפו הפקות"
03-6912134

חוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי ערד

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (ג) לחוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הדרום ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ערד מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 24/במ/4/5/", המהווה שינוי לתכנית הבאה: מס' 24/במ/5. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: יישוב: ערד, שכונת מעוף, גוש: בהסדר. עיקרי הוראות התכנית: שינויים באזור מגורים א' ובשטח לבנייני ציבור ע"י איחוד וחלוקת מגרשים, שינויים בייעודי הקרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בנייה. כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים ימים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה, מחוז הדרום, רחוב הנשיאים, תיד 68, באר שבע 84100, טל: 07-296414. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון, אלא אם כן תוגש בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום דנינו
יו"ר הוועדה לבנייה למגורים ולתעשייה
מחוז הדרום

שרון חזיז בת הקוסם

גבריאלה הפקות גאים להציג:
שלוימל'ה SHLOIMELE
המחזמר
על שירת חייו של "הרבי המרקד"
הרב שלמה קרליבך ז"ל

מוזיאון ת"א "דקונאטי" יום ג' 12.9.95 ב־20:30
כרטיסים: "לאן" דיזנגוף 101 ת"א טל. 03-5247373, 03-5270545 לקבוצות ובקופה טל. 03-6957361
באדיבות מעריב
בלעדי לקוראי מעריב:
10 ש"ח הנחה לכרטיס
למציג מודעה זו במשרדים ובקופה
עיצוב המאה ה־20 בע"מ
מבצע בלעדי ללקוחות ישראכרט 2 כרטיסים במחיר 1 תמורת 120 כוכבים
איילון
המשרד: טלפון 02-869901 פקס: 02-869903

פורטרט
פונקי ריפים
אלבום שהוא מסיבה!
עכשיו בחנויות
הד ארצי

קלפים

ידידו הטוב ביותר

קלף כלב מורה על תקשורת טובה עם החברה שסובבת אותנו

בני אדם מטפחים כלבים עוד מאז התקופה הניאוליתית, שאז הכלבים היו עדיין זאבים. הכלב הוא החיה המבויתת הקדומה ביותר. לכלב חושים מפותחים במיוחד, ובעיקר מדובר על חוש הריח. חוש השמיעה רגיש לצלילים בעלי תדירויות גבוהות ביותר. בנוסף, יש לכלב חוש התמצאות מצוין וכושר למידה גבוה.

אנו נוהגים לאלף את חיית המחמד בהתאם לצרכים שלנו. "שב", "רגלי", "ארצה" וכו', הם חלק מאוצר המילים השייך לאלוף קרקסי שאינו מועיל במאומה. מה שכן, כנראה שציות להוראות גורם לבעל הכלב שביעות רצון יתרה, ובמקרים רבים העלאת דימוי האני שלו. במילים אחרות – בעל הכלב מרגיש חזק וחשוב כי מישהו מציית לו.

יחסים עם בעלי חיים מבויתים יכולים להתבסס על סולם ערכים שונה בתכלית ומעשיר פי כמה.

קלף כלב

בראש ובראשונה, רצוי להשתחרר מהפונקציונליות. לשנות את ההשקפה ממה שאני צריך מהכלב שלי לאיך לתקשר עם החיה שנמצאת תחת חסותי וללמוד ממנה אורחות חיים נוספות.

ניתנת לנו הזדמנות מופלאה – להתבונן ולהבין את ההולך על ארבע. הכלב משנה מבט, תנוחת אוזניים, תנוחת פה, איכות של עור מתוח או לא, והכל תלוי ברצונותיו ובנסיבות בשטח. הוא ישנה הבעה מפחד לתחושת ביטחון, מהגנה למצב של התקפה על פולש, מעצב לשמחה, מהתפנקות לחוש של משחק.

כלב, שלא כמו אחיו הזאבים או שאר חיות הבר, מרים את זנבו מעלה כשהוא מרוצה ושבע רצון. דרך שפת הגוף המאוד מגוונת שלו נוכל ללמוד קודים לתקשור אמיתי. רק אז נכונו לנו יחסים אמיתיים שם חבר ושומר.

נוכל להבין שקבירת עצם תחת שטיח אינה אלא אחסנת מזון מיותר, והתפלשות בלכלוך – אמצעי הסוואה לקראת התקפה.

ללמוד מהכלב נאמנות

כל מי שניתנת לו העצמאות, להיות מה שהוא ולא מה שמצפים ממנו – מממש את הפוטנציאל שלו באופן הטוב ביותר.

בימי הביניים, ואפילו במאות ה־17 וה־18, כלב שחור נחשב לשליח השטן או לשטן עצמו, בדיוק כמו חתול שחור. גם הוא נחשב למלווה מכשפות ולחלופין ראו בו רוח של אדם שנרצח וחוזר לזירת הפשע. באנגליה רווחה דמות שכונתה גברת כלב. היה לה גוף חיה וראש אדם, והיא חזרה לזירה שבה נרצחה כדי להבעית את מי שנותר אחריה.

האינדיאנים לא ביייתו את הכלב ממש והוא נותר בר למחצה, קרוב לטבעו. באופן שכזה הוא יכול למלא את יעודו בהצטיינות יתרה. להיות לרע נאמן ויחד עם זאת לשמור על ערנות ולהגן מכל פולש לטריטוריה של בעליו.

כדאי לנו ללמוד מהכלב אורחות של נאמנות, ולשאול את עצמנו אם נותרנו נאמנים לאופיינו הייחודי או שנסחפנו אחר אופנות ומוסכמות חברתיות? האם אנו שומרים על נאמנות לחברינו, או שמא חברות נמצאת תחת סימן של אינטרס? כלב מורה על תקשורת טובה עם החברה שסובבת אותנו.

במקביל, כדאי לשאול שאלות נוספות – האם אנו חדירים להשפעות זרות הפוגעות בחיי היומיום שלנו? או שבכל זאת אנו שומרים על האיזון הדק וההכרחי בין נחמדות כלפי הזולת ושמירת טריטוריה אישית וייחודית.

אלטרואיזם (אהבת הזולת) ואינדיבידואליזם (שמירת גבולות האני) הן שתי התכונות ההכרחיות לקיום איכותי ביומיום.

■ ד"ר דורית קדר

עורכת: יעל פז־מלמד ■ סגנית עורכת: נאולה רש ■ עריכה: אליאל ברוכים ■ עיצוב: גלית גץ ■ גרפיקה: דורית שחר ■ עריכה לשונית: עירית בלוח
בשער: כנרת איכני ■ סגנון: אורית רייס ■ איפור: אורית ברקוביץ ■ שיער: שוקי זיקרי

©כל הזכויות שמורות ל מעריב

שתו מים

הקולג' האמריקאי לרפואת־ספורט: יש לשת[...] נוזלים לפני פעילות גופנית ביום חם

למרות שבישראל הונהג כבר שעון חורף, הקיץ על כל היבטיו [...] וכספטמבר הרי מתחילה "עונת השרבים". בקיצור: עדיין חם מאוד [...] בהחלט עלול לגרום נזקי חום. התשובה להקלה על הגוף היא: שתיית [...]

לנושא זה נדרש לפני כמה ימים מומחה אמריקאי, הפיזיולוג [...] מאוניברסיטת איווה באיווה־סיטי, ונראה לי כי הסבריו מתאימים [...]

ביום חם צריך לשתות ובכמות גדולה, אפילו אם אין חשים צמא [...] לשתות הרבה כאשר מבצעים פעילות גופנית. אדם מבוגר מאבד [...] עד שניים של נוזלים בשעה (!), כאשר הוא עובד בחוץ או מתעמל. [...] ישראל תורם לאיבוד נוזלים זה במידה ניכרת. אפילו פעילות [...] בגינה, עלולה לגרום לאיבוד של עד 4 ליטר נוזלים ביום חם. [...] המומחים לשתות לפחות ליטר מים אחד בשעה, ביום חם.

ד"ר קריגל ציין, כי חוש הצמא של בני האדם איננו רגיש [...] אפשרות שכאשר מתחילה תחושה של צמא – הגוף כבר מתייבש.

על השאלה מה לשתות, השיב המומחה האמריקאי בהחלטיות: [...] נוזל קר נספג ביותר יעילות ומכיוון שנעים יותר לשתות מים קרים, [...] גדולה יותר.

לא מכבר פורסם תדריך של הקולג' האמריקאי לרפואת ספורט [...] ליטר נוזלים לפני שיוצאים לבצע פעילות גופנית כלשהי ביום חם. [...] גם לחיילי צה"ל בפעילות מבצעית. לפני היציאה לדרך – יש לספק [...] קרים. כדאי שהמפקדים יקפידו על נוהל־חובה זה ואז עשויה להצטמצם [...] ה"התייבשות".

לגבי ילדים וקשישים, שתי קבוצות גיל רגישות במיוחד לסכנת [...] שהשתייה חשובה במיוחד.

המומחים ממליצים להפחית ביום חם בשתיית בירה, תה קר או [...] שמשקאות אלו, המכילים קפאין ואלכוהול, הם בעלי השפעה משתנת, [...] איבוד הנוזלים מן הגוף.

גם למשקאות ממותקים ולמיצים טבעיים, שחביבים כל כך על רבים, [...] – במיוחד בתנאי שרב וטמפרטורות גבוהות: הסוכרים שבמשקאות הללו [...] הנוזלים בקיבה ובמעיים, במקום לזרז את ספיגתם ואת העברתם [...] מבחינה זו עדיפים משקאות דיאטתיים, דלי סוכר, המקלים על הספיגה.

המומחים בארה"ב ממליצים גם להגביר את אכילת המזונות העשירים [...] פירות שונים ובעיקר אבטיח. עד כמה שזה נשמע מוזר, אפילו מרק חם [...] כי הוא מכניס לגוף כמויות גדולות של מים. ואלו חיוניות לו מאוד.

■ כרמל פלד, בוק[...]

נשירה טבעית

ד"ר מינה פארן, מומחית וחוקרת צמחי מרפא, [...] נגד נשירת שיער

כדי למנוע נשירת שיער, חולטים חצי כוס מים שבתוכה תערובת [...] ורוזמרין, ומשהים כעשרים דקות. מסננים את המים ולאחר הקפיצה [...] עור הקרקפת. לא שוטפים את הראש ומניחים לשיער להתייבש [...] בתערובת זו מביא לזרימת הדם לשורשי השיער, לשיפור באיכותו [...] לאחר מספר טיפולים.

אוי, הגב

כאבי גב תחתון. לנוח או להמשיך בפעילות? ■ מחקר חדש

מחקר המתפרסם ב"[...]GLAND JOURNAL OF MEDICINE" עוסק בכאבי גב תחתון, ובשאלה האם עדיף במקרה כזה [...] במיטה, או להמשיך בפעילות היומית הרגילה [...] מתאימים לפי היכולת. 186 הנבדקים מפינלנד, בגילים [...] מכאבי גב תחתון, עם או בלי הקרנה לרגל, אך ללא [...] שבר בחוליות.

הם חולקו לשלוש קבוצות, שכל אחת מהן טופלה בדרך [...] שלושה שבועות. קבוצה אחת שכבה במיטה ללא כל [...] טופלה בתרגילים מובילים: כיפוף קדימה, אחורה [...] במשך היום. הקבוצה השלישית המשיכה בפעילות [...] היכולת.

ממצאי המחקר הראו כי החולים שהמשיכו בפעילות [...] סבלו פחות כאבים והחסירו פחות ימי עבודה בהשוואה [...] הקבוצות האחרות.

ד"ר אנדרה מטלון, מבית הספר לרפואה באוניברסיטת [...] והתוג לרפואת המשפחה, מציין בביטאון רופאי המשפחה [...] MEDICINE, כי יש להתאים את הטיפול למצב הספציפי [...] יתכן שהטיפול המועדף בכאבי גב תחתון בפעילות [...] היכולת, לאנשים מסוימים, הוא בגבולות שמאפשר הכאב.

■ יפה [...]

טיפים

טיפים

כושר אישי

ראם סמואל רץ בפארק הירקון
צילום: קוקו

נהג המירוצים ראם סמואל רץ ומדים משקולות

כושר: "בכושר אני עובד בעיקר על סיבולת לב־ריאה, ואת זה אני עושה ע"י ריצה של לפחות חצי שעה שלוש פעמים בשבוע. יש לי נעלי ריצה מיוחדות, כדי למנוע זעזועים לגב. כשאני בארץ אני רץ לאורך הירקון וכשאני בחו"ל אני רץ היכן שאפשר, תמיד אני מוצא לי מקום נחמד.

"כמו כן, אני רוכב על אופניים. בארץ אין לי, אבל בחו"ל יש לי אופני הרים וגם אופניים רגילים ואני משתמש בהם הרבה לאימונים. לרוב כשעה שעה וחצי ביום, וזה בדרך כלל או זה או ריצה.

"לעתים רחוקות מאוד אני שוחה, וזה בדרך כלל כשחם מאוד בחוץ ואין לי כח לרוץ. לשחייה אני מקדיש כחצי שעה.

"חוץ מזה יש את העבודה בבית. יש לי משקולות 8 ק"ג ואני עובד בעיקר על ידיים ועל כתפיים, שזה בעצם מה שדרוש לנהג מירוצים. כמו כן, אני מבצע כפיפות בטן כ־3־4 פעמים בשבוע. בכל הזדמנות שרק יש לי אני עושה המון מתיחות. בגלל שאני נוהג הרבה, זה גורם לבעיות בגב עליון ותחתון, כך שאני מתכופף המון או תולה את עצמי וכך מבצע מתיחות.

"אני חולה סוכרת, ומאז שהתחלתי לעשות כושר, גם פיזית אני מרגיש יותר טוב וגם הסוכרת במצב הרבה יותר טוב, כך שאני יודע שאם אפסיק לנהוג במירוצים אני אמשיך עם הכושר. זה טוב לאיזון הפיזי והנפשי. אני אמנם לא פסיכולוג, אבל אני מרגיש שזה תורם המון לנפש.

"מה שעוד תורם לי לכושר הן המדרגות. בדרך כלל, כשאני מגיע למקום ורואה שמדובר בשלוש־ארבע קומות, אני מתגבר על העצלנות שלי ומוותר על המעלית".

בריאות: "קשה לי להגדיר ממש. אני משתדל לאכול מאוזן. לא רק בשר ולא רק ירקות, קצת מכל דבר. זה גם תורם לי רבות ואני מרגיש טוב מבחינה גופנית.

"אני שותה המון, בעיקר מים. אני מאוד אוהב קפה, לכן כשאני שותה קפה זה תמיד עם כוס מים בצד, כי הקפה גם כך לא בריא.

"ברמת העיקרון, אני לא בעד ארוחות קצרות וללכת לישון עם בטן מלאה. אם אני רעב אז אני אוכל יוגורט וגם מה ואיך שאפשר במסגרת המגבלות שיש לי עם הנהיגה. מהוויטמינים אני לוקח ויטמין C וזה מגן שלי, כי אני לא אוכל מספיק פרי הדר".

■ רונית מטיאס

נומרולוגיה

פותחים דלת

האות ד' מסמלת יציבות וגשמיות

האות הרביעית ד', מבטאת בסיס, יסוד, יציבות, עשייה, בנייה, גשמיות. עץ החיים מחולק, על ידי המקובלים, לארבעה עולמות: העולם הראשון א', הוא עולם האצילות; אחריו ב', עולם הבריאה; השלישי הוא ג', עולם היצירה; והרביעי ד', עולם העשייה. לכן הוא הרחוק ביותר מהעולמות הרוחניים. ד' פתוחה כלפי האות הבאה אחריה, ה', כדי לקבל השראה וכוח מלמעלה.

את האות דָּלֶת, אפשר לקרוא גם דֶּלֶת. קביעת דלת בבניין מרמזת על סיום הבנייה, סימן להתבססות, להתיישבות, לקבע. דלת מאפשרת לסגור, לגמור.

לפי "ספר הבהיר", שנחשב לאחד החיבורים הקבליים החשובים, האות ד' בנויה משתי אותיות ו', שבגימטריה הם 6 X 2 = 12, רמז ל־12 השבטים שהתנחלו בארץ ישראל.

קיימת סברה שצורתה הראשונית של האות היתה בצורת דלת, המייצגת מושגים של חיצוניות, בליטות פיזיות, ויש מי שהפליג על כנפי דמיונו וראה בדד את האיבר הבולט בגוף.

הסמיכות בין האותיות ג' ד' מייצגות חלק ממערכת החובות המוטלות על האדם, מצוות שבין אדם לחברו. משמעות סמיכות זו היא של מערכת היחסים שבין הנצרך למטיבו, כפי שהוכרתי באות ג'. רגלה של ה־ג' פונה לכיוון ה־ד', מפני שגומל החסדים רץ אחרי הדל. ד' מפנה את גבה לג', כדי שהדל לא ייפגש פנים אל פנים עם מטיבו, וישמור על כבודו העצמי. ומי שאינו רוצה לגמול חסד בא לידי דלות.

פעולת החסד, הנובעת מרחמנות על הדל, באה לידי ביטוי במילה עצמה. חס־ד משמעו לחוס על הדל.

המילה "אחד" מתפרשת גם אח־ד, חיבור בין אח לדל. כי הדל מבקש עזרה מאחיו, ורק אז הם מתאחדים והופכים לאחד.

לא כולם רואים בדלות את הצד החומרי, יש הטוענים שהדלות היא רוחנית, כי הרגש רב מדי על החומר.

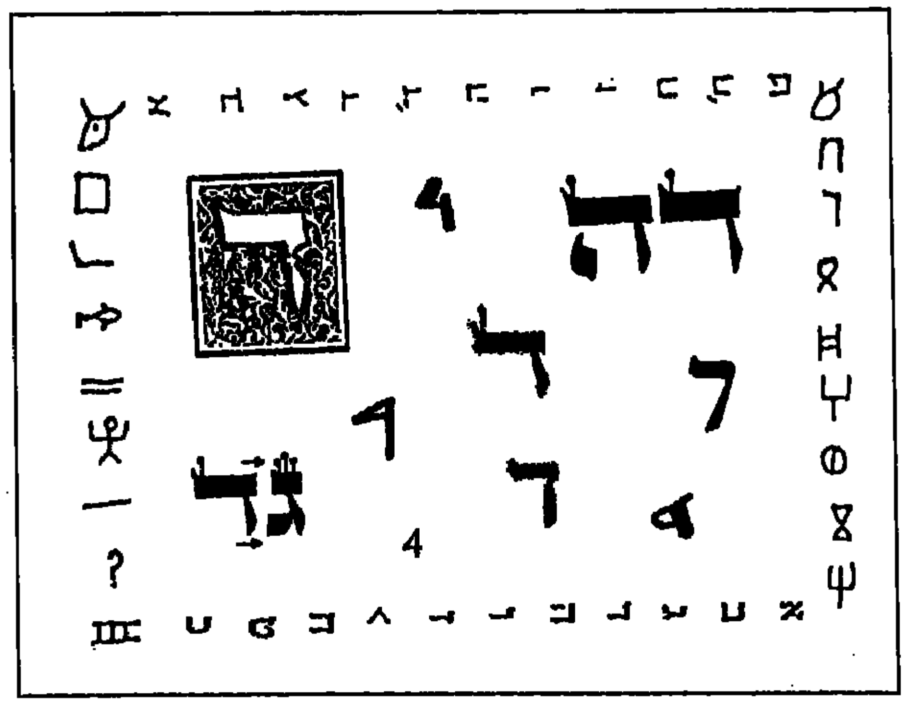

דלות או דילוג

שמעתי סיפור, על שניים שרצו לפתוח עסק במשותף, ופנו לרב שיערוך הסכם ביניהם. נטל הרב דף נייר, וכתב עליו: א', ב', ג', ד'.

תמהו השותפים, והרבי הסביר: א' – אמת. ב' – ברכה. ג' – גנבה. ד' – דלות.

אם האמת תשרור ביניכם, תבוא ברכה על עסקיכם. ואילו עם תגנבו זה מזה, או מלקוחות, תבואו לידי דלות.

כתבה לי דלית, שמצבה קשה מכיוון שנועדה לדלות בגלל שמה. אכן, אפשר להשתמש באות ד' לדלות. דלית יכולה לחכות בחוסר מעש לגומל החסדים שיצילה מרעב, אך היא יכולה באמצעות שמה גם לדדלות אוצרות ולדלג על מכשולים. הדלת הפתוחה מלפנים יכולה להיסגר, לנצור ולשמור, לקפוא על השמרים. אך כהיפתחה – תפקודה משתנה. הדרך פתוחה.

השם שניתן לך בהיוולדך תמיד ישפיע עלייך, אך הבחירה, מה לעשות איתו, היא בידייך.

כך גם באותיות אחרות. ג' הוא לא רק גומל חסדים, הוא עלול להיות גנב או גולם, אבל גם גלגל, גל וגיל ושמחה. א' שהיא האמת הצרופה, האור וכל הסגולות של הראשוניות, יכולה להפוך לארור על ידי שימוש לא נכון בכוחו.

למ.ב. מחמרבה: אי אפשר לקבל ייעוץ מעל דפי העיתון ללא פרסום שמך ותאריך לידתך. אני משתדלת לענות על גבי העיתון על בעיות אישיות, תוך ניתוח הנתונים האישיים של הפונה, כך שיהיה בו לימוד ועניין לקוראים רבים ככל האפשר.

מכתבים למדור ניתן לשלוח לת.ד. 23548 תל־אביב 61231. נוסף לתאריך לידה רצוי לשלוח את כל השמות, בהווה ובעבר. כדאי להתמקד בשאלה ספציפית. מי שמוכן לפרסם את שמו, עליו לציין זאת במפורש. במסגרת המדור, אין אפשרות לשלוח מכתבי תשובה לבתיהם של הכותבים.

■ גילה בן־דרור, נומרולוגית, מחברת הספר "נומרולוגיה"

גרון עמוק

אי שם, בעמקי הגרון של כולנו, יש שני שרירים קטנים, באורך שני ס"מ בסך הכל. קוראים להם "מיתרי הקול". הפעלה לא נכונה שלהם גורמת לכך שהם לא ייסגרו באופן מלא, והתוצאה היא צרידות, ולפעמים אפילו איבוד קול לכמה ימים. התופעה מוכרת היטב למורים, מרצים, פוליטיקאים, זמרים וכל מי שרגיל לצעוק במקום לדבר ■ מה בדיוק קורה בגרון שלנו, ואיך לפעול כדי למנוע את הבעיה

שנת הלימודים התחילה, ואיתה נפתחת עונת הצרידות. בעיקר של מורים וגננות, אבל לא רק. ד"ר ישראל נגריס, מומחה לבעיות קול (שרים ובולטים בנוף הישראלי חייבים לו את צלילות קולם), פונה כבר שנים למשרד החינוך, בעניין הקמת מרכז רפואי לבריאות הקול, שישרת את ציבור המורים והגננות בארץ.

הרעיון של ד"ר נגריס הוא מרכז, שהוא קורא לו "מרכז מניעה", ובו ינתן ייעוץ ויילמד דיבור נכון, תיערך ביקורת תקופתית שתאתר את הבעיות בראשיתן ויימנעו פגיעות ונזקים במיתרי הקול. וכמובן, ואת זה הוא מרגיש, "מניעת צרידות ואובדן הקול ימנעו הרי אובדן ימי עבודה, ויחסכו הרבה־הרבה כסף למדינה".

ד"ר נגריס: "נתח גדול מדי באוכלוסיה שלנו סובל מבעיות שונות במיתרי הקול, הצרה היא שאנשים באים לטיפול רק כשהגרון נמצא במצב רע ואז הם נזקקים לטיפול ממושך, ואינם מודעים לכך שטיפול מניעתי היה חוסך להם סבל רב".

בראשית שנות ה־80, בעקבות התעקשותו ודבקותו במטרה, הוכרה הצרידות כמחלה מקצועית. מאז, נפגעי מיתרי הקול במהלך עבודתם זכאים לתשלום מביטוח לאומי, בהתאם לאחוזי הנכות שנקבעים.

צרידות ואובדן קול נובעים גם מעייפות, ממתח ומלחץ. הכחכוח בגרון מקל אמנם זמנית על התחושה בגרון. אבל כשהוא הופך לנוהג הוא עלול לגרום לגירוי המיתרים ולצרידות

למעשה, את הטיפול המניעתי החל כבר ד"ר נגריס לבדו לפני שנים. בסדנאות שהוא מעביר לקבוצות שונות בציבור (מרצים, חברי כנסת, מורים – גם מורי ישיבת גור – עסקנים, ועוד). הוא מלמד מהו דיבור נכון ואיך ניתן למנוע צרידות בעזרת טיפול ותחזוק נכונים של מערכת הקול.

בהופעותיו, כמרצה אורח באוניברסיטאות, ינסה להחדיר לקהל שומעיו את התודעה, שמאפיין חשוב של האישיות וחלק מהותי בחינוך לאסטתיקה זה דיבור שקט ותרבותי, "וכמו כל הרגל, גם הרגלי דיבור קולניים ניתן לשנות, כאשר מודעים לנושא ועובדים עליו. רצוי לעשות זאת כבר בגן הילדים ובבית הספר היסודי כאשר מקנים לילדים הרגלים אחרים".

הנזק של הדיבור הקולני

שני שרירים מתוחים, באורך 2.5*2 ס"מ וברוחב של עד חצי ס"מ, המצויים בחלל הגרון, הם המיתרים המופקדים על הפקת הקול היוצא מפינו. הפעלה נכונה של מיתרי הקול בשעת דיבור, או נשימה, גורמת לפתיחתם ולסגירתם המוחלטת. הפעלה לא נכונה – כמו דיבור בעוצמה חזקה, שירה בטונים לא נכונים, ומאמץ ממושך וללא הפסקה בדיבור – פוגעת במיתרי הקול וגורמת לכך שהם לא נסגרים סגירה מלאה.

אי סגירה מלאה של המיתרים עלולה לגרום לצרידות, או לאובדן הקול – תופעות שכיחות אצל אוכלוסיית המורים, אם כי בתקופת הבחירות רוב הלוקים בבעיות קוליות הם דווקא חברי כנסת וכל הפעילים במסע הבחירות.

ד"ר נגריס: "התופעה השכיחה ביותר של פגיעה במיתרי הקול זו דלקת של המיתר, שמתבטאת בנפיחות, שטף דם קל, או בצקת קלה. מצב זה גורם לצרידות. שחולפת בדרך כלל לאחר מנוחה ושתיקה (מקסימלית) במשך מספר ימים. אם ממשיכים בפעילות היומיומית הרגילה, למרות המיתר הדלוק, תחריף הדלקת (בדומה לכל דלקת בגוף שאינה מטופלת). בשלב הזה, שתיקה של יום־יומיים כבר אינה עוזרת ויש צורך בטיפול תרופתי. היעדר טיפול מתאים, עלול לגרום לנפיחות במיתר הדלוק, לאי סגירת המיתרים ולצרידות קשה.

"שלב חמור יותר של המחלה מתפתח, כאשר נוצרת נפיחות גדולה יותר ובצקת על שני המיתרים. כתוצאה מכך הם אינם נסגרים, לא בטונים גבוהים ולא בטונים נמוכים, ומה שקורה זה אובדן הקול. מצב זה מחייב כמובן טיפול רפואי מיידי, ולאחר מכן לימוד תרגול נכון של הדיבור.

"חשוב לזכור: כאשר הצרידות אינה חולפת כעבור מספר ימים, יש הכרח לפנות לבדיקה ולא לדחות את העניין".

האם יש מצבים המחייבים ניתוח?

"כאשר מופיע על מיתרי הקול פוליפ או יבלת (בגלל שכיחותה אצל המורים היא מכונה 'יבלת המורים') הטיפול הרפואי מותאם למצב הספציפי – החל ממתן תרופה, ועד לניתוח להסרת הנגע. יש מקרים שהגידול מחייב ביופסיה, ואחר כך הטיפול הוא לפי הממצאים".

בקליניקה שלו נוהג ד"ר נגריס לצלם במצלמת וידאו מיוחדת את מיתרי הקול של מטופליו, מציג את תמונת הלוע בפניהם, ועל פי מה שנראה מחליט מהו הטיפול הנדרש. בבסיסו, כולל הטיפול במרפאה תרגילי נשימה ודיבור נכון, הדרכה איך לנהוג בעתיד, מסאז' לגרון, ואם יש צורך ניתנות תרופות, ביניהן גם תרופות הומיאופתיות.

סיבות של סבל – רגישות אלרגית, תופעות של בגרון וצרידות – עלולות להתגבר בעונות המעבר כאשר ישנה לחות גבוהה באוויר שמקשה על הנשימה או קוצר נשימה, משבשים את דגם הנשימה באמצעות הסרעפת. שאיפת האוויר מתבצעת רק בחלק מערכת הנשימה, והיא כרוכה במאמץ רב של מיתרי הקול להגיע לעוצמת הקול הנדרשת.

סיבות אחרות לצרידות, או לדלקת מיתרים, יכולות רקע הצטננות, ברונכיט ספסטית, ובעיות של אסטמה.

לצרידות ולאובדן קול (וגם לכחכוך) יש גם התופעות שכיחות גם כתוצאה מעייפות כללית, ממתח ומלחץ לזכור, כי הכחכוח בגרון מקל אמנם זמנית על התחושה כשהוא הופך לנוהג הוא עלול לגרום לגירוי המיתרים ולצרידות.

לא רק מורים

אנשים שסובלים מבעיות שמקורן בשימוש לא נכון (צרידות, קול צפצפני, היגוי לא נכון של אותיות מגיעים לאחר אבחון רפואי לקלינאי התקשורת, כדי ללמוד להפיק את צלילי הקול בצורה נכונה. נלמדות טכניקות שעוזרות למטופל לשחזר את קולו, או לאפשר לו שמתאים לו. כאשר הבעיות בדיבור הן על רקע נפשי, ניתן גם טיפול פסיכולוגי.

לדברי מירית הלוי, קלינאית תקשורת שעוסקת דיבור נכונות, הטיפול ניתן גם למי שסובלים מפוליפים מיתרי הקול, אבל רק במצב שבו קיימת סבירות במהלך הטיפול תביא לשיפור או להיעלמות הנגעים. ניתוח ישנה חשיבות רבה ללמוד לדבר נכון, כדי למנוע את התופעה.

הפונים לטיפול, מסתבר, הם אנשים שעבודתם כרוכה ממושך בקולם בסביבה רועשת. אחוז גבוה מהמטופלים מתוכן רבות הן מורות וגננות.

"לנשים ישנה אולי רגישות גדולה יותר מאשר לגברים הצרידות שלהן", אומרת הלוי. "הן מתייחסות אליה לא רק הבריאותי, אלא גם מן הפן האסתטי. גברים נוטים להתעלם את הטיפול, עד שזה פוגע בעבודתם. מי שכן פונים הם לומדים לשיר נכון אבל לא לומדים לדבר נכון) וגברים שלהם היא גובה הקול (קול נשי), שאף היא נובעת משימוש במיתרי הקול".

מה נחשב לדיבור לא נכון?

"דיבור נכון כולל שלושה מרכיבים עיקריים: נשימה סגירה נכונה של מיתרים, והפקה נכונה של תהודה קדימה השלכת הקול קדימה).

"דיבור המוגדר כ'לא נכון' קורה, כאשר כל תהליך הפקת נעשה בצורה פונקציונלית לא נכונה", אומרת הלוי. "נשימה לא נכונה, שימוש לא נכון במיתרי הקול והפקה לא נכונה של תהודה פעמים רבות אנשים בולעים את הקול, מדברים מהחלק האחורי חלל הפה, ואז אין לקולם עוצמה מספקת. מרצים באוניברסיטה למשל, שמעדיפים לדבר ללא מיקרופון, ולא משתמשים בשלושת מרכיבי הדיבור החיוניים, קולם לא נשמע, גם מתאמצים ומנסים להגביר אותו".

איך אדם יכול לבדוק אם הוא מדבר לא נכון?

"מי שיש לו בסיס של דיבור לא נכון, ירגיש קושי ומאמץ בהפקת הקול, במהלך דיבור ממושך (מספר שעות), כמו הרצאה קהל. כאבי גרון בזמן, או אחרי, הרצאה או שירה, מעידים על בגובה קול שאינו מתאים לאותו אדם. לפעמים, מרוב מאמץ, גם נפיחות באזור הצוואר. מאמץ ממושך עלול אף לגרום נשימה, אי יכולת להשלים משפט, להרגשה שצריך כדי לדבר, ותחושה של חנק. קיים גם קושי להגביר את הקול לצעוק ולא יוצא). למי ששר, עלול להיות קושי בשירת מסוימים (קשה לעלות ולרדת). תופעות כאלה נותנות שמשהו בקול נשחק וצריך לטפל בו בהקדם".

כאבי גרון בזמן שירה או הרצאה מעידים על שימוש בגובה קול לא מתאים. לפעמים, מרוב מאמץ, תופיע גם נפיחות באזור הצוואר. מאמץ ממושך עלול אף לגרום לקשיי נשימה

מתי נשימה נכונה?

"נשימה נכונה היא באמצעות שריר הסרעפת, שממוקם לצלעות. נשימה כזו מאפשרת כניסת נפח אוויר גדול ודיבור ממושך ללא מאמץ. בנשימת סרעפת מתאפשרות גם קול יותר חזקות, והתאמת הקול לצרכים השונים.

"כדאי לזכור, שכאשר מתבצעת נשימה בחלק העליון של החזה, נפח האוויר הנכנס נהיה קטן יותר והפקת הקול אופטימלית. אולם, גם כאשר נושמים נשימות סרעפת, צריך התאמה בין שאיפת האוויר ונשיפתו. אם, למשל, הפקת הקול אחרי שנגשפה כבר מחצית מכמות האוויר, נשימת הסרעפת אפקטיבית. מסיבה זו חשוב ללמוד איך לתאם בין שתי הפעולות, כדי להפיק את מלוא התועלת מנשימה זו".

איך לומדים לדבר נכון?

"בפגישה הראשונה נערך תשאול מקיף, שפרטיו מסייעים להתאמה מקסימלית של טכניקת הטיפול לבעיה הספציפית. בהמשך, מושם דגש על היגיינה קולית. מנסים לנתח מצבים בבית, בעבודה ובמקומות בילוי שגורמים לפגיעה בדיבור: עישון, הגברת הקול בגלל מוזיקה קולנית בחתונות ובפאבים, צעקות, קריאות קולניות מחדר לחדר ומהבית החוצה.

"כהכנה ללימוד טכניקת דיבור נכונה, נלמדים תרגילי נשימה, תרגילי חיזוק מיתרים לפי הצורך, תרגילים לשינוי עוצמת הקול, מציאת גובה קול מתאים, ותרגילים לשימוש בתהודה נכונה. כמו כן, נלמדים תרגילי הרפיה לשחרור חגורת הכתפיים.

"השלב הבא הוא לימוד היגוי נכון של הברות, צלילים בודדים, מילים בעלות הברה אחת, שתי הברות ויותר, זוגות מילים, משפטים קצרים וקטעים.

"לבסוף, נעשית התאמה למצבים בחיי היומיום, תוך התנסות במצבים הללו. התרגול שנעשה במהלך הטיפול, ולאחר מכן בבית, מסייע לטכניקה החדשה שנרכשת להיטמע, והיא הופכת במרוצת הזמן להיות מובנית ושימושית בחיי היומיום".

הלוי מאמינה, שכמעט עם כל קול ובכל מצב ניתן להגיע לתוצאות טובות, תוך לימוד טכניקות של דיבור נכון. עם זאת, היא מציינת כי תוצאות הטיפול אינן נראות מייד, מהיום למחר. "מדובר במעבר הדרגתי מדיבור לא פונקציונלי ובעייתי (לפעמים גם מצורת התנהגות מסוימת) לדיבור נכון, שאמור להקל על המטופל ובמקרים רבים גם לפתור לו בעיות שונות".

כדי שלא להזדקק לטיפול, מציעה הלוי להיות מודעים לגופנו וערים למה שקורה בגרוננו. "לקחת פסק זמן למנוחה כאשר דיבור ממושך מעייף אותנו וקשה לנו לדבר, או כאשר כואב לנו הגרון. פשוט לתת למיתרים לנוח ולא לאמץ אותם מעבר למה שהם מסוגלים.

"מן הראוי לזכור, שגם כשהדיבור נכון, מגיע שלב שבו הגרון מתעייף ממאמץ הדיבור ולמיתרים דרושה מנוחה, כפי שהיא דרושה לכל איבר אחר בגוף לאחר פעילות ממושכת". ■

גרון בריא

איך לשמור על הגרון. עצות מעשיות

■ להפסיק לעשן. העישון נחשב לאויב מספר אחת של מיתרי הקול.

■ להימנע מצעקות וממאמץ יתר של הקול לאורך זמן.

■ לפני הרצאה, שירה או משחק, יש לדחות שתייה חמה מאוד או קרה מאוד, בעיקר למי שאינו נוהג לשתות נוזלים אלה. ההמלצה היא לשתות מים מינרלים לא מקוררים.

■ משקאות ומוצרי מזון חריפים, מלוחים, יבשים – נוטים לגרות או לייבש את רירית הגרון, ולכן עדיף להימנע מהם כאשר הגרון רגיש או דלוק, וגם לפני דיבור ממושך.

■ חשוב לדבר/ לשיר בטון לפי יכולתו של הדובר (לא נמוך מדי ולא גבוה מדי). למרצים מומלץ להשתמש במגביר קול.

■ למי ששרים במקהלות – חשוב להקפיד על נשימה נכונה. מומלץ להם להיבדק אצל מומחה שיקבע לאיזה גובה קול הם מסוגלים להגיע ללא קושי, על מנת שלא ייפגעו מיתרי קולם. פיתוח קול צריך להיעשות בצורה נכונה ומבוקרת, בהתאם לאפשרויות שמתאימות לאותו קול.

■ לפני הופעה בפני קהל, רצוי "לחמם" את הקול על ידי השמעת טונים עולים ויורדים.

■ ספורטאים שמשתמשים בדיבור שמלווה את התרגיל, מורות לחינוך גופני שנותנות הוראות תוך פעילות – עליהם ללמוד איך לשלב נכון בין הדיבור ובין המאמץ הפיזי.

■ לעבור קורס לדיבור ונשימה נכונים, כדי לשנות הרגלי דיבור קולניים.

צילומי אילוסטרציה: יונתן בלום

צמחים לגרון

ד"ר מינה פארן, מומחית וחוקרת צמחי מרפא, ממליצה על שימוש בצמחים הבאים, כדי להקל על הגרון לאחר מאמץ, ובמצבים של צרידות ואובדן הקול

■ חליטת פרחי הסמבוק, בתוספת כפית דבש – מרככת את הגרון היבש.

■ מרתח של צמח התוטמית וחליטת פרחי החלמית והלחך הגדול (Plantago) מונעים גירוי במערכת הנשימה. צמחים אלה מכילים חומרים סוכריים (פולי סכרידים) המצטיינים בכושר ספיחה מעולה. לאחר שהם סופחים מים הם מרפדים ומרככים את הקרומים הריריים ומונעים גירויים.

■ למי שמרבים לצעוק וסובלים ממתח ועצבנות, מומלצת חליטת פרחי הטיליה או צמח הסקוטלריה (קערורית), שהם בעלי אפקט מרגיע.

דיאטה טיפ־טופ

את אשת קריירה. את עובדת מהבוקר עד הערב. פעילה ונמרצת, ואין לך עודף זמן. איך לאכול טוב גם כשיש סדר יום עמוס ולחוץ ■ טיפים לארוחות מזינות ומהירות לאשה עובדת

גילה מצא־למפל

אשת קריירה מבלה שעות רבות וארוכות בעבודה. ומכיוון שיש לה סדר יום עמוס ביותר, היא צריכה תפריט שלא יצריך התעסקות מרובה ובכל זאת יהיה טעים ומזין. במצבי לחץ הגוף זקוק לאספקה של אבות המזון (חלבונים, שומנים, ויטמינים ומינרלים) במינון מוגבר. אספקתם הסדירה, ובכמות מספקת, תבטיח התמודדות טובה יותר עם מצבים, שיפור היכולת האישית, החשיבה וכמובן גם ההישגים. הגר מואב ורוני שילה, שתי דיאטניות קליניות, ממליצות לנשים עובדות איך לאכול טוב, בסדר יום עמוס ולחוץ, שלעתים נדחסים בו גם אימוני כושר שמחייבים להקפיד על תפריט מאוזן.

ארוחות בוקר וצהריים

■ ארוחת בוקר בבית: בשעות הבוקר המטבוליזם (חילוף החומרים) הוא היעיל ביותר. ארוחת הבוקר מעוררת, תורמת לכושר הריכוז והתפקוד במשך היום. לפני תחילת המירוץ המטורף של היום, חשוב לאכול ארוחת בוקר גדולה בבית. כזו המבוססת על פחמימות, כמו לחם קל או קורנפלקס בשילוב חלבונים: גבינה, ביצה או פסטרמה הודו, וכן ירקות או פירות. למי שלא מוצא את הזמן לשבת ולאכול בנחת, מומלץ להכין סנדוויץ' שכולל גבינה, או ביצה וירקות, ולאכול אותו כאשר מגיעים לעבודה. בכל מקרה, עדיף להכין את הסנדוויץ' בבית ולא לקנות, כדי למנוע תכולת שומן גבוהה מדי.

■ ארוחת צהריים של מנה אחת: ניתן להרכיב ארוחה ללא מנה בשרית. למשל, מנת פסטה ברוטב ירקות; "מנה חמה" מוכנה; מנה של פלאפל בפיתה ולא בלאפה. כאשר מכינים לבד פסטה, כדאי להסתפק בכוס וחצי ולא מעבר לזה, ואת הרעב להשביע עם ירקות חיים ומבושלים. להימנע מבחירת רטבים על בסיס שמנת ולהעדיף עשבי תיבול, מיץ לימון וחומץ.

■ דחיית ארוחת הצהריים: ניתן לדחות את הארוחה העיקרית לערב, כמו שמקובל באירופה, ובצהריים להסתפק במשהו קל (למשל סנדוויץ' בתוספת ירקות, או יוגורט ופירות). להימנע מאכילת "מזון מהיר", כמו נקניקיות, קבב והמבורגרים – המכילים כמות גדולה של שומן וחומרים מלאכותיים.

■ הקפדה על זמנים: לא לוותר על ארוחות מסודרות בזמנים קבועים ולהימנע מלדלג עליהן ולהגיע למצב של צום לאורך זמן. צום גורם לירידת רמת הסוכר בדם ולתחושות גופניות רעות. מצבי רעב גם מעוררים זלילות בלתי מבוקרות.

שתייה, פירות וירקות

■ שתייה: צריך לשתות לפחות 12 כוסות נוזלים ביום, לא כולל קפה ותה. חוסר שתייה גורם לתשישות, עייפות, כאבי ראש, ירידה בריכוז וביכולת החשיבה. כדי לדעת אם שותים מספיק, כדאי למלא בקבוק ריק של 1.5 ליטר במשקה המועדף (מים, סודה, משקה דיאט, לימונדה) ולשתות רק ממנו. לוודא שעד הצהריים שתינו את כולו, ושעד שעות הערב סיימנו בקבוק נוסף. הרגל נוסף שמומלץ לאמץ: לשתות כל שעה עגולה כוס מים. במשך הזמן, הדבר הופך לחלק מהשיגרה היומית.

מה לשתות: כדאי לזכור ששתייה מרובה יכולה להוסיף לנו קלוריות מיותרות, אם לא נקפיד לבחור את המשקאות המתאימים. בכוס משקה קל יש 80־100 קלוריות ובפחית כ־140 קלוריות. לכן, 12 כוסות ביום יכולות להביא אותנו ל־1,000־1,200 קלוריות, כאשר לפעמים זה סך הכמות שאנחנו מעוניינים בה, כדי לשמור על משקל תקין או למטרת הרזיה.

■ ירקות: ניתן לאכול ירקות ללא הגבלה. רצוי לאכול אותם עם הקליפה, שמכילה ויטמינים וסיבים. אפשר לקחת לעבודה קופסה שמכילה ירקות חתוכים מסוגים שונים, שבוודאי מומלצים למי שגם רוצה לרזות. ניתן גם להכין מראש בבית ירקות מבושלים, או מאודים, ולהכין מנה בכלי, כדי לגוון. ירקות הם תחליף מצוין לחטיפים, עוגיות ופיתויים אחרים, שמוגשים בישיבות ובהזדמנויות אחרות. מומלץ בהן להתיישב רחוק מהצלחות, ובמידה וניתן – למנוע לחלוטין את הגשת ה"מזיקים".

■ פירות: רצוי מאוד לכלול אותם בתפריט היומי כספקי אנרגיה, ויטמינים ומינרלים. אבל כאן הכמות כן קובעת. לא לאכול מעבר ל־2־4 פירות ביום, עקב תכולת הסוכר והקלוריות הגבוהה.

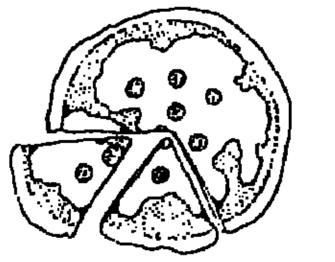

■ איפה אוכלים: הפסקת אוכל צריכה להיעשות [illegible] בעמידה, נהיגה או הליכה. צריך לשבת וללעוס היטב ולאכול לאט. תחושת השובע מגיעה אחרי כ־20 דקות.

חטיפים וארוחות ביניים

נשות קריירה רבות אוכלות חטיפים [illegible] ארוחות מסודרות. הכוונה לעוגות שמרים, שוקולד, [illegible] ושתיית משקאות קלים שגורמים לאגירה של [illegible] בכמות גדולה. מוצרי מזון אלו הם בעלי קלוריות ריקות, [illegible] דלק החיוני לגוף – ויטמינים ומינרלים.

■ ארוחות ביניים: לאכול ארוחות ביניים קטנות [illegible] הגעה למצב של רעב שבו לא חושבים על איכות [illegible] כמויות. כמו כן, הן מבטיחות אספקת אנרגיה [illegible] ירידה ברמת הסוכר. אכילה לעתים קרובות [illegible] של אבות המזון, מבלי להעמיס על מערכת העיכול [illegible] של אוכל. ארוחות אלו עוזרות להמשיך את יום העבודה [illegible] של מלאות, עוזרות לאיזון רמת הסוכר בדם ומשפרות את [illegible]

אפשרויות בחירה לארוחות ביניים:

יש לבחור מזון דל בשומן ועשיר בפחמימות. להלן [illegible]
חטיף גרנולה (עד 150 קלוריות); 2־3 עוגיות [illegible] שיבולת שועל; 2־3 קרקרים מחיטה מלאה או [illegible] דלת שומן; תערובת דגנים מועשרת בסיבים עם [illegible] לחמניה או 2 פרוסות לחם מחיטה מלאה עם [illegible] אדמה אפוי שניתן להכין במיקרוגל ולהוסיף יוגורט [illegible] טרי; מעדן חלב דל שומן; חתיכה דקה של עוגת [illegible] שמן שניתן לתבל עם אבקת שום, בצל או צ'ילי; [illegible] דיאטתית או ארטיק.

מוצרי חלב וסיבים

■ מוצרי חלב: להימנע מכמויות שומן גדולות [illegible] רווי שגורם לנזק לכלי הדם. לכן, רצוי לאכול מוצרי [illegible] אחוזי שומן נמוכים. גבינות – לא יותר מ־5%, [illegible] גבינה צהובה ומלוחה. אם "חייבים", אז עדיף כאלה [illegible] וקלוריות. כדאי לדעת, שכוס חלב 3% שומן מכילה [illegible] ולכן יש לשים לב גם לכמות החלב היומית, [illegible] הרבה קפה. קפה בכלל לא מומלץ, עקב הקשר בינו לבין [illegible] ולחץ דם גבוה, ועדיף במקומו לשתות תה צמחים ללא [illegible]

■ מזונות עשירים בסיבים: הסיבים התזונתיים חיוניים [illegible] פעילות המעיים והעיכול. הם קושרים את השומנים [illegible] מפריעים לספיגתם. הם מורידים את רמות הכולסטרול [illegible] הרגשת שובע. הכוונה לשיבולת שועל, סובין, תערובת [illegible] מלאה, ירקות ופירות.

ארוחות עסקיות

[illegible] עסקיות יכולות לגרום נזק לגיזרה ולבריאות. אם זה תלוי [illegible] מסעדות שיש בהן מגוון גדול של סלטים ומנות לא [illegible] כמנה ראשונה העדיפי, למשל, סלט ירקות עם רוטב דל [illegible], במקום לנשנש לחם עם חמאה. במקום בשר אדום ושמן [illegible] הודו, דגי ים ועוף, שהוכנו באפייה, צלייה או אידוי ולא [illegible] כתוספת במקום צ'יפס קחי פחמימות (תפוח אדמה אפוי, אורז [illegible] קוסקוס) וכן קטניות (אפונה, שעועית, חומוס). לקינוח, [illegible] קצפת העדיפי סלט פירות, שרבט או מנת פרי. כדאי [illegible] כשתיית מים עד האוכל ולהימנע ממשקאות קלים [illegible] כוהליים. כוס יין יבש מכילה כ־80 קלוריות ופחית בירה לבנה כ־ [illegible] קלוריות.

פעילות גופנית

[illegible] פעילות גופנית חיונית להורדת מתחים ושמירה על משקל תקין. [illegible], כאשר היא נעשית בצהריים היא שוברת את שיגרת העבודה [illegible] כוחות מחודשים. היא גורמת לתחושה טובה ורגיעה בזכות [illegible] חומרים שמופרשים מהמוח בעת הפעילות.
[illegible] שלושה אימונים בשבוע של חצי שעה פעילות אירובית, מהווים [illegible] המינימום הדרוש לצורך שריפת שומן והגברת קצב חילוף [illegible] החומרים. בימים שאין לך זמן לכושר השתדלי ללכת למקומות ברגל, [illegible] את מכוניתך במרחק ממקום העבודה ותעלי במדרגות במקום [illegible]

[illegible] בן ולא לאכול לפני אימון: כדי שהאימון יהיה אפקטיבי, [illegible] אספקת אנרגיה מהירה. לכן אסור לצרוך מזון עתיר סוכר [illegible] דקות לפני האימון. סוכרים פשוטים (מיצים, סוכריות, [illegible]) מספקים אנרגיה לטווח קצר, אבל פוגעים בביצועים [illegible], כי הם גורמים לרמת סוכר נמוכה בדם. יתכנו תחושות של [illegible] ראש, חוסר קואורדינציה, טשטוש, עייפות וחוסר מוטיבציה [illegible] את האימון. ההמלצה היא, לאכול כשעה וחצי עד שעתיים [illegible] האימון פחמימות מורכבות כמו פסטה, אורז ותפוחי אדמה. [illegible] להיוועץ בדיאטנית להרכבת תפריט שיבטיח אספקה סדירה של [illegible] התזונה החיוניים לגוף. ■

תפריט לדוגמה לאשת קריירה

סך הכל: כ־1.500 קלוריות ליום

בוקר: חצי כוס דגנים עשירים בסיבים תזונתיים, בתוספת בננה קטנה ויוגורט דל שומן־0%; כוס קפה עם רבע כוס חלב 1% שומן + ממתיק מלאכותי.

ארוחת ביניים (10:00): כריך משתי פרוסות לחם קל, או לחמניה קלה בתוספת שתי כפות גבינה, או שתי כפות חומוס.

צהריים: שני תפוחי אדמה בינוניים + גביע יוגורט, וסלט ירקות גדול בתוספת כפית שמן זית, או כף טחינה, או כף רוטב לייט.

או:

"מנה חמה" בתוספת סלט ירקות וכפית שמן זית ולקינוח פרי (תפוח/ שני שזיפים/ אפרסק).

או:

רבע עוף/ הודו/ קציצת טבעול/ שני שניצל "פלוס" (לוודא על האריזה שיש בהם מקסימום 250 קלוריות). תוספות: תפוח אדמה בינוני, או חצי כוס אורז, או חצי כוס אטריות, או חצי כוס תירס בתוספת סלט ירקות.

ארוחת ביניים (16:00): שני קרקרים מחיטה מלאה + שלוש כפות גבינה 5% + שתי כפיות ריבה.

או:

יוגורט דל שומן + פרי + פרוסת לחם קל.

ערב: סלט ירקות עם כפית שמן זית, שתי פרוסות לחם קל, שתי כפות גבינה 5% ושבעה זיתים.

לילה: כוס קפה + רבע כוס חלב 1% שומן. תוספת של פרי: כוס אבטיח/ כוס קוביות מלון/ תפוח.

או:

מעדן דיאטתי/ שתי עוגיות קטנות מחיטה מלאה, או שיבולת שועל/ ארטיק פרילי / שני כדורי גלידה דיאט.

האמת על דיאטת היו־יו

תמיד אמרו לנו שעלייה וירידה במשקל שוב ושוב הורסת את הגיזרה ואת הבריאות. האם זה באמת נכון? ומה לעשות כדי לרזות לטווח ארוך

דיאטת היו־יו קיבלה את שמה הרע לפני מספר שנים, כאשר כמה מחקרים מצאו קשר בינה לבין מחלות לב. אבל היום יש מומחים המטילים ספק בממצאים הללו, ומאמינים כי היתה הגזמה בתיאור הסיכונים הבריאותיים.

"אנשים רוצים להאמין לדיווחים שדיאטת היו־יו פוגעת בבריאות", אומר ד"ר ג'יימס היל, מרצה לרפואה במרכז לתזונת האדם במרכז למדעי הבריאות באוניברסיטת קולורדו.

"אם מי שעשתה דיאטה ונכשלה מאמינה שכל ניסיון נוסף לרזות הוא מסוכן לבריאות, היא לא תנסה שוב", אומר ד"ר היל. ומכאן נבעת שאלה רחבה יותר: האם מוטב להישאר שמנים, מאשר לנסות להוריד את הקילוגרמים המיותרים, שחוקה עליהם, כביכול, לחזור ולהופיע על גופנו?

לפני שמומחים יוכלו ליישב את המחלוקת בשאלת הסכנות הכרוכות בדיאטת יו־יו, הם צריכים להחליט למה הכוונה. לרוע המזל, זה לא כל כך קל. יש מחקרים שהגדירו את "מרזי היו־יו" כאנשים שמורידים ומעלים באופן קבוע כמויות קטנות של משקל – שניים־שלושה קילוגרמים בלבד; ואילו מחקרים אחרים התמקדו באותם מרזים שמשקלם עלה וירד בתחום של 15 ק"ג ויותר, על פני תקופה של שנים.

נקודת מחלוקת אחרת: החוקרים אינם יודעים לומר בוודאות אם המשתתפים במחקריהם הם אנשים שירדו במשקלם בכוונה תחילה, עקב דיאטה מתוכננת, או כאלה שירדו במשקלם מסיבות אחרות, כגון מחלה או לחץ נפשי.

גורמים מעין אלה עלולים לפגוע בבריאות, בלי קשר לשינויים במשקל, אומר ד"ר דיוויד וויליאמסון, מומחה לאפידמיולוגיה במרכז לפיקוח ומניעת מחלות באטלנטה.

רוב המומחים מסכימים, כי הטיעונים החלשים ביותר נגד דיאטת היו־יו הם אלה הטוענים כי היא פוגעת בסיכויים להורדה עתידית במשקל. הטענות הללו מבוססות על קומץ מחקרים שנעשו בחיות מעבדה, שבהן נמצא כי עכברים שנגרמה אצלם עלייה וירידה תכופה במשקל, בנוסח דיאטת היו־יו, התקשו יותר ויותר לרדת במשקל לאחר כל פעם שהעלו אותו מחדש.

אבל חשוב לציין, כי מחקרים רבים העלו ממצאים מנוגדים. "על כל מחקר המזהיר מפני הסיכונים שבעליות ובירידות מחזוריות במשקל, יש חמישה מחקרים שלא גילו שום השפעה שלילית", אומר ד"ר היל, שסקר 25 מחקרים בחיות, שנערכו בתחום זה. צריך גם לזכור, שעכברי מעבדה מגיבים אחרת לשינויים במשקלם מאשר בני אדם. במחקרים שנערכו עד כה על בני אדם, לא נמצאה הוכחה לכך שירידה במשקל נעשית קשה יותר ויותר לאחר כל השמנה נוספת.

בידי החוקרים יש הוכחות תקפות קצת יותר, לגבי הקשר בין דיאטת היו־יו לבין מחלות לב ומוות בטרם עת. בשנה שעברה פורסמו תוצאות של סקר רחב היקף, שבו נערך מעקב אחר 20,000 גברים, בוגרי אוניברסיטת "ייל" בארה"ב, במשך 30 שנה, ונמצא בו כי אלה שמשקלם השתנה במידה החריפה ביותר, לעתים קרובות ביותר הם גם אלה שהיו להם הסיכויים הגבוהים ביותר למות בגיל צעיר יותר. ולא רק גברים שעלו הכי הרבה במשקל היו בסיכון גבוה יותר; גם אלה שירדו הכי הרבה היו בסיכון גבוה, משום שמספר הפעמים שמשקלם השתנה במשך השנים היה הגדול ביותר.

ממצא אחר שעלה לכותרות: חוקרים באוניברסיטת ייל ניתחו את התוצאות של מחקר חשוב שבוצע בפרמינגהם, והגיעו למסקנה כי אנשים שהיו להם בחייהם המספר הגדול ביותר של שינויים במשקל, היו בסיכון כמעט כפול למות ממחלת לב. החוקרים גם מצאו כי לנשים יש עליות וירידות תכופות יותר במשקל מאשר לגברים.

"יש קשר ברור בין אי־יציבות במשקל לבין בריאות לקויה", אומר ד"ר קלי בראונוול, אחד ממחברי המחקר ומרצה לפסיכולוגיה באוניברסיטת ייל.

למה זה מזיק

אבל מה שהחוקרים עוד לא הצליחו לזהות, זה את המנגנון שבאמצעותו דיאטת היו־יו מזיקה לבריאות. כי ל"מרזי היו־יו" אין לחץ דם גבוה יותר, וגם לא שיעור גבוה יותר של כולסטרול – שני המדדים החשובים ביותר לקביעת הסיכון לחלות במחלות לב.

"מהמחקר עולה, כי לחץ הדם ושיעור הכולסטרול יורדים כשאדם מרזה ועולים כשהוא משמין", אומר ד"ר בראונוול. אבל האם שינויים תכופים במשקל מאמצים את הלב יותר מדי? "איננו יודעים זאת עדיין בביטחון", הוא אומר.

השאלות הפתוחות הללו נתנו תחמושת בידי אותם מומחים המטילים ספק באמיתותם של הסיכונים הבריאותיים הכרוכים בגלישת היו־יו. "הממצאים הללו נופחו מעבר לכל פרופורציה", אומר חוקר ההשמנה ד"ר קסאווייר פיי־סונייר, מבית החולים סט־לוק רוזוולט בניו־יורק.

היתרונות הבריאותיים שבהורדת משקל לצמיתות, הוא אומר, חשובים הרבה יותר מן הסכנות האפשריות הכרוכות בעלייה וירידה מחזורית במשקל.

ואם עדיין אין תשובה סופית ונחרצת לשאלת הסיכונים הבריאותיים הכרוכים בדיאטת היו־יו, הרי שידועה לנו היטב הסכנה הפסיכולוגית: "אני משוכנע שדיאטת היו־יו היא דבר רע, אם לא מסיבה אחרת או משום שהיא גורמת לנזק רגשי", אומר האפידמיולוג ד"ר וויליאמסון.

אם יש לך ארון מלא בגדים במידה 40 עד 48, את עלולה להרגיש בסופו של דבר כמו כישלון, מלאה תסכול וחסרת שליטה על חייך. זה יכול גם להרוס את המוטיבציה לשינוי ההרגלים בכיוון של הרגלים בריאים יותר בעתיד. דיאטת היו־יו, אם כן, אולי לא כל כך גרועה לגוף – אבל אין ספק שהיא רעה מאוד לנשמה.

איך להפסיק את היו־יו

■ להפסיק לספור קילוגרמים: "אם אתה מתמקד בכמה קילוגרמים בדיוק עליך להוריד, עד איזה תאריך אתה מוכרח להוריד אותם, ובדאגה אם תעלה אותם בחזרה או לא – זהו מתכון בדוק לכישלון, ואולי אפילו להפרעת אכילה מסוכנת", אומר ד"ר וויליאמסון. צריך להתמקד בצעדים קטנים והתחלתיים, כגון הורדת כמות השומן בתפריט, או התחלת תוכנית כושר מתאימה, שנקבעה בהתייעצות עם הרופא.

■ לקחת את זה לאט. רבים מ"מרזי היו־יו" מנסים לרדת במשקל במהירות הבזק ומגלים שהקילוגרמים חוזרים באותה מהירות. נסו להגיע לירידה ארוכת טווח, וקבעו לכם מטרות חודשיות (ולא שבועיות). "זה יתן לכם ולגופכם זמן להתרגל להיות רזה יותר", אומר ד"ר היל.

■ להיות בטוחים שאתם באמת מוכנים לזה. "אם אינכם מסוגלים להנהיג כרגע את השינויים הדרושים באורח החיים לשם ירידה מוצלחת במשקל, אין שום בושה בלחכות עד שתהיו מסוגלים לכך", אומר ד"ר בראונוול. "אחרת, אתם מסתכנים בעוד קפיצת יו־יו למטה ולמעלה".

■ "ניו באדי".

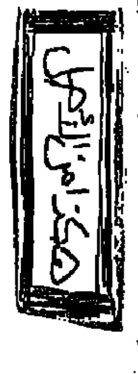

בשמים

החגים מתקרבים, ולקראתם מגיעים הבשמים החדשים. הניחוחות הבולטים הם הפרחוניים והעדינים. תשומת לב רבה מושקעת בעיצוב הבקבוקים, שמזמן הפסיקו להיות רק כלי קיבול, והפכו לפריט המיועד למשוך תשומת לב ■ חברות הקוסמטיקה ומעצבי האופנה הגדולים מציגים את הריחות החדשים

1) "קליס", מבית "אקולוניק": ניחוח עדין ומתוק של פרחים ופירות – ברגאמוט, ליסון, פריחת תפוז, ורד, יסמין, ילאנג־ילאנג, ענבר, וניל, מוסק ואזוב. (או־דה־טואלט, 50 מ"ל 125 ש"ח)

2) "דולצ'ה וימה", הבושם החדש לנשים של "כריסטיאן דיור", שהיה בשנה האחרונה לסוד השמור ביותר של עולם הקוסמטיקה. זהו הבושם ה־14 במספר שחברת דיור מפיקה. הניחוח מבוסס על פרחים, עצים, פירות ותבלינים. שילוב של תמציות פרחי שושנים, ליליות, איריס ומגנוליה יחד עם וניל, קינמון, ציפורן והל. (30 מ"ל 156 ש"ח)

3) "אהבת אמת" של "אליזבט ארדן": שילוב בין ריחות הלוטוס והוורד, עם תוספת של ניחוח פריסיה, יסמין, ורקיס ואיריס, ובבסיסו אלמוג וענבר ומושק. הבושם עצמו ורדרד עדין. על המכסה מופיעות שתי טבעות נישואים שלובות, המסמלות את אהבת האמת. (129־288 ש"ח)

4) סוניה ריקל, המעצבת, הוציאה בושם על שמה. הוא מורכב משילוב של פרחים משכרים, עצים מסתוריים ותבלינים יחודיים, ומשווק בבקבוק בעיצוב מהודר שבראשו מכסה זהב. (אודה פרפיום ספריי 50 מ"ל 288 ש"ח)

5) "לולו בלו" של "קאשרל": נגזרת של "לולו" המקורי, רק פרחוני יותר. הריח המוביל בו הוא ריח פרח העשוף הכחול. (30 מ"ל ספריי 129 ש"ח)

6) "דואנדה" של המעצב הספרדי ג'יל דל פוזו (פירוש המילה הוא "השראה" בספרדית). בושם נשי בניחוח של צמחים ירוקים והדרים, ברגאמוט ומנדרינה משולבים בחרוה ומלון נכחות עדינה של מימוזה, ילאנג־ילאנג ויסמין, עצי ארז ואלסון. (124־269 ש"ח)

[illegible]

עור יפה ומטופח חשוב לכל אשה, אבל אצל דוגמנית, זה מקור הפרנסה שלה ■ איך שומרות סינדי קרופורד, לינדה אוונג'ליסטה, נעמי קמפבל [...] דוגמניות העל, על עור חלק ובריא, למרות הנסיעות, שכבות האיפור הכבדות וימי עבודה הנמשכים 14 שעות תחת זרקורים לוהטים? רופא העור הניו־יורקי ד"ר אלברט לפקוביץ, המטפל בהן, חושף כאן את העצות שהוא נותן להן ■ מה שטוב להן, בוודאי טוב גם לנו

"בעיות העור השכיחות ביותר אצל דוגמניות הן קודם כל פצעונים, ובמקום השני – עור יבש", אומר ד"ר לפקוביץ, רופא העור של דוגמניות העל. "ברוב הדברים ניתן לטפל. אם, למשל, באה אלי דוגמנית ואומרת שיש לה מחר תצוגת אופנה או יום צילומים, ופתאום הופיע לה פצעון, הייתי רושם לה מינון אינטנסיבי של כדורי אנטיביוטיקה, בתוספת משחה או תחליב אנטיביוטיים. או שהייתי מזריק לפצעון הידרוקורטיזון. אחד משני הטיפולים הללו היה עוזר בתוך יום אחד".

[illegible]

"לניקוי יומיומי אני ממליץ להשתמש בחומרים העדינים ביותר שאפשר, כדי למנוע גירויים ויובש. בדרך כלל, סבון פשוט כמו DOVE או CAMAY הוא הטוב ביותר. סבונים שיש בהם בשמים או שומנים רבים יכולים לגרום גירויים. חשוב לנסות סוגים שונים, כדי למצוא חומר ניקוי שהוא יעיל בלי לגרום יובש, כך שתחושת העור תהיה נקייה וחלקה, אבל לא מתוחה מדי.

"אצל דוגמניות יש סכנה של ניקוי־יתר, מפני שהן לפעמים נדרשות להחליף את האיפור שלהן כמה פעמים ביום. זה מחסל את שכבת החידקים הטבעית הנמצאת בדרך כלל על העור, והדבר עלול לגרום לדלקות. זו סיבה נוספת להקפיד על חומרים עדינים בכל האפשר.

"בדרך כלל, אני לא ממליץ על ניקוי פנים מקצועי בסלון יופי. טיפול יופי הוא זמן נעים מאוד של פינוק והתרגעות, ויש קוסמטיקאיות טובות מאוד פה ושם. אבל טיפולי יופי רבים כוללים הבאת העור במגע עם משהו קר מאוד ומשהו חם מאוד, והמרכיבים שגורמים לתחושות הללו יכולים לגרום גירויים בעור. שינויים פתאומיים בטמפרטורות גורמים להתכווצות והתרחבות של נימי הדם בעור, מה שבסופו של דבר גורם להבלטת נימי הדם. בנוסף לכך, משחות ותכשירים שומניים יכולים לגרום לפצעונים.

"יש נשים שמנסות לסלק פצעונים שחורים או לבנים לבד. לאלה אני מייעץ לעולם לא ללחוץ חזק מדי. יש להניח תחילה קומפרס חם על העור ואז ללחוץ בעדינות. כמובן, חשוב להקפיד שהידיים יהיו נקיות".

[illegible]

"נשים רבות משתמשות בחומרי לחות כבדים [...] להביא לסתימת הנקבוביות ולהופעת פצעונים [...] לבנים, שחורים, או אדומים. כדאי להשתמש [...] בתכשירים נטולי שמן. לקרוא את התווית של [...] הקנייה. המילה הראשונה ברשימת המרכיבים [...] 'מים' (WATER). אם מופיעות מילים המעידות [...] שומניים, כמו LANOLIN, או OIL, הן צריכות [...] לסוף הרשימה, שכן המרכיבים רשומים לפי [...] אל המועט".

[illegible]

"מי פנים, מנקים גרגריים ומסכות פנים – [...] להיות מועילים מאוד, כל עוד הם עדינים [...] גירויים. ספוג פשוט, או מגבוני בד, יכולים [...] בשביל נשים מסוימות, אבל שפשוף העור [...] מדי, יכול לגרום להופעת פצעונים רבים יותר, [...] מגביר את ייצור השומן".

[illegible]

"כשדוגמנית יוצאת לנסיעה, היא צריכה [...] תרופות אנטיביוטיות – במשחה או בכדורים [...] הפה – אם הרופא רשם לה אותם למקרים [...] פצעונים; תכשיר הגנה מפני שיזוף; את תכשיר [...] המתאים ביותר לעור פניה, אחרי שבדקה אותו [...] אליו".

[illegible]

"אני מטפל בדוגמניות בתכשירים המכילים [...] הידרוקסיות רק לפעמים. יש כאן סיכון קטן, מפני [...] אלפא־הידרוקסיות עלולות לגרום גירוי בעור, אבל [...] על מאוד לשיפור מראה העור, והן עוזרות לשמור על עור [...] נקי מפצעונים".

[illegible]

"הדבר החשוב ביותר, לכל אחת, לשמירת מראה יפה של [...] – להגן עליו מפני פגעי האקלים ומפגעים חיצוניים [...] לדוגמניות אני מרגיש ארבעה דברים: השתמשי [...] בתכשיר הגנה מפני השמש; הימנעי מחומרים הגורמים [...] אכלי היטב; הקפידי על שעות מנוחה מספיקות.

"להגנה מפני שיזוף אני ממליץ על מקדם הגנה של לפחות [...] לגוף – בעיקר לדוגמניות, שמבלות הרבה בשמש. מוצרים [...] נגד שיזוף, המכילים מחסומים פיזיים נגד קרינה כגון [...], הם טובים מאוד מפני שהם בדרך כלל גורמים פחות [...] גירויים מאשר תכשירי הגנה כימיים. אני גם ממליץ לחבוש [...] כובע רחב שוליים ולהיזהר מחשיפה כלשהי לשמש, במידת [...] אפשר, בין 10 בבוקר ל־4 אחר הצהריים.

"אם בכל זאת מקבלים כוויות שמש, כדאי לשים על העור קומפרס קריר של חצי מים וחצי חלב, להרגעה. כמו כן, לקחת אספירין או איבופרופן, ואז למרוח משחה לטיפול מקומי המכילה הידרוקורטיזון להרגעת הגירוי. צריך מרשם רופא למשחה כזאת בריכוז יעיל באמת, אבל אם אפשר להשיג בלי מרשם משחת הידרוקורטיזון בריכוז של 1%, זה יותר טוב מכלום. אם הכוויה רצינית, וזה אפשרי, כדאי לגשת לרופא עור שירשום משהו יותר חזק".

[illegible]

"לדוגמנית, אפילו אלרגיה קטנה, או תגובה חלשה לגירוי מתכשיר קוסמטי, יכולה להיות בעיה רצינית. יש הרבה בשמים, תכשירי שמפו ותכשירי ניקוי המכילים שמן בסיס המכונה 'שמן ברגאמוט', שעלול לגרום למה שמכונה 'תגובה פוטו־טוקסית', כלומר – תגובה רעילה בשעת חשיפה לאור.

"פירוש הדבר, שכאשר נחשפים לשמש, עלולים לקבל כוויה ששורפת כתם חום על העור, וזה יכול להישאר על העור במשך חצי שנה. גם למיץ ליים ולמיץ סלרי יש השפעה דומה, כך שאם סוחטים ליים לתוך מים מינרליים ואז משפשפים את הרגל באותה יד ונחשפים לשמש, פתאום יכול להופיע כתם חום על הרגל. אני אומר לדוגמניות לרחוץ היטב את הידיים אחרי שהן מורחות כל דבר שהוא.

"אם מישהי מקבלת כוויה מחומר כזה, הגורם לגירויי עור, והיא תופסת את זה מוקדם, עליה לרחוץ היטב את המקום ולמרוח משחת קורטיזון לשימוש מקומי. אם המקום כבר הפך חום, צריך פשוט לחכות עד שהוא יעלם, וזה יקרה תוך כמה שבועות. לפעמים תכשיר המכיל חומצות אלפא־הידרוקסיות יכול לזרז את התהליך".

[illegible]

"הרבה רופאי עור לא מסכימים איתי, אבל אני מאמין שמאכלים מטוגנים ושמנים יכולים לגרום לעור לא אחיד ולהחמיר את בעיית הפצעונים. אני מייעץ לפציינטיות שלי לא לאכול שוקולד, למרות שהרבה רופאים מערערים על הטענה שהשוקולד מזיק לעור. אבל שוקולד מכיל שומן חמאה וחומרים מתחלבים שהם שומניים, ולדעתי הם תורמים להתפתחות בעיות עור.

"ולבסוף, כיוון שהפרעות אכילה נפוצות כיום בקרב נשים צעירות, אני מרגיש באוזני הדוגמניות שחשוב מאוד לאכול מספיק ולהקפיד על תזונה טובה, דבר שתורם הרבה להופעה חיצונית בריאה באופן כללי". ■

■ "סלף"

[...] נאה של דוגמנית. סינדי קרופורד

יפה וחשופה

איך להיראות יפה כשלובשים בגד עם מחשוף

המחשופים הגדולים של הקיץ חושפים את החזה, וצריך לוודא שיש לך מה להראות.

■ כדי שעור החזה יהיה גמיש וחלק, כדאי למרוח מדי יום תחליב לחות לגוף, מן הפטמות ועד הצוואר, וכמובן – על כל פיסת עור שאינה מכוסה בבגדים. יש להגן בעזרת קרם הגנה טוב גם אם את לא הולכת לים או לבריכה, אלא רק מסתובבת בחוץ עם שמלה חשופה, השמש מזיקה לעור).

■ אין טעם להשתמש בקרמים המיוחדים (והיקרים) שנועדו לטיפוח החזה. הם אמנם נעימים ומוסיפים לחות, אבל לא יזקפו את החזה. אפשר להסתפק בתחליב לחות רגיל לגוף.

■ כשאת יוצאת בערב ולובשת משהו עם מחשוף, אפרי קצת את החלק הגלוי של החזה אחרי הוספת הלחות: פודרה ורדרדה־כסופה, למשל, תיראה נהדר בעור עמום. להדגשת הפריץ בין השדיים, משחי מעט צללית כהה בגוון שזוף בין השדיים ובאלכסון לרוחב החלק העליון של החזה (בצורת Y) אבל השתמשי רק במעט מאוד אבקה וטשטשי היטב – אסור שהאיפור יהיה בולט מדי.

■ אם יש לך כתמים ונמשים מעודף שיזוף בשנים עברו, השתמשי באיפור בסיס, על ספוגית איפור, בגוון קצת יותר כהה מגוון העור, כדי להסוותם.

■ אם עור החזה שלך נוקשה ומקומט – אחרי שנים של חשיפה לא זהירה לשמש – אין מה לעשות כדי לתקן את המצב ממש. מוטב שתוותרי על מחשופים.

■ "סינגר מדיה"

ופי

כנרת איבני, 23, החלה את קריירת הדוגמנות שלה בגיל שמונה. כשהיתה בת 16 החליטה שמיצתה את העניין ופתחה בית ספר לדוגמנות. "לא היה לי גרוש", היא מספרת היום. "אבא שלי התנגד, למרות שאמא היתה בעד. אז פניתי לבית קפה בעיר מגורי, נתניה, והצעתי לבעלים שבשעות 'המתות' אקיים במקום קורסים ואממן את המשקאות של הבנות".

איך הגיבו בבית הספר?

"המחנכת לא פירגנה ואפילו הזמינה את ההורים לשיחה. אבא שלי, סגן מנהל בית ספר תיכון במקצועו, אמר למחנכת שלחיים האישיים שלי הם לא צריכים לדאוג, למרות שהוא היה נגד מה שעשיתי. בין התלמידים היו שפירגנו והיו שלא".

מאז ועד היום הספיקה להקים בתי ספר נוספים. אחד בבת־ים, ואחד בשותפות עם סוכנות "יולי". בין זה לזה, היא עדיין מדגמנת, אם כי לא הרבה.

היא השתתפה בתחרות מלכות היופי, והיא אומרת: "למרות שלא קטפתי תואר, זו היתה חוויה נהדרת והרווחתי טיול משגע לסין". היא גם סיימה לימודי תקשורת באוניברסיטה הפתוחה, ומקווה לעסוק בתחום לצד פעילות בבתי ספר לטיפוח החן.

ואיך מגיבים היום ההורים?

"שמחים ומאושרים שטוב לי".

■ רונית מטיאס

■ צילום: עדו לביא ■ סיגנון: אורית רייס ■ שיער: שוקי זיקרי ■ איפור: אורית ברקוביץ ■ צולם בבית ברח' קדם

חדש

סבון טבעי, טיפוח להריון, ושני שפתונים

רוז' אקלט (קלרינס): סדרת שפתונים חדשה בעלת הרכב חדשני של לחות קבוע המשתחרר עם תנועת שפשוף השפתיים. השפתונים מכילים פיטוספידות – מיקרו קפסולות צמחיות המכילות חומצה היאלורונית. (62.90 ש"ח)

רוז' מאג'יק (לנקום): שפתון עם פטנט בלעדי, מאפשר עמידות לאורך זמן וכושר הזנה ולחות. אינו משנה גוון לאחר שעות רבות ושומר על עמידות הצבע למשך כל היום. מכיל מסנני קרינה ומנטרל רדיקלים חופשיים. להשיג בעשרה גוונים. (96 ש"ח)

"ביומי מאם" (תשלובת כ.צ.ם): סדרת טיפוח, טואלטיקה והיגיינה המיועדת לנשים בהריון ולאחר הלידה. בסדרה: קרם עיסוי להזנת העור בתקופת ההריון; קרם עיסוי להזנת העור לאחר הלידה; שמפו; קונדישינר; סבון־נוזלי. המוצרים מכילים מינרלים, תמציות צמחיות, שמנים צמחיים, ויטמינים, ועוד. להשיג ברשתות השיווק ובבתי המרקחת. (19־39 ש"ח)

סבון בוץ טבעי (דנס קוסמטיקס): סבון בוץ טבעי מסדרת "מינרל". מכיל מינרלים מים המלח ומיוצר מחומרים טבעיים בלבד. להשיג אצל יועצות "דנס" המוסמכות, במרכזי החברה ובאמצעות מרכז הזמנות טלפון 177-022-3881. (16 ש"ח)

קערות טיבטיות נגד כאבים

אנה לב הכהן. יועצת רוחנית והילרית. מטפלת בשיטות אנרגטיות. מעבירה סד[illegible] וקורסים במדיטציה, ביוגה, בהילינג ובקערות טיבטיות. שמשמיעות צלילים שונ[illegible] בין השאר, היא מטפלת בבעיות של חוסר שקט נפשי, דיכאון, כאבי גב, ובעיות נוס[illegible]

אסתר טל

אננה לב הכהן מלמדת אנשים "לקבל את הכאב, להתחבר אליו, לקחת אותו ביד כמו חבר טוב ולהתייחס אליו כאל מורה שבא ללמד אותם שיעור בחיים. במהלך הטיפול אני מלמדת את המטופל לשלוט בכאב, להתמודד איתו, לנתב אותו לכיוונים אחרים ולגרום לו לצאת מתוכו".

לב הכהן, גרושה ואם לארבעה, ילידת ארגנטינה שעלתה לארץ לפני חמש שנים, היא יועצת רוחנית והילרית, מרפאה במכלול שיטות אנרגטיות. היא מעבירה סדנאות וקורסים במדיטציה, ביוגה וההילינג בביתה, בחיק הטבע ובמנזרים.

אחרי התפתחות רוחנית ממושכת, מפגשים עם אנשי רוח ומטמורפוזה שעברה, הגיעה לפני כשנה ל"אשרם" – מקום קדוש בברזיל, שם עשתה מדיטציה יומם וליל בהדרכתו של מורה רוחני "וקיבלתי ממנו 'התקדשות'. הוא חיבר אותי ל'אור הזהב' – אור רפואי ורוחני. כשאני עושה מדיטציה (בוקר, צהריים וערב) ומטפלת באנשים, אני עובדת עם האור הזה, חשה באנרגיה החזקה שלו שאופפת אותי, ובנוכחותם של המדריכים הרוחניים של ההיררכיה הקוסמית, אלו שמנהלים את היוניברס".

> "גוף האדם הוא כמו בית – אם הוא לא מנקה את 'ביתו' ומשאיר בו אבק ולא מתייחס אליו בכבוד, יתרחשו בו כל מיני 'תקלות'. כשהגוף מוזנח ואין בו איזון גם הנפש נפגעת, ולהפך"

כשמגיע אליה מטופל – לאחר שיחת הכרות, דיון בבעיותיו ואורח חייו – הוא שוכב על מזרן, מוקף קערות טיבטיות, כלי נגינה עתיקים, כשמעל נעים באוויר מובייילים. בחדר דממה מוחלטת. אננה, לבושה לבן, ידיה פרושות לצדדים, נושאת ראשה אל על ועוצמת עיניים. "אני נפתחת לכוח העליון ומקבלת הדרכה באיזו צורה לטפל ומה הם אזורי התורפה של האדם. ברגע שאני מתחילה לטפל, אני אומרת תפילה וחשה באנרגיה חזקה שעוברת דרכי. אני עצמי לאור הזה, מרגישה בכוחו ואורו החזק המציף אותי ומנתבת את האור לגופו של המטופל".

להיות פה ועכשיו

לאננה מגיעים אנשים שסובלים ממיחושים שונים, מחוסר שלווה ושקט נפשי, דיכאון, כאבי גב, ובעיות נוספות. "בגלל שלא טוב להם על הנשמה, או בגלל פחדים, יש אנשים שהחיים מפחידים אותם, וקשישים שסובלים מבעיות כרוניות אמיתיות או מדומות, ועוד".

מה פירוש "בעיות מדומות"? את מכירה קשישים בריאים?

אננה: "בשבילי אין גיל. גיל זו יצירה של המוח. לנשמה אין גיל. יש לה יכולת אינסופית לפעול כל הזמן ולגלות דברים חדשים על עצמה. אנשים מגיעים לזיקנה, כי הם מתחילים להיסגר לחיים, לתת למחשבות שליליות [illegible] אליהם. כל עוד האדם [illegible] ומפיק את הפוטנציאל [illegible] הוא משמר את חיוניותו [illegible] על הזיקנה.

"אני לא אומרת [illegible] הוא צריך לרוץ [illegible] ארוכים או לרקוד [illegible] אבל הוא יכול להלך [illegible] הים ובפארקים, לטפל [illegible] ביתו, לעסוק [illegible] ובפעילות גופנית [illegible] נתוניו הפיזיים, [illegible] ממוזיקה, מזיו השמש, [illegible] ומליטוף, ואם הוא לא [illegible] לאהוב את עצמו ולהעניק [illegible] לאחרים, היא תשוב [illegible] ובמנות גדולות".

אננה מתחדשת כל [illegible] מחליפה מקצועות ועיסוקים [illegible] פותחת וסוגרת 'מעגלים' [illegible] ניסיון חיי והתהליכים [illegible] אני יכולה לעשות הכל [illegible] אומרת, לכן היא מטפלת [illegible] מהגדרות. "אני רוצה [illegible] אננה, עם החופש לעשות [illegible] שעולה על דעתי באותו [illegible] לשנות מה שאני צריכה [illegible] עם החיים. להיות פה ועכשיו".

היא למדה בבית ספר [illegible] בארגנטינה והשתלמה [illegible] בפסיכולוגיה חברתית. [illegible] החלה לעסוק [illegible] כשנישאה לאדריכל, [illegible] השתלמה בעיצוב פנים [illegible] לעבוד עם בעלה על פרויקט[illegible] מכאן עברה לאמנות, [illegible] בפיסול, עבודות מקרמה [illegible] בעיצוב סביבתי. [illegible] הפיסול שלה ממקרמה [illegible] במוזיאונים גדולים [illegible] אמריקה והיא הוזמנה [illegible] במוזיאון בפולין.

בתערוכות האחרונות [illegible] היא עיצבה רשתות [illegible] ציבוריים שהשתרעו על [illegible] מטרים. "רקדנים רקדו [illegible] הרשתות לצלילי מוזיקה שהפקתי מכלים שונים". אננה חשה [illegible] העולם הוא רשת אחת גדולה. כל מה שקורה לפרט משפיע על הכלל ומה שקורה לכלל משפיע על הפרט. כשבמקום [illegible] מתרחשת מלחמה, היא משפיעה עלינו אנרגטית. לא כל אחד מודע לכך, אבל כשכלכלת ארה"ב נפגעת, חשים זאת בחוזקה אצלנו".

אחרי 12 שנות עיסוק אינטנסיבי באמנות, סגרה את המעגל ובחרה להרחיב את "חוליות" היוגה והמדיטציה שניתקה ממעגלים קודמים. היא השתלמה אצל טריגריניו – מורה רוחני, בעל [illegible] בברזיל, נוצרי, שאמר לה שעליה לעזוב הכל ולהגיע לישראל.

"לא הבנתי כלום. השתגעתי מדבריו. אמנם שלטתי [illegible] העברית, אבל לא ראיתי את הקשר בין ידיעת השפה העברית [illegible] ישראל", היא אומרת בהתרגשות. "הוא היה המורה הרוחני שלי. הוא [illegible] למרתי להבין את החיים ולפצות אותם. התחלתי להכיר את [illegible] החדשה שקיימת בתוכי. את הפוטנציאל הגלום בי, להבין [illegible] אנשים ולעזור להם. עד אז לא ידעתי שקיים בי כוח ריפוי".

לפני שעשתה צעד מכריע בחייה, הגיעה עם בתה הצעירה לירושלים. "וברגע שרגלי דרכה בירושלים, חשתי ששורשי [illegible] פה. נפגשתי עם החצי השני של הנשמה שלי, שהיתה פה. [illegible] הרגשתי כוח חזק. חדש. שאף פעם לא היה בי. הבנתי שהמורה שלי צדק. דבריו היו מסר. ידעתי שזו יד גורל. שאלוהים הביא אותי לפה בשליחות, כדי לעזור לאנשים".

"אני מנתבת את האור לגופו של המטופל". אננה לב הכהן

צילום: רובי קסטרו

ניקיתי את ההילה

ליאת, בת 39, מורה לדרמה: "שכבתי על מזרן. אננה רכנה מעלי, העבירה ידיה מעל גופי, מכף רגל ועד קדקוד. חשתי חום נעים זורם מעלי, כמו רוח חמימה מענגת. היא נגעה בכפות רגלי, בברכי, עברה לאזור הבטן והלב, והתמקדה בהם שעה ארוכה. 'יש לך כאבים בבטן. אני מרגישה', אמרה. הניחה את שתי כפות ידיה על בטני ולפתע השמיעה צלילים רכים ומתמשכים, שבקעו מתוכה. היא המשיכה להשמיע צלילים עדינים וחזקים, כשהיא נוגעת בראשי ומעל חזי. חשתי רפיון ורגיעה בכל איברי גופי.

"אננה ביקשה שאתרכז בכאב בבטני ואגרש אותו החוצה. הצלחתי 'לתפוס' בכאב ולדמיין כיצד הוא מתפוגג ונעלם ואור לבנבן־זהוב מציף את חלל בטני. אננה בדקה שאכן הכאב אינו נמצא יותר בתוכי. כדי 'לחגוג' את ניצחוננו על הכאב, הקישה אננה על קערות טיבטיות, שכל אחת מהן הפיקה צלילי גונג שונים, שמילאו את החדר בהד מתמשך. אחרי שעה של ריחוף בעולם קסום של מגע, דמיון וצלילים, קמתי אל מציאות חדשה. הרגשתי קלילה, שליווה ומלאת אנרגיה".

מה עשית לליאת. כישפת אותה?

אננה: "עבדתי בהתחלה על ההילה שלה. נכנסתי דרך ההילה למרכזים האנרגטיים של גופה. התחלתי לטפל דרך כפות הרגליים, הברכיים ומשם הגעתי לבסיס – המרכז האנרגטי הראשון, עברתי למרכז השני – הָרָה, ואחר כך למקלעת השמש, שם נעוצות הבעיות שלה. קשה לה להשלים עם משהו שמתרחש עכשיו בחייה. עברתי זמן ממושך על איברי הגוף הפנימיים שלה, טיפלתי בכאב במקומות הרגישים בבטן, עד שחשתי שהיא חזקה יותר. אחר כך טיפלתי בלב, ניקיתי את ההילה וסגרתי אותה. שילבתי בטיפול צלילים מסוימים, שמתאימים לליאת. זהו קול סופרן צלול, עדין ודק שבקע מבטני. בסוף הפקתי צלילים שונים מפעמונים טיבטיים, שהחדירו בליאת תחושה כאילו היא צוללת לאינסוף, שם מצויים השקט והשלווה".

אלטרנטיבי

אננה האירה לי את הדרך

שחר דור, 25, רווק מרחובות: "הגעתי לאננה בעקבות חיפוש אחר מדריך רוחני, מישהו שאפשר לסמוך עליו. אני מתעניין ומאמין בקשר שבין הגוף והנפש, והיו לי הרבה תהיות בחיים.

"אחרי שירותי בצה"ל לא מצאתי את דרכי בחיים. חשתי אבוד. עלו בי הרבה שאלות פילוסופיות. פחדתי מההתמודדות עם החיים. לא היה לי כיוון. לא ידעתי בדיוק מה אני רוצה לעשות בחיים.

"כשהגעתי לאננה, שוחחנו ארוכות, חקרנו יחד מהו מצבי הנפשי, כדי שאננה תאבחן ותדע במה עליה לטפל. בגלל מצבי הנפשי חשתי גם חולשה. אננה החליטה לתת לי סדרה של טיפולים לצורך איזון כללי ורמת אנרגיה נכונה", מספר דור. "שכבתי על מזרן בחדר הטיפולים. אננה עמדה לידי והזרימה לי אנרגיה. היא נגעה בי מעט באזור בית החזה, ששיקף את הבעיות שאפיינו את חיי באותה תקופה. אננה איבחנה שחסר לי הרבה מיסוד האדמה (אחד מארבעת היסודות המרכיבים אותנו: אש, אוויר, אדמה ומים) ונתנה לי את הקישור הנכון לקרקע.

"בטיפולים הבאים התמקדה אננה בתופעות שהיוו מכשול בחיי, שהיו קשורות בגוף ובנפש והתייחסה אליהן. בטיפול הרביעי והחמישי היא שרה לי בקול רך ורגוע, ואחר כך השמיעה לי צלילים בקערות טיבטיות שהרגיעו אותי ועשו לי טוב.

"בעקבות הטיפולים, המציאות שלי השתנתה. חשתי אושר גדול, קלילות ופתיחות רבה יותר כלפי הסובבים אותי. הצלחתי למגר פחדים, מודעים ובלתי מודעים, ששימשו לי מכשול בחיים וגרמו לתקיעות. בעקבות הטיפולים הבנתי מה אני רוצה לעשות בחיים. לפרנסתי, אני עוסק בעבודות מזדמנות בתחומי עבודות הבניין ובה בעת אני לומד הילינג, כדי לעזור לאנשים לשפר את חייהם כפי שאננה עשתה עבורי. אפשר לומר שאננה נתנה לי את ה'אור' הראשון, שמאיר את דרכי עד עכשיו".

הגוף הוא כמו בית

[illegible] חמש שנים היא אינה נחה לרגע. שני ילדים נמצאים איתה ושניים נותרו בברזיל, נשואים ומאושרים. אננה מעבירה [illegible] וסדנאות בכל הנושאים הקשורים להתפתחות רוחנית. [illegible] הילינג, אפיית לחם תוך כדי מדיטציה, כוח הנר – עבודה עם [illegible], וצליל וקול (בשילוב קערות טיבטיות – קערות בגדלים [illegible], שכאשר מכים בהן, הן משמיעות צלילים מתמשכים [illegible] על הגוף והנפש).

[illegible] המורה הברזילאי הותיר לאננה מורשת רוחנית ייחודית, "165 [illegible], מעין מנטרות. שהוא 'קיבל' (בתקשור) ממדריכיו הרוחניים. [illegible] במשך שבע שנים באופן מסודר ורצוף עם המשפטים [illegible], תוך כדי נשימות, הם חודרים לתת־מודע של האדם ולמחזור [illegible] משנים את המחשבות, התחושות לא רק הרגשות, אלא גם את [illegible] והעתיד, הצורה החיצונית".

[illegible] ממש נס.

"[illegible] אם האדם עובד על עצמו, אכן קורים נסים. חייו של האדם הם [illegible] של פרי מחשבותיו, רשימותיו, כוונותיו, פועלו ומוזנותיו. [illegible] הוא פועל, לפי כל המרכיבים האלו, נותנת תוצאות [illegible] את חייו בהווה ובעתיד".

[illegible] שלא עובד על עצמו?

"גוף האדם הוא כמו בית – אם הוא לא מנקה את 'ביתו' ומשאיר בו [illegible] ולא מתייחס אליו בכבוד, יתרחשו בו כל מיני 'תקלות'. כשהגוף [illegible] ואין בו איזון, גם הנפש נפגעת, ולהפך. אין הפרדה בין בעיות [illegible] ופיזיות. כשלאדם יש כאב קטן, משמע שהנשמה שלו בוכה, [illegible] על בעיה קטנה יש לעבור בגדול. ככל שהאדם עובד יותר על [illegible] במישור הפיזי והנפשי, הוא ממלא עצמו באהבה ומחלק אותה [illegible]. כך האהבה תחזור אליו במעגלים. ברגע שהאדם מרגיש [illegible] באהבה, הוא חש ריקנות פנימית ושם מתחיל הכאב. אני עוזרת [illegible] קודם כל להשלים ולקבל מה שקורה לו ו'להזמין' בלב [illegible] שאני מורה לו, את כל הטוב שהוא רוצה לעטוף בו את חייו. [illegible] 'הזמנה' לא מתממשת, משמע ש'זה עוד לא הזמן'". ■

[illegible] של אננה: 08-6278271

הורוסקופ

טובה ספרא

מה צפוי לבני כל המזלות בשבוע הקרוב (11.9־17.9)

טלה

ביום שני צפויים מכשולים ודחיות בכל דבר שאתם מנסים לממש. בשלישי וברביעי עליכם להשגיח על ההוצאות. בימים חמישי, ששי ושבת הצלחה תהיה בכל נושא הדורש נסיעות קצרות והתפתחות אינטלקטואלית המביאה התקשרות טובה ומוצלחת. ביום ראשון הימנעו מהליך משפטי כלשהו, כדי למנוע הפסד או כישלון.

שור

ביום שני שמכם הטוב עלול להיפגע, בעיקר בגלל נקמה של מישהו בכם. בימים שלישי ורביעי צפוי שתתנהגו באופן אימפולסיבי. בחמישי, בששי ובשבת מגיעות אליכם הכנסות כספיות שהתעכבו לאחרונה. ביום ראשון אתם מהססים יותר מדי בקבלת החלטות וזה מבטיח התמהמהות ביכולת שלכם.

תאומים

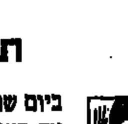

ביום שני היזהרו מקשרים שמחוקים לכם את האגו אבל אינם כנים. בימים שלישי ורביעי חברים פועלים מאחורי גבכם. בחמישי, בששי ובשבת צפויות התפתחויות בזכות פעולתכם האינדיבידואלית, בתחומי מסחר וכדומה. ביום ראשון אתם פועלים בצורה הרסנית בתחום הפיננסי, ומפסידים כספים.

סרטן

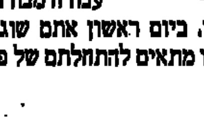

ביום שני נגרמת לכם אכזבה בתחום הקריירה. בימים שלישי ורביעי עזרה צפויה מחברים נאמנים ואוהבים. בחמישי, בששי ובשבת אתם לוקחים על עצמכם עבודה מבודדת. זה הזמן לבצע תחקיר או מחקר. ביום ראשון אתם שוגים בקבלת החלטות. זה יום שאינו מתאים להתחלתם של פרויקטים חדשים.

אריה

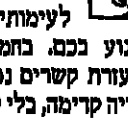

ביום שני צפויה שגיאה אישית שלכם בנושא הקשור בהליכי החוק, דחו כל פעולה אפשרית כדי לא ליפול למלכודת הזו. בשלישי וברביעי אתם נכנסים לעימותים עם אנשים בעמדות סמכות, וזה עלול לפגוע בכם. בחמישי, בששי ובשבת תקוותיכם מושגות בעזרת קשרים נכונים. ביום ראשון אתם פועלים מחוסר ראייה קדימה, בלי לקבל תמיכה.

בתולה

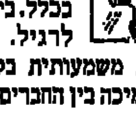

ביום שני הוויטליות שלכם יורדת, או בריאותו של בן הזוג משפיעה עליכם. בשלישי וברביעי היזהרו בנהיגה ובנסיעה בכלל. בימים אלה יש נטייה לדאגה, מעבר לרגיל. בימים חמישי, ששי ושבת התפתחות משמעותית בקריירה. ביום ראשון קשה לכם למצוא תמיכה בין החברים. סמכו רק על עצמכם.

מאזניים

ביום שני המערכת הזוגית אינה זורמת בשקט. אם אתם מעורבים במשפט או בהליך משפטי מכל סוג – אין זה היום שלכם. בשלישי וברביעי בן הזוג עוזר לכם עם כספים. בחמישי, בששי ובשבת מתאים לכם לנסוע לטייל, להתפתח גם ברמה המנטלית ולקדם אמביציות אישיות. ביום ראשון צפויה אכזבה הקשורה בעמדתכם האישית.

עקרב

ביום שני אתם עובדים קשה, ומרגישים שאין קידום באופק, מה שמשפיע על הבריאות שלכם. בשלישי וברביעי חוסר הבנה בחיי הנישואים גורם לאי נחת ומשפיע גם בתחומי השותפות והעסקים. בחמישי, בששי ובשבת כל נושא הקשור בהתחייבויות פיננסיות יתפתח לשביעות רצונכם. ביום ראשון היזהרו בארגון הכספים – אתם נוטים לעשות טעות, חכו עוד קצת.

קשת

ביום שני יש מכשולים בדרך לסיפוק רגשי. יש דאגות הקשורות בילדים, ורצוי להעניק להם תשומת לב במהלך היום. בימים שלישי ורביעי הבריאות מושפעת קשה מהאווירה במקום העבודה. בחמישי, בששי ובשבת צפויה הצלחה בהליכים משפטיים. ביום ראשון מצב רוחכם הטוב מטעה אתכם בטיפול בכספים וגורם הפסדים.

גדי

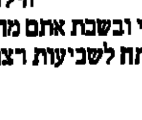

ביום שני נדרשת תשומת לבכם להורים. בדקו את כל הניירת הקשורה לנכסים משפחתיים. בשלישי וברביעי אתם יוצאים למקומות בילוי. השגיחו על פעילותם של הילדים. חיי הרגש שלכם בבלגן. בחמישי, בששי ובשבת אתם מתחזקים. ביום ראשון הליך משפטי אינו מתפתח לשביעות רצונכם.

דלי

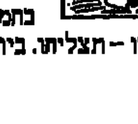

ביום שני לא קל לממש תוכניות הקשורות בעבודה מנטלית. בימים שלישי ורביעי צפויים מתחים במשפחה, בעיקר בגלל חוסר ארגון נכון של הנכסים המשפחתיים. בחמישי, בששי ובשבת אתם מבלים. אם תהמרו – תצליחו. ביום ראשון אתם צפויים לבעיות עיכול.

דגים

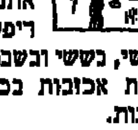

ביום שני צפויה דחייה בקבלת כספים להם אתם מחכים. אלה ימים קריטיים בנושא הכספי, היזהרו בהוצאות. בשלישי וברביעי אתם מוטרדים מסגנון דיבור לא דיפלומטי הגורם לעימותים עם קרובים. בחמישי, בששי ובשבת אתם מטפלים בהורים. ביום ראשון צפויות אכזבות בכל הקשור להימורים או השקעות מסוכנות.

■ מי שיודע מהו מזל האופק שלו (מזל השעה) יכול לקרוא גם אותו בנוסף למזל השמש, כדי לקבל תחזית יותר מדויקת. צריך לזכור ששיטת חיזוי זו אינה מחליפה תחזיות מקצועיות.

הייתי פעם בחור יפה

הוא חי בבוורלי־הילס בווילה מפוארת, מנהל רומנים עם שחקניות קולנוע יפהפיות, מבלה בכל המסיבות ונחשב לרווק מבוקש ◻ שחקן הקולנוע הישראלי אהרון איפלה, שזוכה להצלחה ולהערצה בהוליווד, רוצה להתחתן, ורק עם אשה ישראלית ◻ עכשיו הוא בארץ, ואתמול אף נערך לכבודו ערב מחווה בסינמטק בתל־אביב ◻ ליאורה הכהן נפגשה איתו

הוא השחקן הישראלי המצליח ביותר בבירת הסרטים העולמית, אך עדיין מחפש אחר תפקיד חייו בקולנוע ואת אהבת חייו בחיים האישיים. אהרון איפלה, האיש שלנו בהוליווד, הגיע לביקור בארץ. אתמול בערב נערך בסינמטק בתל־אביב ערב מחווה לכבודו, על עבודתו הקולנועית. מאות אנשים הוזמנו לארוע, ביניהם כל אנשי האקדמיה לקולנוע, פוליטיקאים, חברי ממשלה, שרים ואנשי עסקים.

איפלה השתתף בסרטים רבים, לצדם של סר ג'ון גילגוד, ג'יימס מייסון, ברט לנקסטר, דאסטין הופמן, וורן בייטי, ובאחרונה כיכב לצדו של ג'יימס גארנר. מאחוריו יש מאות תפקידים בתיאטרון, בטלוויזיה ובקולנוע.

בהוליווד ובבוורלי־הילס הוא נחשב רווק מבוקש מאוד, מתגורר בווילה מפוארת ונוסע בג'יפ מפואר. הוא מבוסס להרשות לעצמו להפסיק לעבוד ולחיות עד סוף ימיו ללא קשיים כלכליים, אבל הוא לא עושה זאת.

הוא ניהל רומנים עם שחקניות הוליוודיות רבות, ביניהן לינדה קארטר, שירלי מקליין וגם עם סינדי לאופר. אבל איפלה, באמצע שנות הארבעים לחייו, החליט שהוא רוצה להקים משפחה ולהוליד כמה שיותר ילדים.

"עדיין לא מצאתי את אהבת חיי", הוא אומר. "לא כל חצאית יכולה לכבב אצלי. אני גבר מאוד סלקטיבי, ובעל אישיות עם דרישות. איני אומר זאת מתוך שחצנות. אני לא נמשך לכל אחת. בחורה יכולה להיות יפהפיה וכלל לא אמשך אליה. אני אוהב נשים נשיות, מלאות ונחשקות".

לאהרון יצא שם של כובש לבבות. "אני לא אשם. לאבא ולאמא שלי היה איזה ערב נחמד והם הוציאו תוצרת מוצלחת. בסך הכל די נחמד לי. לפעמים נשים אומרות לי 'לא תקבל מאיתנו הכל דרלינג'. חוץ מזה, כיבוש נשים זה לא דבר קל, במיוחד לא בלוס־אנג'לס. כל אחד חי שם בעולמו, באוטו שלו, ובבית שלו. כל אחד כמכונה הקוביה שלו ואין שם את המעורבות כמו בתל־אביב, בניו־יורק ולונדון. במקצוע שלי אני מכיר הרבה אנשים במסיבות, בקוקטיילים ואפילו בבית הכנסת, אני מאוד מעורה בחיי הקהילה ומתפלל כל בוקר".

מבין יותר את העולם

עכשיו, כאמור, הוא רוצה להתחתן ולהקים משפחה. האשה שלו, לדבריו, צריכה להיות אינטליגנטית, עצמאית ובעלת אישיות מורכבת, והכי חשוב שהם יהיו מחוברים אחד לשני. "אני רוצה שהיא תהיה ליידי בחוץ, זונה במיטה, אשפית במטבח ואמא בבית".

חשוב לו גם שהאשה שלו תהיה בגיל שמאפשר לה ללדת, כי חיי משפחה חשובים לו. על השאלה למה לא התחתנת עד היום, הוא מגיב בהחלטיות: "היום אני מוכן, הגעתי לגיל שאני מבין יותר את העולם. אני רוצה להתיישב, לבנות משפחה, זה חשוב לי מאוד, אם אמצא את הישראלית המתאימה זה עדיף משחקנית בלונדינית".

מה הבעיה למצוא אחת כזאת?

"עד היום אני נמשך לנשים הרפתקניות, שלא תמיד אני יודע לאן אני אסתף עמן. אני פוגש אשה, יש משיכה ומתפתח רומן. אצלי קודם כל ההתלהבות וההנאה, איני מתכנן את העתיד. ידוע שהחיצוניות של האשה והמראה שלה זה המשיכה הראשונית. אני לא נער בן 17 המחפש אצל אשה רק את עניין המיטה. צריך גם לדבר עם האשה לפני זה ואחרי זה.

"באופן כללי, אני מצטייר בעיני נשים כקשוח, אך הלב שלי רך כמו חמאה. לפעמים אני אפילו מפחד מנשים, למרות שיש לי שרירים חוקים.

"כולם חושבים שאני מיליונר, ברוך השם לא חסר לי שום דבר. יש לי בית מהודר בבוורלי־הילס. אני לא רודף כסף, ואיני אוהב להתרברב. גם איני מנקר עיניים לאף אחד. אני נלחם עם עצמי לא לרכוש רולס רויס, מסתפק בג'יפ טיוטה פור ראנר. חסרה רק האשה המתאימה, שתוכל ליהנות מכל זה".

הוא ניהל רומנים ממושכים בהוליווד. למשל, עם ה... היפהפיה לינדה קארטר, ששיחקה עמו בסרט "אהבה אלוהית"... שירלי מקליין, שאותה הכיר בנשף חלוקת פרסי האוסקר... ביניהם רומן סוער, ומקליין אפילו הטיסה אותו ללאס וגאס... למרות שהיא היתה אשה מרתקת ומעניינת מאוד, הוא... למען סינדי לאופר. הם נפגשו בצילומי הסרט "חושים"... שנמשך שנה וחצי.

"עכשיו אני רוצה מישהי סולידית, שתחלק איתי את... בתמורה אני אעניק לה אהבה, פינוקים, חיים מרתקים...ת, אני והיא נלמד ביחד את החיים, כי אף פעם לא ...ללמוד. דבר אחד אני יכול להבטיח לה – היא לא תרעב ...שבה, ואף פעם לא יהיה לה משעמם איתי".

...חזן משווים למאהב ולנטינו, הידוע בחיזוריו הרומנטיים ...ים. כאשר הוא מחזר אחרי אשה, הוא שולח לה זרי סחלבים, ...תה בטיסות למקומות אקזוטיים, ועוד כל מיני הפתעות ...מעניינות. אין לו רגע דל בחיזורים.

...ן חושב שהוא לא הפסיד שום דבר בחייו, לעומת חבריו ...ם שלחלק מהם יש ילדים שעומדים כבר על סף גיוס לצה"ל. ...רגיש שהפסדתי", הוא טוען. "יש דברים שהשגתי בחיים ...כלל לא הגיעו לזה. כל חיי חייתי טוב. אני בכלל חי בעולם ...טייל ושוכר בעולם. החיים שלי הם פנטזיה של הרבה אנשים ...לא כל גבר יכול לחיות עם שחקנית שהוא חולם עליה, או ...מעורה בחיים ההוליוודיים. יש לי חברים שהתחתנו בגיל צעיר ...ש להתגרש כמה פעמים. אני דילגתי על הקטע הזה. אז מי פה ...יותר, אני או הם?"

...השנים הללו חיית לבד?

...ודאי שלא. באופן עקרוני אני סלקטיבי בחברה שאני חי בה. ...יכול להיות עם עצמי לבד ימים ולילות. חייתי תקופות של ...יש עד ארבע שנים עם נשים שונות. מה שנקרא 'רומנים ארוכי ...'. חלק מהרומנים היו עם נשים לא יהודיות.

...שנים התעוררתי והבנתי שליחסים האלה אין עתיד, בגלל ...י יהודי ממשפחה מסורתית ומחפש דווקא אשה ישראלית. אך ...ישראליות יש בעיה, הן כל הזמן משחקות 'פרוות', במיוחד בהתחלת ...ים, ולי אין זמן לזה.

"אני מאוד רומנטי ורגיש, מאוד אוהב לחזור, אך אין לי זמן לשטויות. כאשר קובעים עם בחורה פגישה, היא לא יכולה לבטל אותה ברגע האחרון כי פתאום הווטרינר התקשר אליה. נורא חבל, כי ניתן לרקום כאן מערכות יחסים וסיפורי אהבה מאוד יפים. סיפור כזה יכול להוביל אותנו לכל החיים ביחד. בכלל, בארץ שלנו יש נשים יפהפיות עם פוטנציאל אדיר".

[illegible]

איפלה נולד במקנס שבמרוקו, ועלה לארץ עם הוריו כשהיה בן שנה. ילדותו ונעוריו עברו עליו במעברה עם עשרת אחיו ואחיותיו, ששניים מהם נפטרו. האהבה שלו לסרטים התחילה בגיל שבע, כשמכר פיצוחים וממתקים בקולנוע, וכך צפה בכל סרט לפחות 20 פעם. הכוכבים שלו היו קלארק גייבל, אליזבט טיילור, אווה גארדנר, ברט לנקסטר ומרילין מונרו.

כנער, הוא עבד בשעות היום במפעל לייצור גרבי ניילון וקומבניזונים, ובערב למד בעירוני א'. את שירותו הצבאי, כקצין, עשה בשדה בוקר, שם פגש את אנג'לין, יפהפיה צרפתייה. הם התאהבו, ואנג'לין הפכה למורה שלו לחיים. הרומן הסוער שלהם פרח. הם עשו אהבה בכל מקום בחיק הטבע – על ההרים, הגבעות ובמערות.

אהרון ויתר למענה על קריירה צבאית והצטרף אליה לצרפת. אחר כך עבר ללונדון ולמד ארבע שנים ב"אקדמי אוף מיוזיק אנד דרמטיק ארט" ולמזלו, הוא קיבל מלגה ללימודים ולמחיה. בגיל 22 היה לו רומן עם מלאני, שהיא לדבריו, האשה הכי יפה באנגליה.

מלאני, שהיתה אשת החברה הגבוהה, גם לקחה אותו עמה ל"מרביאה קלאב" בספרד.

"הייתי פעם בחור יפה", אומר איפלה, "וכלל לא הייתי מודע ליופי הגברי שלי. הייתי חתיך לא נורמלי, הנשים פשוט השתגעו עלי ואני בכלל לא הבנתי למה. בספרד פגשתי עשירה אחרת, והרומן הלוהט עמה המשיך בלונדון. מה אגיד לך, כל הזמן החיים חייכו אלי. לדעתי גופה של האשה הוא אחד הדברים הכי יפים שקיימים בעולם".

וכמו בכל האגדות, יום אחד פגש בו המפיק הידוע קארל פרומן, מאחת הסוכנויות הידועות בעולם, שהחליטו כי יש לו כישרון והעניקו לו רישיון עבודה. בדיוק באותו זמן חיפשו שחקן לסרט "ישו הנוצרי נצלב שוב". לתפקיד נבחר ג'ון לנון מהחיפושיות, שנטש את התפקיד, ובמקומו נבחר דווקא אהרון איפלה. זו היתה הפעם הראשונה בה שיחק בתפקיד ראשי.

מאז הדרך היתה כבר סלולה. הוא שיחק בלונדון במחזמר "דקמרון". בעקבות ההופעה הוו הציעו לו לשחק בתפקיד יהושע בן נון בסרט "משה נותן החוק", מול השחקן האהוב עליו ברט לנקסטר, ששיחק את משה. בסוף שנות ה־70 הוא חזר לארץ ככוכב. בעקבות הסרט הזה הזמינו אותו לארה"ב למסע פרסום בן שלושה שבועות, והוא נשאר שם עד היום.

"בשנתיים האחרונות אני ממעט במשחק, מתרכז יותר בבימוי, קניתי זכויות לשני ספרים, אחד מהם של רותי צוקר 'עורי צפון בואי תימן', שאני רוצה להפוך לסדרה. לא מזמן חתמתי חוזה לסיפור אהבה מרהיב 'אהבה אנונימית'. את התפקיד הראשי אני מייעד לכוכב טום קרוז".

כולם חושבים שאני מיליונר. ברוך השם לא חסר לי שום דבר. יש לי בית מהודר בבוורלי־הילס. אני לא רודף כסף, ואיני אוהב להתרברב. גם איני מנקר עיניים לאף אחד. אני נלחם עם עצמי לא לרכוש רולס רויס, מסתפק בג'יפ טויוטה פור ראנר. חסרה רק האשה המתאימה שתוכל ליהנות מכל זה

הייתי פעם בחור יפה. וכלל לא הייתי מודע ליופי הגברי שלי. הייתי חתיך לא נורמלי. הנשים פשוט השתגעו עלי ואני בכלל לא הבנתי למה. מה אגיד לך, כל הזמן החיים חייכו אלי. לדעתי גופה של האשה הוא אחד הדברים הכי יפים שקיימים בעולם

למה לא מציעים לך לשחק בישראל?

"האמת? אני לא יודע למה. אולי חושבים בארץ שאני יותר מדי יקר ובלתי מושג וזה אינו נכון, כי אני פתוח להצעות. אילו הייתי במאי שיודע כי יש שחקן כמוני, ששיחק עם כל השחקנים הטובים בעולם, הייתי בהחלט משתמש בו".

מהו האתגר שלך?

"הייתי רוצה להביא לארץ את האוסקר בתפקיד רומנטי־קומדי, שיזכה לכותרות בכל העולם. אני עדיין עובד על זה, ומצפה שתפקיד כזה יגיע. ואם לא כשחקן, אולי אגשים זאת כתור במאי. אמנם רציתי אוסקר בגיל 22, אבל זה לא יצא.

"אל תשכחי שאני חי בעולם זר לי, אילו הייתי בארץ, אולי הייתי זוכה כבר לאוסקר הישראלי. אך אין לי טענות, באמריקה אני זוכה לכבוד ומכתינה אישית אני מקובל מאוד בחברה, במיוחד אני חביב הנשים. זה בזכות שאלוהים בירך אותי בזוהר מסוים".

למה אתה מתגעגע בארץ?

"יש לי געגועים לנופי הארץ, המשפחה חסרה לי מאוד, האווירה שגדלתי בה, למאכלים של אמא ולמסעדות המזרחיות שאני כל כך אוהב, למרות שאני בשלן גורמה".

מה התוכניות שלך?

"אני, אישית, מאוד מעוניין בפוליטיקת החוץ של מדינת ישראל. אם יציעו לי להיות שגריר במדינה חשובה, אנטוש את עולם הקולנוע, כי זו קריירה שמאוד מעניינת אותי. גם היום אני שגריר של ישראל, בלי מינוי רשמי". ■

"אני מאוד רומנטי ורגיש, מאוד אוהב לחזור, אך אין לי זמן לשטויות". אהרון איפלה

...למטה: איפלה עם לינדה קארטר, עם סינדי לאופר ושירלי מקליין

צילום: יהונתן שאול

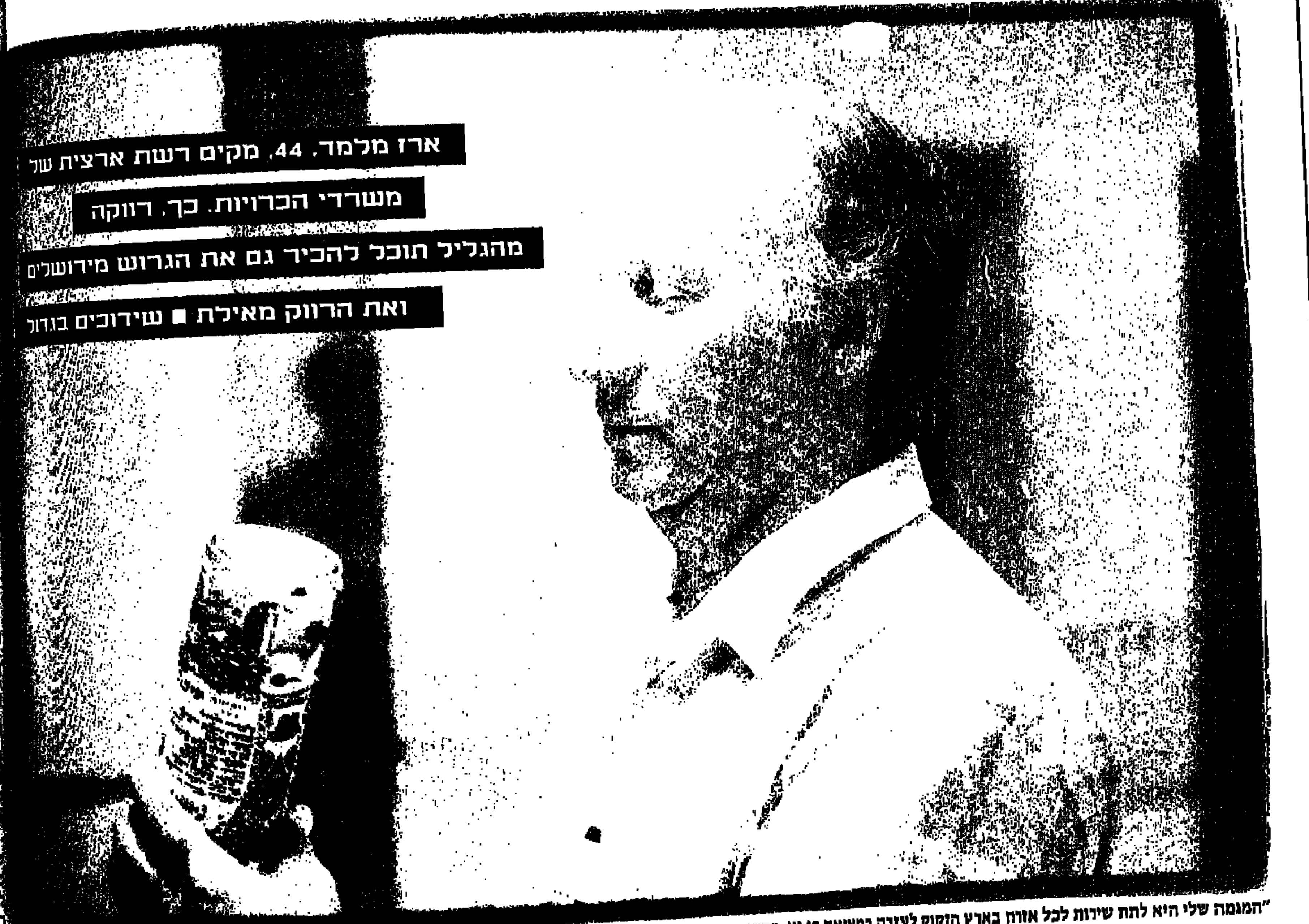

"המגמה שלי היא לתת שירות לכל אורח בארץ הזקוק לעזרה במציאת בן זוג, במקום הקרוב ביותר למקום מגוריו". ארז מלמד

אימפריה של שידוכים

אסתר טל

ארז מלמד, 44, פרוד ואב לשלושה, עומד להקים רשת ארצית של משרדי שידוכים, בשם "מועדון קופידון", וגם מרכז פעילויות ובילוי לפנויים ופנויות. הוא מתכוון לפעול בשיטות חדשניות: מחשב, וידאו, צילומים, יחס אישי, אנשי מקצוע ויועצים מכל גוני הקשת – בתחומי הפסיכולוגיה, המדע והיופי.

הוא בן קבוצת כנרת שבעמק הירדן, קצין לשעבר בנח"ל, בוגר קורס ריכוז משק קיבוצי, ובעבר, כשחי עם זוגתו במושב כפר־חיטים, שימש שנתיים כמזכיר המושב.

בנושא השידוכים החל לעסוק לפני תשעה חודשים בטבריה. הוא פעל שם מספר חודשים והגיע למסקנה, "שהרעיון יפה וטוב, רק שטבריה ואזור הצפון עדיין לא בשלים לעסק כשלי". הוא דיבר ב"קול הכנרת" – רדיו מקומי, פירסם בעיתונות את בשורת הישועה והגאולה, ואחרי חודש של פעילות אינטנסיבית זכה בתואר "העסק המומלץ של כל העמק והגליל", שהוגש לו בטקס שהתקיים ב"חוף גיא" בטבריה, בנוכחות ראש עיריית טבריה, חברי כנסת וראשי מועצות.

חדור מוטיבציה הוא עבר לאזור המרכז והתחיל בהקמת רשת ארצית של משרדים. כיום יש לו שני משרדים, בטבריה וברמת־השרון, והוא עובד בשיתוף פעולה עם עוד שלושה משרדים שאינם שלו. אחד באזור הגליל העליון, אחד בחדרה ואחד בנתניה. הכוונה, כאמור, היא להקים סניפים נוספים ברחבי הארץ.

רשת משרדים ומרכז פעילות

ממשרד קטן ברמת־גן בונה ארז את הרשת בשיטת הזכיינות. מנהל משא ומתן עם קיבוצים, מושבים ועם יזמים פרטיים בערים הגדולות – ירושלים, אשדוד, באר־שבע וחיפה. לפי התכנון, בעוד כמה חודשים יקום הפרויקט.

לאחר שתושלם הפריסה הארצית של הסניפים, יוקם מרכז ארצי לתקשורת בינאישית וזוגית, "שרומה בזעיר אנפין לקאנטרי קלאב. במרכז מתוכננות מגוון פעילויות לפנויים ופנויות: סופי שבוע בארץ ובחו"ל, מסיבות ריקודים, סדנאות תקשורת, ייעוץ והכוונה על ידי גורמים מקצועיים כמו: גרפולוג, כירולוג, אסטרולוג, נומרולוג, קוראת בכף יד, בקפה, בקלפים, ועוד.

"פרט לכך", מוסיף ארז, "יהיו שירותים נוספים שיעזרו לאנשים להכין עצמם לזוגיות – שירותי דיאטה, קוסמטיקה ויופי. ומי שרוצה להתענג על רפלקסולוגיה וטיפולי רגליים וגוף בשיטות ידניות של מגע ולחץ, יוכל לעבור יום של כיף במרכז".

אתה לא חושש מפריסה רחבה כל כך של הסניפים?

"אני אדם רב תחומי. אם אינני עוסק בו־זמנית בהרבה תחומים, אני משתעמם. זה חלק מהכישורים שלי. המגמה שלי היא לתת שירות לכל אורח בארץ הזקוק לעזרה במציאת בן זוג, במקום הקרוב ביותר למקום מגוריו. לא לגרור אדם מבאר־שבע לתל־אביב בשביל שידוך".

לצורך זה לקח מפה וסימן עליה נקודות, בחלוקה שווה, פחות או יותר, "כדי לאפשר לאנשים למצוא שידוך מכל אתר ואתר. אם, למשל, לגרושה מקריית־שמונה נמאס מהקטיושות והיא ... שידוך מאזור המרכז, כשיש רשת משרדים זה אפשרי. ... זה לא אפשרי. כך יוכלו כל איש ואשה למצוא בן/ בת זוג ... גיל והשכלה, אם רק ידעו להגדיר בדיוק את מבוקשם ... המקיף את כל מגוון הדרישות והפנטסיות, אם יהיה ...

אז מה הייחוד של שיטת ההכרויות שלך?

"לכל אדם יהיה כרטיס אישי מלווה בצילום. ... באזור מגורים מסוים, נתוניו יוזנו למחשב ויועברו ... שתהיה קשורה בתקשורת מחשבים. ההתרשמות הראשונה ... האחר מרעהו תהיה בהתחלה באמצעות התצלום.

"אחר כך, כל אחד יצולם בקלטת וידאו, ... המוטיבים הלא סימפטיים של הפגישות העיוורות. ... לאחר שראו האחד את השני ובחרו בו מתוך מבחר ... והסכימו להיפגש. גם אם בשתיים שלוש דקות קשה ... מאישיותו של המצולם, וגם אם יש עיוות מסוים ... פגישה עיוורת. לקוחה אמרה לי, 'בחצי שעה שאני ... הווידאו עם עשר קלטות, אני חוסכת לעצמי ... עשר פגישות עיוורות, עם כל מצבי הרוח, ... הנלווים לפגישות כאלו'".

ואם מישהו לא בנוי להופעה שלווידאו?

"אני משכנע אותו שיתרונותיו של הווידאו ... ומסייע לו להתכונן לקראת ההופעה. תוך כדי ... המועמד, אני כותב לו במספר שורות מה עליו ... ואיך להגדיר את התכונות שהוא מחפש אצל בן/ בת הזוג ... צריך לשבת ולחשוב מה להגיד. מצלמים לו חצי גוף עליון, הוא מחזיק את הדף למטה ולאף איש זה לא מפריע שהוא מקריא את הטקסט מן הכתוב. זה עדיף על פני אדם מכובד שינאם מול המצלמה ומתבלבל, וכבר קרו דברים מעולם. היו כאלו שהתעקשו, וטענו שהם כבר הצטלמו בטלוויזיה בעבר, הפגינו ביטחון, וברגע הקריטי, מול המצלמה, התבלבלו. כל הסיפור לוקח דקה או שתיים, ו'הניתוח' עובר בשלום".

ואם אתה יוצר קשר אישי עם הפונים?

"בגלל אופיי הפתוח והחברותי, מייד נוצרת כימיה ביני לבין הפונים. אני מקפיד לשמור על קשר הדוק עם כל הלקוחות, גם אם אין לי להציע מיידית הצעה קונקרטית. אני מערבן כל אחד, שואל לשלומו ונותן לו הרגשה שיש מי שדואג לו.

"ואם יש מישהו שלא יודע בדיוק מה הוא מחפש, אני מסייע לו בעזרת שאלון מובנה, להוציא את הנתונים הבסיסיים לגביו ולגבי בת הזוג שהוא מחפש. אם תהיה לי בעתיד התלבטות לגבי אופיו או דרישותיו המיוחדות של מישהו, אעזר באנשי מקצוע שיסייעו לי ללמוד דברים נוספים על אופיו של הנרשם".

אתה מקבל כל אחד?

"בעיקרון, המגמה שלי היא לנסות לעזור לכל אחד שרוצה עזרה. הקריטריון היחיד לאי קבלה הוא רק כשמדובר בקרימינל, מסומם או משוגע לגמרי. חלק מתהליך הרישום כולל הצהרה חתומה בכתב על מצבו הבריאותי והנפשי של הנרשם ואם לא היה לו עבר פלילי. אני עובד גם עם אוכלוסיות מיוחדות, כמו נכי צה"ל, אלמנות צה"ל, נחיים, ועוד. כמובן שיש לי מחלקות מיוחדות, אני משדך מין למינו. לכל סיר אני מנסה למצוא את המכסה שלו".

"מה שחשוב זה בעיקר הכימיה, ושהיא תישאר לאורך זמן. לא חשוב אמנם אם הכימיה נוצרת בעקבות מפגש ברכבת, במטוס או בעקבות הכרות אקראית. החשוב הוא למצוא אדם שאפשר יהיה לדבר איתו בגובה העיניים. וזה אפשרי רק כשמוצאים את הפרטנר הנכון"

מה מאפיין את הנרשמים?

"אפשר לחלקם בגדול לשני סוגים: א. רווקים מגיל 20 עד 45, שמגיעים למודעות, שקשה להם להסתדר לבד במציאת בן זוג ובדרך כלל הם ביישנים ומופנמים, או שנכוו מקשרים קודמים. הם יכולים להיות נחמדים מאוד, אבל בגלל אופיים לא הצליחו ליצור קשר רציני; ב. אנשים שמתחילים פרק ב' ונושאים על שכמם 'חבילה', שמקשה עליהם ליצור קשר רציני. הם אולי נחמדים, אבל לא כל כך צעירים, ויש להם מספר ילדים, או שהם גרים במקום נידח וקשורים לבית ולעבודה. ברוב המקרים, האנשים האלו ניסו ליצור קשר, נכוו על ידי 'בליינד דייטים' והגיעו למסקנה שהיום, השיטה המקצועית והנכונה ביותר היא להיעזר באדם מקצועי".

ומה עם רומנטיקה ואהבה?

"מה שחשוב זה בעיקר הכימיה, ושהיא תישאר לאורך זמן. לא חשוב אמנם אם הכימיה נוצרת בעקבות מפגש ברכבת, במטוס, או בעקבות הכרות אקראית. החשוב הוא למצוא אדם שאפשר יהיה לדבר איתו בגובה העיניים, וזה אפשרי רק כשמוצאים את הפרטנר הנכון. במפגשים אקראיים, נדיר שתהיה התאמה גבוהה בין בני הזוג, שזהו הקריטריון היחיד שיכול להוביל לקשר מתמשך. בעזרת שידוך אפשר למצוא בן זוג שמראש נתוני הפתיחה שלו טובים ויש סיכוי טוב להתאמה איתו".

שאלון משאלות

או אם הכל ממוחשב ומתוכנת, בשביל מה צריך את השדכן?

"נכון. השיטה הממוחשבת מנטרלת כמעט לגמרי את הכישורים ואת האינטואיציה של השדכן. בעצם, היום, אם המערכת עובדת נכון, אני יכול להימצא בחוץ לארץ והמערכת תדפוק מצוין בלעדי. אך בכל זאת, רבים זקוקים לייעוץ אישי.

"אני מנצל את הרקע הלימודי שלי בתחום העסקי ומשלב את האינטואיציה השכל הישר, שבעזרתם אני מסייע לאנשים בדרכים לא קונבנציונליות. אני מסייע לאנשים למלא את שאלון המשאלות, כדי שתוכנת המחשב תמיין נכונה על בסיס דרישותיו של האדם את האנשים המתאימים עבורו, במידה ויש. הבחירה והאחריות היא בסופו של דבר של הלקוח עצמו. אני יכול רק לעודד אותו לא להתייאש ולהמשיך בעזרתי את חיפושיו".

והמחיר?

"אדם שנרשם אצלי לשידוך מקבל במחיר של 1,000 ש"ח (לקיבוצניק רק 500 ש"ח) עסקת חבילה: המנוי הוא ללא הגבלת זמן (עד שהאדם מוצא את מבוקשו). הוא לא משלם כל סכום נוסף כ'דמי הצלחה' בעת החתונה. בנוסף, הוא מצטרף כחבר ב'מועדון קופידון' וזה מקנה לו זכות השתתפות בכל הפעילויות הנוספות בהנחה משמעותית.

"בקרוב יתחיל המשרד לארגן 'עסקאות חבילה' של חתונות. לקוח שיגיע ליום המאושר ויחליט להינשא, יוכל להיעזר בשירותי המשרד בארגון חתונתו, בצורה שתחסוך לו את כל ההתרוצצות וגם כמה אלפי שקלים". ■

מכתב בקשר

מדור זה יקצר עבורכם את הדרך, ויאפשר לכם להכיר בני זוג חדשים באמצעות מכתבים שיישלחו למערכת ויפורסמו

■ את, נאה, אסתטית, רגישה, עדינה וכנה, צעירה בנפש ובמראה, בעלת ראש פתוח, פנויה בלבד, המעוניינת בשותפות לחיים, בקשר יציב ואף יותר, מחפש שחרחר, נחמד, 30/180, אינטליגנטי ומעניין. ת.ד. 28261 ת"א 61282.

■ רווקה 32/174 דוקטורנטית, נאה מאוד ונשית, חברותית ומלאה שמחת חיים, מחפשת רווק/ גרוש בלי, אקדמאי עד 38, נאה, כריזמטי, ביתי ומתחשב, בחור עם "טעם של פעם", חובב טיולים וטבע, שיודע ליהנות מהחיים ורוצה כמוני להקים קן חם ונעים. ת.ד. 542 חיפה 31999.

■ רווק 28 גבוה, ירוק עיניים ונאה, מעוניין להכיר בת זוג. איציק, ת.ד. 389 רחובות.

■ אקדמאית רווקה 35/170, רב־גונית ומעניינת, רוצה להכיר אקדמאי רווק או גרוש בלי, עד 43, מאזור המרכז, אוהב פשטות, לבבי, מתחשב, כן, הרוצה להשקיע בקשר אמיתי ועתיד משותף. ת.ד. 3018 חולון 58130.

■ אני רווק 28/165, הנדסאי מחשבים, דתי כיפה סרוגה, נאה ואיכותי, רגיש בעל חוש הומור, מעוניין בקשר רציני עם רווקה נאה, דתית־מסורתית, עדינה ורגישה. ת.ד. 10335 רמת־גן 52002.

■ גרושה 40/170 אם לשניים בוגרים מקסימים, אשה גדולה (תרתי משמע) ויפה מאוד, מחפשת אדם יציב, בוגר, העומד איתן על רגליו, ישר והגון, מעניין ובעל שמחת חיים, לחברות וזוגיות בריאה ואמיתית. ת.ד. 5565 קריית־ביאליק (עבור צ').

■ מסורתי נאה מאוד 27/174, רומנטיקן חסר תקנה, מחפש נסיכה יפה וחכמה. ת.ד. 2608 בני־ברק.

■ אלמנה 45/170 אקדמאית, מעוניינת בחבר אמיתי ואינטליגנטי, משכיל ואמין, בריא בגופו ובנפשו. ת.ד. 282 כפר־סבא.

■ בחור נאה 35/175, מסורתי, אקדמאי, עוסק בהוראה, מעוניין ברצינית, גרושה או רווקה. ת.ד. 4531 חיפה.

■ פנויה נאה, אסתטית, מיוחדת ומרשימה, מעוניינת בקשר כיפי, איכותי ורציני עם גבר אינטליגנטי, בעל הופעה נאה, גבוה, לא מעשן, עד גיל 66. ת.ד. 84 חולון 58100.

■ רווק 38/170 אקדמאי, רגיש ונבון, נאה מאוד, איכותי, מבוסס, בנאה למטרה רצינית. ת.ד. 17256 רמת־אביב 61172.

■ פנויה 49/168, רזה, נאה ומטופחת, חטובה ואנינת טעם, תרבותית ומשכילה, אינטליגנטית מאוד, יצירתית בתחומים רבים, מלאת שמחת חיים ומרץ, תום ויושר, חברה אמיתית, מעריכה גבר משכיל, נאה, מסודר, נאמן ורגיש לאמנויות, עד גיל 52. אפשרי גם מהתיישבות העובדת. ת.ד. 1263 ערד.

■ גרוש 48/180, תושב חיפה, אקדמאי רגיש ורומנטי, ראש ומראה צעיר, אוהב מוסיקה וריקודים, מעוניין להכיר איכותית, יפה, נשית ורומנטית, בעלת שמחת חיים וחוש הומור, הרוצה לקבל ולתת אהבה. ת.ד. 1089 חיפה 31010.

■ אם תרצו אין זו אגדה בתנאי שמוכנים לתרום ולהשקיע, לזרוע לפני שקוצרים ולגלות הרבה סבלנות: אני מוכנה! אלמנה 60 +, אירופאית, מוסרית ומצפונית, מעניינת, ספורטיבית, חרוצה, צנועה, נחמדה, טובה גם לבעלי חיים. ת.ד. 4496 חיפה, עבור מלי.

■ בן קיבוץ 61/167 איכותי, משכיל, אוהב שקט, מעוניין באשה רזה, שאוהבת שלווה ועצ־מים. ת.ד. 128 קריית־טבעון.

■ גרושה 42/167, נאה מאוד ואינטליגנטית, מעוניינת בגבר בעל נתונים דומים. ת.ד. 727 קריית־ביאליק.

■ 46/174 + שניים, בהליכים סופיים, משכיל וסימפטי, נחמד, בעל חוכמת חיים, אוהב משפחה ובית, טיולים והנאה מכל רגע, יודע להעניק חום ואהבה, מעוניין במתאימה. ת.ד. 418 קריית־ביאליק 27000.

■ מורה גרושה 38, אוהבת טיולים ובילויים, מחפשת שותף לחיים ולבניה מחודשת של קן משפחתי חם ואוהב. אתה, בעל המעוף והאמביציה, מוזמן לכתובת. ת.ד. 20677 חדרה, בית־אליעזר.

■ כן 40, נאה מאוד, גבוה, משכיל, במידה ובעל מקצוע ניהולי בכיר, מעשן, גרוש אב לשתי בנות אוהבות (6 ו־8), רוצה בת זוג ושותפה, יפה וחמה, בטוחה בעצמה, קובי, ת.ד. 6308 ת"א 61062.

■ רווקה 46 נחמדה, נאה, רצינית ואינטליגנטית, מחפשת לקשר בונה גבר אירופאי, רציני, משכיל, סימפטי ומתחשב, עד 55, הנכון להשקיע בקשר רציני. ת.ד. 275 קריית־אתא 28000.

■ רציני, תרבותי, סימפטי ונעים, גרוש 46/170 בלי, צבר אירופאי, מתחשב, עדין ועוזר, אוהב טבע, אסתטיקה ואנשים, מעוניין להכיר לזוגיות, אשה נחמדה, אסתטית ומשפחתית, עד גיל 35, ממוצא ספרדי, שרוצה ילדים. ת.ד. 184 זכרון־יעקב, עבור ר.

■ אשה קטנה 47/153 הנראית הרבה יותר צעירה מגילה, גרושה בלי ילדים בבית (רק בת נשואה), לא מעשנת, מסודרת בחיים, מנהלת מתפרה, (הורים ממוצא טורקי), מחכה לאדם המתאים לפרק ב'. ת.ד. 7656 קריית־מטלון פ"ת 49250 עבור י.א.

■ גרוש 35 בלי, נחמד ומעניין, ממוצא אשכנזי, מעוניין בשותפה לחיים, רצינית, אפשרי גרושה + 1 או אם חד־הורית, או קיבוצניקית, רצוי לא שמנה, לחיים משותפים. נא לצרף תמונה. ת.ד. 9252 פתח־תקווה, לשמוליק.

■ אחרי שנים רבות של "גיבורה לבד" אני כבר מרגישה שלא טוב היות האדם לבדו ומוכנה לפרק ב'. אני בת 48, אקדמאית, רחבת אופקים, אם לשתיים בוגרות, מעוניינת בדומה עד 55. ת.ד. 2129 נתניה 42121.

■ פנוי 65/170, נאה מאוד, נמרץ, רציני ומתחשב, עם הרבה חוכמת חיים, ישר ואמיתי, מחפש אותך החכמה והחמה, אוהבת טיולים ושחייה, שיודעת ליהנות מהחיים. ת.ד. 6603 ירושלים.

■ גרושה 57 מעוניינת בקשר רציני עם משכיל, בעל חוש הומור, עניין במוזיקה, במילה כתובה ואקטואליה, עדיף מאזור המרכז. ת.ד. 114 משמורת, ר.ג. מנשה 37840.

■ 70/170 צעיר במראה וברוח, פרוד, צבר, שחרחר, אתלטי, איכותי, רגיש, משכיל ונאה, בריא, רזה ואסתטי, אוהב את החיים ומשתוקק להעניק ולקבל "מנת יותר" של אהבה וחום מבת חוה נדיבה, שכמוהו לביתר. ת.ד. 46019 חיפה.

■ אני גרושה 50/165 שחרחורת ונאה, מעוניינת בפנוי אירופאי, שמוכן לקבל ולתת. ת.ד. 167 טבעון, עבור מיכל.

■ רווק 39/180, נאה, אקדמאי, תושב זוהר, מעוניין בקשר רציני עם נאה, אינטליגנטית, סימפטית ולא מעשנת, עד 35. ת.ד. 10462 רמת־גן 52003.

■ אקדמאית נאה, רווקה 43, מעוניינת להכיר גבר בעל תכונות דומות, לקשר רציני. ת.ד. 45293 ת"א.

■ צבר מזרחי 43/165, נאה, פנוי, מסודר ומבוסס, רוצה להכיר אשה נאה עד 38 ועד משקל 60 ק"ג. אם יהיה קליק, המרחק הגיאוגרפי לא חשוב. ת.ד. 9081 ב"ש 84190.

■ גרושה נאה 28/158 + אחד, אינטליגנטית ורגישה, מעניינת, עדינה ואיכותית, אוהבת בית חם, חובבת בישול, ריקודים, טיולים ועוד, רוצה להכיר גבר עד 36, רציני, חוש הומור, אמין וישר. ת.ד. 520 אור יהודה, ל"ליאורה".

■ רווק 32 נחמד, מחפש פנויה היודעת מה דרוש להקמת בית אוהב וחם, עד 27, גם גרושה +1, מאזור חיפה והקריות. מוטי, ת.ד. 8616 נשר.

■ גרושה 47 טלוס שלושה מתבגרים, אקדמאית, אוהבת סרטים, טיולים, ערבי שירה, וגם ערב שקט בבית, מחפשת גבר עד 50, בעל העדפות דומות, למטרה רצינית בלבד. ת.ד. 6851 חיפה 31064.

■ גרוש מסורתי 41/170, נאה ומסודר, אמין ורציני, משכיל, חוש הומור, חוכמת חיים, מחפש אמינה וכנה לקשר אמיתי. ת.ד. 3617 אשדוד 77135.

שלום לחברי המדור!

יש לנו בשורה: החל מגיליון זה, לא יתפרסמו עוד "מכתבים בקשר" המציינים מספר טלפון או כתובת ישירה, ונוכל להדפיס רק מכתבים הכוללים מספר ת.ד., כדרך לקבלת התשובות. וכדי לחסוך במילים, אנא דעו לכם שכמעט כל הכותבים מבקשים שתצרפו תמונה לתשובתכם (כל הפניות הן לרציניים בלבד), את הסטטוס אנחנו משתדלים לזרוק עוד בדרך.

מכתבים למדור "מכתב בקשר", ניתן לשלוח למוסף "נשים", מעריב, קרליבך 2, תל־אביב 61200

■ מעינה שנהר